

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr XVII - 118/08
Rady Powiatu Wołomińskiego
z dnia 28 marca 2008r.

AKTUALIZACJA

**PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO**

**NA LATA 2008 – 2011
Z UWZGLĘDNIENIEM LAT 2012-2015**

Wołomin, styczeń 2008 r.

WYKAZ SKRÓTÓW

BAT	Best Available Techniques (najlepsze dostępne techniki))
GUS	Główny Urząd Statystyczny
GPZON	Gminne Punkty Zbierania Odpadów Niebezpiecznych
Kpgo 2010	Krajowy plan gospodarki odpadami 2010
KPOŚK	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
Mg	megagramy (tony)
MŚ	Ministerstwo Środowiska
OSO	Obszary Specjalnej Ochrony
PDGO	Punkty Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów
PSOR	Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin
RLM	Równoważna liczba mieszkańców
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RPO WM	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013
RZGO	Regionalne Zakłady Gospodarowania Odpadami
SIGOP	System Informacji Gospodarki Odpadami Przemysłowymi
SIGOP-W	System Informacji Gospodarki Odpadami Przemysłowymi- Wojewódzki
SOO	Specjalne Obszary Ochrony
SPO	Stacja Przeladunkowa Odpadów
SPON	Stacja Przeladunkowa Odpadów Niebezpiecznych
US	Urząd Statystyczny
WBG0/WBO	Wojewódzka Baza Gospodarki Odpadami/Wojewódzka Baza Odpadowa
WFOSiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WPGO	Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami
WUS	Wojewódzki Urząd Statystyczny
ZUOK	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych
ZUSOK	Zakład Unieszkodliwiania Stałych Odpadów Komunalnych
ZZO	Zakład Zagospodarowania Odpadów

1. WPROWADZENIE.....	6
2. PRIORYTETY I CELE W DZIEDZINIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	7
2.1 POLITYKA I STRATEGIA PAŃSTWA W DZIEDZINIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	7
2.2. POLITYKA I STRATEGIA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	11
3. CHARAKTERYSTYKA POWIATU	16
3.1. INFORMACJE OGÓLNE, POŁOŻENIE.....	16
3.2. UKSZTAŁTOWANIE I GEOMORFOLOGIA TERENU.....	17
3.3. GEOLOGIA TERENU.....	18
3.4. WARUNKI GLEBOWE.....	18
3.5. WARUNKI KLIMATYCZNE.....	19
3.6. OBSZARY CHRONIONE.....	19
3.7. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE.....	20
3.8. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.....	21
3.9. SYTUACJA GOSPODARCZA.....	21
3.10. INFRASTRUKTURA TECHNICZNO – INŻYNIERYJNA	22
3.11. INFRASTRUKTURA I SYSTEM KOMUNIKACYJNO - TRANSPORTOWY.....	23
3.12. INNE ELEMENTY, MAJĄCE WPŁYW NA GOSPODARKĘ ODPADAMI.....	23
4. ANALIZA STANU AKTUALNEGO GOSPODARKI ODPADAMI	24
4.1. ODPADY KOMUNALNE.....	24
4.1.1. Źródła, rodzaje i ilości powstających odpadów komunalnych.....	24
4.1.1.1. Odpady ulegające biodegradacji.....	28
4.1.1.2. Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych.....	28
4.1.2. Zbieranie i transport odpadów komunalnych.....	29
4.1.3. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych.....	31
4.1.4. Odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych.....	36
4.1.5. Odpady wielkogabarytowe.....	38
4.1.6. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.....	38
4.2. ODPADY OPAKOWANIOWE.....	40
4.3. OSADY ŚCIEKOWE.....	41
4.4. ODPADY INNE NIŻ KOMUNALNE I NIEBEZPIECZNE	42
4.5. ODPADY NIEBEZPIECZNE (INNE NIŻ WYDZIELONE ZE STRUMIENIA ODPADÓW KOMUNALNYCH).....	46
4.6. ODPADY SZCZEGÓLNE.....	49
4.6.1. Odpady zawierające PCB.....	49
4.6.2. Oleje odpadowe.....	51
4.6.3. Baterie i akumulatory.....	53
4.6.4. Wyeksploatowane pojazdy.....	54
4.6.5. Zużyte opony.....	56
4.6.6. Odpady medyczne	57
4.6.7. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (również sprzęt zawierający substancje zubożające warstwę ozonową).....	58
4.6.8. Odpady zawierające azbest.....	58
4.6.9. Przeterminowane pestycydy.....	60
4.7. ODZYSK I UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW.....	61
4.7.1. Odzysku i unieszkodliwianie odpadów komunalnych.....	61
4.7.2. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów innych niż komunalne.....	65
4.8. INSTALACJE I OBIEKTY DO ODZYSKU LUB UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW.....	69
4.9. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	72
5. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	74
5.1. PROGNOZA OGÓLNA.....	74
5.2. PROGNOZA IŁOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH.....	75
5.3. PROGNOZA IŁOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI.....	76
5.4. PROGNOZA IŁOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH.....	76
5.5. PROGNOZA IŁOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH PCB.....	77
5.6. PROGNOZA IŁOŚCI WYTWARZANYCH OLEJÓW ODPADOWYCH.....	77
5.7. PROGNOZA IŁOŚCI WYTWARZANYCH ZUŻYTYCH BATERII I AKUMULATORÓW.....	77
5.8. PROGNOZA IŁOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW MEDYCZNYCH I WETERYNARYJNYCH.....	77

5.9. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH POJAZDÓW WYCOFANYCH Z EKSPLOATACJI.....	77
5.10. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANEGO ZUŻYTEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO (RÓWNIEŻ SPRZĘT ZAWIERAJĄCY SUBSTANCJE ZUBAŻAJĄCE WARSTWĘ OZONOWĄ).....	78
5.11. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST.....	78
5.12. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW Z BUDOWY, REMONTÓW I DEMONTAŻU OBIEKTÓW BUDOWLANYCH ORAZ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ.....	78
5.13. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH KOMUNALNYCH OSADÓW ŚCIEKOWYCH.....	79
5.14. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH.....	79
5.15. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW Z WYBRANYCH GAŁĘZI GOSPODARKI, KTÓRYCH ZAGOSPODAROWANIE STWARZA PROBLEMY	80
6. PRZYJĘTE CELE W GOSPODARCE ODPADAMI	81
6.1. ODPADY KOMUNALNE.....	81
6.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE.....	82
6.2.1. Oleje odpadowe.....	82
6.2.2. Zużyte baterie i akumulatory.....	83
6.2.3. Odpady medyczne i weterynaryjne.....	83
6.2.4. Pojazdy wycofane z eksploatacji.....	83
6.2.5. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny wraz z substancjami zubożającymi warstwę ozonową.....	84
6.2.6. Odpady zawierające azbest.....	85
6.2.7. Odpady zawierające PCB.....	85
6.3. POZOSTAŁE ODPADY	85
6.3.1. Zużyte opony.....	85
6.3.2. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.....	85
6.3.3. Komunalne osady ściekowe.....	86
6.3.4. Odpady opakowaniowe.....	86
6.3.5. Odpady z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy	87
7. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI I ZADANIA STRATEGICZNE NA OKRES CO NAJMNIEJ 8 LAT.....	87
7.1 ODPADY KOMUNALNE.....	87
7.1.1. Założenia ogólne.....	87
7.1.2. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów i ograniczenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko.....	90
7.1.3. Zbieranie i transport odpadów komunalnych.....	91
7.1.4. Selektywne zbieranie odpadów	92
7.1.5. Zbieranie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.....	94
7.1.6. Zbieranie odpadów wielkogabarytowych.....	97
7.1.7. Zbieranie odpadów budowlanych i poremontowych.....	98
7.1.8. Punkty Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.....	99
7.1.9. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych.....	100
7.2. ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI ORAZ PLAN REDUKCJI KIEROWANIA ICH NA SKŁADOWISKA.....	107
7.3. ODPADY OPAKOWANIOWE.....	109
7.4. ODPADY NIEBEZPIECZNE.....	110
7.4.1. Oleje odpadowe.....	110
7.4.2. Zużyte baterie i akumulatory.....	111
7.4.3. Odpady medyczne i weterynaryjne.....	111
7.4.4. Pojazdy wycofane z eksploatacji.....	112
7.4.5. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (również sprzęt zawierający substancje zubożające warstwę ozonową).....	112
7.4.6. Odpady zawierające azbest.....	114
7.4.7. Odpady zawierające PCB.....	115
7.5. ODPADY POZOSTAŁE.....	116
7.5.1. Zużyte opony.....	116
7.5.2. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej.....	116
7.5.3. Komunalne osady ściekowe.....	117
7.5.4. Odpady inne niż komunalne i niebezpieczne.....	117
8. PROGRAM PROMOCJI I EDUKACJI.....	118

9. OKREŚLENIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW W PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	123
9.1. ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA FUNDUSZY.....	123
10. SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW WYZNACZONYCH W PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	129
10.1. OPINIOWANIE PROJEKTU PLANU.....	129
10.2. NADZÓR I KONTROLA NAD WYKONANIEM USTALEŃ PLANU.....	129
10.3. SPRAWOZDANIE Z POSTĘPÓW WE WDRAŻANIU PLANU.....	130
10.4. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA EFEKTYWNOŚCI PLANU.....	131
10.5. WERYFIKACJA I AKTUALIZACJA PLANU.....	134
11. ZARZĄDZANIE W SYSTEMIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	134
12. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	136
ZAŁĄCZNIK NR 1.....	139
- INSTALACJE I OBIEKTY DO ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW.....	139
ZAŁĄCZNIK NR 2.....	143
HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH DO ROKU 2011 ORAZ DŁUGOTERMINOWYCH DO ROKU 2015.....	143
ZAŁĄCZNIK NR 3.....	155
STRESZCZENIE.....	157
SPIS TABEL.....	162

1. WPROWADZENIE

Gospodarka odpadami jest istotnym elementem wpływającym na stan środowiska, a także jakość życia ludzi. W związku z tym pożądanym sposobem postępowania z odpadami przede wszystkim nie może powodować zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi, a także powinien brać pod uwagę racjonalność gospodarki materiałowej z uwzględnieniem dalekiej perspektywy czasowej. Gospodarka odpadami nie powinna przy tym nadmiernie podnosić kosztów poszczególnych sfer aktywności ludzkiej.

Właściwe postępowanie z odpadami w powiecie wymaga opracowania i wdrożenia zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, którego założenia przedstawiono w pierwszym „Planie gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego na lata 2004 - 2011”, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Wołominie Nr XIX-150/04 z dnia 28.09.2004 r.

Obecna aktualizacja „Planu gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego na lata 2008 - 2015” (zwana dalej Planem), została sporządzona jako realizacja przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.), która w rozdziale 3, art. 14 wprowadziła obowiązek opracowywania planów gospodarki odpadami oraz ich aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata dla szczebla powiatowego.

Zaktualizowana wersja „Planu gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego” przedstawia działania zmierzające do utworzenia nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarowania odpadami, zgodnego z Polityką Ekologiczną Państwa i Krajowym planem gospodarki odpadami 2010. Celem niniejszego dokumentu jest zintegrowanie gospodarki odpadami w powiecie wołomińskim, w sposób zapewniający szeroko pojmowaną ochronę środowiska oraz uwzględniający obecne i przyszłe uwarunkowania ekonomiczne.

Powiatowy plan gospodarki odpadami obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na obszarze powiatu wołomińskiego oraz przywożone na jego obszar, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, opony oraz odpady niebezpieczne, w tym pojazdy wycofane z eksploatacji, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, PCB, azbest, odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory. Określono w nim również bieżące problemy i wskazano słabe strony systemu, sformułowano priorytety, cele i zadania z zakresu gospodarki odpadami.

Opracowując „Plan gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego”, kierowano się przepisami obowiązujących aktów prawnych oraz dokumentów planistycznych wyższego rzędu oraz dokumentów strategicznych dla powiatu wołomińskiego i Województwa Mazowieckiego.

Ogólne zasady gospodarowania odpadami określa rozdział II ustawy o odpadach, który w art. 5 stanowi: „Kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

- ♦ zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
- ♦ zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
- ♦ zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwienie odpadów, których po powstaniu nie udało się poddać odzyskowi”.

Art. 7 ust. 3 ww. ustawy mówi: „Odpady, których nie udało się poddać odzyskowi powinny być tak unieszkodliwiane, aby składowane były wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny

sposób było niemożliwe z przyczyn technologicznych lub nieuzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych”.

2. PRIORYTETY I CELE W DZIEDZINIE GOSPODARKI ODPADAMI

Opracowując niniejszy dokument stosowano się do regulacji prawnych dotyczących gospodarki odpadami, których podstawy zostały zawarte w:

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm),
- ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm.),
- rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2003 r. Nr 66, poz. 620, z późn. zm.).

Problematyka z zakresu gospodarki odpadami regulowana jest również przez niżej wymienione akty prawne:

- 1) ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.);
- 2) ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz. 1085 z późn. zm.);
- 3) ustawę z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 63, poz. 638 z późn. zm.);
- 4) ustawę z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607 z późn. zm.);
- 5) ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.);
- 6) ustawę z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2005 r. Nr 25 poz. 202 z późn. zm.);
- 7) ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495),

wraz z wydanymi, na podstawie upoważnień w nich zawartych, rozporządzeniami.

2.1 POLITYKA I STRATEGIA PAŃSTWA W DZIEDZINIE GOSPODARKI ODPADAMI

Krajowy plan gospodarki odpadami 2010 (Kpgo 2010).

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251), krajowy plan gospodarki odpadami aktualizowany jest co 4 lata. Pierwszy Krajowy plan gospodarki odpadami przyjęty został uchwałą Rady Ministrów Nr 219 z dnia 29 października 2002 r. (M.P. z 2003r. Nr 11, poz. 159) i obowiązywał do 31.12.2006 r.

Aktualnie, od 1 stycznia 2007 r., obowiązuje zaktualizowany w 2006 r., tj. *Krajowy plan gospodarki odpadami 2010*, przyjęty uchwałą Rady Ministrów Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. (M.P. z 2006 r. Nr 90, poz. 946). Obowiązujący Kpgo 2010 jest dokumentem nadrzędnym w zakresie gospodarki odpadami dla planów opracowywanych na poszczególnych szczeblach administracyjnych.

Celem nadrzędnym tego dokumentu jest osiągnięcie systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, a deponowanie odpadów na składowiskach traktowane jest jako najmniej pożądany sposób postępowania z odpadami.

Głównymi celami, zgodnymi z polityką ekologiczną państwa, są:

- 1) utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- 2) zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- 3) zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- 4) zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk nie spełniających przepisów prawa,
- 5) wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- 6) stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

W dokumencie sformułowano również dodatkowe cele szczegółowe dla poszczególnych grup odpadów. Przyjęte cele szczegółowe w odpadach komunalnych dotyczą:

objęcia umowami na odbieranie odpadów komunalnych 100% mieszkańców najpóźniej do 2007 roku, zapewnienia objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w Kpgo 2010, najpóźniej do końca 2007 r., zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:

- w 2010 więcej niż 75%,
- w 2013 więcej niż 50%,
- w 2020 więcej niż 35%

masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,

- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
- zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne, do max. 200 do końca 2014 r.

Osiągnięcie zakładanych celów w zakresie zbierania odpadów komunalnych wymaga realizacji następujących działań:

- kontrolowania przez gminy stanu zawierania umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, co skutkować powinno objęciem stosownymi umowami lub decyzjami 100 % mieszkańców kraju,
- kontrolowania przez gminy sposobów i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – ustaleń zawartych w ww. zezwoleniach dotyczących metod oraz miejsc prowadzenia odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- doskonalenie systemów ewidencji wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianiu odpadów komunalnych.
- zgodnie z wytyczonymi celami w zakresie odzysku i recyklingu wymagane jest prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych m.in.: odpadów zielonych z ogrodów i parków, papieru i tektury (w tym opakowania, gazety, czasopisma itd.), odpadów opakowaniowych ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe, tworzyw sztucznych i metali, zużytych baterii i akumulatorów, itp.

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.

W zakresie maksymalizacji odzysku i właściwego unieszkodliwiania odpadów konieczne jest ograniczenie składowania odpadów ulegających biodegradacji poprzez budowę linii technologicznych do ich przetwarzania, takich jak: kompostownie odpadów organicznych, linie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, instalacje fermentacji odpadów

(organicznych lub zmieszanych), zakłady termicznego przekształcania zmieszanych odpadów komunalnych.

Podstawowym założeniem funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce ma być system rozwiązań regionalnych, w których uwzględnione będą wszystkie niezbędne elementy tej gospodarki w danych warunkach lokalnych.

Zgodnie z założeniami Kpgo 2010, podstawą gospodarki odpadami komunalnymi, powinny stać się zakłady zagospodarowania odpadów o przepustowości wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez minimum 150 tys. mieszkańców, spełniające w zakresie technicznym kryteria najlepszej dostępnej techniki. Zakłady te powinny zapewniać następujący zakres usług:

- mechaniczno-biologiczne lub termiczne przekształcanie zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości z sortowni,
- składowanie przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych,
- kompostowanie odpadów zielonych,
- sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (opcjonalnie),
- zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie),
- zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).

W przypadku aglomeracji lub regionów obejmujących powyżej 300 tys. mieszkańców, preferowaną metodą zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych jest ich termiczne przekształcanie. Do spalarni odpadów komunalnych przyjmowane będą zakaźne odpady medyczne i weterynaryjne po ich wstępnej dezaktywacji.

Dla spełnienia celu, jakim jest bezpieczne składowanie odpadów, niezbędne są działania zmierzające do doprowadzenia do końca 2009 r. do stanu, w którym wszystkie składowiska będą spełniały wymagania prawa.

W poszczególnych powiatach winno dążyć się do zredukowania ilości małych nieefektywnych składowisk lokalnych i zapewnienia funkcjonowania składowisk ponadgminnych w ilości 5 do 15 (maksymalnie) obiektów w skali województwa do końca roku 2014. W przypadku składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne preferuje się obiekty obsługujące obszar zamieszkiwany przez co najmniej 150 tys. mieszkańców. Przyjmuje się, że przy transporcie odpadów na składowisko na odległość wynoszącą powyżej 30 km opłacalne jest zastosowanie przeladunkowego systemu transportu (dwustopniowego).

W zakresie odpadów niebezpiecznych oraz pozostałych, cele przedstawione w Kpgo 2010 wynikają m.in. z :

- obowiązujących uregulowań prawnych krajowych i unijnych,
- „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”,
- analizy stanu aktualnego w poszczególnych grupach odpadów.

Dla realizacji poszczególnych celów, przedstawionych w Kpgo 2010, sformułowano następujące kierunki działań:

- wdrażanie proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów niebezpiecznych w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT), w tym opracowanie i wdrożenie innowacyjnych technologii w zakresie zagospodarowania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. baterie małogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny),
- minimalizację ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych poddawanych procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie,
- organizację nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe), w oparciu o:

- funkcjonujące sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych utworzone przez organizacje odzysku lub przedsiębiorców,
- funkcjonujące placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. przeterminowane lekarstwa, oleje odpadowe, baterie, akumulatory),
- stacjonarne lub mobilne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
- regularne odbieranie odpadów niebezpiecznych od mieszkańców prowadzących selektywne zbieranie w systemie workowym lub pojemnikowym przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Wymagane jest prowadzenie przez przedsiębiorców oraz instytucje selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych i pozostałych.

Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski

Dokument ten został przyjęty przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku. Celem programu jest:

- spowodowanie oczyszczenia terytorium Polski z azbestu oraz usunięcie stosowanych od lat wyrobów zawierających azbest,
- eliminacja negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Polski spowodowanych azbestem,
- sukcesywna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko,
- stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest stosowanych w Unii Europejskiej.

Program zawiera informacje dotyczące:

- 1) ilości wyrobów zawierających azbest wraz z ich rozmieszczeniem na terytorium Polski,
- 2) ilości i wielkości niezbędnych składowisk odpadów wraz z podaniem kosztów ich budowy i eksploatacji,
- 3) zasad wsparcia finansowego prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,
- 4) wytycznych dla opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów usuwania wyrobów zawierających azbest.

Jako docelowy przyjęto 30 – letni okres realizacji tego programu.

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”.

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”, zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO) - stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w NSRO celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekt Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” na lata 2007 – 2013 został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 roku.

Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko” koncentruje się na działaniach o charakterze strategicznym i ponadregionalnym. Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych będzie 17 osi priorytetowych, m.in. w ramach osi II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi.

Na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 przeznaczonych zostanie ponad 36 mld euro. Ze środków Unii Europejskiej będzie pochodziło 27 848,3 mln euro (w tym ze środków Funduszu Spójności – 21 511,06 mln euro (77%) oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 6 337,2 mln euro - 23%). Środki przeznaczone na ochronę środowiska wynoszą 4 750 mln euro, tj. 18 % wszystkich środków z tego funduszu.

Instytucją Zarządzającą Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko jest minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, który wykonuje swoje funkcje przy pomocy Departamentu Koordynacji Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Instytucja Zarządzająca przekazuje realizację części swoich zadań Instytucjom Pośredniczącym, tj. ministrom właściwym.

2.2. POLITYKA I STRATEGIA WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015

Uchwałą Nr 164/07 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 15 października 2007 r. przyjęto „Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015” (WPGO 2007-2015) wraz z autopoprawką.

Wyznaczono kierunki działań prowadzące do stworzenia spójnego systemu gospodarowania wszystkimi rodzajami odpadów na terenie województwa, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych. Stworzono czytelne zapisy zaktualizowanego Planu, pozwalające na dokonanie oceny stopnia realizacji założeń Planu z perspektywy czterech lat jego obowiązywania, rozumianej jako ocena faktycznych działań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych, służących poprawie stanu środowiska na terenie województwa. Za główne cele w horyzoncie czasowym lat 2007-2011 uznano:

- wspieranie działań w zakresie zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców Województwa Mazowieckiego w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki wszystkimi rodzajami odpadów,
- wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców województwa zorganizowanym systemem zbierania odpadów, w tym również systemem selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów, w terminie do końca 2007 roku,
- doskonalenie systemów selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu określonych w obowiązujących aktach prawnych dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku i recyklingu,
- wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowiska odpadów komunalnych nie segregowanych i nieprzetworzonych,
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk nie spełniających standardów UE,
- skierowanie w roku 2011 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 63% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
- wspieranie działań na rzecz eliminacji praktyk nielegalnego składowania odpadów.
- wspieranie działań na rzecz zwiększenia odzysku energetycznego i materiałowego i unieszkodliwiania (poza składowaniem) odpadów, poprzez budowę instalacji spełniających wymagania BAT w tym zwłaszcza budowy instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w aglomeracji warszawskiej i radomskiej,
- kontynuacja porządkowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w województwie, ze szczególnym wspieraniem zintegrowanych regionalnych systemów gospodarki obejmujących gminy województwa.

Plan zakłada przeprowadzenie licznych inwestycji z zakresu gospodarki odpadami na terenie województwa, jak również usprawnienie działań organizacyjnych podejmowanych wcześniej. Z elementów Planu szczególnie istotnych z punktu widzenia realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych w gospodarce odpadami, można wyróżnić m.in.: „Harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań”; harmonogram zamykania składowisk odpadów komunalnych na terenie Województwa Mazowieckiego obejmujący przedziały czasowe do 2009 i 2014 r., zapis umożliwiający aktualizację załączników dotyczących instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów na terenie województwa oraz jako jeden z załączników do projektu WPGO „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Województwa Mazowieckiego”.

W projekcie aktualizacji WPGO 2007-2015 dokonano umownego podziału (uwzględniającego układ dawnych województw) Województwa Mazowieckiego na sześć regionów gospodarki odpadami:

- Obszar m.st. Warszawy
- Obszar ciechanowski
- Obszar ostrołęcki
- Obszar płocki
- Obszar radomski
- Obszar siedlecki,

które powinny zostać utworzone najpóźniej do końca 2015 r.

Powiat wołomiński został zaliczony do Obszaru m. st. Warszawy.

Przewiduje się, iż w ramach tych obszarów będzie funkcjonowało ok. 15 Regionalnych Zakładów Zagospodarowania Odpadów. Zgodnie z zapisami Kpgo 2010, preferuje się obiekty obsługujące obszar zamieszkiwany, co najmniej przez 150 000 mieszkańców. Do obiektów funkcjonujących w ramach tych Zakładów zalicza się m.in. Regionalne składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Powstałe regiony będą miały charakter ponadgminny i obsługiwać będą w.w. obszary.

W Planie dopuszcza się możliwość niewielkich zmian lokalizacji inwestycji w poszczególnych obszarach gospodarki odpadami, które będą wynikały z decyzji władz gminnych i inwestorów w oparciu o sporządzone studia wykonalności.

„Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do 2014 r.”

„Program Ochrony Środowiska Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy do 2014 roku”, został uchwalony 19 lutego 2007 r. przez Sejmik Województwa Mazowieckiego (Uchwałą Nr 19/07). Dokument ten odzwierciedla cele, kierunki i zadania w zakresie ochrony środowiska zdefiniowane w Polityce Ekologicznej Państwa i w „Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020”. Głównym celem Programu jest określenie polityki ekologicznej dla Województwa Mazowieckiego, a ponadto realizacja polityki ekologicznej państwa.

W zakresie gospodarki odpadami, dokument ten wytycza cel strategiczny do 2014 r.:

Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz prowadzenie nowoczesnego (zgodnego ze standardami unijnymi) systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów oraz określa kierunki działań.

Wskazane w powyższych dokumentach kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami będą polegały na współdziałaniu i współpracy z administracją samorządową, rządową, przedsiębiorcami, organizacjami społecznymi, stowarzyszeniami i instytucjami kontrolnymi w dziedzinie ochrony środowiska w zakresie:

- kontynuacji zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców Województwa Mazowieckiego w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- kontynuacji prowadzenia edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami,

- doskonalenia systemu selektywnego zbierania odpadów w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu,
- doskonalenia regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
- funkcjonowania max.15 składowisk regionalnych na terenie województwa,
- skierowania w roku 2015 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 44% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995),
- skierowania w roku 2011 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 63% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995),
- rozwoju i wdrażania nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów.

„Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020” (aktualizacja).

„Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020” (aktualizacja) uchwalona została przez Sejmik Województwa Mazowieckiego w dniu 29 maja 2006 r. (Uchwała Nr 78/2006). Strategia stanowi dokument programowy i zarazem główne narzędzie polityki regionalnej, jak również punkt odniesienia do powstających na poziomie województwa dokumentów programowych i planistycznych. W swoich zapisach, Strategia odnosi się do uwarunkowań wynikających z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, określając politykę prorozwojową samorządu województwa, ukierunkowaną na pozyskiwanie i wykorzystywanie funduszy UE.

Zaktualizowana Strategia wyznacza perspektywę rozwoju regionu do 2020 r. Obejmuje działania, których współfinansowanie będzie pochodziło ze środków krajowych i funduszy strukturalnych Unii w okresie programowania 2007-2013 i w perspektywach dalszych. Ważnym uwarunkowaniem prac nad Strategią były ustalenia wojewódzkich dokumentów planistycznych i programowych, takich jak plan zagospodarowania przestrzennego, program ochrony środowiska, czy też plan gospodarki odpadami.

Zapisy Strategii wskazują, iż rozwiązania problemów Mazowsza, w tym w zakresie gospodarki odpadami, należy poszukiwać zarówno w możliwości wykorzystania funduszy unijnych, jak i intelektualnego oraz technicznego potencjału województwa. Wyznaczone w niej kierunki rozwojowe winny być spójne z kierunkami rozwoju zapisanymi w planie gospodarki odpadami. Strategia podkreśla, iż wśród uwarunkowań rozwojowych w skali krajowej, w wielu dziedzinach życia społecznego i gospodarczego, Mazowsze charakteryzuje wysoka przedsiębiorczość i mobilność mieszkańców, aktywność władz samorządowych i lokalnych organizacji, dynamiczny i efektywny rozwój współpracy pomiędzy regionami w województwie, jak i Mazowsza z innymi województwami. Co istotne, w obu dokumentach planistycznych zwrócono uwagę na niepokojącą tendencję źle ukierunkowanego rozwoju sfery gospodarki odpadami w województwie mazowieckim.

Cytując za autorami Strategii „Podstawowe problemy gospodarki odpadami województwa są następstwem nienadążania rozwiązań systemowych w sferze zbierania i utylizacji odpadów za tempem ich powstawania”. Jest to zapis niezmiernie ważny z punktu widzenia planistycznego, jak i potencjalnych możliwości inwestowania w dziedzinie gospodarki odpadami, zwłaszcza w przypadku, gdy inwestorami w gospodarce odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi mogą być jednostki samorządu terytorialnego. Powyższy zapis sugeruje brak możliwości zastosowania instrumentów prawnych w zakresie osiągnięcia założonych celów w gospodarce odpadami rozpatrywanymi poprzez pryzmat niewydolności funkcjonującego systemu, słabości jego powiązań i niewystarczającego zaplecza infrastruktury w gospodarce odpadami.

Strategia, poprzez krótką analizę stanu gospodarki odpadami, uwidacznia główne problemy tej sfery takie, jak: niski stopień odzysku i segregacji odpadów komunalnych, składowanie, jako główny

sposób unieszkodliwiania odpadów, niedostosowanie większości składowisk odpadów komunalnych do obowiązujących wymogów prawnych oraz zbyt mała wydajność obiektów kompleksowej gospodarki odpadami w stosunku do masy powstających odpadów.

Wśród celów pośrednich Strategii w zakresie gospodarki odpadami, wskazano na konieczność porządkowania i tworzenia spójnego systemu gospodarki odpadami, a w tym: budowy i/lub rozbudowy składowisk odpadów komunalnych i zakładów utylizacji o charakterze subregionalnym, regionalnym, a także wprowadzenie nowoczesnych metod recyklingu i utylizacji odpadów.

W Strategii wskazano także na potrzebę kontynuacji prac zmierzających do doskonalenia systemu monitoringu zanieczyszczeń powierzchni ziemi, dostosowanych do standardów UE, uporządkowania gospodarki odpadami poprzez realizację działań ujętych w wojewódzkich, powiatowych i gminnych planach gospodarki odpadami, utworzenie zintegrowanego systemu gospodarki odpadami opartego na segregacji, recyklingu i innych formach odzysku, zgodnie z ustaleniami WPGO.

„Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego”.

„Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego” uchwalony został przez Sejmik Województwa Mazowieckiego w dniu 7 czerwca 2004 r. (Uchwała Nr 65/2004). Dokument ten, obok Strategii stanowi drugi, podstawowy dokument wyznaczający cele i kierunki rozwoju regionu w układzie przestrzennym, stanowiąc jednocześnie wykładnię polityki przestrzennej. Priorytetowym celem polityki przestrzennej jest stwarzanie warunków do osiągnięcia spójności terytorialnej oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju Mazowsza, poprawy warunków życia mieszkańców oraz zwiększenia konkurencyjności regionu.

W planie zagospodarowania przestrzennego, region województwa podzielono na obszary problemowe, w tym obszar aglomeracji warszawskiej o najwyższej koncentracji różnorodnych funkcji. Podstawowym problemem tego obszaru, jest brak ładu przestrzennego uwzględniającego tworzenie harmonijnych struktur w wymiarze uwarunkowań środowiskowych, a poprzez to kompleksowego rozwiązania problemu odpadów komunalnych i nienadążanie systemów infrastruktury technicznej za postępującą urbanizacją.

W ramach kolejnej struktury, w planie zagospodarowania przestrzennego wydzielono obszar największych wpływów aglomeracji warszawskiej, położony w bezpośrednim sąsiedztwie tej aglomeracji, posiadający szanse dalszego rozwoju.

Jako jeden z celów zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego, oprócz zapewnienia zrównoważonego i harmonijnego rozwoju województwa poprzez zachowanie właściwych relacji pomiędzy poszczególnymi systemami i elementami zagospodarowania przestrzennego, była ochrona i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, wzmacnianie wielofunkcyjności struktur przestrzennych oraz wzrostu bezpieczeństwa ekologicznego.

W zakresie gospodarki odpadami, plan zagospodarowania przestrzennego, odwołując się do „Planu Gospodarki odpadami Województwa Mazowieckiego na lata 2004-2011”, za priorytetowe cele wojewódzkiej polityki przyjmuje, uporządkowanie i stworzenie spójnego systemu gospodarki odpadami. Działania te miałyby polegać m.in. na: likwidacji i rekultywacji niewłaściwie urządzonych i eksploatowanych składowisk odpadów, organizowaniu sieci regionalnych składowisk odpadów komunalnych spełniających wymogi ochrony środowiska, prowadzeniu selektywnego zbierania i zagospodarowania odpadów deponowanych na składowiskach, tworzeniu systemu zintegrowanej sieci zakładów przeróbki odpadów, szczególnie odpadów niebezpiecznych, likwidacji „mogilników”, wdrożeniu systemu ewidencji odpadów i metod ich zagospodarowania.

Zapisy „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego” mówią, iż systemowe i kompleksowe rozwiązanie problemu gospodarowania odpadami na terenie województwa wymaga opracowania i wdrażania również spójnych z planem szczebla wojewódzkiego,

planów gospodarki odpadami dla powiatów i gmin, w których wskazane winny być m.in. lokalizacje składowisk i zakładów unieszkodliwiania odpadów.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (RPO WM).

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (RPO WM) został przygotowany w oparciu o rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25-78). Realizuje on cel Konwergencja określony w art. 3.

RPO WM jest zgodny ze strategicznymi dokumentami krajowymi, do których należą Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 oraz Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Jednocześnie jest odzwierciedleniem polityki rozwoju prowadzonej przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, której podstawę stanowi *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 (SRWM)*. Program będzie realizować cele SRWM, których współfinansowanie będzie możliwe z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Przy tworzeniu projektu programu uwzględnione zostały również zapisy odnowionej Strategii Lizbońskiej w zakresie rozwoju gospodarczego i wzrostu zatrudnienia.

Przy opracowaniu RPO WM kierowano się zasadami: programowania, partnerstwa i dodatkowości, co oznacza, że dokument ma charakter wieloletniego planu budżetowego. Jego cele będą realizowane w oparciu o współdziałanie z partnerami społecznymi i gospodarczymi, a środki UE nie będą zastępować środków krajowych, lecz jedynie wspierać osiągnięcie założonych celów rozwojowych. Realizacja RPO WM przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności regionu i zwiększenia spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej Województwa Mazowieckiego, co jest celem generalnym RPO WM.

Realizacja celu generalnego RPO WM będzie się odbywać między innymi poprzez poprawę i uzupełnienie istniejącej infrastruktury technicznej (realizowane w ramach priorytetu: III. Regionalny system transportowy oraz IV. Inwestycje w ochronę środowiska). Cel główny Priorytetu IV został określony jako poprawa stanu środowiska naturalnego Województwa Mazowieckiego. Cel taki jest również jednym z długookresowych celów zapisanych w SRWM. Zostanie on osiągnięty między innymi poprzez inwestycje w gospodarce odpadami. W ramach RPO WM wspierane będą przede wszystkim przedsięwzięcia dotyczące: tworzenia i rozwoju systemów selektywnego zbierania odpadów; budowy, rozbudowy, modernizacji instalacji do segregacji odpadów; recyklingu odpadów, w tym budowy i rozwoju zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów; budowy, rozbudowy, modernizacji instalacji do termicznego przekształcania odpadów z odzyskiem energii; budowy, rozbudowy, modernizacji specjalistycznych instalacji do prowadzenia procesów odzysku lub unieszkodliwiania osadów ściekowych; likwidacji istniejących składowisk; dostosowania istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów; rekultywacji terenów zamkniętych składowisk odpadów komunalnych.

Warunkiem otrzymania współfinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na realizację zadań z zakresu gospodarki odpadami w ramach RPO WM jest zapisanie ich w WPGO.

3. CHARAKTERYSTYKA POWIATU

3.1. INFORMACJE OGÓLNE, POŁOŻENIE

Powiat wołomiński położony jest w centralnej części Polski i Województwa Mazowieckiego. Obszar powiatu zawiera się między 21°04' a 21°51' długości geograficznej wschodniej i między 51°92' a 52°26' szerokości geograficznej północnej. Powiat wołomiński położony jest w obrębie dwóch jednostek fizyczno – geograficznych: Równiny Wołomińskiej i południowej części Doliny Dolnego Bugu.

Rysunek 1. Położenie powiatu wołomińskiego w Województwie Mazowieckim

Powiat wołomiński zajmuje powierzchnię 95 343 ha (2,68% województwa, co daje mu 15 miejsce pod względem wielkości), liczy sobie 203 749 mieszkańców (3,5% województwa, 2 miejsce pod względem liczby ludności) oraz 12 gmin (3,7% gmin województwa), w tym: 4 miejskie, 5 wiejskich i 3 miejsko-wiejskich. Są to: Dąbrówka, Jadów, Klembów, Kobyłka, Marki, Poświętne, Radzymin, Strachówka, Tłuszcz, Wołomin, Ząbki i Zielonka. Na terenie powiatu znajduje się 7 miast (Kobyłka, Marki, Radzymin, Tłuszcz, Wołomin, Ząbki i Zielonka), co jest liczbą największą spośród jednostek tego szczebla w Województwie Mazowieckim. Łącznie w powiecie znajduje się 191 sołectw i 193 miejscowości (w tym 186 wiejskie). Stolicą powiatu jest Wołomin, który liczy prawie 40 tysięcy mieszkańców i jest prężnym ośrodkiem życia gospodarczego i kulturalnego.

Obszar powiatu charakteryzuje dwudzielność zainwestowania przestrzennego – zachodnia część, przylegająca do granic Warszawy i powiatu legionowskiego, wchodzi w skład stołecznej aglomeracji, co przekłada się na intensyfikację zabudowy, dużą gęstość zaludnienia, szybszy i intensywniejszy

rozwój gospodarczy oraz liczne powiązania z Warszawą. Teren położony na wschodzie powiatu ma charakter typowo rolniczy, z dominującą wiejską zabudową, poza miastami słabo zurbanizowany i uprzemysłowiony, o niewielkiej gęstości zaludnienia. Obszar ten jest w mniejszym stopniu narażony na antropopresję niż zachodnia część powiatu.

Podział powiatu wołomińskiego na jednostki terytorialne przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Podział powiatu wołomińskiego na jednostki terytorialne

Lp.	Gmina	Rodzaj	Powierzchnia
1.	Dąbrówka	wiejska	109 km ²
2.	Jadów	wiejska	117 km ²
3.	Klembów	wiejska	86 km ²
4.	Kobyłka	miejska	20 km ²
5.	Marki	miejska	26 km ²
6.	Poświętne	wiejska	106 km ²
7.	Radzymin	miejsko-wiejska	131 km ²
8.	Strachówka	wiejska	108 km ²
9.	Tuszczy	miejsko-wiejska	103 km ²
10.	Wołomin	miejsko-wiejska	59 km ²
11.	Ząbki	miejska	11 km ²
12.	Zielonka	miejska	79 km ²
Ogółem			953 km²

Źródło www.stat.gov.pl

3.2. UKSZTAŁTOWANIE I GEOMORFOLOGIA TERENU

Powiat Wołomiński znajduje się w środkowej części Mazowsza, dlatego jego krajobraz zawiera wszystkie walory typowe dla terenów Ziemi Mazowieckiej. W kotlinie Warszawskiej i dolinie Wisły występują ciągi wydmy, a u ich podnóża rozciągają się bagniska i torfowiska. Znajdują się one m.in. na obszarach gmin: Zielonka (Kozłowe, Krzaki Kruka, Bagno Śmiardki,) Wołomin (Torfowisko „Białe Błota”, Torfowisko i Las „Helenówka”, Dolina Rzeki Długiej i Czarnej, Olsy i łożowisko koło Leśniakowizny, śródpolne bagienko koło Helenowa), Radzymin (Bagno Zolskie, Pólko). Wydmy niejednokrotnie przewyższają 120 m n.p.m. przyległe łąki i pola. Najniżej położone tereny znajdują się w dolinach rzek. Tereny te znane są wśród mieszkańców okolicznych miejscowości oraz Warszawy ze swoich walorów rekreacyjnych. Urle, Arciechów czy Kuligów zaliczają się do typowych miejscowości letniskowych.

Powiat wołomiński położony jest w obrębie dwu makroregionów: Równiny Wołomińskiej i południowej części Doliny Dolnego Bugu.

Równina Wołomińska leży na wschód od Kotliny Warszawskiej i na południe od Doliny Dolnego Bugu, zajmując powierzchnię około 1920 km². W podłożu równiny w jej części zachodniej występują ropy wstęgowe, stanowiące surowiec dla cegielni, eksploatowany intensywnie od stu kilkadziesiąt lat. W gminie Klembów jest rezerwat leśny "Dębina" (50,4 ha), w gminie Jadów rezerwat torfowy "Śliże" (44,3 ha) oraz rezerwaty faunistyczne: w Kobyłce - "Grabicz" (29,3 ha) i w Markach „Horowe Bagno” (43,4 ha). Równina wznosi się łagodnie w kierunku południowo-wschodnim ku Wysoczyźnie Kałuszyńskiej, z której spływają dopływy Narwi i Bugu: Struga, Czarna, Rządza, Osownica i Liwiec. Równina Wołomińska jest krainą rolniczą z małym udziałem lasów, co ją różni od przyległej Doliny Dolnego Bugu.

Dolina Dolnego Bugu ma kilka kilometrów szerokości i obejmuje łąkowy taras zalewowy z licznymi starorzeczami oraz piaszczysty taras wydmowy, przeważnie zalesiony. Mezoregion zajmuje powierzchnię około 370 km².

3.3. GEOLOGIA TERENU

Obszar północno-zachodni powiatu wołomińskiego charakteryzuje się bardzo dobrymi parametrami hydrogeologicznymi. Poziom główny o miąższości ponad 40 m występuje w piaskach i żwirach pochodzenia rzeczno i wodnolodowcowego. Miejscami może on być przewarstwiony utworami słaboprzepuszczalnymi, zwykle o małej miąższości. Występujące utwory zastoiskowe nie tworzą szczelnej izolacji warstwy wodonośnej ze względu na małą miąższość, różny stopień przepuszczalności, nieciągłość jej występowania. Zwierciadło wody ma charakter swobodny, lokalnie napięty. Występuje zwykle na głębokości <5 m a na obszarach obecności przypowierzchniowych utworów zastoiskowych może występować głębiej w przedziale 5 – 15 m. Przewodność użytkowego poziomu wodonośnego na większości obszaru mieści się w przedziale 1000 – 1 500 m²/24h.

W południowo-zachodniej części powiatu miąższość warstwy wodonośnej zbudowanej z piasków i żwirów mieści się zwykle w przedziale 20 – 40 m, a przewodność warstwy wodonośnej 500 – 1 500 m²/24h. Wydajności potencjalne studni są wysokie i przekraczają 70 m³/h. Zwierciadło wody o charakterze swobodnym występuje płytko, poniżej 5 m. Brak izolacji stwarza dobre warunki odnawialności zasobów, jak również umożliwia łatwe przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni terenu do warstwy wodonośnej.

We wschodniej części powiatu główny poziom jest o miąższości 20 – 40 m występuje w piaskach i żwirach pochodzenia rzeczno i wodnolodowcowego. Większe miąższości (ponad 40 m) występują w rejonie Radzymina i Wołomina. Przewodność warstwy wodonośnej mieści się w przedziale 500 – 1 000 m²/24h, a w rejonie Radzymina i Wołomina, przekracza 1000 m²/24h. Na północ od Wołomina poziom wodonośny izolowany jest ponad 15 m warstwą utworów słaboprzepuszczalnych (głównie glinami). Na pozostałym obszarze utwory wodonośne przykryte są cienką pokrywą zastoiskową. Lokalnie w przypadku wystąpienia zwartych ilów o miąższości ponad 5 m można mówić o izolacji częściowej. Zwierciadło wody występuje na różnych głębokościach: od poniżej 5 m w rejonie rzeki Rządzy oraz Wołomina, 5 – 15 m na obszarze występowania pokrywy utworów zastoiskowych do 15 – 50 m w rejonie występowania miąższych pokładów glin zwałowych (na północ od Wołomina).

3.4. WARUNKI GLEBOWE

Zdecydowaną przewagę na terenie powiatu wołomińskiego mają gleby biellicowe. Na glinach i iłach występują czarne ziemie, gleby biellicowe i gruntowo – glejowe spotykamy na Równinie Radzymińskiej, a także na glinach zwałowych okolic Ręczajów i Poświętnego. Często występują rdzawe i brunatne bielice na pyłach, piaskach i żwirach np. w okolicach Tłuszcza i Jadowa. W dolinach rzecznych Rządzy i Cienkiej, w okolicy Łąk Radzymińskich występują gleby organiczno – mineralne, mułowe, murszowe i torfowe. Odczyn gleb jest przeważnie kwaśny i bardzo kwaśny.

Pod względem bonitacyjnym przeważają gleby słabe, głównie piąta klasa, rzadziej czwarta, a na jałowych piaskach – szósta, praktycznie nadająca się tylko pod zalesienie. W tych rejonach przeważają gleby brunatne właściwe i gleby brunatne wylugowane, kwaśne, wytworzone z lekkich glin pyłastych, często zalegają na podłożu gliniastym, rzadziej występują gleby biellicowe i pseudobiellicowe – przeważnie w postaci płatów rozproszonych po całym terenie. W obniżeniach i dolinach rzecznych występują gleby torfowe, murszowe, mady, czarne ziemie, i gleby glejowe.

W części obszaru powiatu warstwę powierzchniową gruntów tworzą wyłącznie osady holoceniskie w postaci piasków, żwirów, ilów, mułków oraz utworów pochodzenia organicznego, w tym torfów. W obniżeniach terenowych występują gleby hydrogeniczne (torfowe, mułowo - torfowe i murszowo - glejowe) zajmujące ok. 8 % użytków rolnych.

Badania wykonywane na terenie powiatu wskazują, że 96% gleb z obszaru powiatu wołomińskiego należy do grupy A (standard obszaru poddanego ochronie), 2% do grupy B i 2% do grupy C. Przeciętna zawartość oznaczonych pierwiastków w glebach powierzchniowych powiatu wołomińskiego jest bardzo zbliżona do ich przeciętnej zawartości w glebach z obszarów niezabudowanych Polski.

Zdecydowana większość gleb obszaru powiatu wołomińskiego (81% zbadanych próbek) wykazuje odczyn kwaśny (<6,7), typowy dla większości gleb warstwy powierzchniowej z obszaru Polski. Próbki o odczynie obojętnym (6,7-7,4) lub zasadowym (>7,4) pochodzą głównie z terenów miejskich: Wołomin, Radzymin, Zielonka, Tłuszcz. Wysokie pH gleb poziomu powierzchniowego w miastach jest prawdopodobnie wynikiem opadu pyłów ze spalania paliw oraz działalności zakładów przemysłowych.

3.5. WARUNKI KLIMATYCZNE

Centralna część powiatu wołomińskiego położona jest w mazowiecko-podlaskim regionie klimatycznym. Warunki klimatyczne kształtują się zasadniczo pod wpływem zachodniej cyrkulacji atmosferycznej i dominujących w ciągu roku mas powietrza polarnego. Temperatura powietrza wynosi średnio 7,5 - 8 °C Średnia roczna suma opadów należy do najniższych w Polsce i wynosi około 450 - 500 mm. Pokrywa śnieżna występuje przeważnie 70 - 80 dni w roku. Podobnie jak w całym kraju, obserwuje się tutaj przewagę wiatrów zachodnich i północno-zachodnich.

Północno-zachodnia część (gmina Dąbrówka) należy do wschodniej, chłodniejszej (mazowieckiej) części dzielnicy środkowej, która obejmuje dorzecza środkowej Warty i środkowej Wisły. Jest to obszar o najmniejszych w Polsce opadach rocznych (poniżej 550mm). Liczba dni mroźnych wynosi 30 do 50 w roku, a dni z przymrozkami od 100 – 110, czas trwania pokrywy śnieżnej od 38 – 60 dni w roku. Okres wegetacyjny trwa 200 do 220 dni.

Południowo-zachodnia granica powiatu (gm. Ząbki i Zielonka) należy do klimatu „Krainy Wielkich Dolin”. Region ten posiada dość jednolitą hipsometrię i jest stosunkowo mało zróżnicowany pod względem klimatycznym. Średni opad roczny wynosi 500 - 600 mm. Miesiącami o najmniejszych opadach są luty i marzec, dla których średni opad miesięczny wynosi 27-28 mm, natomiast miesiące o najwyższych opadach to czerwiec i lipiec 74-80 mm. Pokrywa śnieżna zalega przez około 50 - 60 dni w roku. Średnia temperatura roczna wynosi 7 – 8 °C.

3.6. OBSZARY CHRONIONE

W powiecie wołomiński znajduje się 19 710,1 ha obszarów przyrodniczych prawnie chronionych (co stanowi 20,6% całkowitej powierzchni powiatu), w tym 168,6 ha rezerwatów przyrody, 840 ha parków krajobrazowych, 18 742,9 ha obszarów chronionego krajobrazu, 31,7 ha użytków ekologicznych i 180 pomników przyrody.

Na terenie powiatu wołomińskiego występują: park krajobrazowy (168,6 ha) – Nadbużański Park Krajobrazowy, rezerваты przyrody (840 ha), 4 rezerваты: „Dębina”, „Śliże”, „Horowe Bagno” i „Grabicz”, (na granicy powiatu znajdują się: „Łęgi Czarnej Strugi”, Puszcza Słupecka” i „Bagno Jacka”) i Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu.

W północnej części powiatu znajdują się obszary zaliczane do systemu Natura 2000. Są to:

- Specjalny Obszar Ochrony PLH140008 „Krogulec”,
- Specjalny Obszar Ochrony PLH140011 „Ostoja Nadbużańska”,
- Obszar Specjalnej Ochrony PLB140002 „Dolina Liwca”,
- Obszar Specjalnej Ochrony PLB140001 „Dolina Dolnego Bugu”.

Wschodnia część powiatu (gminy: Tłuszcz, Jadów, Klembów i Dąbrówka) leżą na obszarze Zielonych

3.7. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wody powierzchniowe

Teren powiatu wołomińskiego znajduje się w obrębie Zlewni Narwi, która jest zlewnią II rzędu. Zasadniczym elementem hydrograficznym jest Bugo – Narew, będąca północną granicą powiatu i zmieniająca tu kierunek z zachodniego na południowy. Na rzece tej, w wyniku utworzenia w 1963 roku zapory wodnej w Dębem (powiatu wołomińskiego) powstał zbiornik wodny zwany Zalewem Zegrzyńskim lub Jeziolem Zegrzyńskim. Stanowi on na niewielkim odcinku zachodnią granicę powiatu.

Sieć hydrograficzna powiatu wołomińskiego jest dobrze rozwinięta - tworzą ją rzeki wraz z licznymi dopływami oraz naturalnymi i sztucznymi oczkami wodnymi, zagłębieniami bezodpływowymi, terenami podmokłymi (torfowiska, bagna). Cieki wodne mają małe przepływy, ulegają silnemu obniżeniu, a nawet wysychaniu w okresach suszy. Z tego względu własne zasoby wodne powiatu, tj. tworzące się w zlewniach rzek powiatu, nie są duże. Duże ilości wody prowadzi jedynie rzeka Bug i Liwiec, obie będące granicznymi rzekami powiatu wołomińskiego.

Sieć hydrograficzną tworzą następujące cieki naturalne: Bug, Liwiec, Rządza, Cienka, Fiszor Prawy, Fiszor Lewy, Boruczanka, Rynia, Długa, Czarna, Beniaminówka, Górznik, Osownica i Kobylanka, Pniewiczanka, Gołębnica. Oprócz tego teren powiatu pokrywa gęsta sieć kanałów (m.in. Kanał Sierakowski, Biały Rów) i rowów melioracyjnych. Rzeki Bug, Narew, Liwiec, występują na niewielkich odcinkach powiatu, ale odgrywają ważną rolę w turystyce i rekreacji.

Wody powierzchniowe na omawianym obszarze są generalnie mocno zanieczyszczone i należą do wód pozaklasowych. Nie są przez to wykorzystywane do celów gospodarczych i nie mają też – z pewnymi wyjątkami - znaczenia rekreacyjnego. Na stan czystości tych rzek ma wpływ głównie brak oczyszczalni ścieków bytowo-gospodarczych powstających w warunkach wiejskich, zły stan oczyszczalni przy obiektach zanieczyszczających środowisko oraz stosowanie nawozów azotowych i fosforowych do nawożenia pól i łąk.

Na terenie powiatu najbardziej zanieczyszczoną rzeką była Długa. Wody rzeki Długiej zaliczono w 2006 roku do wód V klasy – złej jakości – w obu punktach pomiarowych. Przekroczone stężenia dla V klasy to: barwa, tlen rozpuszczony, amoniak, azot Kjeldahla, azoty, fosforany, fosfor ogólny, selen, liczba bakterii coli typu fekalnego i ogólna liczba bakterii coli.

Także rzeki: Bug, Liwiec, Osownica, Cienka i Beniaminówka prowadziły na przeważającej długości wody pozaklasowe. Wody rzeki Rządzy zaliczono do wód IV klasy – niezadowolającej jakości. Parametrami, które zadecydowały o takiej klasyfikacji były: BZT5, ChZT Mn, ChZT Cr, ogólny węgiel organiczny, azot Kjeldahla, rtęć, selen, żelazo i barwa. Wody rzeki Czarnej badane były w 2005 roku – w obu punktach monitoringu zaliczono je do wód klasy III – zadowolającej jakości. Parametry decydujące o klasie wód to: barwa, azot Kjeldahla, selen, liczba bakterii coli typu kałowego i ogólna liczba bakterii coli.

O jakości wód tych rzeki decydują głównie ścieki odprowadzane do niej z oczyszczalni komunalnych Zielonki, Wołomina i z terenów zurbanizowanych położonych w Zielonce i Kobylce.

Wody podziemne

Według podziału regionalnego zwykłych wód podziemnych Polski (B. Paczyński) obszar powiatu wołomińskiego znajdują się w obrębie regionu mazowieckiego, podregionie środkowo – mazowieckim (centralnym), w rejonie międzyrzecza Wisły i Narwi. Na terenie powiatu występują dwa użytkowe piętra wodonośne:

- czwartorzędowe – z trzema poziomami wodonośnymi
- trzeciorzędowe – z dwoma poziomami wodonośnymi: poziom mioceński i poziom oligoceński.

Na obszarze powiatu wołomińskiego dominuje *czwartorzędowe piętro wodonośne*. W obrębie utworów czwartorzędowych można stwierdzić występowanie trzech poziomów wodonośnych.

Ponadto, duża część powiatu charakteryzuje się obecnością płytko występujących wód gruntowych oraz leżących na małej głębokości utworów nieprzepuszczalnych. Sprzyja to gromadzeniu się w strefie przypowierzchniowej gruntu wód opadowych. Generalnie płaski teren i małe spadki utrudniają odpływ wód opadowych. Odpływ jest więc wspomagany przez liczne rowy melioracyjne i drenaż rolniczy.

Eksploatacja wód podziemnych, najbardziej intensywna w miastach powiatu (Wołomin, Kobyłka, Zielonka, Marki, Ząbki i Tłuszcz) doprowadziła do rozwinięcia się lejów depresji o promieniach dochodzących do 1 km.

Powiat wołomiński leży w obrębie dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Część zachodnia i środkowa powiatu leży w zasięgu zbiornika nr 222, który jest dużym zbiornikiem dolinnym, usytuowanym w środkowej części województwa mazowieckiego i ukształtowanym w osadach doliny Wisły. Część zbiornika położona na terenie powiatu wołomińskiego ustanowiona została jako Obszar Wysokiej Ochrony (OWO) wód. Wschodnia część powiatu leży w obrębie GZWP nr 215, będącego zbiornikiem o charakterze porowym.

Stan wód podziemnych badany był w 2005 roku w ramach krajowego monitoringu wód podziemnych w miejscowościach: Kąty Czernickie i Dręszewie oraz w ujęciu wód pitnych w Wołominie. Jakość wód podziemnych w otworze badawczym w Kątach Czernickich uległ poprawie – w 2005 roku zaliczono te wody do klasy II – zadowalającej jakości. W 2003 roku zakwalifikowano je do wód niezadowalającej jakości (IV klasa). Wody badane w ujęciach w Dręszewie i Wołominie zachowały swoją klasę III – wód o zadowalającej jakości. Tak jak w poprzednich latach, parametrem decydującym o klasie wód było żelazo.

3.8. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Liczba ludności w powiecie wołomińskim (wg GUS) na koniec 2006 wynosiła 203 749 osób, przy czym 68 031 osób mieszka na terenach wiejskich, a 135 718 osób w miastach. Gęstość zaludnienia wynosi 214 osób/km². Notuje się przewagę liczebną kobiet (71 129) nad mężczyznami (64 589) – na 100 mężczyzn przypada 107 kobiet. Największą pod względem ilości mieszkańców jednostką administracyjną jest miasto i gmina Wołomin, na której terenie mieszka 24,9% ludności całego powiatu. Przyrost naturalny był w 2006 roku dodatni i wyniósł +597 osób (3 promile).

Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 22,3% ludności powiatu, w wieku produkcyjnym – 64%, a w wieku poprodukcyjnym – 13,7%.

Saldo migracji w ruchu wewnętrznym jest dodatnie i wynosi +2105 osób, natomiast w ruchu zagranicznym jest ujemne i wynosi -61 osób.

3.9. SYTUACJA GOSPODARCZA

Powiat wołomiński pod względem sytuacji gospodarczej można podzielić na dwie części. Zachodnia, położona bliżej Warszawy, jest bardziej uprzemysłowiona, działa tam większa ilość podmiotów gospodarczych zajmujących się produkcją przemysłową i usługami. Zachodnia część powiatu obejmuje głównie tereny miejskie, o dużej gęstości zaludnienia. Rozwijają się tutaj branże elektrotechniczna, odzieżowa, chemiczna i spożywcza. Sąsiedztwo Warszawy sprawia, że znaczna część mieszkańców z tych terenów znajduje zatrudnienie poza powiatem. Przemysł w powiecie reprezentują głównie drobne zakłady przemysłowe, większe zakłady znajdują się w części dawnego województwa warszawskiego i są to: Zakład Stolarki Budowlanej w Wołominie, Gazomontaż w Wołominie, ELTOR w Wołominie, COCA - COLA Poland w Radzyminie, SORAYA w Radzyminie, Wojskowy Instytut Techniki Uzbrojenia w Zielonce, Kolejowe Zakłady Automatyki w Zielonce, Baza

Paliwowa Nr 5 w Emilianowie (gmina Klembów). Funkcją uzupełniającą jest lokalne rolnictwo. Preferuje się przemysł oparty na czystych ekologicznie technologiach.

We wschodniej części powiatu dominuje rolnictwo. Użytki rolne zajmują ok. 54 proc. powierzchni powiatu. Rozwojowi rolnictwa sprzyja bliskość Warszawy – chłonnego rynku zbytu. Produkcja rolna regionu jest zapleczem dla sektora przetwórstwa żywności.

Liczba podmiotów gospodarczych wynosiła (wg stanu na dzień 31.12.2006 roku) 21 455 jednostek. Funkcjonowało 341 podmiotów z sektora publicznego oraz 21 114 podmiotów z sektora prywatnego. Największy udział stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 17 786 jednostek. Relatywnie wysoki przyrost ilościowy podmiotów gospodarczych ciągle zauważany jest w administracji publicznej, edukacji, pośrednictwie finansowym, obsłudze nieruchomości i branży turystycznej.

Liczba pracujących w powiecie wynosi 36 381 osób. Na ogólną liczbę 203 749 mieszkańców powiatu w 2006 roku przypadało 11 827 bezrobotnych.

3.10. INFRASTRUKTURA TECHNICZNO – INŻYNIERYJNA

Powiat wołomiński cechuje się bardzo dużą niejednorodnością zainwestowania terenu i wyposażenia gmin w infrastrukturę. Generalnie, zachodnia część, należąca w przeszłości do województwa warszawskiego jest lepiej rozwinięta pod tym względem, zaś tereny wiejskie wschodniej części powiatu wymagają bardzo dużych inwestycji infrastrukturalnych.

Na terenie powiatu sposób zaopatrzenia w energię ciepłą uwarunkowany jest rodzajem zainwestowania danej miejscowości. W miastach funkcjonują zorganizowane systemy ciepłne, oparte o duże źródła energii (np. Wołomin) i lokalne kotłownie. Znaczna ilość budynków mieszkalnych w Zielonce, Ząbkach, Markach, Kobyłce, Wołominie, Tuszczu i Radzyminie wyposażona jest w kotłownie węglowe, stanowiące niskie, rozproszone źródła emisji zanieczyszczeń. Na terenach wiejskich, gdzie dominuje zabudowa rozproszona, zagrodowa, brak jest zbiorowych sieci ciepłowniczych i wykorzystania alternatywnych źródeł energii, a podstawowym źródłem ciepła są paleniska indywidualne. Podstawowym paliwem jest węgiel lub miał węglowy, inne nośniki ciepła – olej opałowy lub gaz – mają znacznie mniejszy udział w strukturze ciepłowniczej powiatu. W ostatnim okresie daje się zauważyć powrót niektórych mieszkańców do spalania paliw kopalnych bądź opalania drewnem.

Na terenie powiatu znajdowało się w 2006 roku 64 km sieci gazowej przesyłowej. Ilość połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych wynosiła 27 247 sztuk. Ilość odbiorców gazu z sieci szacowana jest na 39 576 gospodarstw domowych. Zużycie gazu z sieci wyniosło 55 368,9 m³. Liczbę ludności korzystającą z gazu sieciowego oszacowano na 119 064 osób (stan na 31.12.2006 r.), co stanowi 58,5% ludności całego powiatu.

Powiat wołomiński zaopatrywany jest w wodę z ujęć wód podziemnych piętra czwartorzędowego i trzeciorzędowego. Na terenie każdej gminy (z wyjątkiem gmin Strachówka i Poświętne) funkcjonuje po kilka ujęć komunalnych, bazujących przeważnie na dwóch lub trzech studniach wierconych. Oprócz ujęć obsługujących wodociągi grupowe (po kilka miejscowości) istnieją także ujęcia własne wód podziemnych zakładów przemysłowych (niektóre z nich zaopatrują w wodę ludność powiatu). Mieszkańcy miejscowości nie wyposażonych w sieć wodociągową zaopatrują się w wodę ze studni kopanych lub wierconych. Jak stwierdzają liczne badania, woda z takich ujęć jest nieodpowiedniej jakości, zarówno ze względu na zanieczyszczenia geogeniczne (mangan i żelazo), jak również zanieczyszczenia pochodzenia antropogenicznego.

W 2006 roku pobór wody na terenie powiatu wyniósł 10 229 dam³, co stanowiło 0,4% poboru w województwie mazowieckim. Na 1 km² przypadało 10,7 dam³ pobranej wody (średnia dla województwa mazowieckiego wynosiła 77,4 dam³). Do produkcji, nawodnień rolniczych, leśnictwa

i eksploatacji sieci wodociągowej używano wyłącznie wód podziemnych. Ogółem, pobrano 1115 dam³ wód na cele produkcyjne, 4447 dam³ do nawodnień w rolnictwie i w leśnictwie, a 4667 dam³ pobrano do eksploatacji sieci wodociągowej. Zużycie wody na jednego mieszkańca wynosiło 24,6 m³.

W 2006 roku odprowadzono siecią kanalizacyjną 5 515,2 dam³ ścieków. Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie powiatu wynosiła w 2006 roku 630,9 km. Funkcjonowała 19680 połączeń do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Ludność korzystająca z sieci wodociągowej to 99422 osoby. Wskaźnik wodociągowej sieci rozdzielczej na 100 km² wyniósł 66,2 km.

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosiła w 2006 roku 252,6 km. Ilość połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 10 709 sztuk. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej to 70 761 osób. Wskaźnik kanalizacyjnej sieci rozdzielczej na 100 km² wyniósł 26,5 km.

Na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonuje 16 oczyszczalni ścieków komunalnych.

3.11. INFRASTRUKTURA I SYSTEM KOMUNIKACYJNO - TRANSPORTOWY

Przez obszar powiatu przebiegają dwie drogi krajowe o numerach 8 i 50 o łącznej długości 57 km (na terenie powiatu). Do najbardziej obciążonych jednojezdniowych odcinków dróg krajowych na obszarze powiatu wołomińskiego należy droga nr 8 na odcinku Radzymin – Wyszaków, gdzie zanotowano natężenie ruchu przekraczające 18 000 pojazdów na dobę.

Ponadto znajdują się tu cztery drogi wojewódzkie o numerach 631, 634, 635 i 636 o łącznej długości 111 km. Do najbardziej obciążonych dróg wojewódzkich należy droga nr 631 na odcinku Żabki – Warszawa, gdzie średnie obciążenie dobowe wynosi około 30 000 pojazdów oraz droga nr 634 na odcinku Warszawa - Wołomin.

Na obszarze Powiatu Wołomińskiego znajduje się także 427 km dróg w administracji Zarządu Dróg Powiatowych. Drogi o nawierzchni asfaltowej są w dobrym stanie, stanowią 90 km (21%). Drogi o nawierzchni gruntowej, nie ulepszonej stanowią 110 km (26%). Pozostałe drogi, tj. 225 km (ok. 50%) są drogami utwardzonymi, których stan nawierzchni asfaltowej wymaga wszechstronnych zabiegów konserwacyjnych.

Zdecydowana większość dróg, które należy wybudować od podstaw, znajduje się na terenie gmin: Dąbrówka, Jadów, Poświętne, Strachówka, Tłuszcz. Drogi wymagające remontów kapitalnych znajdują się w każdej gminie, ale szczególnie długie odcinki należy odbudować w gminach Kobyłka, Tłuszcz i Żabki.

3.12. INNE ELEMENTY, MAJĄCE WPŁYW NA GOSPODARKE ODPADAMI

Powiat wołomiński posiada dobre warunki do wszelkich form wypoczynku oraz rekreacji. Na terenie powiatu intensywnie funkcjonuje wiele działek rekreacyjno – wypoczynkowych, zlokalizowanych najczęściej na terenach wiejskich wschodniej, południowej i północnej części powiatu. Szczególnie atrakcyjne pod tym względem są tereny położone w gminach: Poświętne, Radzymin, Jadów i Klembów. Generuje to dodatkowy strumień odpadów.

Niemniej, w wielu przypadkach baza turystyczna jest niedostateczna. Na terenie powiatu jest 12 obiektów noclegowych oferujących zaledwie około 253 miejsc noclegowych całorocznych. W 2006 roku skorzystało z nich 7 346 osób, co daje obciążenie na jedno miejsce przez 29 dni w roku. Nadal zbyt mało jest kąpielisk strzeżonych, campingów, a także galerii i podobnych obiektów szeroko rozumianej kultury.

Niezadowolający jest rozwój agroturystyki. W kilku gminach funkcjonuje kilka takich gospodarstw. Gminy wiejskie powiatu są predysponowane do takiej działalności, dlatego coraz większa rzesza rolników powinna oferować usługi agroturystyczne, widząc w tym alternatywne lub dodatkowe źródło dochodu.

Na terenie powiatu znajduje się kilka wytyczonych i utrzymywanych szlaków turystycznych. Należą do nich m.in.:

- szlak czerwony – fragment tzw. obwodnicy warszawskiej łączącej miejsca bitew warszawskich i miejsc pamięci. Na terenie powiatu przebiega przez gminy: Żąbki, Zielonkę, Marki, i Radzymin,
- szlak zielony – od stacji w Zielonce, wzdłuż rzeki Długiej, do cmentarza poległych w 1920 roku w Ossowie, przez okolice rezerwatu “Grabicz”, rejon cmentarza i kościoła w Kobyłce, okolice Dworu w Czarnej, dalej wzdłuż rzeki Czarnej, wokół rezerwatu “Puszcza Słupecka” do Sierakowa w gminie Radzymin,
- szlak żółty – w rejonie rezerwatu “Dębina” w gm. Klembów.
- szlak wodny – doliną Jeziora Zegrzyńskiego i dolnego Bugu.

4. ANALIZA STANU AKTUALNEGO GOSPODARKI ODPADAMI

4.1. ODPADY KOMUNALNE

4.1.1. Źródła, rodzaje i ilości powstających odpadów komunalnych

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych na terenie powiatu wołomińskiego są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury, tj. handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, zakłady produkcyjne w części socjalnej, targowiska, szkolnictwo, i inne.

W strumieniu odpadów niesegregowanych, zarówno w gospodarstwach domowych, jak i obiektach infrastruktury wyróżniamy następujące rodzaje:

- odpady kuchenne ulegające biodegradacji,
- odpady zielone,
- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- metale,
- materiały tekstylne,
- odpady niebezpieczne.

Ponadto, w skład strumienia odpadów komunalnych wchodzi również odpady wytwarzane nieregularnie: odpady wielkogabarytowe i odpady powstające w wyniku wykonywania tzw. usług komunalnych tj. odpady z pielęgnacji terenów zielonych, odpady z czyszczenia ulic i placów oraz odpady z targowisk. W strumieniu odpadów komunalnych występują również: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz odpady remontowo - budowlane, które zostały omówione w oddzielnym rozdziale niniejszego sprawozdania.

Na terenie powiatu wołomińskiego nie były prowadzone badania składu morfologicznego ani pozostałych właściwości fizyczno – chemicznych odpadów. Dlatego też do dalszych obliczeń przyjęto ilościowe wskaźniki wytwarzania odpadów charakterystyczne dla małych miejscowości oraz

obszarów wiejskich w Polsce. Zamieszczone w poniższej tabeli wartości pochodzą z badań przeprowadzonych przez Ośrodek Badawczo - Rozwojowy Ekologii Miast (Maksymowicz, 2000 r.).

Tabela 2. Wybrane właściwości fizyczno – chemiczne odpadów komunalnych (wg OBREM, 2000)

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Małe miasta, obszary wiejskie
<i>Wskaźniki określające właściwości paliwowe</i>			
1	wilgotność	%	28,0 - 48,0
2	części palne	%	10,0 - 20,0
3	części niepalne	%	30,0 - 65,0
4	ciepło spalania	kJ/kg	2010 - 4000
<i>Wskaźniki określające właściwości nawozowe</i>			
5	substancja organiczna	% s.m.	35,0 - 115,0
6	węgiel organiczny	% s.m.	6,0 - 18,0
7	azot organiczny	% s.m.	0,1 - 0,7
8	fosfor ogólny	% s.m.	0,2 - 0,8
9	potas ogólny	% s.m.	do 0,3
<i>Wskaźniki określające zawartość metali ciężkich</i>			
10	kadm	mg/kg s.m.	0,8
11	ołów	mg/kg s.m.	85,0
12	chrom	mg/kg s.m.	1643,0
13	miedź	mg/kg s.m.	66,0
14	nikiel	mg/kg s.m.	231,0
15	rtęć	mg/kg s.m.	0,2
16	cynk	mg/kg s.m.	290,0

W tabelach i na rysunkach poniżej przedstawiono (za Kpgo 2010) procentowy skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych w miastach, na obszarach wiejskich i w obiektach infrastruktury.

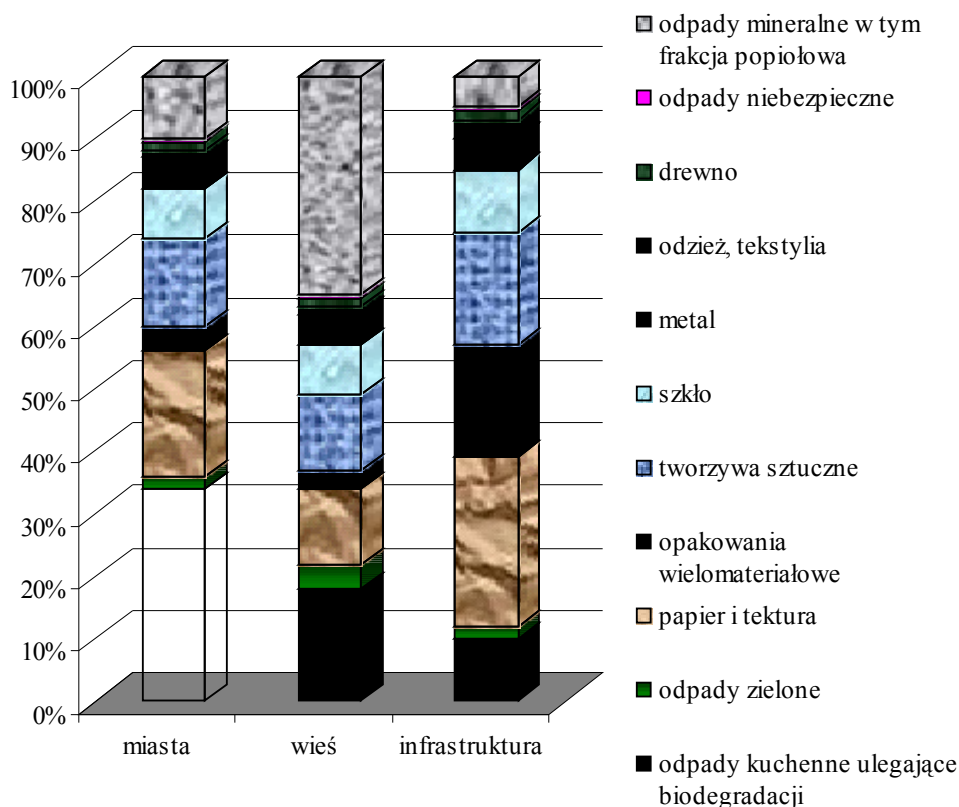
Tabela 3. Skład morfologiczny odpadów domowych wytwarzanych w miastach i na wsi [%]

Lp.	Fracje odpadów	Miasta	Wieś
1	odpady kuchenne ulegające biodegradacji	34	18
2	odpady zielone	2	4
3	papier i tektura	20	12
4	opakowania wielomateriałowe	4	3
5	tworzywa sztuczne	14	12
6	szkło	8	8
7	metal	5	5
8	odzież, tekstylia	1	1
9	drewno	1,5	1,5
10	odpady niebezpieczne	0,5	0,5
11	odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	10	35
Razem		100	100

Tabela 4. Zawartość poszczególnych frakcji w odpadach zmieszanych z obiektów infrastruktury [%]

Lp.	Fracje odpadów	[%]
1	odpady kuchenne ulegające biodegradacji	10
2	odpady zielone	2
3	papier i tektura	27
4	opakowania wielomateriałowe	18
5	tworzywa sztuczne	18

Lp.	Fracje odpadów	[%]
6	szkło	10
7	metal	5
8	odzież, tekstylia	3
9	drewno	1,4
10	odpady niebezpieczne	0,6
11	odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	5
	Razem	100

Rysunek 2. Skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych w miastach, na terenach wiejskich oraz w obiektach infrastruktury

W celu określenia charakterystyki ilościowej i jakościowej odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie powiatu wołomińskiego, przyjęto za KPGO 2010 średni skład morfologiczny odpadów komunalnych (z gospodarstw domowych i infrastruktury) w podziale na odpady z miast i wsi. Przyjęto ilość mieszkańców miast z terenu powiatu jako 135 718 osób, a wsi – 68 031osób. Przyjęto wskaźnik wytwarzania odpadów komunalnych na poziomie 380kg/M/rok dla mieszkańców miast oraz 200 kg/M/rok dla mieszkańców wsi (średni wskaźnik dla całego powiatu przyjęto jako **320 kg/M/rok**).

Tabela 5. Wskaźniki charakterystyki ilościowej odpadów komunalnych [kg/M/rok]

Rodzaj odpadów	Ilość odpadów [kg/M/rok]	
	miasta	wieś
Odpady z gospodarstw domowych	285	170
Odpady z infrastruktury	95	30
Razem	380	200
Średnia ważona dla powiatu wołomińskiego	320	

Ilość odpadów wytworzona w miastach, obliczona na podstawie podanych wyżej wskaźników, wynosiła w 2006 roku 51 573 Mg, a na terenach wiejskich – 13 606 Mg. Łącznie, na terenie powiatu wołomińskiego wytworzono w 2006 roku (według wskaźników) 65 179 Mg odpadów komunalnych z gospodarstw domowych i infrastruktury. W liczbie tej uwzględniono również odpady wytwarzane przez turystów i inne osoby czasowo przebywające na terenie powiatu.

Ponadto, przyjęto do bilansu wskaźniki dotyczące odpadów wielkogabarytowych wynoszące:

- w miastach – 15 kg/M/rok
- w jednostkach wiejskich 10 kg/M/rok

oraz odpadów z usług komunalnych (czyszczenie ulic w miastach) – 8 kg/M/rok.

Poniżej przedstawiono przewidywany skład morfologiczny odpadów komunalnych, z uwzględnieniem odpadów zebranych selektywnie, a także wielkogabarytowych, odpadów z usług komunalnych i ulegających biodegradacji.

Tabela 6. Bilans odpadów komunalnych w 2006 r. na terenie powiatu wołomińskiego wg składu morfologicznego przedstawionego w KPGO 2010

Lp.	Rodzaj odpadu	Ilość [Mg/rok]		
		Miasta	Wieś	Razem
1.	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie ¹⁾	3 741	1159	4 900
2.	Nieselegrowane odpady komunalne²⁾:	44 710	11767	56 477
2-1	<i>Odpady kuchenne ulegające biodegradacji</i>	15 201	2118	17319
2-2	<i>Odpady zielone</i>	894	471	1365
2-3	<i>Papier i tektura</i>	8 942	1412	10354
2-4	<i>Odpady wielomateriałowe</i>	1 788	353	2141
2-5	<i>Tworzywa sztuczne</i>	6 260	1412	7672
2-6	<i>Szkło</i>	3 577	941	4518
2-7	<i>Metal</i>	2 236	588	2824
2-8	<i>Odzież, tekstylia</i>	447	118	565
2-9	<i>Drewno</i>	671	177	848
2-10	<i>Odpady niebezpieczne</i>	223	59	282
2-11	<i>Odpady mineralne w tym frakcja popiołowa</i>	4 471	4118	8589
3.	Odpady usług komunalnych³⁾	1 086		
4.	Odpady wielkogabarytowe²⁾	2 036	680	2 716
	RAZEM	Miasto	Wieś	
		51 573	13 606	
	RAZEM	65 179		

¹⁾ wg danych Urzędów Miast i Gmin

²⁾ wg danych wskaźnikowych

³⁾ odpady z czyszczenia ulic, z terenów zielonych i targowisk oraz cmentarzy

Jako podstawę do dalszych prac planistycznych przyjęto ilość odpadów wytwarzanych na terenie powiatu wołomińskiego jako **65 179 Mg**.

4.1.1.1. Odpady ulegające biodegradacji

W związku z koniecznością określenia planu działań zmierzających do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów wyodrębniono tego rodzaju odpady i przedstawiono poniżej.

Tabela 7. Ilości odpadów ulegających biodegradacji* wytworzonych w roku 2006 na terenie powiatu wołomińskiego

Lp.	Strumień odpadów ulegających biodegradacji	Ilość [Mg/r]
1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	17319
2.	Odpady zielone	1365
3.	Papier i tektura	10354
4.	Drewno	848
		RAZEM: 29 886 Mg

* W ilości tej, nie ujęto odpadowych tekstyliów i odzieży z uwagi na inne funkcjonujące na rynku, metody przerobu tych odpadów zebranych selektywnie.

Z przedstawionych danych wynika, że łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzona w 2006 r. na terenie powiatu wołomińskiego kształtuje się na poziomie 29 886 Mg, co stanowi około 46% wytwarzanych odpadów komunalnych ogółem.

4.1.1.2. Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

W strumieniu odpadów komunalnych, wyróżnia się również grupę odpadów niebezpiecznych Są to m.in.: przeterminowane lekarstwa, świetlówki, baterie, rozpuszczalniki, kwasy i alkalia, środki ochrony roślin. Przyjmuje się, że obecnie około 95% odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w gospodarstwach domowych trafia do wspólnego strumienia odpadów kierowanych do składowania na składowiskach komunalnych.

Ilości odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych na terenie powiatu wołomińskiego oszacowano na podstawie wskaźników na 282 Mg/rok.

Tabela 8. Szacunkowy udział poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych w odpadach

Kod	Rodzaj odpadów	Udział w masie odpadów niebezpiecznych [%]
20 01 33	Baterie i akumulatory ołowiowe	12
20 01 29	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	5
20 01 17	Odczynniki fotograficzne	2
20 01 27	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza i żywice zawierające substancje niebezpieczne	35
20 01 14 20 01 15	Kwasy i alkalia	1
20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	5
20 01 31	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	4
20 01 26	Oleje i tłuszcze	10
20 01 19	Środki ochrony roślin (np. pestycydy, herbicydy, insektycydy)	5

Kod	Rodzaj odpadów	Udział w masie odpadów niebezpiecznych [%]
20 01 33	Baterie i akumulatory ołowiowe	12
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione	10
20 01 37	Drewno zawierające substancje niebezpieczne	5
20 01 23	Urządzenia zawierające freony	3
20 01 13	Rozpuszczalniki	3
Razem		100

4.1.2. Zbieranie i transport odpadów komunalnych

Zgodnie z ustawą o odpadach, pod pojęciem zbierania odpadów rozumie się każde działanie, a w szczególności umieszczanie w pojemnikach, segregowanie i magazynowanie odpadów, które ma na celu przygotowanie ich do transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwienia.

Znowelizowana ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2005 r. Nr 236 poz. 2008 z późn. zm.) określa dla odpadów komunalnych pojęcie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości. Jest to usuwanie odpadów z pojemników do samochodu w celu transportu do miejsc odzysku lub unieszkodliwienia.

Na terenie powiatu wołomińskiego można wyróżnić następujące systemy zbierania odpadów komunalnych:

- zbiórka odpadów niesegregowanych,
- selektywna zbiórka odpadów przeznaczonych do recyklingu materiałowego,
- zbiórka odpadów niebezpiecznych,
- zbiórka odpadów wielkogabarytowych.

W poniższej tabeli przedstawiono ilość mieszkańców (w %) objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych w poszczególnych gminach powiatu wołomińskiego.

Tabela 9. Mieszkańcy objęci zorganizowaną zbiórką odpadów w poszczególnych gminach powiatu wołomińskiego w latach 2002 - 2007

Lp.	Gmina	Mieszkańcy objęci zorganizowaną zbiórką odpadów w poszczególnych gminach w %				
		2002 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
1	Dąbrówka	80	83	85	85	87
2	Jadów	bd	bd	37	16,5	20
3	Klembów	bd	bd	50	60	65
4	Kobyłka	40	45	55	60	70
5	Marki	20	35	50	75	80
6	Poświętne	bd	100	100	100	100
7	Radzymin	bd	60	70	80	90
8	Strachówka	50	55	60	60	70
9	Tłuszcz	100	100	100	100	100
10	Wołomin	78	80	85	85	95
11	Ząbki	bd	40	45	50	60
12	Zielonka	bd	80	95	100	100

Zaznaczyć trzeba, że deklarowany przez poszczególne gminy stopień objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów oznacza, że mają oni zapewniony jedynie dostęp do systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Jednak nie wszyscy mieszkańcy z tej możliwości chcą skorzystać. Z powodu braku w wielu gminach wymaganej ewidencji umów zawartych na odbieranie

opadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, trudno jest określić rzeczywisty stopień objęcia mieszkańców powiatu wołomińskiego zorganizowaną zbiórką odpadów.

W poszczególnych gminach powiatu wołomińskiego stopień objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów (według deklaracji Urzędów Miast i Gmin) waha się od 16 do 100%. Najwięcej mieszkańców objętych systemem zbierania odpadów notowany jest w mieście Zielonka, w gminach: Tuszcz, Poświętne, Wołomin, Dąbrówka i Radzymin. W najmniejszym stopniu zorganizowanym odbiorem odpadów objęci są mieszkańcy gmin: Jadów i miasta Ząbki. Należy podkreślić, że procent ludności objętych zorganizowaną zbiórką odpadów zwiększa się systematycznie na terenie wszystkich gmin powiatu.

Ilości stałych odpadów komunalnych **zebranych** w 2006 roku w poszczególnych gminach powiatu wołomińskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 10. Ilości odpadów komunalnych zebranych z poszczególnych gmin powiatu wołomińskiego w 2006 roku

Lp.	Gmina	Odpady zebrane w 2006 r (Mg)
1	Dąbrówka	1 700
2	Jadów	347,51
3	Klembów	484
4	Kobyłka	7 585,2
5	Marki	3 600
6	Poświętne	209,0
7	Radzymin	1 796,0
8	Strachówka	149
9	Tuszcz	230,8
10	Wołomin	14 829,8
11	Ząbki	7 315,7
12	Zielonka	2 210,0
<i>Razem</i>		<i>32 871,81</i>

W roku 2006 zebrano z terenu powiatu wołomińskiego 32 871,81 Mg odpadów komunalnych. Ilość odpadów komunalnych zebranych w latach 2002 – 2006 wykazuje tendencję spadkową: w 2006 roku zebrano jedynie 79% procent ilości zebranej w 2002 roku. Nie jest to prawdopodobnie wynikiem minimalizacji ilości wytwarzanych przez mieszkańców odpadów, a brakiem wiarygodnej ewidencji dotyczącej ilości odpadów i sposobów gospodarowania. Jednocześnie, poszczególne gminy deklarowały zwiększanie odsetka ludności objętych zorganizowaną zbiórką odpadów. W roku 2006 sytuacja była ponadto zdeterminowana przez fakt, że składowisko odpadów w Lipinach Starych, przyjmujące dotychczas odpady komunalne z większości gmin powiatu, nie było eksploatowane przez okres około 6 miesięcy. Przez ten czas odpady wywożone były poza teren powiatu, a firmy transportowe nie przedstawiły wiarygodnych informacji poświadczających ilość wywiezionych odpadów. Należy przy tym pamiętać, iż część powstających odpadów to odpady nadające się do kompostowania bądź lokalnego wykorzystania przez mieszkańców – gruz itp., zagospodarowanych przez właścicieli nieruchomości (np. przydomowe kompostownie).

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie powiatu wołomińskiego, wyliczona według wskaźników, wynosiła w 2006 roku 65 179 Mg, co stanowi 50% wytworzonych odpadów.

Częstotliwość opróżniania pojemników z odpadami jest uzależniona od charakteru zabudowy: na ogół odpady wywożone są codziennie w zabudowie wielorodzinnej, natomiast w zabudowie jednorodzinnej raz na tydzień, raz na dwa tygodnie lub nawet raz na miesiąc (w zależności od zapisów umów). Częstotliwość opróżniania pojemników zależy od ilości osób zamieszkujących w wspólnym gospodarstwie domowym i od zapisów w umowach.

Na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonowały w 2006 roku podmioty posiadające zezwolenia na odbiór i transport odpadów komunalnych. Uprawnieni przedsiębiorcy prowadzą działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych na zasadach komercyjnych swobodnie kształtując ceny świadczonych usług. Wykaz podmiotów przedstawia załącznik nr 1.

Sposoby zbierania odpadów w poszczególnych gminach powiatu wołomińskiego przedstawia poniższa tabela:

Tabela 11. Sposoby zbierania odpadów z terenu gmin powiatu wołomińskiego, stan na 31.12.2006r.

Lp.	Gmina	Sposoby zbierania odpadów			
		Pojemnik indywidualny	Worki z posesji	Kontenery zbiorcze np. KP7 (na wiele posesji)	Inne np. pojemniki w wyznaczonych miejscach – szkołach, urzędach, sklepach, aptekach, itp.
1	Dąbrówka	x		x	
2	Jadów	x	x		x
3	Klembów	x		x	x
4	Kobyłka	x	x	x	x
5	Marki	x	x	x	x
6	Poświętne	x		x	x
7	Radzymin	x	x	x	
8	Strachówka			x	
9	Tuszczy	x		x	x
10	Wołomin	x	x	x	x
11	Ząbki	x		x	x
12	Zielonka	x	x	x	x

Ponadto, na terenach zabudowanych w poszczególnych gminach powiatu rozstawione są kosze uliczne.

4.1.3. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych

Na terenie poszczególnych gmin powiatu wołomińskiego od 1998 roku prowadzona jest w różnym stopniu i zakresie selektywna zbiórka odpadów.

Zbierane są następujące frakcje odpadów: papier i tektura, tworzywa sztuczne, szkło, metale, tekstylia, odpady zielone, odpady wielkogabarytowe oraz odpady niebezpieczne ze strumienia odpadów komunalnych.

W kolejnej tabeli przedstawiono ilość mieszkańców (w %) objętych selektywną zbiórką odpadów w poszczególnych gminach.

Tabela 12. Mieszkańcy powiatu wołomińskiego objęci selektywną zbiórką odpadów na terenie poszczególnych gmin w latach 2004 - 2007

Lp.	Gmina	Mieszkańcy objęci selektywną zbiórką odpadów w poszczególnych gminach w %				
		2002 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
1	Dąbrówka	20	35	40	70	70
2	Jadów	bd	bd	36	16,5	20
3	Klembów	bd	50	55	60	65
4	Kobyłka	35	40	50	60	70
5	Marki	0	0	25	50	80
6	Poświętne	0	0	0	0	60
7	Radzymin	0	70	80	90	90
8	Strachówka	0	0	0	0	20

9	Tuszczy	0	0	0	0	0
10	Wołomin	bd	80	85	85	90
11	Ząbki	bd	30	40	50	55
12	Zielonka	10	60	70	80	85

Sposób selektywnego zbierania odpadów w poszczególnych gminach przedstawiono poniżej:

Tabela 13. Podstawowe informacje na temat realizacji systemu selektywnego zbierania odpadów w poszczególnych gminach powiatu wołomińskiego

Gmina	Rok wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów	Zbierane frakcje	Źródła finansowania	Opis systemu
Dąbrówka	2001	szkło, tworzywa sztuczne	budżet gminy	Na terenie gminy rozmieszczonych jest 28 gniazd z pojemnikami na szkło i tworzywa sztuczne. Pojemników nie rozstawiono w miejscowościach Stasiopole i Stanisławów. Pojemniki opróżniane są przez PPH Imperf z Wołomina.
Jadów	2001	szkło, tworzywa sztuczne	budżet gminy	Szkło gromadzone jest w metalowych pojemnikach 120, 240 i 1000 litrowych, natomiast tworzywa sztuczne w 250 i 500 litrowych. Pojemniki opróżniane są raz na tydzień, w razie potrzeb są wywożone częściej. Makulatura nie jest gromadzona selektywnie, ponieważ mieszkańcy sami wykorzystują ją do własnych potrzeb.
Klembów	2003	szkło białe i kolorowe, tworzywa sztuczne	GFOŚiGW	Urząd Gminy zakupił 25 kompletów pojemników 1100 litrowych do zbiórki szkła białego, kolorowego i tworzywa sztucznego. Rozstawione zostały we wszystkich miejscowościach gminy. Opróżniane są po całkowitym napełnieniu. Na terenie gminy makulatura zagospodarowywana jest głównie przez spalanie w piecach.
Kobyłka	1998	szkło, tworzywa sztuczne, papier i tektura, metale, wielkogabarytowe, zielone, niebezpieczne, tekstylia	budżet gminy	Na terenie gminy rozstawione są zestawy pojemników (o pojemności 1,5-2,5 m ³). Pojemniki na szkło i tworzywa są własnością Urzędu Miasta, natomiast opróżnianiem pojemników zajmuje się firma wyłoniona w przetargu. W 2006 roku była to firma Imperf z Wołomina. Zbiórką tekstyliów zajmuje się firma Wtórpol (Skarżysko Kamienna, ul. Żurawia 1, woj. świętokrzyskie), do której należą pojemniki na tekstylia. Ponadto, przedsiębiorcy odbierający odpady zmieszane zobowiązani są do przyjmowania selektywnie zebranych odpadów, w tym odpadów

Gmina	Rok wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów	Zbierane frakcje	Źródła finansowania	Opis systemu
				<p>wielkogabarytowych i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Zbiórka „u źródła” prowadzona jest systemem wieloworkowym.</p> <p>Na terenie gminy jest prowadzona zorganizowana zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Zgodnie z informacjami UM Kobyłka, w 2006 roku zebrano selektywnie 9,2 Mg odpadów wielkogabarytowych, co stanowi 3,3% wytworzonej ilości. Akcje przeprowadzane są dwa razy w roku – wiosną (marzec- kwiecień) i jesienią (wrzesień – październik). Wyznaczane są po cztery terminy zbiórki dla różnych dzielnic miasta, w odstępach tygodniowych. Odbioru odpadów wielkogabarytowych dokonuje firma wyłoniona w drodze przetargu i realizuje te zadanie łącznie z odbiorem odpadów segregowanych. W 2006 roku działania te prowadziła firma Imperf z Wołomina. Odpady są następnie wywożone do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Wołominie i poddawane dalszej obróbce (segregacja, a następnie unieszkodliwianie na składowisku).</p>
Marki	2001	szkło białe i kolorowe, tworzywa sztuczne, papier i tektura, wielkogabarytowe	GFOŚiGW	<p>Miasto podzielone jest na pięć rejonów, z których są odbierane odpady komunalne segregowane w workach. Odpady są odbierane jeden raz w miesiącu w stałym wyznaczonym dniu miesiąca, n.p. w pierwszy czwartek miesiąca odpady odbierane są z rejonu pierwszego. Mieszkańcy są zobowiązani do wystawienia worków z odpadami przed swoją posesją do godz. 8⁰⁰ rano. Firma, która odbiera odpady jednocześnie zostawia komplet worków do segregacji.</p> <p>Szkło i tworzywo szt. zbierane są w pojemnikach o pojemności 1,5 m³ (25 pojemników na tworzywo sztuczne, 40 na szkło białe i 40 na szkło kolorowe). Zbiórka makulatury odbywa się w szkołach. Co roku odbywa się konkurs na klasę, która zbierze najwięcej tego surowca.</p>

Gmina	Rok wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów	Zbierane frakcje	Źródła finansowania	Opis systemu
				Dodatkowo w Urzędzie Gminy ustawiony jest pojemniki na zbiórkę makulatury. Pojemniki opróżniane są: szkło raz w miesiącu, tworzywo sztuczne raz na 2 tygodnie, a w sezonie letnim raz na tydzień. Odbiorcą zebranego tworzywa sztucznego jest MPO w Warszawie, a szkła firma z Marek.
Poświętne	-	szkło, tworzywa sztuczne, papier i tektura, metale, odpady niebezpieczne	budżet gminy	Na terenie gminy nie jest prowadzona selektywna odpadów „u źródła” zbierane są odpady zmieszane, z których wydzielane są następnie poszczególne frakcje surowców wtórnych
Radzymin	1997	szkło, tworzywa sztuczne, metale	budżet gminy	Zbierane są następujące frakcje: szkło i tworzywa sztuczne. Od 2004 roku zbierane są również surowce wtórne metodą workową w zakresie metali, szkła i tworzyw sztucznych.
Strachówka	-	-	-	Na terenie gminy nie jest prowadzona selektywna zbiórka odpadów.
Thuszcz	maj 2007	-	-	Na terenie miasta i gminy selektywna zbiórka odpadów została wprowadzona w maju 2007 roku
Wołomin	1998	szkło, tworzywa sztuczne, metale, papier i tektura, tekstylia, wielkogabarytowe, niebezpieczne	budżet gminy	Liczba rozstawionych pojemników (stan na dzień 31.12.2006 r.) wynosiła: <ul style="list-style-type: none"> • pojemniki na tworzywa sztuczne – 66 sztuk, • pojemniki na puszki metalowe – 4 sztuki, • pojemniki na szkło – 91 sztuk, • pojemniki na papier i tekturę – 17 sztuk. Dodatkowo, na terenie całej gminy od 2004 roku prowadzona była selektywna zbiórka odpadów metodą workową w zakresie zbierania: szkła, papieru, tworzyw sztucznych i metali. Zakupiono 600 sztuk stojaków oraz 100 tys. kompletów worków do selektywnej zbiórki.
Ząbki			budżet gminy	Na terenie gminy selektywna zbiórka prowadzona jest w zakresie: papieru i tektury, tworzyw sztucznych, metali, szkła, tekstyliów. W 2006 roku na terenie gminy rozstawionych było 6 zestawów pojemników do selektywnej zbiórki w miejscach

Gmina	Rok wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów	Zbierane frakcje	Źródła finansowania	Opis systemu
				ogólnodostępnych. Dodatkowo, selektywne zbieranie prowadziły również wspólnoty mieszkaniowe.
Zielonka	2002	papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, wielkogabarytowe	budżet gminy	W zabudowie wielorodzinnej selektywna zbiórka prowadzona jest metodą pojemnikową. Na terenie gminy rozstawionych zostało 8 pojemników do zbierania tworzyw sztucznych oraz 6 pojemników do zbierania szkła. Pojemniki opróżniane są raz w tygodniu. W zabudowie jednorodzinnej prowadzona jest selektywna zbiórka metodą workową, obejmująca zbieranie tworzyw sztucznych, szkła i papieru oraz tektury.

Źródło: ankietyzacja gmin

Tabela 14. Ilości i rodzaje odpadów zebranych selektywnie w latach 2004 - 2006

Rodzaj frakcji	Rok	Ilość zebrana [Mg]												RAZEM
		Dąbrówka	Jadów	Klęmbów	Kobyłka	Marki	Poświętne	Radzymin	Strachówka	Tłuszcz	Wołomin	Ząbki	Zielonka	
szkło	2004	220	x	19,5	196,7	68	5,5	76,3	x	x	2	80,2	103,1	771,3
	2005	340	3,5	22,5	328,9	70	5,8	89,2	x	x	434	101,5	202,4	1 597,8
	2006	460	18,5	25,9	212,3	73,6	7,9	97	x	x	859,6	166,5	207,4	2 128,7
tworzywa sztuczne	2004	260	x	5	91,2	1	5,7	9,7	x	x	bd	30,7	59,1	462,4
	2005	330	1,5	4,2	114,9	30	6,5	9,3	x	x	64	97,5	85,2	743,1
	2006	420	3,6	6,8	57,5	49,8	5,8	35,5	x	x	532,5	630,5	111,8	1 853,8
metale	2004	x	x	x	6,6	x	4,1	2,4	x	x	bd	0,3	x	13,4
	2005	x	x	x	5,3	x	4,2	2,6	x	x	9	0,8	x	21,9
	2006	x	x	x	5,2	x	4,2	3,8	x	x	8,1	0,7	x	22
papier i tektura	2004	x	x	x	38,3	27	5,9	18,1	x	x	3	90,8	x	183,1
	2005	x	1,1	x	66,6	30	6,5	35,6	x	x	207	171	x	517,8
	2006	x	3,1	x	116,4	51,3	3,0	54,3	x	x	161	105	237,5	731,6
odpady niebezpieczne	2004	x	x	x	0,2		x	x	x	x	bd	x	x	0,2
	2005	x	x	x	0,3		x	x	x	x	bd	x	x	0,3
	2006	x	x	x	0,4		0,4	x	x	x	1,3	x	x	2,1
odpady wielkogabarytowe	2004	x	bd	x	7,8	30	x	x	x	x	25	x	25	87,8
	2005	x	bd	x	8,2	35	x	x	x	x	27	x	26	96,2
	2006	x	bd	x	9,2	39,2	x	x	x	x	30	x	27	100,4
gruz	2004	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	0
	2005	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	0
	2006	x	x	x	x	x	x	x	x	x	15	x	x	15
odpady zielone	2004	x	x	x	x	x	x	x	x	x	25	x	x	25
	2005	x	x	x	x	x	x	x	x	x	25	x	x	25
	2006	x	x	x	0,025	x	x	x	x	x	25	x	x	25,025

Podsumowując, ilości i rodzaje odpadów z selektywnej zbiórki zebranych na terenie powiatu wołomińskiego w latach 2004–2006 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Ilość zebranych odpadów w wyniku selektywnej zbiórki na terenie powiatu wołomińskiego w latach 2004 - 2006

Rodzaj frakcji	Odpady zebrane selektywnie (Mg)		
	2004	2005	2006
Szkło	771,3	1 597,8	2 128,7
Tworzywa sztuczne	462,4	743,1	1 853,8
Papier i tektura	183,1	517,8	731,6
Metale	13,4	21,9	22
Odpady zielone	25	25	25,03
Odpady wielkogabarytowe	87,8	96,2	100,4
Odpady niebezpieczne ze strumienia odpadów komunalnych	0,2	0,3	2,1
Gruz	25	25	25
Razem	1 568,2	3 027,1	4 899,63

Tabela 16. Ilości odpadów zebranych selektywnie na terenie poszczególnych gmin w latach 2004 - 2006

Lp.	Gmina	Ilości zebranych selektywnie odpadów w Mg		
		2004 r.	2005 r.	2006 r.
1	Dąbrówka	480	670	880
2	Jaków	0	6,1	25,2
3	Klembów	24,5	26,7	32,7
4	Kobyłka	340,8	524,2	401,02
5	Marki	126	165,2	213,9
6	Poświętne	21,2	23	20,9
7	Radzymin	106,5	136,7	190,6
8	Strachówka	0	0	0
9	Tłuszcz	0	0	0
10	Wołomin	55	781	1 642,2
11	Ząbki	202	370,8	902,7
12	Zielonka	187,2	313,6	583,7

Ilość selektywnie zbieranych odpadów komunalnych na terenie powiatu wołomińskiego wzrasta sukcesywnie – w 2004 roku zebrano selektywnie 1 568,2 Mg odpadów, a w 2006 roku – 4 899,6 Mg, czyli ponad trzykrotnie więcej. W masie zebranych selektywnie odpadów najwyższy udział w 2006 roku miało szkło, a następnie tworzywa sztuczne oraz papier i tektura. W najmniejszej ilości zbierano odpady niebezpieczne ze strumienia odpadów komunalnych.

Największe ilości odpadów zebrano selektywnie na terenie gmin miejskich i miejsko – wiejskich: Wołomina, Ząbek, Zielonki i Kobyłki. Wyjątek stanowi gmina wiejska Dąbrówka, która klasyfikuje się pod względem ilości selektywnie zebranych odpadów na drugim miejscu w powiecie wołomińskim.

W poszczególnych gminach rozszerza się zakres selektywnej zbiórki, wzrasta również ilość pojemników przeznaczonych do tego celu.

4.1.4. Odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych

Źródłami powstawania odpadów niebezpiecznych są gospodarstwa domowe oraz instytucje użyteczności publicznej. Zgodnie z przyjętymi w PGO wskaźnikami, w 2006 roku wytworzono na terenie powiatu około 282 Mg odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (bez azbestu). W 2006 roku zbierane były następujące rodzaje odpadów niebezpiecznych: przeterminowane lekarstwa, baterie i akumulatory, świetlówki oraz zużyte tonery. Zgodnie z informacjami

przekazanymi przez gminy, selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych prowadzona jest w gminach: Klembów, Kobyłka, Marki, Poświętne, Wołomin i Zielonka. W 2006 roku zebrano selektywnie 2,1 Mg tych odpadów, co stanowi 0,5% wytwarzanej ilości.

Tabela 17. Funkcjonujące systemy zbierania odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych w poszczególnych gminach powiatu wołomińskiego

Gmina	Rodzaj zbieranych odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych	Ilość zebrana w 2006 roku	Uwagi
Dąbrówka	-	-	w trakcie organizacji
Jadów	-	-	-
Klembów	baterie	bd	pojemniki na baterie znajdują się we wszystkich szkołach oraz w Urzędzie Gminy. Zbiórkę organizuje i baterie odbiera Proeko Grupa Polska z Piaseczna
Kobyłka	baterie, przeterminowane lekarstwa	0,4	Na terenie miasta i gminy Kobyłka organizowana jest zbiórka zużytych baterii w punktach zlokalizowanych w szkołach, Miejskim Ośrodku Kultury, sklepie elektrycznym przy ul. Ręczajskiej oraz w Urzędzie Miasta. Odbiór następuje „na zgłoszenie”, tj. 2 – 3 razy w roku. Przeterminowane leki są zbierane w aptekach a następnie odbierane na zgłoszenie przez uprawnioną firmę.
Marki	baterie	bd	pojemniki ustawione w szkołach i Urzędzie Miasta. Zbiórkę organizuje i baterie odbiera Organizacja Odzysku Reba
Poświętne	baterie, tonery		zbiórka baterii odbywa się w oznakowanych pojemnikach ustawionych na terenie Urzędu Gminy oraz we wszystkich szkołach
Radzymin	-	-	-
Strachówka	-	-	-
Tłuszcz	-	-	-
Wołomin	światłówki, przeterminowane leki, tonery, baterie	1,3	Opady odbierane są przez MZO po ich dowiezieniu na koszt posiadacza. Niezależnie od tego, w ramach programu „Czysty Wołomin” od 20 października 2006 r. rozpoczęto selektywną zbiórkę baterii w systemie workowym dla mieszkańców znajdujących się w obrębie zabudowy jednorodzinnej. Dla mieszkańców z domów wielorodzinnych rozwieszono plakaty z wykazem punktów zbiórki baterii.
Ząbki	-	-	-
Zielonka	baterie, akumulatory		pojemniki na baterie znajdują się w szkołach i przedszkolach na terenie gminy oraz na terenie Wodociągowo – Kanalizacyjnego gospodarstwa Pomocniczego przy ul. Krzywej 18. Tam ustawiony jest również pojemnik na akumulatory

Źródło: ankietyzacja gmin

W 2007 roku selektywna zbiórkę odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych planują wprowadzić gminy Dąbrówka i Radzymin.

4.1.5. Odpady wielkogabarytowe

Na terenie pięciu gmin powiatu – Jadowa, Marek, Kobyłka, Wołomina i Zielonki jest prowadzona zorganizowana zbiórka odpadów wielkogabarytowych. Akcje przeprowadzane są raz lub dwa razy w roku – wiosną (marzec- kwiecień) i jesienią (wrzesień – październik). W 2006 roku zebrano łącznie 100,4 Mg odpadów wielkogabarytowych.

Według wskaźników, w 2006 roku wytworzono łącznie 2 716 Mg odpadów wielkogabarytowych. Zebrana ilość stanowi 3,7% wytworzonej ilości.

Tabela 18. Ilości odpadów wielkogabarytowych zebranych w poszczególnych gminach w latach 2004 - 2006

Lp.	Gmina	Ilości odpadów wielkogabarytowych zebrane w Mg		
		2004 r.	2005 r.	2006 r.
1	Dąbrówka	-	-	-
2	Jadów			
3	Klembów	-	-	-
4	Kobyłka	7,8	8,2	9,2
5	Marki	30	35	39,2
6	Poświętne	-	-	-
7	Radzymin	-	-	-
8	Strachówka	-	-	-
9	Tłuszcz	-	-	-
10	Wołomin	25	bd	25
11	Ząbki	-	-	-
12	Zielonka	25	26	27
Razem		87,8	69,2	100,4

Z terenów pozostałych gmin odpady są wywożone indywidualnie przez mieszkańców, w związku z tym brak jest dokładnych informacji co do ilości wywiezionych odpadów.

Część odpadów wielkogabarytowych (zużyte sprzęty gospodarstwa domowego AGD i RTV) jest przekazywana bezpośrednio sprzedawcy nowych produktów – ilości te nie są rejestrowane na poziomie gmin, a w związku z tym nie jest możliwa ocena skali zjawiska nawet w tych gminach, w których przeprowadzano akcję odbioru odpadów wielkogabarytowych. Ponadto, częstą praktyką jest pozbywanie się niepotrzebnych mebli i sprzętu na zasadzie odsprzedawania go lub odstępowania potrzebującym osobom. Świadczy o tym ilość ogłoszeń prasowych lub internetowych w prasie lokalnej i ogólnopolskiej oraz w wyspecjalizowanych internetowych serwisach aukcyjnych.

Odpady są następnie wywożone do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Wołominie lub odbierane przez firmę Jurant i poddawane dalszej obróbce (segregacja, a następnie unieszkodliwianie na składowisku).

4.1.6. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Odpady budowlane i remontowe wytwarzane są m.in. w gospodarstwach domowych, jako odpady z remontów mieszkań, prowadzonych na małą skalę i wówczas są ujęte w zmieszanych odpadach komunalnych, oznaczonych kodem 20 03 01. Katalog nie wyodrębnia tego odpadu w grupie odpadów komunalnych, podgrupie odpadów gromadzonych selektywnie, ani wśród innych odpadów komunalnych.

System zbierania odpadów remontowych pochodzących z gospodarstw domowych polega na wystawieniu przed posesję kontenera przeznaczonego na odpady remontowo-budowlane, po uprzednim zgłoszeniu przez wytwórcę odpadu prośby o odbiór odpadów do administratora budynku lub przedsiębiorstwa wywozowego.

Grupa 17 katalogu odpadów – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej - jest podstawową grupą, w której występują odpady budowlane niewchodzące w skład strumienia odpadów komunalnych. Odpady te wytwarzane są najczęściej przez wyspecjalizowane firmy budowlane, na których ciąży obowiązek ich odzysku i unieszkodliwiania, (jeśli umowa o świadczenie usług nie stanowi inaczej). Odpady te występują w zmiennych ilościach, wynikających z prowadzonych robót budowlanych, remontowych i rozbiórkowych na danym terenie. Większe ilości tych odpadów pojawiają się w okresach przebudowy miast, budowy dróg, wyburzeń dla potrzeb nowych tras komunikacyjnych, po klęskach żywiołowych. Wytwarzający te odpady, w ilościach powyżej 5 Mg oraz poniżej 5 tys. Mg rocznie (gdy nie posiadają instalacji), mają obowiązek przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania nimi staroście właściwemu ze względu na miejsce wytworzenia odpadu. W przypadku, gdy wytwórca wytwarza powyżej 5 tys. Mg rocznie zobowiązany jest do uzyskania pozwolenia na wytwarzanie odpadów.

Charakterystyka jakościowa odpadów z budowy, remontów i demontażu jest bardzo zróżnicowana w zależności od źródła powstawania. Odpady powstające w trakcie prac budowlanych, remontowych i demontażowych w budownictwie przemysłowym mogą być zanieczyszczone m.in.: metalami ciężkimi, substancjami ropopochodnymi, PCB, substancjami impregnującymi. Odpady powstające w kolejnictwie zanieczyszczone mogą być głównie środkami impregnującymi (podkłady kolejowe), olejami i smarami lub innymi substancjami niebezpiecznymi oraz metalami ciężkimi (tłuczeń torowy) i PCB (gleba i ziemia, w tym kamienie oraz kondensatory). Ilość odpadów z grupy 17 zebranej na terenie powiatu wołomińskiego przedstawia poniższa tabela.

Tabela 19. Odpady z budowy, remontów i demontażu wytworzone na terenie powiatu wołomińskiego w 2005 roku

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość wytworzono w Mg
170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	3566,6
170103	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	2,1
170107	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	117
170201	Drewno	83,9
170203	Tworzywa sztuczne	11,4
170301*	Asfalt zawierający smołę	60
170401	Miedź, brąz, mosiądz	3,1
170402	Aluminium	37,1
170405	Żelazo i stal	744,7
170407	Mieszanki metali	22,1
170411	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	5,1
170506	Urobek z pogłębiania inny niż wymieniony w 17 05 05	59200
170601*	Materiały izolacyjne zawierające azbest	1,6
170604	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	11
170605*	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest	2,09
RAZEM		63 867,8

źródło: WBG0

W ostatnich latach najczęstszym sposobem zagospodarowania odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej jest odzysk. Odzyskowi w największym stopniu poddano odpady z podgrupy:

- 17 01 – odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty, ceramika). Odpady te znajdują zastosowanie do podbudowy dróg, drenaży, nasypów drogowych, wałów przeciwpowodziowych, do budowy i rekultywacji składowisk. Niesortowalne odpady są wykorzystywane w ramach eksploatacji składowisk na warstwy izolacyjne oraz drogi tymczasowe. Odpady te wykorzystuje się także do rekultywacji wyrobisk, do ich wypełniania w celu odtworzenia pierwotnego ukształtowania terenu.
- 17 04 - odpady i złomy metaliczne oraz stopów metali. Zagospodarowanie odpadów tej podgrupy nie stwarza żadnych problemów technicznych, organizacyjnych ani ekonomicznych. Wymagane jest tylko selektywne zbieranie (drobne ilości punkty skupu, większe transportowane są do instalacji przerobu). Odpady te są w całości odzyskiwane w przemyśle hutniczym.
- 17 05 – gleba i ziemia (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębienia). Odpady te są odzyskiwane w ramach prowadzonych robót ziemnych, budowlanych, do wypełniania wyrobisk po eksploatacji surowców mineralnych w ramach ich rekultywacji, do rekultywacji składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych, na warstwy izolacyjne na składowiskach, do niwelacji i zagospodarowania terenu.

4.2. ODPADY OPAKOWANIOWE

Analizując miejsca wytwarzania odpadów opakowaniowych, można mówić o trzech źródłach wywarzania odpadów opakowaniowych:

- gospodarstwa domowe – odpady zbierane selektywnie są klasyfikowane w grupie 20 lub są zbierane w zmieszanych odpadach komunalnych;
- infrastruktura handlowa – supermarkety, sklepy, magazyny itp. – odpady te stanowią głównie odpady z grupy 15;
- infrastruktura przemysłowa - odpady te stanowią głównie odpady z grupy 15.

Według informacji z Wojewódzkiej Bazy Gospodarki Odpadami prowadzonej przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego na terenie powiatu wołomińskiego zebrano następujące ilości odpadów opakowaniowych:

Tabela 20. Odpady opakowaniowe zebrane na terenie powiatu wołomińskiego w latach 2004 - 2006

Lp	Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość odpadów wytworzonych w Mg		
			2004	2005	2006
1.	150101	Opakowania z papieru i tektury	1 679,1	1530,8	703,4
2.	150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	405,8	471,2	217,3
3.	150103	Opakowania z drewna	1383,8	739,1	1171,6
4.	150104	Opakowania z metali	45,5	19,9	17,8
5.	150105	Opakowania wielomateriałowe	58,5	35,4	0
6.	150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	70,1	45,6	0
7.	150107	Opakowania ze szkła	510,4	11,5	0,5
8.		Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	1,961	3,535	2,788
	150110*				
9.		Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi	0	0	0,017
	150111*				
suma			4155,161	2857,035	2113,405

źródło: WBGO

W 2006 roku zebrano 2 113,405 Mg odpadów opakowaniowych, w 2005 roku – 2 857,035 Mg, a w 2004 roku – 4 155,161 Mg.

W największej ilości zbierane są opakowania z papieru i tektury, drewna i tworzyw sztucznych. W 2006 roku wytworzono 2805 Mg odpadów opakowaniowych zawierających substancje niebezpieczne.

Niemożliwe było przedstawienie pełnej ilości odpadów opakowaniowych pozyskanych w wyniku selektywnej zbiórki odpadów prowadzonej przez gminy. Część z gmin nie dostarczyła materiałów, z których wynikałby sposób postępowania z odpadami opakowaniowymi. Ponadto, gminy najczęściej przedstawiały dane z pozyskiwania odpadów opakowaniowych metodą selektywnej zbiórki w pojemnikach, a w tym przypadku nie można określić, jaki procent zebranych odpadów stanowią odpady opakowaniowe. Brak również kompletnych informacji od przedsiębiorców oraz organizacji odzysku.

System gospodarowania odpadami opakowaniowymi opiera się on na dwóch zasadniczych filarach:

- odpowiedzialności przedsiębiorców wprowadzających na rynek produkty w opakowaniach za osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu (wynikającej bezpośrednio z Ustawy z dnia 11 maja 2001 roku o opakowaniach i odpadach opakowaniowych – Dz. U. nr 63 poz. 638 z późn zm.),
- obowiązku gmin do organizowania selektywnej zbiórki odpadów w celu ich odzysku, w tym recyklingu. Gminy są zobowiązane do przesyłania sprawozdania w zakresie:
 - rodzaju i ilości odpadów opakowaniowych zebranych przez gminę (związek gmin) lub podmiot działający w jego imieniu,
 - rodzaju i ilości odpadów opakowaniowych przekazanych przez gminę do odzysku i recyklingu,
 - wydatków poniesionych na działania wymienione powyżej.

4.3. OSADY ŚCIEKOWE

Osady ściekowe powstające w komunalnych oczyszczalniach ścieków klasyfikowane są w strumieniu odpadów z grupy 19.

Na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonuje 16 oczyszczalni ścieków. Wykaz oczyszczalni ścieków funkcjonujących na terenie powiatu wołomińskiego przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 21. Wykaz oczyszczalni ścieków funkcjonujących na terenie powiatu wołomińskiego

Lp	Gmina, miejscowość	Max ilość oczyszczanych ścieków [m ³ /d]	Roczna ilość osadów [Mg]	Sposób wykorzystania
1	Dąbrówka	300	80	składowanie
2	Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych ul. Napoleona 2 Kobyłka	20,8	0,44	składowanie na poletku
3	Zakład Anten „ZANTEN” ul. Nadmeńska 14 Kobyłka	8,8	9,3	składowanie na poletku
4	Radzymin ul. Weteranów 99	100	1 386	nawożenie gruntów
5	Łuszcz	36,4	520	składowanie
6	KRYM Leśniakowizna gm. Wołomin	1050	3 865	nawożenie gruntów i kompostowanie
7	Radzymin Coca-Cola	40	103,2	składowanie
8	Oczyszczalnia ścieków w Woli Rasztowskiej	2,3	b.d.	wykorzystanie rolnicze
9	Zakładowa oczyszczalnia ścieków Stolarki Wołomin	16,7	2	kompostowanie

Lp	Gmina, miejscowość	Max ilość oczyszczanych ścieków [m ³ /d]	Roczna ilość osadów [Mg]	Sposób wykorzystania
10	Jednostka Wojskowa 12-30 (gm. Zielonka)	50	26,95	nawożenie gruntów, przekazywanie do firmy zajmującej się unieszkodliwianiem (Avas)
11	Jednostka Wojskowa w Zielonce	54,2	40	nawożenie trawników
12	Osiedlowa oczyszczalnia ścieków os. Wolność (gm. Zielonka)	30	400 m ³	rozdrabnianie w strumieniu wody i kierowane na oczyszczalnię
13	Oczyszczalnia ścieków w Zakładach Mięsnych „Jadów”	100 m ³ /d	25 m ³ /miesiąc	przekazywane firmom zajmującym się unieszkodliwianiem osadów
14	Oczyszczalnia Domu Konferencyjnego PKO BP S.A. (poletko osadowe)	13,5 m ³ /d	-	-
15	Oczyszczalnia na terenie obiektu Radiokomunikacji Satelitarnej w Porebach Leśnych, gm. Strachówka	1,5 m ³ /d	-	-
16	Oczyszczalnia ścieków BIO-PAK w Klembowie	25	bd	bd

Na podstawie informacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie i zarządzających obiektami ustalono, że w 2006 roku na terenie powiatu wołomińskiego wytworzono około 5140,4 Mg osadów ściekowych. W 2005 roku wytworzono 4 900 Mg, a w 2004 – 4 973,4 Mg.

4.4. ODPADY INNE NIŻ KOMUNALNE I NIEBEZPIECZNE

W celu analizy trendu w zakresie wytwarzania odpadów innych niż komunalne i niebezpieczne (w pierwszej edycji planu określane jako odpady z sektora gospodarczego) na terenie powiatu wołomińskiego posłużono się informacjami przekazanymi przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie.

Poniżej przedstawiono ilości i rodzaje odpadów innych niż komunalne i niebezpieczne wytworzone na terenie powiatu w latach 2004 – 2006.

Tabela 22. Ilości i rodzaje z sektora gospodarczego wytwarzane na terenie powiatu wołomińskiego w latach 2004 - 2006

Lp	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów wytworzonych w Mg		
			2004	2005	2006
1.	020110	Odpady metalowe	1	1	1
2.	020201	Odpady z mycia i przygotowywania surowców	0,4	0,4	
3.	020202	Odpadowa tkanka zwierzęca	57,6	11,5	
4.	020203	Surowce i produkty nie nadające się do spożycia i przetwórstwa	1365,7	14026,6	1075,7
5.	020204	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków	227,4	93,6	
6.	020281	Odpadowa tkanka zwierzęca stanowiąca materiał szczególnego i wysokiego ryzyka, w tym odpady z produkcji pasz mięsno-kostnych inne niż wymienione w 02 02 80	0	11354,2	
7.	020380	Wytloki, osady i inne odpady z przetwórstwa produktów roślinnych (z wyłączeniem 02 03 81)	0,6	0,6	0,6
8.	020399	Inne nie wymienione odpady	384	402	
9.	020601	Surowce i produkty nieprzydatne do spożycia i przetwórstwa	4,1	5,2	
10.	020704	Surowce i produkty nie przydatne do spożycia i przetwórstwa	1175	771,1	898,9
11.	020705	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków	301,8	320,9	293
12.	030105	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	5,8	3501,8	1,7
13.	030399	Inne nie wymienione odpady	2816,4	2877,8	2664,1
14.	070213	Odpady tworzyw sztucznych	1835,5	1312,3	
15.	070215	Odpady z dodatków inne niż wymienione w 07 02 14	3,2	3	
16.	070217	Odpady zawierające silikony inne niż wymienione w 07 02 16	5	6	
17.	070299	Inne nie wymienione odpady	3,4	0,4	
18.	070681	Zwroty kosmetyków i próbek	54,4	18,4	40
19.	080112	Odpady farb i lakierów inne niż wymienione w 08 01 11		0,1	
20.	080199	Inne nie wymienione odpady	0,1	0,1	
21.	080201	Odpady proszków powlekających	0,5	0,5	
22.	080313	Odpady farb drukarskich inne niż wymienione w 08 03 12	6,6	8,2	8
23.	080318	Odpadowy toner drukarski inny niż wymieniony w 08 03 17	0,3	0,7	0
24.	080399	Inne nie wymienione odpady	27,1		1412,8
25.	080414	Uwodnione szlasy klejów lub szczeliw inne niż wymienione w 08 04 13		0,2	
26.	090107	Błony i papier fotograficzny zawierające srebro lub związki srebra	0,2	0	0,1
27.	100101	Żuźle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	6235,5	6177,1	1038,6
28.	100102	Popioły lotne z węgla	51,1	53,7	
29.	100103	Popioły lotne z torfu i drewna nie poddanego obróbce chemicznej	0,3		
30.	100121	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków inne niż wymienione w 10 01 20	3	1,5	
31.	100899	Inne nie wymienione odpady	0,5	0,7	
32.	101112	Szkło odpadowe inne niż wymienione w 10 11 11	2791,7	2837	
33.	101201	Odpady z przygotowania mas wsadowych do obróbki termicznej		495,8	376,9
34.	101203	Cząstki i pyły			185
35.	101208	Wybrakowane wyroby ceramiczne, cegły, kafle i ceramika budowlana (po przeróbce termicznej)	145,5	799,9	498,7
36.	110114	Odpady z odtłuszczania inne niż wymienione w 11 01 13	0,3		
37.	120101	Odpady z toczenia i piłowania żelaza oraz jego stopów	35,7	50,8	22,4
38.	120103	Odpady z toczenia i piłowania metali nieżelaznych	33	20,4	0,7
39.	120104	Cząstki i pyły metali nieżelaznych	0,3		

Lp	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów wytworzonych w Mg		
			2004	2005	2006
1.	020110	Odpady metalowe	1	1	1
40.	120113	Odpady spawalnicze	0,2	0,1	0,1
41.	120115	Szlamy z obróbki metali inne niż wymienione w 12 01 14	0	0	0
42.	120117	Odpady poszlifierskie inne niż wymienione w 12 01 16	0,8	0,9	1
43.	120121	Zużyte materiały szlifierskie inne niż wymienione w 12 01 20	1,9	1,8	37,5
44.	120199	Inne nie wymienione odpady	163,4	142,8	0
45.	150101	Opakowania z papieru i tektury	1679,1	1530,8	703,4
46.	150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	405,8	471,2	217,3
47.	150103	Opakowania z drewna	1383,8	739,1	1171,6
48.	150104	Opakowania z metali	45,5	19,9	17,8
49.	150105	Opakowania wielomateriałowe	58,5	35,4	0
50.	150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	70,1	45,6	
51.	150107	Opakowania ze szkła	510,4	11,5	0,5
52.	150203	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	21,3	14,9	7,2
53.	160103	Zużyte opony	35,7	56,2	1,7
54.	160112	Okładziny hamulcowe inne niż wymienione w 16 01 11	0		
55.	160115	Płyny zapobiegające zamarzaniu inne niż wymienione w 16 01 14		0	
56.	160117	Metale żelazne	142,9	278,8	330
57.	160118	Metale nieżelazne	7,2	10,6	1,3
58.	160119	Tworzywa sztuczne	12,5	19,2	14,7
59.	160120	Szkło	3,4	4,8	3,3
60.	160122	Inne nie wymienione elementy	3,2	3,3	3
61.	160199	Inne nie wymienione odpady	3,4	4,2	1,5
62.	160214	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	7	17,3	18,3
63.	160216	Elementy usunięte z użytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	3,2	6,3	22,2
64.	160304	Nieorganiczne odpady inne niż wymienione w 16 03 03, 16 03 80	6,7	2,4	
65.	160306	Organiczne odpady inne niż wymienione w 16 03 05, 16 03 80	0,3	0,7	
66.	160380	Produkty spożywcze przeterminowane lub nieprzydatne do spożycia	39,2	46	3,9
67.	160509	Zużyte chemikalia inne niż wymienione w 16 05 06, 16 05 07 lub 16 05 08	0,1	0,1	
68.	160604	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03)	0	0,1	0
69.	160605	Inne baterie i akumulatory	0,5	0,2	
70.	161002	Uwodnione odpady ciekłe inne niż wymienione w 16 10 01	2,2		
71.	161106	Okładziny piecowe i materiały ogniotrwałe z procesów niemetalurgicznych inne niż wymienione w 16 11 05	67	44	
72.	168102	Odpady inne niż wymienione w 16 81 01	0,2	2	
73.	170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2965,7	3566,6	
74.	170103	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia		2,1	
75.	170107	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	172,7	117	
76.	170201	Drewno	188	83,9	2,5
77.	170203	Tworzywa sztuczne	0,5	11,4	12,9
78.	170401	Miedź, brąz, mosiądz	9,8	3,1	
79.	170402	Aluminium	12,9	37,1	28,2
80.	170403	Ołów	0,3		

Lp	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów wytworzonych w Mg		
			2004	2005	2006
1.	020110	Odpady metalowe	1	1	1
81.	170404	Cynk	1,1		
82.	170405	Żelazo i stal	1142,8	744,7	344
83.	170407	Mieszanki metali	5	22,1	1,6
84.	170411	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	3,2	5,1	8,1
85.	170506	Urobek z pogłębiania inny niż wymieniony w 17 05 05	210000	59200	
86.	170604	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	19,8	11	
87.	180101	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki (z wyłączeniem 18 01 03)	0		
88.	180104	Inne odpady niż wymienione w 18 01 03	0		
89.	180109	Leki inne niż wymienione w 18 01 08	0,5	0	
90.	190801	Skratki	221	222,1	196,9
91.	190802	Zawartość piaskowników	104,3	208,1	120
92.	190805	Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	4973,4	4900	5140,4
93.	190809	Tłuszcze i mieszaniny olejów z separacji olej/woda zawierające wyłącznie oleje jadalne i tłuszcze	55,5	40	17,4
94.	190899	Inne nie wymienione odpady		17	15
95.	190903	Osady z dekarbonizacji wody			5
96.	190906	Roztwory i szlasy z regeneracji wymienników jonitowych	8,4	8,4	8,4
97.	190999	Inne nie wymienione odpady	112	91,2	102
Razem			242245,4	117954,6	17076,9

źródło: WBG0

W latach 2004 – 2006 ilość odpadów zewidencjonowana w sektorze gospodarczym wykazywała bardzo duże wahania – w 2004 roku wytworzono 242 245,4 Mg odpadów, w roku 2005 – 117 954,6 Mg, a w roku 2006 – 17 076,9 Mg. Prawdopodobnie jest to powodem sposobu prowadzenia ewidencji w Wojewódzkiej Bazie Gospodarki Odpadami – część danych obejmujących rok 2004 została wprowadzona zgodnie z deklaracjami wytwórców odpadów, którzy podawali planowane do wytworzenia, a nie rzeczywiście wytworzone ilości odpadów. Spadek ilości zewidencjonowanych odpadów w roku 2006 wynika prawdopodobnie z faktu, że część wytwórców przekazuje informacje do bazy z dużym opóźnieniem stąd też podana ilość za rok 2006 jest niekompletna i niewiarygodna. W chwili sporządzania niniejszego sprawozdania, brak było wiarygodnych informacji z innych źródeł i ilościach, rodzajach i sposobach postępowania z odpadami z sektora gospodarczego.

Jak wynika z powyższej tabeli, na terenie powiatu w największej ilości powstają odpady z grupy 17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, a także odpady z grupy 10 – odpady z procesów termicznych. Odpady klasyfikowane w tej grupie należą do dwu podgrup: 10 01 - odpady z elektrowni i innych zakładów energetycznego spalania paliw (z wyłączeniem grupy 19), które wytwarzane są przede wszystkim w Zakładzie Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Wołominie oraz FOMAR ROULUNDS S.A., a także 10 11 - odpady z hutnictwa szkła, powstające w Hucie Szkła „Wołomin” Sp. z o.o.

Trzecią pod względem masy wytworzonych odpadów grupą odpadów są odpady z grupy 19 - odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych, powstające w dużej ilości w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. Wołomin oraz w małych ilościach w rozproszeniu w wielu innych zakładach.

Czwartą pod względem masy grupą odpadów są odpady klasyfikowane w grupie 03 - odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury, które w całości pochodzą z zakładu STOLARKA WOŁOMIN S.A.- Zakład Stolarki Budowlanej Wołomin S.A.

W dużych ilościach powstają ponadto odpady opakowaniowe (grupa 15) oraz odpady z grupy 07 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii organicznej. W większości są to odpady z podgrupy 07 02 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania tworzyw sztucznych oraz kauczuków i włókien syntetycznych, powstające w FOMAR ROULUNDS S.A.

Do zakładów wytwarzających powyżej 1000 Mg odpadów rocznie należą:

- STOLARKA WOŁOMIN S.A. - Zakład Stolarki Budowlanej Wołomin S.A.
- Zakład Energetyki Ciepłej w Wołominie Sp. z o.o.
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Wołominie Spółka z o.o.
- FOMAR ROULUNDS S.A.
- HUTA SZKŁA "WOŁOMIN" Sp. z o.o.
- Coca-Cola Beverages Polska Sp. z o.o. O/ Radzymin

4.5. ODPADY NIEBEZPIECZNE (INNE NIŻ WYDZIELONE ZE STRUMIENIA ODPADÓW KOMUNALNYCH)

Stan gospodarki odpadami niebezpiecznymi w latach 2004 – 2006 opracowano w oparciu o informacje uzyskane z wojewódzkiej bazy danych monitoringu gospodarki odpadami niebezpiecznymi SIGOP-W, będącej w posiadaniu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Wojewódzkiej Bazy Gospodarki Odpadami prowadzonej przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego. W chwili opracowywania sprawozdania dysponowano niepełnymi danymi za rok 2006.

Ilości odpadów niebezpiecznych z sektora gospodarczego wytwarzane na terenie powiatu wołomińskiego przedstawia poniższa tabela:

Tabela 23. Ilości i rodzaje odpadów z sektora gospodarczego wytwarzane na terenie powiatu wołomińskiego w latach 2004 - 2006

Lp	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów wytworzonych w Mg		
			2004	2005	2006
98.	020110	Odpady metalowe	1	1	1
99.	020201	Odpady z mycia i przygotowywania surowców	0,4	0,4	
100.	020202	Odpadowa tkanka zwierzęca	57,6	11,5	
101.	020203	Surowce i produkty nie nadające się do spożycia i przetwórstwa	1365,7	14026,6	1075,7
102.	020204	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków	227,4	93,6	
103.	020281	Odpadowa tkanka zwierzęca stanowiąca materiał szczególnego i wysokiego ryzyka, w tym odpady z produkcji pasz mięsno-kostnych inne niż wymienione w 02 02 80	0	11354,2	
104.	020380	Wytłoki, osady i inne odpady z przetwórstwa produktów roślinnych (z wyłączeniem 02 03 81)	0,6	0,6	0,6
105.	020399	Inne nie wymienione odpady	384	402	
106.	020601	Surowce i produkty nieprzydatne do spożycia i przetwórstwa	4,1	5,2	
107.	020704	Surowce i produkty nie przydatne do spożycia i przetwórstwa	1175	771,1	898,9
108.	020705	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków	301,8	320,9	293
109.	030105	Trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	5,8	3501,8	1,7
110.	030399	Inne nie wymienione odpady	2816,4	2877,8	2664,1
111.	070213	Odpady tworzyw sztucznych	1835,5	1312,3	
112.	070215	Odpady z dodatków inne niż wymienione w 07 02 14	3,2	3	
113.	070217	Odpady zawierające silikony inne niż wymienione w 07 02 16	5	6	

Lp	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów wytworzonych w Mg		
			2004	2005	2006
98.	020110	Odpady metalowe	1	1	1
114.	070299	Inne nie wymienione odpady	3,4	0,4	
115.	070681	Zwroty kosmetyków i próbek	54,4	18,4	40
116.	080112	Odpady farb i lakierów inne niż wymienione w 08 01 11		0,1	
117.	080199	Inne nie wymienione odpady	0,1	0,1	
118.	080201	Odpady proszków powlekających	0,5	0,5	
119.	080313	Odpady farb drukarskich inne niż wymienione w 08 03 12	6,6	8,2	8
120.	080318	Odpadowy toner drukarski inny niż wymieniony w 08 03 17	0,3	0,7	0
121.	080399	Inne nie wymienione odpady	27,1		1412,8
122.	080414	Uwodnione szlasy klejów lub szczeliw inne niż wymienione w 08 04 13		0,2	
123.	090107	Błony i papier fotograficzny zawierające srebro lub związki srebra	0,2	0	0,1
124.	100101	Zużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)	6235,5	6177,1	1038,6
125.	100102	Popioły lotne z węgla	51,1	53,7	
126.	100103	Popioły lotne z torfu i drewna nie poddanego obróbce chemicznej	0,3		
127.	100121	Osady z zakładowych oczyszczalni ścieków inne niż wymienione w 10 01 20	3	1,5	
128.	100899	Inne nie wymienione odpady	0,5	0,7	
129.	101112	Szko odpadowe inne niż wymienione w 10 11 11	2791,7	2837	
130.	101201	Odpady z przygotowania mas wsadowych do obróbki termicznej		495,8	376,9
131.	101203	Czastki i pyły			185
132.	101208	Wybrakowane wyroby ceramiczne, cegły, kafle i ceramika budowlana (po przeróbce termicznej)	145,5	799,9	498,7
133.	110114	Odpady z odtuszczania inne niż wymienione w 11 01 13	0,3		
134.	120101	Odpady z toczenia i piłowania zelaza oraz jego stopow	35,7	50,8	22,4
135.	120103	Odpady z toczenia i piłowania metali niezelaznych	33	20,4	0,7
136.	120104	Czastki i pyły metali niezelaznych	0,3		
137.	120113	Odpady spawalnicze	0,2	0,1	0,1
138.	120115	Szlasy z obróbki metali inne niż wymienione w 12 01 14	0	0	0
139.	120117	Odpady poszlifierskie inne niż wymienione w 12 01 16	0,8	0,9	1
140.	120121	Zuzyte materiały szlifierskie inne niż wymienione w 12 01 20	1,9	1,8	37,5
141.	120199	Inne nie wymienione odpady	163,4	142,8	0
142.	150101	Opakowania z papieru i tektury	1679,1	1530,8	703,4
143.	150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	405,8	471,2	217,3
144.	150103	Opakowania z drewna	1383,8	739,1	1171,6
145.	150104	Opakowania z metali	45,5	19,9	17,8
146.	150105	Opakowania wielomateriałowe	58,5	35,4	0
147.	150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	70,1	45,6	
148.	150107	Opakowania ze szkła	510,4	11,5	0,5
149.	150203	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02	21,3	14,9	7,2
150.	160103	Zużyte opony	35,7	56,2	1,7
151.	160112	Okładziny hamulcowe inne niż wymienione w 16 01 11	0		
152.	160115	Płyny zapobiegające zamarzaniu inne niż wymienione w 16 01 14		0	
153.	160117	Metale żelazne	142,9	278,8	330
154.	160118	Metale nieżelazne	7,2	10,6	1,3
155.	160119	Tworzywa sztuczne	12,5	19,2	14,7
156.	160120	Szko	3,4	4,8	3,3
157.	160122	Inne nie wymienione elementy	3,2	3,3	3

Lp	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów wytworzonych w Mg		
			2004	2005	2006
98.	020110	Odpady metalowe	1	1	1
158.	160199	Inne nie wymienione odpady	3,4	4,2	1,5
159.	160214	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	7	17,3	18,3
160.	160216	Elementy usunięte z użytych urządzeń inne niż wymienione w 16 02 15	3,2	6,3	22,2
161.	160304	Nieorganiczne odpady inne niż wymienione w 16 03 03, 16 03 80	6,7	2,4	
162.	160306	Organiczne odpady inne niż wymienione w 16 03 05, 16 03 80	0,3	0,7	
163.	160380	Produkty spożywcze przeterminowane lub nieprzydatne do spożycia	39,2	46	3,9
164.	160509	Zużyte chemikalia inne niż wymienione w 16 05 06, 16 05 07 lub 16 05 08	0,1	0,1	
165.	160604	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03)	0	0,1	0
166.	160605	Inne baterie i akumulatory	0,5	0,2	
167.	161002	Uwodnione odpady ciekłe inne niż wymienione w 16 10 01	2,2		
168.	161106	Okładziny piecowe i materiały ogniotrwałe z procesów niemetalurgicznych inne niż wymienione w 16 11 05	67	44	
169.	168102	Odpady inne niż wymienione w 16 81 01	0,2	2	
170.	170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	2965,7	3566,6	
171.	170103	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia		2,1	
172.	170107	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	172,7	117	
173.	170201	Drewno	188	83,9	2,5
174.	170203	Tworzywa sztuczne	0,5	11,4	12,9
175.	170401	Miedź, brąz, mosiądz	9,8	3,1	
176.	170402	Aluminium	12,9	37,1	28,2
177.	170403	Ołów	0,3		
178.	170404	Cynk	1,1		
179.	170405	Żelazo i stal	1142,8	744,7	344
180.	170407	Mieszanki metali	5	22,1	1,6
181.	170411	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	3,2	5,1	8,1
182.	170506	Urobek z pogłębiania inny niż wymieniony w 17 05 05	210000	59200	
183.	170604	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	19,8	11	
184.	180101	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki (z wyłączeniem 18 01 03)	0		
185.	180104	Inne odpady niż wymienione w 18 01 03	0		
186.	180109	Leki inne niż wymienione w 18 01 08	0,5	0	
187.	190801	Skratki	221	222,1	196,9
188.	190802	Zawartość piaskowników	104,3	208,1	120
189.	190805	Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	4973,4	4900	5140,4
190.	190809	Tłuszcze i mieszaniny olejów z separacji olej/woda zawierające wyłącznie oleje jadalne i tłuszcze	55,5	40	17,4
191.	190899	Inne nie wymienione odpady		17	15
192.	190903	Osady z dekarbonizacji wody			5
193.	190906	Roztwory i szlamy z regeneracji wymienników jonitowych	8,4	8,4	8,4
194.	190999	Inne nie wymienione odpady	112	91,2	102
Razem			242245,4	117954,6	17076,9

źródło: WBGO

Z powyższych danych wynika, że w 2006 roku wytworzono na terenie powiatu wołomińskiego 17076,9 Mg odpadów niebezpiecznych. W 2005 roku wytworzono 117954,6 Mg tych odpadów, a w 2004 roku – 242245,4 Mg.

Podstawowym źródłem wytwarzania odpadów niebezpiecznych jest działalność przemysłowa i usługowa. Odpady niebezpieczne powstają również w służbie zdrowia i szkolnictwie.

Odpady niebezpieczne zbierane są na terenie wytwarzających je podmiotów, przez pracowników lub specjalistyczne firmy posiadające stosowne zezwolenia. Odpady niebezpieczne zbierane są najczęściej selektywnie do wydzielonych pojemników, odbieranych przez podmiot transportujący je do miejsca odzysku lub unieszkodliwienia. Część dużych zakładów poddaje odpady niebezpieczne procesom odzysku lub unieszkodliwiania we własnych instalacjach. Część odpadów zbierana jest przy udziale organizacji odzysku. Na terenie gminy tworzone są lub rozwijane sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów, np. świetlówek, baterii i akumulatorów, zużytych olejów.

Główne rodzaje odpadów niebezpiecznych wytwarzane w powiecie wołomińskim to: zużyte oleje, baterie i akumulatory, zużyte źródła światła zawierające rtęć, zaolejone szlasy z kolektorów i separatorów. Brak jest wiarygodnych danych dotyczących gospodarki odpadami niebezpiecznymi z sektora gospodarczego na terenie powiatu wołomińskiego.

Obecnie, pewna część tego strumienia jest usuwana razem ze strumieniem odpadów komunalnych. Zmiany w ilości wytwarzanych odpadów związane są ze zmieniającą się koniunkturą gospodarczą, a także zmianami technologicznymi produkcji.

4.6. ODPADY SZCZEGÓLNE

4.6.1. Odpady zawierające PCB

Odpady zawierające PCB występują głównie w urządzeniach elektroenergetycznych tj. transformatorach i kondensatorach. Źródłem wytwarzania odpadów zawierających PCB są operacje:

- wymiany płynów w transformatorach,
- wycofywania z eksploatacji transformatorów i kondensatorów oraz innych urządzeń zawierających PCB wyprodukowanych w latach 1960-1985.

Na terenie powiatu wołomińskiego, wg informacji uzyskanych z Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, zinventaryzowano jeden zakład przemysłowy posiadający urządzenia zawierające PCB tj. Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 66.

Tabela 24. Informacja o miejscach występowania i ilościach wyrobów zawierających PCB na terenie powiatu wołomińskiego

Nazwa podmiotu	Nazwa wyrobu zawierającego PCB	Miejsce występowania wyrobu zawierającego PCB	Ilość w Mg	Planowany termin usunięcia	Uwagi
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 45	Kondensator LKCI20/380 D VEB ISOKOND b. NRD - 4 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 2	0,04	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 46	Kondensator LKCI 40/380 D VEB ISOKOND b. NRD - 8 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 2	0,08	2009	działający

Nazwa podmiotu	Nazwa wyrobu zawierającego PCB	Miejsce występowania wyrobu zawierającego PCB	Ilość w Mg	Planowany termin usunięcia	Uwagi
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 47	Kondensator LKCI 20/380 D VEB ISOKOND b. NRD - 4 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 3	0,04	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 48	Kondensator LKCI 40/380 D VEB ISOKOND b. NRD -13 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 3	0,13	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 49	Kondensator LKCI 20/380 D VEB ISOKOND b. NRD - 9 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 4	0,09	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 50	Kondensator LKCI 40/380 D VEB ISOKONTD b. NRD - 7 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 4	0,07	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 51	Kondensator LKCI 20/380 D VEB ISOKOND b. NRD - 2 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 5	0,02	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 52	Kondensator LKCI40/380 D VEB ISOKOND b. NRD - 5 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 5	0,05	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 53	Kondensator LKCI 20/380 D VEB ISOKOND b. NRD - 4 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 6	0,04	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 54	Kondensator LKCI 40/380 D VEB ISOKOND b. NRD -10 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 6	0,1	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 55	Kondensator LKCI 20/380 D VEB ISOKOND b. NRD - 2 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 7	0,02	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 56	Kondensator LKCI 40/380 D VEB ISOKONT b. NRD - 5 szt.	Rozdzielnia oddziałowa ST 7	0,05	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 57	Transformator 100 kVA Typ TAO a Nr fabryczny: 137689 Rok produkcji: 1974 Producent:: ELTA - Łódź	Stacja wysokiego napięcia	0,4	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 58	Transformator 100 kVA Typ TAO a Nr fabryczny: 137583 Rok produkcji: 1974 Producent:: ELTA - Łódź	Stacja wysokiego napięcia	0,4	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 59	Transformator 1600 kVA Typ TAO a 1600/45 Nr fabryczny: brak Rok produkcji: brak Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 2 T1	2,5	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 60	Transformator 1600 kVA Typ TAO a 1600/45 Nr fabryczny: 135059 Rok produkcji: 1975 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 2 T2	2,5	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 61	Transformator 1600 kVA Typ TAO a 1600/45 Nr fabryczny: 135055 Rok produkcji: 1975 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 3 T1	2,5	2009	działający

Nazwa podmiotu	Nazwa wyrobu zawierającego PCB	Miejsce występowania wyrobu zawierającego PCB	Ilość w Mg	Planowany termin usunięcia	Uwagi
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 62	Transformator 1600 kVA Typ TAO a 1600/45 Nr fabryczny:135061 Rok produkcji: 1975 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 3 T2	2,5	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 63	Transformator 1600 kVA Typ TAO a 1600/45 Nr fabryczny: 135058 Rok produkcji: 1975 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 3 T3	2,5	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 64	Transformator 1600 kVA Typ TAO a 1600/45 Nr fabryczny: 231133 Rok produkcji: 1973 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 3 T4	2,5	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 65	Transformator 1600 kVA Typ TAO a 1600/45 Nr fabryczny: 231137 Rok produkcji: 1973 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 4 T1	2,5	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 66	Transformator 1600 kVA Typ TAO a 1600/45 Nr fabryczny: 231136 Rok produkcji: 1973 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 4 T2	2,5	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 67	Transformator 1600 WA TypTAOa 1600/45 Nr fabryczny: 135001 Rok produkcji: 1974 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 5	2,5	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 68	Transformator 1000 kVA TypTAOa 1000/35 Nr fabryczny: 134928 Rok produkcji: 1974 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 6 T1	1,85	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 69	Transformator 1000 kVA TypTAOa 1000/35 Nr fabryczny: 223543 Rok produkcji: 1974 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 6 T2	1,85	2009	działający
Fomar Borg Automotive S.A. 05-270 Marki, ul. Okólna 70	Transformator 1000 kVA TypTAOa 1000/35 Nr fabryczny: 233599 Rok produkcji: 1974 Producent:: ELTA - Łódź	Rozdzielnia oddziałowa ST 7	1,85	2009	działający

Zakład ten posiada ogółem 30 Mg urządzeń zawierających PCB.

4.6.2. Oleje odpadowe

Oleje odpadowe, według obowiązującej klasyfikacji odpadów zawartej w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206), znalazły się na liście odpadów niebezpiecznych i klasyfikowane są w grupie 13, w której należy wyróżnić następujące podgrupy:

- 13 01 – odpadowe oleje hydrauliczne,
- 13 02 – odpadowe oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe,
- 13 03 – odpadowe oleje i ciecze stosowane jako elektroizolatory oraz nośniki ciepła.

Ilość zużytych olejów powstających na terenie powiatu wołomińskiego określono na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Zestawienie ilości i rodzajów olejów odpadowych wraz ze sposobem postępowania przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 25. Ilości i rodzaje oraz sposób postępowania z olejami odpadowymi w latach 2004 - 2006

Rok	Kod odpadów	Ilość olejów odpadowych [Mg] - wytworzonych	Ilość olejów odpadowych [Mg] - zebranych	Ilość olejów odpadowych [Mg] - poddanych odzyskowi ogółem	Ilość olejów odpadowych [Mg] - poddanych odzyskowi poprzez regenerację R9	Ilość olejów odpadowych [Mg] - unieszkodliwionych ogółem
2004	120107*	0,015				
2004	130105*	114,4	114,4			
2004	130110*	9,26	2,96			
2004	130113*	0,408				
2004	130205*	9,78	0,025	0,115	0,115	
2004	130206*	0,15				
2004	130208*	29,357				
2004	130307*	3,007				
2004	130308*	0,71	0,71	0,71		0,71
	<i>Razem</i>	<i>167,087</i>	<i>118,095</i>	<i>0,825</i>	<i>0,115</i>	<i>0,71</i>
2005	120107*	0,01	0,155			
2005	130105*	1,067				
2005	130110*	7,346				
2005	130113*	0,021				
2005	130205*	7,698	0,54	0,2		
2005	130206*	0,004				
2005	130208*	58,564	1,227			
2005	130307*	0,263				
2005	130308*	0,73				
	<i>Razem</i>	<i>75,703</i>	<i>1,922</i>	<i>0,2</i>		
2006	130110*	5,24				
2006	130113*	0,74				
2006	130204*	0,2				
2006	130205*	8,227				
2006	130208*	0,913		0,172		
2006	130308*	0,8	0,8	0,8		0,8
	<i>Razem</i>	<i>16,12</i>	<i>0,8</i>	<i>0,972</i>		<i>0,8</i>

źródło: WBGO

Na terenie powiatu wołomińskiego zbiórka zużytych olejów odbywa się głównie poprzez sieć stacji benzynowych i stacji obsługi pojazdów (warsztatów). W przypadku indywidualnych właścicieli pojazdów obecnie w standardzie jest wymiana oleju na stacji obsługi pojazdów. Oleje odpadowe powstające w małych zakładach na terenie powiatu przekazywane są firmom specjalistycznym trudniącym się zbiórką olejów przepracowanych lub firmom prowadzącym serwisy separatorów. Także przedsiębiorstwa posiadające maszyny, urządzenia i środki transportu, stacje obsługi pojazdów i firmy transportowe, w których powstają znaczne ilości zużytych olejów posiadają podpisane umowy z recykerami na odbiór przepracowanych olejów na telefon. Najczęściej recyker pozostawia swój pojemnik i przy odbiorze wymienia go na pusty.

Na rynku polskim działają obecnie 4 organizacje odzysku, które w imieniu producentów i importerów olejów organizują zbieranie i gospodarowanie olejami odpadowymi w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku i recyklingu. System zbierania olejów odpadowych prowadzony przez funkcjonujące na rynku polskim Organizacje Odzysku przedstawia rysunek 3.

Tabela 26. Ilości baterii i akumulatorów wytworzonych na terenie powiatu wołomińskiego w latach 2004 - 2006

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość wytworzona w Mg		
		2004	2005	2006
160601*	Baterie i akumulatory ołowiowe	8,538	17,251	2,6
160602*	Baterie i akumulatory niklowo-kadmowe	0,454	0,434	-
160604	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03)	-	0,1	-
160605	Inne baterie i akumulatory	0,5	0,2	-
160606*	Selektywnie gromadzony elektrolit z baterii i akumulatorów	3,27	-	-
Razem		12,762	17,985	2,6

źródło: WBG0

Zbiórka zużytych akumulatorów regulowana jest poprzez nałożenie na producentów i importerów obowiązku odzysku z rynku. Ponadto wprowadzono opłatę depozytową w postaci kaucji przy zakupie akumulatorów ołowiowych, która podlega zwrotowi podczas dostarczenia zużytego akumulatora.

Ze względu na duże rozproszenie źródeł powstawania odpadów, oszacowanie ich ilości jest niemożliwe. Powszechną praktyką jest usuwanie zużytych baterii (zarówno z gospodarstw domowych jak i podmiotów gospodarczych) do strumienia odpadów komunalnych.

4.6.4. Wyeksploatowane pojazdy

Wycofane z eksploatacji pojazdy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. nr 112 poz. 1206) klasyfikowane są jako grupa 16 01 04* (zużyte lub nie nadające się do użytkowania pojazdy) oraz 16 01 06 (zużyte lub nie nadające się do użytkowania pojazdy nie zawierające cieczy i innych niebezpiecznych elementów).

Wycofane z eksploatacji samochody ze względu na zawartość substancji niebezpiecznych takich jak: oleje, płyny chłodnicze i hamulcowe, odpady paliw ciekłych, filtry olejowe stanowią duże zagrożenie dla środowiska.

Zużyte lub nie nadające się do użytkowania pojazdy powinny być przekazywane przez ostatniego właściciela do firm posiadających uprawnienia wojewody do wydawania zaświadczeń o przyjęciu samochodu do kasacji. Na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonują cztery firmy, które posiadają uprawnienia wojewody mazowieckiego do wydawania zaświadczeń niezbędnych do wyrejestrowania samochodu:

- Pan Tadeusz Zbieć, działający pod nazwą Zakład Usługowy Mechaniki Pojazdowej, Blacharstwo-Lakiernictwo, ul. Warszawska 20, 05-230 Kobyłka (Decyzja Wojewody Mazowieckiego Nr 29 z dnia 22 sierpnia 2005 roku, znak: WŚR-V-6620/67/2005 zatwierdzająca program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, z uwzględnieniem zbierania, transportu i odzysku odpadów).

Rodzaje i ilości odpadów niebezpiecznych dopuszczonych do wytwarzania:

L.p.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość odpadu [Mg/rok]
1.	Filtry olejowe	16 01 07*	0,01
2.	Elementy zawierające rtęć	16 01 08*	0,01
3.	Elementy zawierające PCB	16 01 09*	0,01
4.	Elementy wybuchowe (np. poduszki powietrzne)	16 01 10*	0,02
5.	Okładziny hamulcowe zawierające azbest	16 01 11*	0,01
6.	Płyny hamulcowe	16 01 13*	0,08
7.	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	16 01 14*	0,1
8.	Niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 01 07 do 16 01 11, 16 01 13 i 16 01 14	16 01 21*	0,04

- „AUTOMARK” S.A., ul. Okólna 38, 05-270 Marki (Decyzja Wojewody Mazowieckiego Nr 20 z dnia 28 lipca 2005 roku, znak: WŚR-V-6620/50/2005 – pozwolenie na wytwarzanie odpadów, z uwzględnieniem zbierania, transportu i odzysku odpadów)

Rodzaje i ilości odpadów dopuszczonych do wytwarzania:

L.p.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość odpadu [Mg/rok]
1.	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające substancje niebezpieczne	16 01 14*	10,0
2.	Płyny hamulcowe	16 01 13*	1,0
3.	Elementy zawierające rtęć	16 01 08*	0,1
4.	Elementy zawierające PCB	16 01 09*	0,1
5.	Szkło	16 01 20	30,0
6.	Zużyte opony	16 01 03	150,0
7.	Metale nieżelazne	16 01 18	300,0
8.	Metale żelazne	16 01 17	1500,0
9.	Inne niewymienione elementy	16 01 22	3,0
10.	Tworzywa sztuczne	16 01 19	50,0
11.	Filtry olejowe	16 01 07*	2,5
12.	Elementy wybuchowe (np. poduszki powietrzne)	16 01 10*	3,0
13.	Inne niewymienione odpady	16 01 99	100,0
14.	Płyny zapobiegające zamarzaniu niezawierające substancji niebezpiecznych	16 01 15	10,0
15.	Inne niebezpieczne elementy	16 01 21*	1,0
16.	Zbiorniki na gaz skroplony	16 01 16	20,0
17.	Okładziny hamulcowe zawierające azbest	16 01 01	1,0

Pan Jan Wiesław Tokarski, działający pod nazwą „TOKARSKI”, ul. Wileńska 57, 05-200 Wołomin - stacja demontażu zlokalizowana jest przy ul. Łukasiewicza 11 w Wołominie (Decyzja Wojewody Mazowieckiego Nr 22 z dnia 29 lipca 2005 roku, znak: WŚR-V-6620/54/2005 zatwierdzająca program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, z uwzględnieniem zbierania, transportu i odzysku odpadów, zmieniona decyzją z dnia 11 maja 2006 roku, znak: WŚR.V.AT.6620/70/06 i decyzją z dnia 27 lutego 2007 roku, znak: WŚR.V.AT.6620/32/07).

Rodzaje i ilości odpadów niebezpiecznych dopuszczonych do wytwarzania:

Lp	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość (Mg/rok)
1.	16 01 13*	Płyny hamulcowe	0,06
2.	16 06 01*	Baterie i akumulatory ołowiowe	0,1
3.	16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (¹) inne niż wymienione w 16 0209 do 16 02 12	0,02
4.	16 01 14*	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	0,07
5.	16 01 07*	Filtry olejowe	0,04
6.	16 01 10*	Elementy wybuchowe (poduszki powietrzne)	0,05
7.	16 01 11*	Okładziny hamulcowe zawierające azbest	0,03
8.	16 01 09*	Elementy zawierające PCB	0,02

- **Pani Ewa Grzelak, działająca pod nazwą „AUTO-ZŁOM” , ul. Lipińska 140, 05-200 Wołomin** (Decyzja Wojewody Mazowieckiego Nr 10 z dnia 30 czerwca 2005 roku, znak: WŚR-V-6620/39/2005 – pozwolenie na wytwarzanie odpadów, z uwzględnieniem zbierania, transportu i odzysku odpadów; zmieniona decyzją z dnia 16 stycznia 2006 roku, znak: WŚR.V.6620/9/2006).

Rodzaje i ilości odpadów dopuszczonych do wytwarzania:

L.p.	Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość odpadu [Mg/rok]
1.	Płyny zapobiegające zamarzaniu zawieraj ące substancje niebezpieczne	16 01 14*	1,0
2.	Płyny hamulcowe	16 01 13*	0,5
3.	Szkło	16 0120	12,0
4.	Zużyte opony	16 0103	20,0
5.	Metale nieżelazne	1601 18	25,0
6.	Metale żelazne	16 01 17	300,0
7.	Inne niewymienione elementy	16 01 22	3,0
8.	Tworzywa sztuczne	16 01 19	100,0
9.	Filtry olejowe	16 0107*	0,5
10.	Elementy wybuchowe (np. poduszki powietrzne)	16 01 10*	0,3
11.	Inne niewymienione odpady	16 0199	30
12.	Okładziny hamulcowe zawierające azbest	1601 11*	0,05
13.	Okładziny hamulcowe nie zawierające azbest	16 01 12	1,5
14.	Płyny zapobiegające zamarzaniu nie zawierające substancji niebezpiecznych	16 01 15	0,5
15.	Inne niebezpieczne elementy	16 0121*	0,1
16.	Zbiorniki na gaz skroplony	16 01 16	1,0

Według WBGO, w latach 2004 – 2006 wytworzono na terenie powiatu następujące ilości i rodzaje odpadów pochodzących z demontażu wyeksploatowanych pojazdów:

Tabela 27. Ilości i rodzaje wytworzonych odpadów z demontażu wyeksploatowanych pojazdów na terenie powiatu wołomińskiego w latach 2004 - 2006

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Ilość wytworzona w Mg		
		2004	2005	2006
Zużyte opony	160103	35,7	56,2	1,7
Filtry olejowe	160107*	5,912	3,638	0,147
Elementy zawierające rtęć	160108*	0	0	
Elementy wybuchowe (poduszki powietrzne)	160110*	0,007	0,008	
Okładziny hamulcowe nie zawierające azbest	160112	0		
Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (¹) inne niż wymienione w 16 0209 do 16 02 12	160113*	0,15	1,215	0,01
Płyny zapobiegające zamarzaniu zawierające niebezpieczne substancje	160114*	3,25	1,789	0,03
Płyny zapobiegające zamarzaniu nie zawierające substancji niebezpiecznych	160115		0	
Metale żelazne	160117	142,9	278,8	330
Metale nieżelazne	160118	7,2	10,6	1,3
Tworzywa sztuczne	160119	12,5	19,2	14,7
Szkło	160120	3,4	4,8	3,3
Inne niebezpieczne elementy	160121*	0,19		
Inne nie wymienione elementy	160122	3,2	3,3	3
Inne nie wymienione odpady	160199	3,4	4,2	1,5
	Razem	217,809	383,75	355,687

4.6.5. Zużyte opony

Na terenie powiatu funkcjonuje częściowo zbiórka zużytych opon. Część stacji demontażu pojazdów, warsztatów lub punktów wulkanizacyjnych przyjmuje te odpady od klientów podczas wymiany

ogumienia w pojazdach. Ilość zbieranych zużytych opon zależy od sezonu, najwięcej opon pozyskuje się w okresie wymian jesienno-zimowej i wiosennej.

Zgodnie z informacjami zawartymi w WBGO, na terenie powiatu wołomińskiego wytworzono w 2006 roku 1,7 Mg zużytych opon. W 2005 roku wytworzono 56,2 Mg tych odpadów, a w 2004 roku – 35,7 Mg.

W związku z rozwiązaniem ustawowym z 11 maja 2001 roku, w którym opony zostały objęte opłatą produktową, producenci i importerzy opon utworzyli Centrum Utylizacji Opon Organizację Odzysku S.A. Zajmuje się ono tworzeniem kompleksowego systemu zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania zużytych opon, prowadząc współpracę z operatorami logistycznymi oraz firmami zajmującymi się odzyskiem lub unieszkodliwianiem opon.

4.6.6. Odpady medyczne

Odpady medyczne i weterynaryjne klasyfikowane są w grupie 18 zgodnie z obowiązującym katalogiem odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206 z 2001 roku), w tym w podgrupie 18 01 - odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej, natomiast odpady weterynaryjne w podgrupie 18 02.

Na terenie powiatu wołomińskiego odpady z grupy 18 – odpady medyczne i weterynaryjne – wytwarzane są w: w 4 szpitalach – powiatowym w Wołominie, w Radzyminie, psychiatrycznym – w Ząbkach i w Rasztowie, a także w przychodniach lekarskich, gabinetach lekarskich, gabinetach stomatologicznych, placówkach weterynaryjnych oraz aptekach. Należy wziąć pod uwagę, że nie wszystkie placówki prowadzące działalność z zakresu pomocy medycznej w powiecie wytwarzają odpady z grupy 18.

Ilość powstających odpadów medycznych oszacowano na 57,52 Mg (w tym 51,9 Mg odpadów z SPZOZ w Wołominie) - na podstawie danych WBGO.

Ilości odpadów z grupy 18 wytwarzane na terenie powiatu w latach 2004 – 2006 przedstawia poniższa tabela (wg WBGO):

Tabela 28. Ilości odpadów medycznych i weterynaryjnych wytwarzanych na terenie powiatu wołomińskiego w latach 2004 - 2006

Lp	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów w Mg		
			2004	2005	2006
1	180101	Narzędzia chirurgiczne i zabiegowe oraz ich resztki (z wyłączeniem 18 01 03)			
2	180102*	Części ciała i organy oraz pojemniki na krew i konserwanty służące do jej przechowywania (z wyłączeniem 18 01 03)	1,18	1,296	1,652
3	180103*	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt	30,218	33,981	39,626
4	180106*	Chemikalia, w tym odczynniki chemiczne, zawierające substancje niebezpieczne	-	0,016	-
5	180109	Leki inne niż wymienione w 18 01 08	0,5	-	-
Razem			31,898	35,293	41,278

Najczęściej wytwarzane są następujące typy odpadów medycznych: zużyte opatrunki miękkie, sprzęt jednorazowy (igły i strzykawki), przeterminowane leki, formaldehyd, rozpuszczalniki.

Na podstawie ankiet ustalono, że postępowanie z odpadami medycznymi jest prawidłowe. Gospodarka odpadami w tym sektorze jest prowadzona zgodnie z instrukcjami wewnątrzzakładowymi opracowanymi na podstawie wytycznych Inspekcji Sanitarnej. Odpady te są zbierane do specjalnych pojemników i worków, magazynowane w wydzielonych pomieszczeniach, a następnie odbierane przez wyspecjalizowaną firmę. Częstotliwość odbioru odpadów jest uzależniona od ich ilości i wynosi od 1 x tydzień do 1 x miesiąc. Najczęściej odbiorcami tymi są: firma „EMKA” z Żyrardowa, FHU EKU-MED. A. Banasik, Siedlce oraz SPZOZ w Wołominie. Na terenie powiatu nie ma instalacji do termicznego unieszkodliwiania odpadów medycznych.

W związku z brakiem szczegółowych informacji w zakresie systemu zbiórki odpadów weterynaryjnych nie można ocenić jednoznacznie prawidłowości funkcjonowania systemu.

4.6.7. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (również sprzęt zawierający substancje zubożające warstwę ozonową)

Na terenie powiatu funkcjonuje w ograniczonym zakresie zorganizowana zbiórka odpadów sprzętu elektrycznego (np. sprzęt AGD) i elektronicznego (np. telewizory, magnetowidy, magnetofony, odbiorniki radiowe) od mieszkańców. Według informacji zawartych w Wojewódzkiej Bazie Gospodarki Odpadami, ilość zebranych odpadów wynosiła:

Tabela 29. Ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego zebrane na terenie powiatu

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odpadów w Mg		
		2004	2005	2006
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy	0,84	0,618	0,286
160214	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	1,8	0,2	0,1
16 02 15*	Niebezpieczne elementy lub części składowe usunięte ze zużytych urządzeń	0,014		
	Razem	2,654	0,818	0,386

źródło: WBGO

Od 2005 roku gospodarkę zużytymi urządzeniami elektrycznymi i elektronicznymi (wraz z substancjami zubożającymi warstwę ozonową) reguluje ustawa z dnia 29 lipca o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495). W myśl nowych przepisów przedsiębiorcy zobowiązani są do składania kwartalnych sprawozdań o ilości i masie wprowadzanego sprzętu, o masie zużytego sprzętu zebranego poddanego przetworzeniu, odzyskowi, w tym recyklingowi oraz unieszkodliwianiu. Raz do roku wprowadzający sprzęt składa sprawozdanie o osiągniętych poziomach zbierania, odzysku i recyklingu zużytego sprzętu. W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu dane te nie były jeszcze dostępne.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny powinien być przekazywany do specjalistycznych firm zajmujących się unieszkodliwianiem tego typu odpadów, posiadających niezbędne wyposażenie i kwalifikacje (zgodnie z Ustawą o postępowaniu z substancjami zubożającymi warstwę ozonową (Dz.U. Nr 52, poz. 537 z 2001 r. z późn. zm.).

System jest obecnie w fazie tworzenia, w pełni powinien funkcjonować od 1 stycznia 2008 roku.

4.6.8. Odpady zawierające azbest

Specyficzne własności azbestu (odporność na: wysokie temperatury, działanie mrozu, działanie kwasów, substancji żrących a także elastyczność itp.) spowodowały, że stosowany był do produkcji

szerokiej gamy wyrobów przemysłowych, w szczególności wyrobów budowlanych. W związku z tym, najwięcej odpadów zawierających azbest powstanie w trakcie prac remontowo-budowlanych – wymiany pokryć dachowych oraz elewacji wykonanych z wyrobów azbestowo-cementowych (odpady budowlane zawierające azbest stanowią 85 % całego strumienia odpadów zawierających azbest).

Na terenie powiatu wołomińskiego Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego zinwentaryzował 27 budynków na prywatnych posesjach, pokrytych eternitem, w tym 7 budynków o stopniu pilności I oraz 20 budynków o stopniu pilności II.

W gminach: Dąbrówka, Zielonka, Radzymin i Poświętne przeprowadzono inwentaryzacje wyrobów zawierających azbest.

Z informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania, przedłożonych:

- wójtom i burmistrzom, przez osoby fizyczne nie będące przedsiębiorcami wynika, że na terenie powiatu wykorzystywanych jest ok. 2 157 806 m² wyrobów zawierających azbest, przede wszystkim w postaci płyt azbestowo-cementowych na budynkach mieszkalnych jednorodzinnych gospodarczych, garażach,
- Wojewodzie Mazowieckiemu przez właścicieli, zarządców i użytkowników miejsc, w których jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest wynika, że na terenie powiatu, wykorzystywanych jest ok. 16 108,15 m² wyrobów zawierających azbest w postaci płyt azbestowo-cementowych oraz 916 mb w postaci rur i złączy azbestowo-cementowych w wodociągu Postoliska-Chrzesne, gmina Tłuszcz i 6700 mb w postaci rur i złączy azbestowo-cementowych w wodociągu w centrum Wołomina.

Tabela 30. Ilości wyrobów zawierających azbest zinwentaryzowane w gminach powiatu wołomińskiego

L.p.	Gmina	Z informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania, przedłożonych wójtom i burmistrzom		Z informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania, przedłożonych Wojewodzie Mazowieckiemu przez właścicieli, zarządców i użytkowników nie będących osobami fizycznymi - Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest (m ²)
		Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest (m ²)	Ilość wyrobów azbestowych odebranych i zutylizowanych ze środków gminnych i powiatowego FOŚiGW (Mg)	
1.	Dąbrówka	485 639		
2.	Jadów	179 734		1100,00
3.	Klembów	125 000	80,00	150,00
4.	Kobyłka	brak danych	105,10	7526,00
5.	Marki	14 760		
6.	Poświętne	239 683		170,00
7.	Radzymin	120 180	170,00	1160,00
8.	Strachówka	290 650		
9.	Tłuszcz	380 000	—	1880,65 + 916 mb rur azbestowo cementowych
10.	Wołomin	295 573	111,80	3113,50 + 6700 mb rur azbestowo-cementowych
11.	Ząbki	brak danych		1080,00
12.	Zielonka	26 587	65,00	
	Razem	2 157 806	531,9	16 108,15 + 7616 mb rur azbestowo-cementowych

Starosta Wołomiński zatwierdził 19 firmom program gospodarki odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest, wytwarzanymi podczas prac rozbiórkowych i remontowych prowadzonych na terenie powiatu wołomińskiego.

Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, przy zgłoszeniu prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, otrzymuje listę firm uprawnionych do demontażu wyrobów zawierających azbest.

4.6.9. Przeteterminowane pestycydy

Przez odpady pestycydowe rozumie się przeteterminowane, zanieczyszczone i niezdatne do użycia środki ochrony roślin i preparaty owadobójcze stosowane w rolnictwie, budownictwie i w gospodarstwach domowych oraz opakowania po nich. Należy tu wyróżnić następujące odpady:

- Grupa 02 - odpady pochodzące z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności:
 - 02 01 08* - odpady agrochemikaliów zawierające substancje niebezpieczne, w tym środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne);
 - 02 01 09 – odpady agrochemikaliów inne niż wymienione w 02 01 08;
- Grupa 06 – Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej:
 - 06 13 01- nieorganiczne środki ochrony roślin (np. pestycydy), środki do konserwacji drewna oraz inne biocydy
- Grupa 07 – odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej:
 - 07 04 80* - przeteterminowane środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne);
 - 07 04 81 - przeteterminowane środki ochrony roślin inne niż wymienione w 07 04 80;
- Grupa 15 – odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach:
 - 15 01 10* - opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności – bardzo toksyczne i toksyczne);
- Grupa 17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)
 - 17 05 03* - gleba i ziemia w tym kamienie, zawierające substancje niebezpieczne (np. PCB),
 - 17 09 03* - inne odpady z budowy, remontów i demontażu (w tym odpady zmieszane) zawierające substancje niebezpieczne,
- Grupa 19 – odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych:
 - 19 13 01* - odpady stałe z oczyszczania gleby i ziemi zawierające substancje niebezpieczne,
 - 19 13 03* - szlamy z oczyszczania gleby i ziemi zawierające substancje niebezpieczne,
- Grupa 20 – odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie:
 - 20 01 19* - środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (bardzo toksyczne i toksyczne);
 - 20 01 37* - drewno zawierające substancje niebezpieczne;
 - 20 01 80 – środki ochrony roślin inne niż wymienione w 20 01 19.

Odpady te pochodzą z bieżącej produkcji, dystrybucji i stosowania oraz z przeteterminowanych, starych preparatów, wycofanych z obrotu i zdeponowanych w magazynach lub mogilnikach.

Na obszarze Województwa Mazowieckiego (w tym powiatu wołomińskiego) system zbierania opakowań po środkach ochrony roślin (15 01 10*) wdrożony został przez Polskie Stowarzyszenie Ochrony Roślin. Odbiorem i unieszkodliwianiem zajmuje się firma Remondis Sp. z o.o. W ramach systemu, odbierane są wszystkie opakowania po środkach ochrony roślin, które podlegają zwrotowi do sprzedawców. Odbiór opakowań w ramach tego systemu odbywa się zgodnie z ustawą

o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z 21 maja 2004 roku. Zgodnie w powyższą ustawą sprzedawca ma obowiązek przyjęcia opakowań po środkach ochrony roślin, a rolnik zobowiązany jest do ich zwrotu. Sprzedawca ma obowiązek informowania o istniejącym systemie zbierania oraz pobierania kaucji. Systemem prowadzonym przez PSOR mogą być objęci sprzedawcy środków ochrony roślin oraz gospodarstwa wielkoobszarowe znacznie oddalone od punktów sprzedaży (po spełnieniu wymaganych formalności).

W poniższej tabeli zestawiono ilości odpadów, do których zaliczane są pestycydy wytworzone w roku 2004 na terenie powiatu wołomińskiego (wg SIGOP-W, WIOŚ 2007). W chwili przygotowania Planu brak było danych za 2006 rok, natomiast w roku 2005 nie zinventaryzowano odpadów tego typu.

Tabela 31. Wytwarzane ilości odpadów o kodzie 15 01 10* wraz ze sposobem zagospodarowania w powiecie wołomińskim w 2004 roku

Kod odpadu	Ilość wytworzona [Mg]	Wykorzystana [Mg]	Tymczasowo magazynowane [Mg]	Unieszkodliwione poza składowaniem [Mg]	Składowane [Mg]
15 01 10 *	1,74	1,209	0,476	0,155	-

Źródło: Baza SIGOP

Tabela 32. Wytwarzane ilości odpadów oznaczonych kodem 17 05 03* wraz ze sposobem zagospodarowania w powiecie wołomińskim w roku 2004

Powiat	Ilość wytworzona [Mg]	Wykorzystana [Mg]	Tymczasowo magazynowane [Mg]	Unieszkodliwione poza składowaniem [Mg]	Składowane [Mg]
Wołomiński	5			5	

Źródło: Baza SIGOP

Na terenie powiatu wołomińskiego nie ma mogilników, w których zdeponowane byłyby przeterminowane środki ochrony roślin.

4.7. ODZYSK I UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW

4.7.1. Odzysku i unieszkodliwianie odpadów komunalnych

Na terenie powiatu wołomińskiego procesom odzysku poddawane były odpady wysegregowane ze strumienia odpadów komunalnych zmieszanych w wyniku:

- selektywnej zbiórki u „źródła”,
- segregacji na liniach sortowniczych.

Odpady komunalne poddawane są następującym procesom odzysku:

Tabela 33. Ilości i rodzaje odpadów komunalnych poddanych poszczególnym procesom odzysku latach 2004 - 2006

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	2004		2005		2006	
		Masa (Mg)	Proces odzysku	Masa (Mg)	Proces odzysku	Masa (Mg)	Proces odzysku
Papier i tektura	20 01 01	183,1	R5	517,8	R5	731,6	R5
Szkło	20 01 02	771,3	R5	1 597,8	R5	2 128,7	R5
Odzież	20 01 10	1 758,7	R14	173,4	R14	-	-
Tekstylnia	20 01 11	-	-	-	-	19,43	R1
Leki inne niż wymienione w	20 01 32	-	-	-	-	0,35	R13

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	2004		2005		2006	
		Masa (Mg)	Proces odzysku	Masa (Mg)	Proces odzysku	Masa (Mg)	Proces odzysku
Papier i tektura	20 01 01	183,1	R5	517,8	R5	731,6	R5
20 01 31							
Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	20 01 34	-	-	0,3	R14	-	-
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36	-	-	-	-	0,7	R5
Tworzywa sztuczne	20 01 39	462,4	R5	743,1	R5	1 853,8	R5
Metale	20 01 40	13,4	R4	21,9	R4	22	R4
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	967,7	R10, R3	1 000	R10, R3	1 502,4	R10, R3
Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	20 03 06	-	-	-	-	133,4	R3
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	87,8	R14	96,2	R14	100,4	R14
Razem		4 244,4 Mg		4 150,5 Mg		6 492,78 Mg	

Załącznik nr 5 do ustawy o odpadach: Procesy odzysku

- R1** Wykorzystanie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii
- R3** Recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (włączając kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)
- R4** Recykling lub regeneracja metali i związków metali
- R5** Recykling lub regeneracja innych materiałów nieorganicznych
- R10** Rozprowadzanie na powierzchni ziemi w celu nawożenia lub ulepszania gleby
- R14** Inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części

Z tabeli wynika, że na terenie powiatu wołomińskiego procesom odzysku poddano w 2006 roku 6 492,78 Mg odpadów komunalnych, co stanowi 19,7% ich zebranej ilości. W 2005 roku odzyskowi poddano 4 150,5 Mg zebranych odpadów komunalnych (10,4%), a w 2004 roku – 4 244,4 Mg (10,8%).

Głównym procesem odzysku, jakim były poddawane odpady komunalne w 2006 roku był proces R5 (recykling lub regeneracja innych materiałów nieorganicznych), a następnie R3 (recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (włączając kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) i R10 (rozprowadzanie na powierzchni ziemi w celu nawożenia lub ulepszania gleby).

Odpady komunalne poddawane są następującym procesom unieszkodliwiania:

Tabela 34. Ilości i rodzaje odpadów komunalnych poddanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania w latach 2004 - 2006

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	2004		2005		2006	
		Masa (Mg)	Proces unieszkodliwiania	Masa (Mg)	Proces unieszkodliwiania	Masa (Mg)	Proces unieszkodliwiania
Odpady komunalne zmieszane z gospodarstw domowych i infrastruktury	20 03 01	34 376,76	D5	35 102,3	D5	25 984,03	D5
Inne odpady nie ulegające biodegradacji	20 02 03	-	-	125,1	D5	395	D5
odpady z targowisk	20 03 02	186	D5	148	D5	-	-
Odpady z	20 03 03	165	D5	10	D5	-	-

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	2004		2005		2006	
		Masa (Mg)	Proces unieszkodliwiania	Masa (Mg)	Proces unieszkodliwiania	Masa (Mg)	Proces unieszkodliwiania
Odpady komunalne zmieszane z gospodarstw domowych i infrastruktury	20 03 01	34 376,76	D5	35 102,3	D5	25 984,03	D5
czyszczenia ulic i placów							
Odpady ze studzienek kanalizacyjnych	20 03 06	128	D5	226,1	D5	-	-
Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach	20 03 99	0,5	D5	-	-	-	-
Razem		34 856,26 Mg		35 611,5 Mg		26 379,03 Mg	

* Załącznik nr 6 do ustawy o odpadach: Procesy unieszkodliwiania odpadów

D5 Składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne

Jedyną metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych w latach 2004 – 2006 było unieszkodliwianie poprzez składowanie.

Z tabeli wynika, że na terenie powiatu wołomińskiego unieszkodliwianiu poprzez składowanie poddano w 2006 roku 26 379,03 Mg, co stanowi 80,3% ich zebranej ilości. W 2005 roku składowano 35 611,5 Mg odpadów (89,6%), a w 2004 roku – 34 856,26 Mg (89,2%).

Odpady wytworzone na terenie powiatu wołomińskiego składowane są na następujących obiektach położonych na terenie powiatu, a także zlokalizowanych poza jego granicami:

Tabela 35. Miejsca składowania odpadów komunalnych z terenu powiatu wołomińskiego w latach 2004 - 2006

Lp.	Obiekt
1.	Wysypisko Odpadów Komunalnych w Goraninie
2.	„Sater” Kamieńsk: Sp. z o.o. ul. Wieluńska 50, 97-360 Kamieńsk
3.	Wysypisko Odpadów Komunalnych „Łubna”, Baniocha, 05-532 Łubna
4.	Gminne Składowisko Odpadów w Grabowcu, 09-533 Słubice
5.	Zakład Usług Komunalnych „USKOM” Sp. z o.o., ul. Płocka 102, 06-500 Mława
6.	Cudnów, gm. Jedlnia Letnisko
7.	Sater Otwock Sp. z o.o., ul. Johna Lennona 4, 05-400 Otwock
8.	Wysypisko w Ciszewie, Drobin pow. Płock
9.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Żyrardów, Składowisko Odpadów Komunalnych w Słabomierzu – Krzyżówce, ul. Czysta 5, 96-300 Żyrardów
10.	ECT Polska Sp. z o.o., ul. Kowalska, 09-500 Gostynin
11.	Wysypisko Odpadów Komunalnych we Frankach, Franki, 99-340 Krośniewice
12.	ZZO Tomaszów, Lubochnia Górki 68/74
13.	PPUH RADKOM Sp. z o.o. ul. Witosy 76, Radom
14.	Gminne Składowisko w Petrykozach, Gm. Żabia Wola
15.	Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych, ul. Gwarków 9, 04-459 Warszawa
16.	Składowisko odpadów w Wólce Kozłowskiej

Na niektórych terenach powiatu wołomińskiego obserwuje się powstawanie tzw. dzikich wysypisk. Powstają one często tam, gdzie mieszkańcy mają utrudniony dostęp do pojemników na odpady. Innym powodem ich powstawania jest niewłaściwa postawa mieszkańców.

W gminach prowadzona jest systematyczna akcja likwidacji tzw. "dzikich" wysypisk. W 2006 roku zlikwidowano następujące miejsca nielegalnego składowania odpadów:

Tabela 36. „Dziki” wysypiska zlikwidowane na terenie powiatu wołomińskiego w latach 2004 – 2006

Lp.	Gmina	„Dziki” wysypiska		
		Liczba obiektów zlikwidowanych	Powierzchnia	Koszt likwidacji w złotych
1	Dąbrówka	-	-	-
2	Jadów	bd	bd	3 000
3	Klembów	-	-	-
4	Kobyłka	5	35000 m ²	bd
5	Marki	4	250 m ²	
6	Poświętne	-	-	-
7	Radzymin	6	-	-
8	Strachówka	-	-	-
9	Tłuszcz	8	132m ²	20 000
10	Wołomin	-	-	-
11	Ząbki	-	-	-
12	Zielonka	-	-	-
Razem		23	35 382 m²	23 000

Akcja usuwania nielegalnie deponowanych w środowisku odpadów prowadzona jest systematycznie.

Ponadto, Nadleśnictwo Drewnica, w obrębie którego leżą gminy powiatu wołomińskiego, stara się w wykorzystaniem własnych środków ograniczać zaśmiecanie terenu.

4.7.2. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów innych niż komunalne

Odpady powstające w sektorze gospodarczym, zgodnie z zapisami Ustawy o odpadach (Dz. U. nr 2007/39 poz. 251), powinny poddawane być procesom odzysku lub unieszkodliwiania przez wytwórców odpadów.

Odpady z sektora gospodarczego wytwarzane na terenie powiatu wołomińskiego poddawane były w latach 2004 – 2006 następującym procesom odzysku i unieszkodliwienia:

Tabela 37. Rodzaje i ilości odpadów z sektora gospodarczego poddawane procesom odzysku w latach 2004 - 2006

Lp	Kod odpadu	Metoda odzysku	Ilość odpadów poddana procesom odzysku w Mg		
			2004	2005	2006
1.	030105	R1, R14	40,4	4357,1	2274,5
2.	070104*	R2	2,55		
3.	070213	Kompostowanie R3, R14	649,7	276,5	
4.	070280	R14	55	36,6	
5.	070299	R13, R14	32,8	3,5	8,2
6.	080111*	R14	1,2	4,72	
7.	080119*	R14		3,96	
8.	080120	R14		27,2	
9.	080308	R14	148	168,7	
10.	080312*	R14	2,39	14,47	
11.	080399	R14			18,1
12.	090101*	R14	41,35	124,168	
13.	090102*	R14	22,32	51,434	
14.	090103*	R14		0,228	
15.	090104*	R11	62,65	114,68	
16.	090106*	R11		0,432	
17.	090107	R4, R11	3,5	7,1	

Lp	Kod odpadu	Metoda odzysku	Ilość odpadów poddana procesom odzysku w Mg		
			2004	2005	2006
1.	030105	R1, R14	40,4	4357,1	2274,5
18.	100101	R14	5232,6	13104,5	5228
19.	100102	R14	3633	9959,9	9364,8
20.	100122*	R14	1,1		
21.	100180	R14			18941,8
22.	101112	R14	2841,7		
23.	101201	R14		495,8	376,9
24.	101203	R14		0,7	9
25.	101208	R14	158	2942	748,7
26.	110105*	R14		2,077	
27.	110106*	R14		0,71	
28.	130205*	R9, R14	0,115	0,2	
29.	130208*	R13, R14	0,71		0,972
30.	150101	R14	67,5	24,7	46,9
31.	150102	Kompostowanie R3, R5	177,4	7,6	
32.	150102	R14	14,4	24,6	
33.	150104	R14		10,5	
34.	150105	Kompostowanie R3	0,3		
35.	160103	R14	1,1	0,8	
36.	160104*	R14			78,223
37.	160107*	R14	0,04		0,026
38.	160117	R14	84,6	112,5	
39.	160118	R14	3,9	5,2	
40.	160119	R14		3	
41.	160120	R14		0,8	
42.	160213*	R13	0,161	5,94	0,003
43.	160214	R14	0,1	5,4	
44.	160601*	R2	0,14		
45.	160602*	R14	0,845	0,719	
46.	160604	R14	3,9	25,8	
47.	160605	R14	3,3	21,1	
48.	161001*	R4	966,15	721,014	
49.	170101	R14		3040	
50.	170107	R14	160	114	
51.	170201	Wytwarzanie energii R1, R14	180	84,9	2,5
52.	170380	R5		163,6	90,3
53.	170402	R4		0,5	0,8
54.	170504	R14			53 589
55.	170506	Biol R10, R14	221 200		
56.	170604	R14	19,1	10	
57.	190599	Kompostowanie R3	5317	8594	
58.	190801	Kompostowanie R3	92,2		
59.	190802	Kompostowanie R3	389,3	372,7	
60.	190805	Kompostowanie R3, R10	25 662,1	24 613	
61.	190809	Kompostowanie R3	54	92	
62.	190901	Kompostowanie R3	1,5		
63.	191201	R14	31,3	109,9	125,9
<i>suma</i>			<i>269 251,52</i>	<i>69 954,752</i>	<i>90 904,624</i>

*odpady niebezpieczne

R1 Wykorzystanie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii

R2 Regeneracja lub odzyskiwanie rozpuszczalników

R3 Recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (włączając kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)

R4 Recykling lub regeneracja metali i związków metali

R5 Recykling lub regeneracja innych materiałów nieorganicznych

R9 Powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby ponownego wykorzystania oleju

R10 Rozprowadzanie na powierzchni ziemi w celu nawożenia lub ulepszenia gleby

- R11** Wykorzystanie odpadów pochodzących z któregośkolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R10
R13 Magazynowanie odpadów, które mają być poddane któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R12 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbiórki w miejscu, gdzie odpady są wytwarzane)
R14 Inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części

Tabela 38. Rodzaje i ilości odpadów z sektora gospodarczego poddawane procesom unieszkodliwiania w latach 2004 - 2006

Lp	Kod odpadu	Metoda unieszkodliwiania	Ilość odpadów poddana procesom unieszkodliwiania w Mg		
			2004	2005	2006
1.	040222	D5		2,8	
2.	070213	D5	1113,5	978,3	
3.	070215	D5	3,3	3	
4.	070217	D9	5	6	
5.	080201	D5	0,5	0,5	
6.	080414	D9		0,2	
7.	120121	D5	1,4	0,3	
8.	120199	D5	157		
9.	130308*	D5	0,71		0,8
10.	150105	D5		7,4	
11.	150202*	D10	0,115		0,068
12.	150203	D5	14,4	9,6	
13.	160213*	D5	0,084		0
14.	160380	D5	13,5		
15.	160506*	D9			0,002
16.	170107	D5		12,5	
17.	170802	D5		10,3	
18.	190801	D5	7,9	10,8	
19.	190802	D1	94,9	93,5	
20.	190805	D5	525	350	
21.	190906	D9	8,4	8,4	8,4
		<i>suma</i>	<i>2799,41</i>	<i>1471,57</i>	<i>9,27</i>

**odpady niebezpieczne*

D1 Składowanie na składowiskach odpadów obojętnych

D5 Składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne

D9 Obróbka fizyczno-chemiczna nie wymieniona w innym punkcie niniejszego załącznika, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12 (np. parowanie, suszenie, strącanie)

D10 Termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie

Sposoby gospodarki odpadami niebezpiecznymi w latach 2004 – 2006 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 39. Ilości i rodzaje odpadów niebezpiecznych poddanych procesom odzysku w latach 2004 – 2006

Lp	Kod odpadu	Metoda odzysku	Ilość odpadów poddana procesom odzysku w Mg		
			2004	2005	2006
1.	070104*	R2	2,55		
2.	080111*	R14	1,2	4,72	
3.	080119*	R14		3,96	
4.	080312*	R14	2,39	14,47	
5.	090101*	R14	41,35	124,168	
6.	090102*	R14	22,32	51,434	

Lp	Kod odpadu	Metoda odzysku	Ilość odpadów poddana procesom odzysku w Mg		
			2004	2005	2006
1.	070104*	R2	2,55		
7.	090103*	R14		0,228	
8.	090104*	R11	62,65	114,68	
9.	090106*	R11		0,432	
10.	100122*	R14	1,1		
11.	110105*	R14		2,077	
12.	110106*	R14		0,71	
13.	130205*	R9, R14	0,115	0,2	
14.	130208*	R13, R14	0,71		0,972
15.	160104*	R14			78,223
16.	160107*	R14	0,04		0,026
17.	160213*	R13	0,161	5,94	0,003
18.	160601*	R2	0,14		
19.	160602*	R14	0,845	0,719	
20.	161001*	R4	966,15	721,014	
<i>suma</i>			<i>1101,721</i>	<i>1044,752</i>	<i>79,224</i>

*ilość odpadów wytworzonych nie sumuje się z ilością odpadów poddanych odzyskowi i unieszkodliwionych. W poszczególnych latach procesom odzysku i unieszkodliwiania poddawano odpady wytworzone wcześniej i magazynowane tymczasowo.

R2 Regeneracja lub odzyskiwanie rozpuszczalników

R4 Recykling lub regeneracja metali i związków metali

R9 Powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby ponownego wykorzystania oleju

R11 Wykorzystanie odpadów pochodzących z któregośkolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R10

R13 Magazynowanie odpadów, które mają być poddane któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R12 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbiórki w miejscu, gdzie odpady są wytwarzane)

R14 Inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części

Tabela 40. Ilości i rodzaje odpadów niebezpiecznych poddanych procesom unieszkodliwiania w latach 2004 – 2006

Lp	Kod odpadu	Metoda unieszkodliwiania	Ilość odpadów poddana procesom unieszkodliwiania w Mg		
			2004	2005	2006
1.	130308*	D5	0,71		0,8
2.	150202*	D10	0,115		0,068
3.	160213*	D5	0,084		0
4.	160506*	D9			0,002
<i>suma</i>				<i>0,87</i>	<i>0,909</i>

*ilość odpadów wytworzonych nie sumuje się z ilością odpadów poddanych odzyskowi i unieszkodliwionych. W poszczególnych latach procesom odzysku i unieszkodliwiania poddawano odpady wytworzone wcześniej i magazynowane tymczasowo.

D5 Składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne

D9 Obróbka fizyczno-chemiczna nie wymieniona w innym punkcie niniejszego załącznika, w wyniku której powstają odpady, unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek z procesów wymienionych w punktach od D1 do D12 (np. parowanie, suszenie, strącanie)

D10 Termiczne przekształcanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach zlokalizowanych na lądzie

Odpady powstające w sektorze gospodarczym, zgodnie z zapisami Ustawy o odpadach (Dz. U. nr 2007/39 poz. 251), powinny poddawane być procesom odzysku lub unieszkodliwiania przez wytwórców odpadów.

Ponadto, w powiecie wołomińskim występują następujące metody wykorzystania wytworzonych osadów ściekowych:

- do nawożenia gruntów: w gminie Radzymin, Zielonka
- kompostowanie: gmina Wołomin i Radzymin

- magazynowanie: w gminach Dąbrówka i Tłuszcz-kontenerowa oczyszczalnia (na poletkach osadowych na terenie oczyszczalni).

Oczyszczalnie lokalne w większości wywożą periodicznie uwodniony osad nadmierny do oczyszczalni zbiorczych do przerobu bądź wykorzystują osad odwodniony we własnym zakresie (nawożenie, plantowanie terenu) bez wykazywania w sprawozdawczości.

Według danych Urzędu Marszałkowskiego oleje odpadowe poddawano następującym kierunkom postępowania, zdefiniowanym w Ustawie o odpadach, jako procesy odzysku:

- R9 powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby ponownego wykorzystania oleju,
- R14 – inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części,
- R15 – przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu

Odpady zawierające azbest wytwarzane na terenie powiatu wołomińskiego są w całości unieszkodliwiane przez składowanie. Odpady azbestowe deponowane są w dużej mierze na składowiskach znajdujących się poza obszarem województwa mazowieckiego m.in. na składowisku odpadów przemysłowych „MOBRUK” w Wałbrzychu (województwo dolnośląskie, powiat wałbrzyski), na składowisku odpadów w miejscowości Dalsze (województwo zachodniopomorskie, powiat myśliborski, gmina Myślibórz), zarządzanym przez „EKO-MYŚL” Sp. z o.o. w Myśliborzu oraz na składowisku odpadów w Marianowie (województwo zachodniopomorskie, powiat stargardzki, gmina Marianowo) zarządzanym przez Przedsiębiorstwo „EKOMAR” Sp. z o.o.

4.8. INSTALACJE I OBIEKTY DO ODZYSKU LUB UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW

Na terenie powiatu wołomińskiego funkcjonują następujące podmioty posiadające instalacje lub obiekty do odzysku odpadów:

- Sortownia odpadów komunalnych eksploatowana przez MZO Wołomin. Wydajność obiektu - 2 Mg/h. Odpady stałe dowożone są do sortowni samochodami, gdzie zostają rozładowane na utwardzoną powierzchnię. Następnie są załadowane na taśmociąg, za pomocą którego przenoszone są do konsoli, gdzie pracownicy segregują szkło, puszki, makulaturę miękką i twardą, butelki tworzywowe oraz opakowania po chemii, które trafiają do odpowiednich pojemników. Balast przenoszony jest taśmociągiem do odpowiednich pojemników, a następnie wywożony na składowisko odpadów komunalnych w Lipinach Starych. W sortowni znajduje się belownica do belowania odpadów papierowych oraz prasa do aluminiowych puszek. Metoda odzysku R14.
- Sortownia odpadów komunalnych Zakładu PHU „Clean World” w Leśniakowiznie. Linia sortownicza składa się z ośmiu stanowisk do segregacji ręcznej. Segregowane jest szkło, opakowania z tektury i papieru oraz tworzywa sztuczne. W zakładzie znajduje się prasa do makulatury i PET. Przepustowość linii wynosi 5Mg/8h. Teren przeznaczony na sortownię wynosi 400m². Wyselekcjonowane tworzywa sztuczne sprzedawane są firmie ABS i ELANA PET, szkło przekazywane jest do recyklingu firmie MTR Warszawie.
- Instalacja do odzysku odpadów z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych). Instalacja zlokalizowana jest w Kobyłce, w Zakładzie Produkcyjno – Handlowo – Usługowym „Murena” przy ul. Nadmeńskiej 8F w Kobyłce, którego właścicielem jest Zbigniew Szymborski. Instalacja ta składa się z: łamacza do części twardych, młynków do tworzyw sztucznych i zagęszczarki do przerobu folii. Z odpadów, po zmieleniu i zagęszczeniu, wytwarzany zostaje granulata, który stanowi surowiec do wyrobu przedmiotów z tworzyw sztucznych. Maksymalna zdolność przerobowa firmy wynosi 200 Mg/rok
- Prasa mimośrodowa z układem nacisku pneumatycznego. Instalacja zlokalizowana jest w Kobyłce, w zakładzie PMS „Bartnicki” Sp. z o.o., ul. Jezuicka 4a. Metoda odzysku: R14, przerabiane odpady 15 01 04. W 2006 roku odzyskowi poddano 10,5 Mg odpadów.
- Zestaw pięciu wyparek próżniowych do usuwania wody z odpadów. Instalacja zlokalizowana jest w Kobyłce, w zakładzie PMS „Bartnicki” Sp. z o.o., ul. Nameńska 8d. Metoda odzysku: R14.

Rocznie odzyskowi poddawanych jest około 3 200 Mg odpadów o kodach: 080111, 080308, 080312, 090102, 190204.

- Instalacja złożona z 11 zbiorników uśredniających do odzysku metodą R14 następujących rodzajów odpadów: 080111, 080119, 080120, 080308, 080312, 090101, 090102, 090103, 110105, 110106 i 161001. Instalacja zlokalizowana jest w Kobyłce, w zakładzie PMS „Bartnicki” Sp. z o.o., ul. Jezuicka 4a. Rocznie odzyskowi poddawane jest około 1 120 Mg odpadów.
- Instalacja złożona z 4 elektrolizerów wielkogabarytowych. Instalacja zlokalizowana jest w Kobyłce, w zakładzie PMS „Bartnicki” Sp. z o.o., ul. Jezuicka 4a. Stosowana metoda odzysku: R11. Rocznie odzyskowi poddaje się około 850 Mg odpadów o kodach: 090104, 090106, 090107 i 161001.
- Instalacja do odzysku baterii, zlokalizowana w Kobyłce, w zakładzie PMS „Bartnicki” Sp. z o.o., ul. Jezuicka 4a ul. Rocznie odzyskowi poddaje się około 53 Mg odpadów o kodach: 160602, 160604, 160605 i 200134. Metoda odzysku: R14.
- Rozdrabniacz frakcyjny INOX2. Instalacja zlokalizowana jest w Kobyłce, w zakładzie PMS „Bartnicki” Sp. z o.o., ul. Jezuicka 4a. Rocznie odzyskowi poddaje się około 50 Mg odpadów o kodach: 070213, 150102 i 150105. Metoda odzysku: R3.
- Młynek do rozdrabniania odpadów, właściciel Z.C.B. Mirex, Mirosław Świętochowski. Instalacja zlokalizowana w miejscowości Chajęty, gmina Dąbrówka. Rocznie odzyskowi poddaje się około 65 Mg odpadów o kodzie 101208. Metoda odzysku: R14.
- Piec wypalowy w cegielni w Zakładzie Wytwarzania Wyrobów Ceramiki Budowlanej, miejscowość Ciemne 29, gmina Radzymin. Rocznie odzyskowi poddaje się około 390 Mg odpadów o kodach 030105, 100101, 101208, 030105, 170201, 170201. Metoda odzysku: R14.
- Destylarka zlokalizowana w zakładzie SIEGWERK Poland Marki Sp. z o.o. w Markach, ul. Piłsudskiego 121 D. Rocznie odzyskowi poddaje się około 2,6 Mg odpadów o kodzie 070104. Metoda odzysku: R2.
- Gilotyna zlokalizowana w zakładzie P.H. NATRON SZCZAPA CZESŁAW w Wołominie, ul. Batalionu Parasol 2a. Rocznie odzyskowi poddaje się około 200 Mg odpadów o kodach: 150101, 191291, 080399. Metoda odzysku: R14.
- Piec wypalowy zlokalizowany w cegielni w Zakładzie Ceramiki Budowlanej Dariusz Robak, Krzysztof Szamański, miejscowości Mokre, gmina Radzymin. Rocznie odzyskowi poddaje się około 800 Mg odpadów o kodach: 030105, 100101, 101208, 170201. Metoda odzysku: R1 i R14.
- Zespół urządzeń do rozdrabniania, mielenia i wrabiania odpadów zlokalizowany w Zakładzie Produkcyjno-Handlowym "Margum" s.c. Marki, ul. Bandurskiego 49. Rocznie odzyskowi poddaje się około 95 Mg odpadów o kodzie: 070208. Metoda odzysku: R14.
- Piec wypalowy w zakładzie produkcji ceramicznych materiałów budowlanych w zakładzie WIENERBERGER KARBUD S.A. Oddział w Zielonce, ul. Podleśna 7. Rocznie odzyskowi poddaje się około 30 000 Mg odpadów o kodach: 100102, 100180, 101201, 030105. Metoda odzysku: R4.
- Zagęszczarka do tworzyw, wyciśnięcie do regeneracji tworzyw zlokalizowana w zakładzie PPHU "DARCO" Edward Kuźnicki w Ząbkach, ul. Wolności 42. Rocznie odzyskowi poddaje się 24,6 Mg odpadów o kodzie: 15 01 02 Metoda odzysku: R14.

W obrębie powiatu znajdują się:

- jedno czynne składowisko odpadów komunalnych w Starych Lipinach,
- jedno czynne składowisko odpadów produkcyjnych w Markach,
- cztery składowiska zamknięte na terenie gmin: Marki (2 obiekty), Tuszcz (składowisko w Wólce Kozłowskiej) i Radzymin.

Składowisko Odpadów Komunalnych w Lipinach Starych, gm. Wołomin, w 2006r. zostało przekazane w trwały zarząd Miejskiemu Zakładowi Oczyszczania. Składowanie odpadów rozpoczęto od 1973 roku, natomiast pozwolenie na użytkowanie zostało wydane 7 listopada 2003 roku przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Wołominie. W roku 2006 zakończono rozbudowę oraz modernizację składowiska. Zakres techniczny przedsięwzięcia polegał na:

- uruchomieniu tymczasowej kwatery składowania odpadów o powierzchni 1,74 ha wraz z wykonaniem drenażu i zbiorników na odcieki;
- ukształtowaniu za pomocą odpadów północno-wschodniej skarpy składowiska.

Dzięki temu, do momentu zamknięcia i zrehabilitowania składowiska, nastąpiło powiększenie geometrycznej objętości składowiska o około 80.000 m³ co umożliwi jego eksploatację do 2014 r. Powierzchnia składowiska odpadów wynosi 7,24 ha, wokół niego wykonany jest rów opaskowy zakończony dwoma zbiornikami bezodpływowymi o poj. 25 000 m³. Odcieki są rozdeszczowywane na powierzchni deponowanych odpadów.

Składowisko odpadów produkcyjnych Formar Borg Automotive S.A. ul. Okólna 45 w Markach

Składowisko funkcjonuje od 1999 roku, planowany termin zamknięcia – 2012 rok. Składowisko posiada uregulowany stan formalno- prawny. Powierzchnia całkowita wynosi 45 ha, wykorzystana – 33 ha. Pojemność całkowita to 4500000 Mg, a pozostała do wykorzystania – 612419 Mg. Składowisko nie posiada uszczelnienia. Prowadzony jest monitoring wód powierzchniowych i podziemnych. Ilość odpadów zdeponowanych w 2006 roku wynosiła 96,67 Mg.

Nieczynne składowisko Odpadów Komunalnych w Wólce Kozłowskiej, gm. Tłuszcz eksploatowane jest od 1987 roku. Zarządzającym składowiskiem do 2001 roku był Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Tłuszczu. Eksploatacja składowiska została zakończona w 2006 roku. Obiekt zajmuje powierzchnię ok. 3,8 ha, z czego powierzchnia kwater wynosi 1,38 ha. Obszar składowania odpadów znajduje się w odległości około 1000 m od zabudowań mieszkalnych na obszarze graniczącym z kompleksem leśnym oraz użytkami rolniczymi na glebach klasy V i VI. W podłożu składowiska występują gliny morenowe na głębokości 1,6-2,8 m ppt, przez zapewniają wysoką izolację wód podziemnych. Dno składowiska jest uszczelnione folią z tworzywa sztucznego. Brak jest jednak systemu drenażowego, zbierającego odcieki i kierującego je do zbiornika. Wokół terenu składowiska znajduje się rów opaskowy odbierający wody spływu powierzchniowego.

Nieczynne składowisko odpadów przy ul. Wróblewskiego w Radzyminie: na składowisku zdeponowane są odpady wymieszane, łącznie z przemysłowymi, o objętości ok. 40 tys. m³ t.j. ok. 10160 ton. Powierzchnia składowiska wynosi 1,0178 ha. Składowisko zostało zamknięte i zrehabilitowane. Prowadzony jest monitoring wód podziemnych.

Nieczynne składowisko odpadów stałych w Markach położone jest na terenie Pustelnika Zachodniego u zbiegu ulic Okólnej i Jesiennej. Zarządzającym składowiskiem jest MPO w Warszawie. Zlokalizowane jest na obszarze dawnego wyrobiska glin i ilów zastoiskowych. Dawne składowisko zajmowało powierzchnię 8,9ha, wysokość zgromadzonych odpadów – 20 –25 m npm. Skarpy niecki zostały ukształtowane 1:1 do 1:1:1,7. Składowisko posiada instalację odgazowującą. Pozyskiwany biogaz jest wykorzystywany do produkcji prądu. Po zakończeniu rekultywacji teren ten przeznaczony będzie do rekreacji biernej i czynnej.

Nieczynne składowisko odpadów produkcyjnych Markach, ul. Parkowa. Właścicielem obiektu jest FOMAR BORG AUTOMOTIVE S.A. Składowisko jest w trakcie rekultywacji.

Rozmieszczenie instalacji i obiektów do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów na terenie powiatu wołomińskiego przedstawia załącznik nr 2.

Podsumowując stan aktualnej gospodarki odpadami na terenie powiatu wołomińskiego, można wyróżnić jej mocne i słabe strony.

Mocne strony

- objęcie zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych około 80% mieszkańców powiatu,
- wprowadzone rozwiązania w zakresie zbiórki i transportu komunalnych odpadów zmieszanych,
- wprowadzone i systematycznie rozwijane selektywne zbieranie odpadów systemem pojemnikowym i workowym,
- wzrastająca systematycznie efektywność selektywnego zbierania odpadów,
- wprowadzone selektywne zbieranie niektórych rodzajów odpadów niebezpiecznych,
- rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych,
- kompostowanie części odpadów ulegających biodegradacji przez mieszkańców we własnym zakresie, na terenie posesji,
- zmniejszenie strumienia odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- prowadzona systematycznie edukacja ekologiczna w placówkach oświatowych,
- systematyczna likwidacja „dzikich” wysypisk,
- możliwość korzystania z obiektów i instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów (sortownie, kompostownie, składowiska), położonych zarówno na terenie powiatu, jak i poza nim,
- Starosta Wołomiński wydał szereg decyzji firmom z poza terenu, uprawnionym do demontażu i unieszkodliwiania pokryć azbestowych,
- gospodarka odpadami poprodukcyjnymi z sektora gospodarczego należy do obowiązków prowadzących działalność podmiotów gospodarczych, tak w zakresie minimalizacji odpadów jak i gromadzenia, wywozu oraz wykorzystywania lub unieszkodliwiania. Na tę okoliczność podmioty muszą uzyskać decyzję Starosty lub Wojewody, przekazywać roczne sprawozdania Marszałkowi Wojewódzkiemu, a Delegatura WIOŚ - prowadzić monitoring oraz inspekcje kontrolne,
- zwiększyła się liczba decyzji związanych z wytwarzaniem i gospodarowaniem odpadami dla podmiotów prywatnych.

Słabe strony

- nie funkcjonuje system gospodarki odpadami komunalnymi, rozumiany jako zintegrowany kompleks działań ukierunkowanych na planowe osiągnięcie zamierzonego celu,
- brak pełnego wykorzystania instrumentów prawnych będących w gestii administracji samorządowej gminnej,
- zróżnicowane zaangażowanie władz poszczególnych gmin w kreowanie i rozwój lokalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
- gminy, ze względu na wielkość i potencjał, nie mogą skutecznie kreować i wdrażać autonomicznych systemów gospodarki odpadami komunalnymi szczególnie w zakresie odzysku i unieszkodliwiania - wskazane byłoby tworzenie związków celowych,
- część mieszkańców powiatu nie ma podpisanych umów z podmiotami uprawnionymi do odbierania odpadów komunalnych,
- brak zorganizowanego systemu pozyskiwania odpadów niebezpiecznych pochodzących z odpadów komunalnych,
- odpady niebezpieczne wytwarzane w małej przedsiębiorczości handlowo-usługowej w znacznym stopniu trafiają do strumienia odpadów komunalnych,

- duży odsetek składowanych i nieprzetworzonych odpadów, przy braku stosowania innych metod odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców, szczególnie w zakresie gromadzenia odpadów zmieszanych i selektywnego zbierania,
- nie podjęto skutecznych działań mających na celu organizację zbiórki odpadów remontowo – budowlanych oraz odpadów ulegających biodegradacji. Brak działań w zakresie realizacji zbiórki odpadów ulegających biodegradacji może skutkować problemami w realizacji stopnia redukcji ilości odpadów trafiających na składowiska. część odpadów nadal trafia do środowiska w sposób niekontrolowany, m.in. poprzez spalanie w piecach oraz usuwanie na tzw. „dzikie wysypiska”.
- w powiecie wołomińskim jak na razie brak jest ogólnego wykazu obiektów zawierających pokrycia dachowe z płyt azbestowo-cementowych oraz brak informacji o wymianie pokryć,
- brak mechanizmów dofinansowania usuwania azbestu dla indywidualnych gospodarstw domowych,
- niedostateczny rozwój i brak efektywności systemów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w gminach powiatu wołomińskiego,
- brak jest dokładnych informacji o ilościach wytwarzanych osadów ściekowych oraz odpadów z sektora gospodarczego, w tym niebezpiecznych. Niemożliwa jest wiarygodna ocena sposobów prowadzenia gospodarki tymi odpadami.
- nierozwiązanym problemem są małe ilości olejów odpadowych powstające w dużym rozproszeniu, głównie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw i indywidualnych użytkowników,
- niedostatecznie funkcjonuje zbieranie baterii i akumulatorów małogabarytowych, głównie ze względu na niską świadomość społeczeństwa oraz brak dostatecznie rozbudowanej sieci punktów zbierania. Dodatkowym utrudnieniem jest fakt, że odpady te powstają w dużym rozproszeniu. Powszechną praktyką usuwania zużytych baterii jest zarówno z gospodarstw domowych jak i podmiotów gospodarczych jest pozbywanie się ich do strumienia odpadów komunalnych,
- za najważniejszy problem związany z postępowaniem z pojazdami wycofanymi z eksploatacji uznano tzw. „szarą strefę”, do której zgodnie z szacunkami FORS (Stowarzyszenie Forum Recyklingu Samochodów), trafia 9 z 10 samochodów. Takie postępowanie wynika przede wszystkim z niskiej świadomości ekologicznej właścicieli pojazdów, którzy nie zdają sobie sprawy z ciężących na nich obowiązków lub świadomie je lekceważą,
- niedostatecznie rozwinięty jest system selektywnego zbierania zużytych opon, istnieją możliwości techniczne zapewniające odzysk lub unieszkodliwienie (poza składowaniem) całego strumienia wytworzonych odpadów. Problemem jest nielegalne spalanie części zużytych opon oraz deponowanie na składowiskach,
- brak prawidłowo funkcjonującego systemu monitorowania ilości wytwarzanych odpadów medycznych w indywidualnych praktykach lekarskich,
- brak prawidłowo funkcjonującego systemu monitorowania ilości wytwarzanych odpadów weterynaryjnych w gabinetach prywatnych,
- brak wiarygodnych i rzetelnych danych dotyczących rynku sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- system zbierania odpadów budowlanych i remontowych nie obejmuje wszystkich wytwórców, brak modułu zbierania odpadów z grupy 17 z gospodarstw domowych,
- odpady z grupy 17 nie zawsze są zbierane w sposób selektywny, umożliwiający ich zagospodarowanie,
- w niewystarczający sposób postępuje organizacja systemu zbierania, gromadzenia i transportu odpadów powstających w sektorze małych i średnich przedsiębiorców oraz rozpoznanie stanu aktualnego gospodarki odpadami w małych i średnich podmiotach gospodarczych,
- występują trudności w monitorowaniu stanu gospodarki odpadami ze względu na zdwyersyfikowany system zbierania informacji nt. gospodarki odpadami (na podstawie szeregu aktów prawnych, przez wiele instytucji zarówno drogą administracyjną, jak i badań statystycznych, przy użyciu różnych metodyk).

5. PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

5.1. PROGNOZA OGÓLNA

Na ilość, jakość i rodzaje odpadów wytwarzanych na terenie powiatu wołomińskiego odpadów wpływać będzie wielu czynników. Spośród nich największe znaczenie będą miały czynniki demograficzne, społeczne, prawne i ekonomiczne.

Liczba mieszkańców powiatu wołomińskiego kształtuje się obecnie na poziomie 203 749 osób (dane GUS, 2007 r.). W perspektywie kilku – kilkunastu lat liczba ta uzależniona będzie głównie od przyrostu naturalnego i skali migracji. Prowadzone przez demografów badania i analizy wskazują, że trwający od kilkunastu lat spadek rozrodczości jeszcze nie jest procesem zakończonym i dotyczy w coraz większym stopniu kolejnych roczników młodzieży. Wśród przyczyn tego zjawiska wymienia się w rosnący poziom wykształcenia, trudności na rynku pracy, zmniejszenie świadczeń socjalnych na rzecz rodziny, brak w polityce społecznej filozofii umacniania rodziny i generalnie trudne warunki społeczno-ekonomiczne, w jakich znalazło się pokolenie w wieku prokreacyjnym. Zgodnie z opiniami ekspertów, w najbliższych latach należy liczyć się z dalszym spadkiem współczynnika dzietności, z obecnej średniej 1,25 dziecka na kobietę do około 1,1 w 2010 r., po czym w latach 2010-2025 można oczekiwać niewielkiego wzrostu dzietności do wartości około 1,2.

W dalszym ciągu będzie następował spadek umieralności i wzrost przeciętnej długości życia. Przeciętne trwanie życia wzrośnie z obecnych 74,5 lat (70,4 mężczyźni, 78,8 kobiety) do 77,8 w 2015 r. (74,6 mężczyźni, 81,2 kobiety).

W najbliższych latach wzrośnie nieco skala migracji zagranicznych, natomiast będzie to równoważone napływem ludności na teren powiatu. Saldo migracji ogólne będzie dodatnie i bardzo wysokie, ze względu na utrzymujący się trend przeprowadzki ludności z Warszawy w okolice podmiejskie. W migracjach między miastem i wsią kontynuowana będzie występująca od kilku lat przewaga przemieszczeń na wieś, związana ze zjawiskiem suburbanizacji.

Szacuje się, że liczba ludności powiatu w 2015 roku wzrośnie w stosunku do 2006 o co najmniej 12 000 osób, co oznaczać będzie wartość około 216 000 osób zamieszkujących powiat wołomiński w roku 2015.

Tabela 41. Prognoza demograficzna dla powiatu wołomińskiego na lata 2008 – 2015 (wg GUS)

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba ludności	205006	206646	208103	209598	211119	212721	214269	215852

Zmiany w ilości i jakości odpadów wytwarzanych w powiecie w perspektywie czasowej do 2015 roku zależą przede wszystkim od rozwoju poszczególnych gałęzi usług. Prognozuje się dalszy rozwój gospodarczy. Wyższy poziom dochodów będzie wpływał na wzrost ilości wytwarzanych odpadów.

Zakłada się, że przez najbliższe kilka lat dominować będą wśród ludności postawy konsumpcyjne, wysoce „odpadogenne”, następnie zaś, stopniowo, coraz częściej obserwować będzie się postawy proekologiczne, skutkujące np.: dalszym wzrostem poziomu zbiórki selektywnej. Uwidoczni się to również m.in. spadkiem ilości tworzyw sztucznych na korzyść ilości szkła i wyrobów z drewna czy innych materiałów, przede wszystkim materiałów podatnych na recykulację (szkło) czy łatwo degradowalnych – jak papier czy drewno. Nastąpi rozwój rynku prasowego, a to w konsekwencji wpłynie także na wzrost ilości papieru w odpadach. Następować będzie także rozwój sieci gastronomicznej, co spowoduje równocześnie powstawanie zwiększonej ilości odpadów ulegających biodegradacji.

Nastąpi wzrost budownictwa oraz w szczególności prac remontowo-budowlanych, co z drugiej strony zaowocuje wzrostem ilości odpadów poremontowych (w tym gruzu). Z poprawą warunków życia wzrastać będzie średnia wieku mieszkańców powiatu, co spowoduje większe zapotrzebowanie na usługi medyczne. Skutkiem tego będzie wzrost ilości odpadów ze służby zdrowia.

Z drugiej strony, rozszerzenie kontroli w zakresie gospodarki odpadami oraz doskonalenia metod inspekcji przez upoważnione organy i instytucje spowoduje wykrycie odpadów nie wykazywanych obecnie w statystyce.

Czynnikami ograniczającymi wzrost odpadów na terenie powiatu będą:

- przepisy prawne nakładające kosztowne obowiązki na zbierających odpady i ich egzekucja,
- ciągły wzrost świadomości ekologicznej,
- wzrastający koszt unieszkodliwiania odpadów (np. podwyższanie tzw. opłaty marszałkowskiej za składowanie odpadów).

Wszystkie wyżej wymienione czynniki są ze sobą ściśle powiązane. W celu obniżenia kosztów usunięcia odpadów mieszkańcy chętniej włączą się do systemu selektywnej zbiórki oraz zagospodarowywania odpadów organicznych.

W zakresie transportu ewentualne zmiany dotyczyć będą przede wszystkim:

- jakości sprzętu technicznego (samochodów „śmieciarek”), które podlegają ciągłej ewolucji w kierunku obniżenia jednostkowych kosztów eksploatacji oraz uciążliwości dla mieszkańców i środowiska (obniżenia hałasu i emisji spalin),
- optymalizacji transportu w kierunku zmniejszenia uciążliwości dla ruchu drogowego i mieszkańców oraz poprawienia wskaźników ekonomicznych.

W zakresie technologii odzysku oczekiwany jest rozwój technologii związanych z:

- recyklingiem organicznym odpadów ulegających biodegradacji,
- recyklingiem surowców wtórnych.

W zakresie technologii unieszkodliwiania odpadów:

- stopniowe eliminowanie z systemów gospodarki odpadami składowania odpadów nieprzetworzonych.

5.2. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH

Ilość i skład morfologiczny odpadów komunalnych będzie się zmieniał w miarę rozwoju gospodarczego i wzrostu zamożności społeczeństwa.

Podczas prac nad aktualizacją przyjęto 8 letni okres planowania z podziałem na dwie perspektywy czasowe: krótkoterminową (do 2011 roku) i długoterminową (do 2015 roku). Stąd też prognozy opracowano dla dwóch horyzontów czasowych: 2011 i 2015 roku.

Za Kpgo 2010 przyjęto następujące założenia:

- nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych,
- wzrost wskaźników ilościowych wytwarzanych odpadów kształtował się będzie na poziomie 5% w okresach 4 letnich,
- nastąpi wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów do 10 % w 2011 r. i 20% w 2015 r., co spowoduje zmiany ilości i składu odpadów niesegregowanych; zmniejszy się w nich głównie zawartość papieru, tworzyw, szkła i metali.

Prognozowana ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w latach 2011 i 2015 wynosić będzie:

Tabela 42. Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych (Mg) w latach 2011 - 2015

Kod odpadu	Rodzaj	Ilość odpadów (Mg) w latach	
		2011	2015
20 01	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	5 400	6 000
20 02	Odpady z ogrodów i parków	1433	1504
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	59300	62265
20 03 02	Odpady z targowisk	1140	1200
20 02 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów		
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	2850	3000
RAZEM		70123 Mg	73969 Mg

5.3. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI

Prognozuje się, że w 2011 roku na terenie powiatu wołomińskiego wytworzone zostanie 28 711 Mg, a w 2015 roku – 30 145 Mg odpadów ulegających biodegradacji..

5.4. Prognoza ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych

Prognozowana ilość odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych wytwarzanych w latach 2011 i 2015 na terenie powiatu wołomińskiego wynosić będzie:

- 2011 rok - 296 Mg,
- 2015 rok - 310 Mg.

5.4. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH

Wytwarzanie odpadów niebezpiecznych zależy będzie od wielu czynników, głównie ekonomicznych i prawnych. Czynnikiem wpływającymi na ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych będą:

- zmiany w technologiach produkcji prowadzące do minimalizacji ilości wytwarzania odpadów niebezpiecznych,
- zmiany w technologiach produkcji prowadzące do zagospodarowywania określonych rodzajów odpadów w procesach produkcyjnych zakładów,
- powstanie nowych podmiotów gospodarczych, będących wytwórcami odpadów niebezpiecznych,
- upadłość firm produkcyjnych lub zmiany kierunku działalności.

Prognozowanie ilości wytwarzanych odpadów w dłuższych horyzontach czasowych jest trudne i może być obciążone dużym błędem. Porównując jednak ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych na przestrzeni lat 2000-2006 można założyć wzrost ilości wytwarzania.

Prognozuje ilość wytwarzanych odpadów niebezpiecznych na następującym poziomie:

- 2011 r. - 700 Mg/rok,
- 2015 r. - 900 Mg/rok.

5.5. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH PCB

Odpady zawierające PCB powinny zostać usunięte i unieszkodliwione do 2010 roku. W związku z tym prognozuje się, że do tego czasu wytworzone zostanie około 30 Mg odpadów zawierających PCB.

5.6. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH OLEJÓW ODPADOWYCH

W związku ze spadkiem zapotrzebowania na oleje smarowe świeże, spowodowanym m.in. zwiększeniem czasu eksploatacji olejów, nastąpi prawdopodobnie spadek możliwych do pozyskania olejów odpadowych.

Prognozuje się następujące ilości olejów odpadowych możliwych do pozyskania:

- 2011 r. – 20 Mg/rok,
- 2015 r. – 25 Mg/rok.

5.7. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ZUŻYTYCH BATERII I AKUMULATORÓW

Szacuje się, że w następnych latach zauważalna będzie nieznaczna tendencja wzrostowa w zakresie wytwarzania zużytych baterii i akumulatorów, z uwagi m. in. na fakt, że obecnie mieszkańcy Polski zużywają ok. 60% baterii pierwotnych w stosunku do zużycia baterii pierwotnych przez mieszkańców Unii Europejskiej. Wzrośnie również skuteczność systemu zbierania baterii i akumulatorów ze źródeł rozproszonych.

Prognozuje się następujące ilości zużytych baterii i akumulatorów możliwych do pozyskania:

- 2011 r. – 20 Mg/rok,
- 2015 r. – 25 Mg/rok.

5.8. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW MEDYCZNYCH I WETERYNARYJNYCH

Wzrost ilości powstających odpadów medycznych w lecznictwie otwartym jest spowodowany faktem starzenia się społeczeństwa w naszym kraju. Szacuje się, że do 2015 r. nastąpi ok. 25% wzrost liczby osób po 65 roku życia. Biorąc pod uwagę postępujący proces starzenia się społeczeństwa należy spodziewać się w przyszłości wzrostu liczby hospitalizacji oraz związanej z tym większej ilości odpadów medycznych.

Przyjmując wzrost ilości udzielanych porad medycznych o ok. 1% rocznie, prognoza ilości powstających odpadów medycznych w lecznictwie otwartym (poradnie i praktyki lekarskie) przedstawia się następująco:

- 2011 r. – 45 Mg/rok odpadów,
- 2015 r. – 47 Mg/rok odpadów.

Szacuje się, że ilość odpadów weterynaryjnych niebezpiecznych kształtuje się na poziomie ok. 10% niebezpiecznych odpadów medycznych. Zatem ilość niebezpiecznych odpadów weterynaryjnych w latach 2011-2015 będzie wahała się w granicach 4 – 4,5 Mg/rok.

5.9. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH POJAZDÓW WYCOFANYCH Z EKSPLOATACJI

Na prognozę ilości wycofanych samochodów, poza ilością rejestrowanych i wyrejestrowanych samochodów, ma wpływ kilka innych czynników, m. in.: wartość wskaźnika ilości osób przypadających na 1 samochód oraz prognozy demograficzne. W miarę rozwoju gospodarki i wzrostu zamożności społeczeństwa liczba pojazdów, a więc także liczba pojazdów wycofanych z eksploatacji będzie systematycznie wzrastać. Obserwowane będzie zjawisko wymiany starszych modeli pojazdów na nowsze, co również przyczyni się do wzrostu ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Prognozując ilość złomowanych pojazdów należy uwzględnić powszechne w ostatnich latach sprowadzanie starych samochodów z zagranicy oraz średni czas użytkowania pojazdu, który na podstawie danych ze stacji demontażu, wynosi w warunkach polskich około 15 lat.

Prognozowane ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji będą kształtować się na poziomie:

- 2011 r. – 600 Mg/rok,
- 2015 r. – 900 Mg/rok.

5.10. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANEGO ZUŻYTEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO (RÓWNIEŻ SPRZĘT ZAWIERAJĄCY SUBSTANCJE ZUBAŻAJĄCE WARSTWĘ OZONOWĄ)

Dynamika przyrostu odpadów elektrycznych i elektronicznych jest trzykrotnie wyższa niż pozostałych odpadów. W oparciu o badania prowadzone w UE zakłada się, że ilość tych odpadów będzie wzrastać w skali roku o 3-5% w skali roku (przy 5% tempie wzrostu masy wprowadzanego sprzętu na rynek).

Zakładając również czas eksploatacji sprzętu elektrycznego i elektronicznego na poziomie 8-12 lat można prognozować, że ilość zużytego sprzętu (ogółem) będzie wynosić:

- 2011 r. – 1 600 Mg/rok,
- 2015 r. – 2 000 Mg/rok.

5.11. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Zgodnie z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym przez Radę Ministrów RP w dniu 14 maja 2002 r. szacowana ilość wyrobów zawierających azbest wynosząca 15 mln Mg powinna być usunięta do końca 2032 r. Natomiast do 2015 r. powinno być usunięte ok. 50% ilości odpadów zawierających azbest.

Prognozowane ilości odpadów zawierających azbest będą kształtować się na poziomie:

- do 2011 r. – 1 000 Mg/rok,
- do 2015 r. – 1 400 Mg/rok.

5.12. Prognoza ilości wytwarzanych Zużytych opon

Ilość zużytych opon będzie stale wzrastać, w tempie proporcjonalnym do wzrostu ilości pojazdów mechanicznych. Prognoza ta do roku 2015 przedstawia się następująco:

- 2011 r. – 70 Mg/rok,
- 2015 r. – 100 Mg/rok.

5.12. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW Z BUDOWY, REMONTÓW I DEMONTAŻU OBIEKTÓW BUDOWLANYCH ORAZ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Ilość wytworzonych odpadów uzależniona jest od rozwoju lub recesji w poszczególnych sektorach gospodarki, a w szczególności w budownictwie, drogownictwie i kolejnictwie. Prognozuje się następujący wzrost ilości wytwarzanych odpadów:

- 2011 r. – 40 000 Mg/rok,
- 2015 r. - 45 000 Mg/rok.

5.13. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH KOMUNALNYCH OSADÓW ŚCIEKOWYCH

Na ilość osadów wytwarzanych mają wpływ dwa zasadnicze czynniki: zmiany demograficzne oraz realizacja inwestycji z zakresu budowy i rozbudowy sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczania ścieków. Przewiduje się stały wzrost stopnia skanalizowania powiatu.

Zakłada się, że do 2015 r. wszystkie aglomeracje o RLM wynoszącej ≥ 2000 będą wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej. Ponadto w wykonanej w 2005 r. aktualizacji KPOŚK zakłada się wyposażenie w systemy kanalizacji zbiorczej aglomeracji w gminach wiejskich o zabudowie rozproszonej, w tym gminach wiejskich w otoczeniu dużych miast (wzrost liczby aglomeracji <15000 RLM i przyrost RLM w aglomeracjach >15000 RLM).

Jakość osadów podlegać będzie zmianom w zależności od składu chemicznego i charakterystyki sanitarno – biologicznej oczyszczanych ścieków.

Jednocześnie, dążyć się będzie do wdrażania takich technologii oczyszczania ścieków, które wyeliminują większość zanieczyszczeń typu chemicznego zawartych w ściekach. Zanieczyszczenia te trafią jednak do osadów ściekowych, pogarszając ich parametry i utrudniając przyrodnicze zagospodarowanie.

Stan sanitarny osadów zależy od stanu zdrowotnego mieszkańców wytwarzających ścieki. Polepszanie się warunków życia mieszkańców oraz służby zdrowia spowoduje zmniejszenie stopnia skażenia osadów ściekowych organizmami chorobotwórczymi.

Opierając się o powyższe założenia i prognozy demograficzne, szacuje się, że ilości osadów ściekowych, które zostaną wytworzone na terenie powiatu wołomińskiego na przestrzeni do roku 2015 będą następujące:

- 2011 r. – 7 000 Mg/rok,
- 2015 r. – 9 000 Mg/rok.

5.14. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH

Z uwagi na postęp technologiczny, jaki dokonał się w zakresie wytwarzania materiałów opakowaniowych i opakowań, polegający na znacznym obniżeniu ich masy, a także ze względu na konieczność przeprowadzania przez przedsiębiorców redukcji masy opakowań w systemach pakowania towarów (redukcja u źródła zgodnie z normą PN-EN 13428:2005 (U) Opakowania - Wymagania dotyczące wytwarzania i składu - Zapobieganie poprzez redukcję u źródła) w latach 2008-2015 nie przewiduje się znaczącego wzrostu masy odpadów opakowaniowych. Prognozy zużycia poszczególnych grup opakowań nie wskazują na potencjalne zmiany struktury odpadów opakowaniowych. Do roku 2015 dominującymi z uwagi na masę, będą odpady z tektury/papieru, odpady ze szkła oraz odpady z tworzyw sztucznych. Wzrośnie natomiast ilość odpadów zbieranych – zarówno przez organizacje odzysku, jak też pozyskiwanych w wyniku selektywnej zbiórki z gospodarstw domowych.

Oszacowana masa wszystkich rodzajów opakowań (również tych nieobjętych obecnie obowiązkiem odzysku i recyklingu) oraz elementów opakowań (np. zamknięcia, etykiety papierowe i z tworzyw sztucznych itd.) wynosi:

- 2011 r. – 16 000 Mg/rok,
- 2015 r. – 18 000 Mg/rok.

W zakresie funkcjonującego zaplecza do segregacji i przygotowania odpadów do przetwórstwa przewiduje się znaczną poprawę w wyposażeniu sortowni odpadów opakowaniowych (urządzenia do rozdrabniania, prasowania, segregacji magnetycznej, sortowania optycznego czy flotacji oraz uzdatniania stłuczki itp.) oraz wzrost liczby takich obiektów.

Wraz z udoskonalaniem metod przerobu odpadów pojawi się także możliwość odzysku odpadów zdeponowanych dotychczas na składowiskach lub magazynowanych na terenach zakładów.

5.15. PROGNOZA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW Z WYBRANYCH GAŁĘZI GOSPODARKI, KTÓRYCH ZAGOSPODAROWANIE STWARZA PROBLEMY

Przy prognozowaniu ilości i jakości odpadów wytwarzanych na terenie powiatu wołomińskiego wzięto pod uwagę uwarunkowania regionalne i lokalne. Ilość wytwarzanych odpadów innych niż komunalne oraz sposobów gospodarowania odpadami zależeć będzie od czynników gospodarczych, demograficznych i społecznych, m.in.:

- ogólnego rozwoju gospodarczego Polski i powiatu wołomińskiego,
- koniunktury w poszczególnych sektorach gospodarki,
- powstawania nowych obiektów do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- zmian w technologiach produkcji (szczególnie dążących do minimalizacji odpadów),
- intensyfikacji kontroli oraz inwentaryzacji wytwarzanych odpadów.

Przyjmując aktualne prognozy gospodarcze, przewiduje się dalszy dynamiczny rozwój gospodarczy w okresie co najmniej najbliższych 15 lat. Skutkować to będzie wzrostem produkcji i usług, a co za tym idzie – wzrostem ilości wytwarzanych odpadów.

Wzrosnie przy tym procent zakładów, które wdrażać będą nowe technologie mało- i bezodpadowe, metody Czystszej Produkcji oraz budowę własnych instalacji służących odzyskowi i unieszkodliwianiu odpadów. W perspektywie kilku - kilkunastu lat spowoduje to relatywny spadek ilości wytwarzanych odpadów (w odniesieniu do wielkości produkcji) oraz zwiększenie stopnia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów u wytwórców.

Generalnie jednak, ilość wytwarzanych odpadów w sektorze gospodarczym będzie wzrastać. Zakładany wzrost ilości wytwarzanych odpadów wynikać będzie z następujących czynników:

- powstawaniu nowych inwestycji i podmiotów gospodarczych – wytwórców odpadów,
- zwiększaniu produkcji lub jej asortymentu przez istniejących wytwórców odpadów, co w okresie poprzedzającym wprowadzeniu nowych technologii spowoduje proporcjonalny wzrost ilości odpadów,
- wzrostu ilości urządzeń do oczyszczania ścieków lub spalin oraz poprawy efektywności ich oczyszczania,
- zwiększeniu ilości odpadów rozbiórkowych i remontowych typu budowlanego w wyniku przebiegu procesów restrukturyzacji przemysłu i usług.

Zmiany restrukturyzacyjne w rolnictwie spowodują prawdopodobnie zmniejszenie zatrudnienia, wzrost produkcji na gruntach najwyższych klas oraz stopniowe przekazywanie gruntów klas słabszych pod zalesianie lub inne cele pozarolnicze. Intensyfikacja rolnictwa spowodować może z jednej strony wzrost ilości opakowań po pestycydach, z drugiej - w wyniku wdrażania programu ekologizacji rolnictwa - dążyć się będzie do stosowania nawozów naturalnych. W przyszłości znaczący wzrost produkcji rolnej i przetwórstwa należy wiązać z programem rozwoju wytwarzania biopaliw. Należy się więc spodziewać wzrostu produkcji w przemyśle spirytusowym i tłuszczowym, a tym samym wzrostu ilości odpadów.

Nastąpi spadek zapotrzebowania na węgiel kamienny jako nośnik energii. Wzrośnie natomiast zapotrzebowanie na inne nośniki, które nie powodują wytwarzania dużej ilości odpadów (gaz, oleje opałowe), w tym energii odnawialnej. Ze względu na ceny, liczyć się należy również z bardziej racjonalnym wykorzystaniem energii przez przemysł i ludność, czego skutkiem może być zmniejszenie ilości odpadów z energetyki. Jednocześnie, zmieni się skład odpadów z energetyki, wskutek wdrażania kolejnych instalacji odsiarczania spalin.

Rozszerzenie kontroli w zakresie gospodarki odpadami oraz doskonalenia metod inspekcji przez upoważnione organy i instytucje spowoduje dalsze odkrycie tzw. szarej strefy odpadowej, czyli odpadów nie wykazywanych obecnie w statystyce. Stan taki istnieje obecnie m.in. z powodu nieznaności obowiązujących przepisów prawnych w dziedzinie gospodarki odpadami przez wytwórców odpadów lub celowego zatajenia danych o wytwarzanych odpadach celem uniknięcia odpowiednich opłat. Udział „szarej strefy odpadowej” (składającej się w przeważającej mierze ze źródeł rozproszonych - małych zakładów produkcyjnych, rzemieślniczych i usługowych) w wytwarzaniu odpadów ocenia się na 5 - 8% całości obecnego strumienia odpadów innych niż komunalne i niebezpieczne.

Prognozuje się wzrost ilości odpadów poddanych procesom odzysku – o około 10% do roku 2015 oraz unieszkodliwianych poza składowaniem – o około 5%. Niezmieniona powinna zostać ilość magazynowanych odpadów.

6. PRZYJĘTE CELE W GOSPODARCE ODPADAMI

6.1. ODPADY KOMUNALNE

Wytyczając cele w gospodarce odpadami kierowano się strategią wyznaczoną w Polityce Ekologicznej Państwa (PEP), a także wytycznymi zawartymi w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010 i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007 - 2015.

Nie oznaczało to jednak mechanicznego przeniesienia poszczególnych wymogów ilościowych z poziomu państwa, czy województwa na poziom powiatu. Przy wytyczaniu celów uwzględniono specyfikę lokalną i ocenę możliwości zrealizowania danego celu.

Cele krótkookresowe 2008-2011

1. Wspieranie działań dla zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu wołomińskiego w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi.
2. Wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców powiatu zorganizowanym zbieraniem odpadów do końca 2008 roku.
3. Wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców powiatu najpóźniej do końca 2008 roku systemem selektywnego zbierania odpadów w zakresie:
 - odpadów zielonych z parków i ogrodów,
 - papieru i tektury,

- odpadów opakowaniowych ze szkła,
 - tworzyw sztucznych i metali,
 - odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych leków, chemikaliów),
 - odpadów wielkogabarytowych i odpadów budowlano – remontowych.
3. Doskonalenie systemu selektywnej zbiórki dla osiągnięcia pod koniec 2011 roku odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu:
 - zbierania odpadów wielkogabarytowych na poziomie 35% ilości wytworzonej,
 - zbierania odpadów niebezpiecznych na poziomie 10% ilości wytworzonej,
 - poddania odpadów opakowaniowych: odzyskowi - 60% ilości wytworzonej, recyklingowi 55 – 80% ilości wytworzonej.
 4. Wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowiska odpadów niesegregowanych i nieprzetworzonych.
 5. Skierowanie w roku 2011 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 63% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
 6. Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk nie spełniających standardów UE.
 7. Wspieranie działań na rzecz eliminacji praktyk nielegalnego składowania odpadów.
 8. Współorganizowanie i uczestnictwo w strukturach ponadgminnych – Regionalnym Obszarze Gospodarki Odpadami oraz związkach ponadlokalnych, w których zakres wchodzi działania związane z gospodarką odpadami.

Cele długookresowe 2012-2015

1. Kontynuacja działań na rzecz zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu wołomińskiego.
2. Doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku:
 - zbierania odpadów wielkogabarytowych na poziomie 40% ilości wytworzonej,
 - zbierania odpadów niebezpiecznych na poziomie 20% ilości wytworzonej,
 - poddania odpadów opakowaniowych – odzyskowi 60% ilości wytworzonej, recyklingowi - 55% - 80% ilości wytworzonej.
3. Wspieranie rozwoju regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi.
4. Skierowanie w roku 2015 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 44% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
5. Wspieranie działań do składowania tylko odpadów przetworzonych (balastowych).
6. Wspieranie działań w zakresie zmniejszania masy składowanych odpadów komunalnych do max. 80% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.

6.2. ODPADY NIEBEZPIECZNE

6.2.1. Oleje odpadowe

Cele krótkookresowe 2008-2011

- Uzyskanie poziomów odzysku olejów odpadowych zgodnych z obowiązującymi aktami prawnymi
- Poprawa systemu zbierania olejów odpadowych z rozproszonych źródeł wytwarzania.

Właściwe postępowanie z olejami odpadowymi: w pierwszej kolejności odzysk poprzez regenerację, a jeśli jest to niemożliwe ze względu na stopień zanieczyszczenia to poddanie olejów odpadowych innym procesom odzysku

Cele długookresowe 2012-2015

Utrzymanie wysokiego poziomu zbierania, odzysku (50%) i recyklingu (35%) olejów odpadowych.

6.2.2. Zużyte baterie i akumulatory

Cele krótkookresowe 2008-2011

1. Osiągnięcie poziomów zbierania i recyklingu (zdefiniowanych i określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/66/WE z dnia 6 września 2006 roku ws. baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającej dyrektywę 91/157 EWG (Dz. Urz. WE L 266 z 26 września 2006 roku, str. 1)) w tym:
 - minimalnego poziomu recyklingu w wysokości 65% średniej wagi baterii i akumulatorów ołowiowo-kwasowych, w tym recykling zawartości ołowiu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (2010) – zgodnie z art. 12 ust. 4;
 - minimalnego poziomu recyklingu w wysokości 75% średniej wagi baterii i akumulatorów niklowo – kadmowych, w tym recykling zawartości kadmu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (2010) – zgodnie z art. 12 ust. 4;
 - minimalnego poziomu recyklingu 50% średniej wagi innych odpadów w postaci baterii i akumulatorów (2010) zgodnie z art. 12 ust. 4.

Cele długookresowe 2012-2015

Osiągnięcie wymagań wynikających z Dyrektywy 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów:

- minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów (w tym akumulatorów Ni-Cd) w wysokości 25% do 2012 r.

6.2.3. Odpady medyczne i weterynaryjne

Cele krótkookresowe 2008-2011

Cele długookresowe 2012-2015

1. Minimalizacja negatywnego oddziaływania odpadów medycznych i weterynaryjnych na środowisko poprzez:
 - Podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów u źródła powstawania
 - Unieszkodliwianie odpadów zakaźnych metodą termicznego przekształcania

6.2.4. Pojazdy wycofane z eksploatacji

Cele krótkookresowe na lata 2008-2011

1. Zapewnienie kontrolowanego odzysku i recyklingu wyeksploatowanych pojazdów poprzez spełnienie wymogów Ustawy z dnia 20 stycznia 2005 roku o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. nr 25 poz. 202, z późn. zm.). Zgodnie z wymienioną ustawą, z dniem 1 stycznia 2006 roku:

- przedsiębiorca prowadzący stację demontażu jest zobowiązany do osiągania rocznego poziomu odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w wysokości odpowiednio 95% i 85% masy pojazdów przyjętych do jego stacji (w przypadku pojazdów wyprodukowanych po 1 stycznia 1980 roku) – przy czym zgodnie z art. 60 w okresie do dnia 31 grudnia 2014 roku ww. poziomy odzysku i recyklingu wynoszą odpowiednio 85% i 80%;
- w przypadku pojazdów wyprodukowanych przed 1 stycznia 1980 roku, poziomy odzysku i recyklingu wynoszą odpowiednio 75% i 70%.

Cele długookresowe na lata 2012-2015:

- Utrzymanie poziomu odzysku i recyklingu na poziomie co najmniej 95% i 85% masy pojazdów przyjętych w skali roku

6.2.5. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny wraz z substancjami zubożającymi warstwę ozonową

Za cel strategiczny w zakresie gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym należy uznać stworzenie systemu gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym gwarantującym uzyskanie odpowiednich poziomów zbierania, odzysku i recyklingu.

Cele krótkookresowe 2008 – 2011

1. Osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok (co daje około 20,6 tys. Mg) w terminie do 31 grudnia 2008 r. (obowiązek nałożony na Państwa Członkowskie Unii Europejskiej poprzez art. 5 ust. 5 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/96/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie użytego sprzętu elektrotechnicznego i elektronicznego WEEE);
2. Osiągnięcie przez wprowadzających sprzęt w 2008 r. poziomów odzysku i recyklingu użytego sprzętu zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o użytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495):
 - dla użytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 1 i 10 określonych w załączniku nr 1 do ustawy (wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego i automaty do wydawania) :
 - poziom odzysku 80% masy użytego sprzętu,
 - poziom recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze użytego sprzętu w wysokości 75% masy użytego sprzętu.
 - dla użytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 3 i 4 określonych w załączniku nr 1 do ustawy (sprzęt teleinformatyczny, telekomunikacyjny i audiowizualny)
 - poziomu odzysku w wysokości 75 % masy użytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze użytego sprzętu w wysokości 65 % masy użytego sprzętu.
 - dla użytego sprzętu powstałego ze sprzętu ujętego w grupach 2, 5 - 7 i 9 określonych w załączniku nr 1 do ustawy (małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego; sprzęt oświetleniowy; narzędzia elektryczne i elektroniczne z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych; zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy; przyrządy do nadzoru i kontroli) :
 - poziomu odzysku w wysokości 70 % masy użytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze użytego sprzętu w wysokości 50 % masy użytego sprzętu.
 - dla użytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze użytych lamp w wysokości 80 % masy tych użytych lamp.

3. Stworzenie do 1 stycznia 2008 r. systemu zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.

Cele długookresowe 2012 – 2015

- Doskonalenie systemu gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym
- Rozwój i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

6.2.6. Odpady zawierające azbest

Cele krótkookresowe 2008 – 2011

Cele długookresowe 2012 – 2015

- Bezpieczne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest.

6.2.7. Odpady zawierające PCB

Celem priorytetowym w gospodarce odpadami zawierającymi PCB jest bezpieczne i całkowite wyeliminowanie PCB ze środowiska. Odbywać się to będzie poprzez kontrolowane unieszkodliwianie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB.

Cel ten wynika bezpośrednio z zapisów art. 40. ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw - Dz. U. Nr 100 poz. 1085.

6.3. POZOSTAŁE ODPADY

6.3.1. Zużyte opony

Cele krótkookresowe 2008 – 2011

Cele długookresowe 2012 – 2015

1. Rozwój systemu zbierania zużytych opon ze źródeł rozproszonych
2. Rozbudowa systemu zagospodarowania zużytych opon, w tym osiągnięcie następujących rocznych poziomów odzysku i recyklingu zużytych opon:
 - w 2011 roku:
 - odzysk – 85%
 - recykling – 15%
 - w 2015 roku:
 - odzysk – 100%
 - recykling 20%

6.3.2. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Cele krótkookresowe 2008 – 2011

Rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontu, budowy obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku, dla osiągnięcia 54% w roku 2011

Cele długookresowe 2012 – 2015

Rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontu, budowy obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku, dla osiągnięcia 70% w roku 2015

6.3.3. Komunalne osady ściekowe

Cele krótkookresowe 2008 – 2011

Cele długookresowe 2012 – 2015

Zwiększenie efektywności kontroli nad stosowaniem osadów ściekowych na terenach gmin, ze zwróceniem szczególnej uwagi na miejsca stosowania osadów.

Objęcie monitoringiem wszystkich oczyszczalni ścieków w powiecie, w zakresie wytwarzania osadów ściekowych, sposobów postępowania z nimi oraz realizacji przez oczyszczalnie ścieków obowiązku prowadzenia badań fizyczno-chemicznych i sanitarno - biologicznych osadów ściekowych.

Dążenie do zmniejszenia stopnia obciążenia osadów ściekowych szkodliwymi substancjami i organizmami chorobotwórczymi poprzez ograniczenie zrzutu zanieczyszczeń pochodzenia przemysłowego, trafiających do komunalnych oczyszczalni ścieków.

6.3.4. Odpady opakowaniowe

Cele krótkookresowe 2008 – 2011

- Nasilenie działań informacyjno-edukacyjnych mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych oraz propagowanie odzysku i recyklingu odpadów
- Zmniejszenie ilości odpadów opakowaniowych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych kierowanych na składowiska odpadów
- Wdrażanie systemów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych oraz zwiększenie efektywności istniejących systemów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w gminach
- Wdrożenie rejestru przedsiębiorców zajmujących się recyklingiem, odzyskiem oraz unieszkodliwianiem odpadów opakowaniowych
- Współpraca z organizacjami odzysku oraz samorządami gminnymi, w celu wdrażania i rozwoju systemów zbierania odpadów opakowaniowych

Cele długookresowe 2012 – 2015

1. Kontynuacja działań informacyjno-edukacyjnych mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych oraz propagowanie odzysku i recyklingu odpadów
2. Doskonalenie funkcjonowania systemów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w gminach w celu uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu
3. Kontynuacja współpracy z organizacjami odzysku oraz samorządami gminnymi, w celu jak najlepszego funkcjonowania systemów zbierania odpadów opakowaniowych
4. Wspieranie działań mających na celu rozbudowę oraz realizację nowych inwestycji zapewniających recykling, odzysk, w tym odzysk energii z odpadów z jednoczesnym odzyskiem ciepła i elektryczności.

6.3.5. Odpady z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy

Cele krótkookresowe 2008 – 2011

Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów relatywnie do wzrostu gospodarczego, a także ograniczanie ich toksyczności.

Zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 65% w 2011 roku.

Zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 30% w 2011 roku.

Ograniczenie negatywnego wpływu obiektów gospodarki odpadami na środowisko.

Zwiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa, szczególnie wytwórców i posiadaczy odpadów poprzez prowadzenie ciągłej edukacji, informacji i promocji oraz utrwalanie prawidłowych zasad i obowiązków w zakresie gospodarki odpadami.

Cele długookresowe 2012 – 2015

Dalsze ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów, a także ograniczanie ich toksyczności.

Zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 80% w 2015 roku.

Zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 15% w 2015 roku.

Dalsze ograniczenie negatywnego wpływu obiektów gospodarki odpadami na środowisko.

Zwiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa, szczególnie wytwórców i posiadaczy odpadów poprzez prowadzenie ustawicznej edukacji, informacji i promocji oraz utrwalanie prawidłowych zasad i obowiązków w zakresie gospodarki odpadami.

7. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI I ZADANIA STRATEGICZNE NA OKRES CO NAJMNIEJ 8 LAT

7.1 ODPADY KOMUNALNE

7.1.1. Założenia ogólne

Problematyka gospodarki odpadami komunalnymi stanowi określone ustawowo zadania własne gmin, stąd też podstawowe obowiązki z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, wyznaczone w niniejszym Planie, leżą w ich gestii. Do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy:

1. Zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych.
2. Zapewnianie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:
 - ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - wydzielanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych,
 - osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych,
3. Zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji, własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych, albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych przez przedsiębiorców.
4. Zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji, własnych lub wspólnych z innymi gminami:

- instalacji i urządzeń do zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych lub ich części,
 - zapobieganie zanieczyszczeniu ulic, placów i terenów otwartych w szczególności przez: zbieranie i pozbywanie się błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń, uprzątniętych z chodników przez właścicieli nieruchomości oraz odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu urządzeniach ustawionych na chodniku, za wyjątkiem dróg publicznych,
 - zapewnienie zbierania, transport i unieszkodliwiania zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałanie z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie.
5. Zapewnianie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania:
- do dnia 31 grudnia 2010 roku – do nie więcej niż 75% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - do dnia 31 grudnia 2013 roku – do nie więcej niż 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - do dnia 31 grudnia 2020 roku – do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku.

Ponadto, zobowiązania odnośnie gospodarki odpadami ciążyą też na wytwórcach odpadów komunalnych, którymi są właściciele nieruchomości. Powinni oni zapewnić utrzymanie czystości i porządku poprzez:

- wyposażenie nieruchomości w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych oraz utrzymywanie tych urządzeń w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym
- zbieranie powstających na terenie nieruchomości odpadów komunalnych zgodnie z wymaganiami określonymi w regulaminie
- pozbywania się zebrania na terenie nieruchomości odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych w sposób zgodny z przepisami ustawy i przepisami odrębnymi
- realizacji innych obowiązków określonych w regulaminie

Właściciele nieruchomości przy wykonywaniu obowiązków narzuconych im w związku z wytwarzaniem odpadów obowiązani są do udokumentowania, w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcą posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, przez okazanie takiej umowy i dowodów płacenia za takie usługi. Rada Gminy może określić, w drodze uchwały, w zależności od warunków lokalnych, inne sposoby udokumentowania wykonania tych obowiązków. Rada Gminy określa także, w drodze uchwały, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi związane ze zbiórką i transportem odpadów komunalnych. Stawki te są niższe, jeśli odpady są zbierane selektywnie.

W przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli stosownych umów, gmina ma obowiązek zorganizować odbieranie odpadów komunalnych. Burmistrz lub wójt wydaje decyzję, w której ustala obowiązek uiszczania opłat za odbieranie odpadów komunalnych, wysokość opłat, terminy uiszczania opłat oraz terminy i sposób udostępniania urządzeń i pojemników w celu ich opróżniania. Decyzja jest wydawana na okres 1 roku, z możliwością przedłużenia.

Rada Gminy może również w drodze uchwały, na podstawie akceptacji mieszkańców wyrażonej w przeprowadzonym uprzednio referendum gminnym, przejąć od właścicieli nieruchomości wszystkie lub wskazane obowiązki związane z gospodarowaniem odpadami.

Przedsiębiorca zajmujący się odbiorem odpadów komunalnych ma obowiązek uzyskać stosowne zezwolenie, w którym musi m.in. określić sposób realizacji obowiązku ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji składowanych na składowisku odpadów oraz udokumentować gotowość ich przyjęcia przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność w zakresie odzysku lub unieszkodliwienia odpadów, spełniającego wymagania odnośnie miejsc odzysku lub unieszkodliwiania. Przedsiębiorca taki

ma również obowiązek selektywnego odbierania odpadów, w tym wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego oraz odpadów z remontów.

Gminna jednostka organizacyjna lub przedsiębiorca zajmujący się odbiorem odpadów komunalnych, nie spełniający obowiązku w zakresie ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania zostaną obciążone opłatą sankcyjną, którą nakłada wojewódzki inspektor ochrony środowiska. Wysokość opłaty waha się od 40 do 200 tysięcy złotych, w zależności od stopnia niewykonania obowiązku.

Również w przypadku niewykonania obowiązku zorganizowania systemu selektywnego zbierania odpadów, wojewódzki inspektor ochrony środowiska nakłada na podmiot do tego zobowiązany, w drodze decyzji, opłatę sanacyjną w wysokości od 10 do 40 tysięcy złotych.

W gospodarce odpadami obowiązuje zasada bliskości. Oznacza to, że odpady komunalne powinny być poddane odzyskowi lub unieszkodliwieniu na obszarze tego województwa, na którym zostały wytworzone, w instalacjach spełniających wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii lub w miejscach najbliższych miejsca ich wytworzenia. Odstępstwo od tej reguły (czyli poddanie odpadów odzyskowi lub unieszkodliwieniu na terenie innego województwa, niż zostały wytworzone) może być jedynie w przypadku, gdy odległość od miejsca wytwarzania odpadów do instalacji przeznaczonej do odzysku lub unieszkodliwiania jest mniejsza niż odległość do instalacji położonej na terenie tego samego województwa.

Zabroniony jest odzysk lub unieszkodliwianie odpadów poza instalacjami spełniającymi określone wymagania. Dopuszcza się jedynie spalanie zgromadzonych pozostałości roślinnych poza instalacjami i urządzeniami, jeżeli na terenie gminy nie jest prowadzone selektywne zbieranie lub odbieranie odpadów ulegających biodegradacji, a ich spalanie nie narusza przepisów prawnych.

Przyjęte rozwiązania muszą pozwalać na osiągnięcie sytuacji, w której, zgodnie z zasadą *zanieczyszczający płaci*, koszty funkcjonowania systemu przeniesione będą na właściciela nieruchomości (wytwórcę odpadów). Ewentualne wsparcie zewnętrzne, w tym ze środków publicznych powinno dotyczyć:

- etapu wdrożenia poszczególnych elementów systemu,
- działań inwestycyjnych,
- postępowania z wybranymi rodzajami odpadów, w szczególności odpadami niebezpiecznymi,
- działań edukacyjno – informacyjnych.

Powiat, jako jednostka administracyjna, nie dysponuje instrumentami prawnymi, organizacyjnymi, ani finansowymi do realizacji celów z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. Jego głównym zadaniem jest koordynacja i wspieranie działań prowadzonych przez poszczególne gminy wchodzące w jego skład, opiniowanie, informowanie i edukacja ekologiczna.

Poniżej przedstawiono podstawowe założenia systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie powiatu wołomińskiego, które zostaną rozwinięte i uszczegółowione w gminnych planach gospodarki odpadami.

Głównym celem systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest poprawa warunków życia mieszkańców powiatu wołomińskiego, zachowanie estetyki terenów, a także konieczność dostosowania się do wymogów prawnych w zakresie zbierania i transportu oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Koncepcję systemu gospodarki odpadami komunalnymi powstającymi na terenie powiatu wołomińskiego opracowano w oparciu o założenia i kierunki działań zawarte w Krajowym planie gospodarki odpadami 2010, Wojewódzkim planie gospodarki odpadami dla Mazowsza na lata 2007 –

2011 z uwzględnieniem lat 2012 - 2015 oraz obowiązujących i projektowanych uregulowaniach prawnych.

Podjęte zostaną działania prowadzące do:

- budowy na terenie gminy Zielonka Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami Obszaru Miasta St. Warszawy, składającego się z Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Ekolina” oraz Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Gmina Zielonka, współpracujących i kompatybilnych względem siebie
- rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych, poprzez wprowadzenie zbierania selektywnego w każdej gminie. Ponadto, rozpoczęta zostanie organizacja Punktów Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów (PDGO), które pozwolą na rozszerzenie rodzajów odpadów zbieranych selektywnie (m.in. odpady zielone, niebezpieczne, remontowe, elektroniczne etc). PDGO powinny powstać w każdej gminie, ale przede wszystkim w miastach,
- zwiększenia poziomu selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych i opakowaniowych poprzez utworzenie PDGO oraz zapewnienie odbioru odpadów wielkogabarytowych przez ruchome punkty odbioru tych odpadów,
- redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska poprzez utworzenie sieci odbioru odpadów zielonych lub organicznych od mieszkańców oraz budowy kompostowni odpadów w ramach RZGO,
- rozwoju systemu gospodarowania odpadami w powiecie w oparciu o wyznaczone struktury regionalne.

Ponadto, zgodnie z zapisami Kpgo 2010, działania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, ukierunkowane zostały na:

- intensyfikację edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie,
- wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników wytwarzania i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami,
- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania,
- weryfikację lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich eksploatacją, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa,
- wzmocnienie kontroli przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych,
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie sposobów zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- doskonalenie sposobów ewidencji wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianiu odpadów komunalnych,
- wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących jednostki samorządu w zakresie wykonywania przez nie obowiązków.
- wyeliminowanie praktyk niewłaściwej eksploatacji i rekultywacji składowisk odpadów.

7.1.2. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów i ograniczenia ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Przeciwdziałanie i minimalizacja wytwarzania odpadów komunalnych jest priorytetem w hierarchii polityki odpadowej, jako najbardziej pożądana opcja postępowania z odpadami. Zgodnie z art. 5 i 6

ustawy o odpadach powstawanie odpadów powinno być eliminowane lub ograniczone przez wytwarzających odpady niezależnie od stopnia uciążliwości bądź zagrożeń dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska, a także niezależnie od ich ilości lub miejsca powstawania.

Zastosowane zostaną różne metody działań w celu zachęcenia mieszkańców do redukcji ilości wytwarzanych odpadów. Działania te obejmują między przede wszystkim:

- edukację społeczną prowadzoną w celu zachęcenia do ograniczenia ilości odpadów, poprzez np. popularyzację ograniczania postaw konsumpcyjnych. Proponuje się wydanie ulotek lub umieszczenie na stronie internetowej Starostwa Powiatowego oraz Urzędów Miast i Gmin przykładowych zaleceń dotyczących minimalizacji odpadów. W załączniku nr 3 przedstawiono przykładowe informacje zawarte w ulotkach.
- utrwalanie nabytych postaw.
- zastosowanie instrumentów finansowych celem zachęcenia wytwórców do ograniczenia odpadów np. poprzez podwyższenie opłat za odbieranie odpadów, lub uzależnienie kosztów usuwania odpadów od ich ilości, itp.

Działania te będą prowadzone również poprzez właściwą organizację zbierania odpadów od mieszkańców.

7.1.3. Zbieranie i transport odpadów komunalnych

Jednym z głównych celów systemu jest objęcie zorganizowanym systemem zbierania odpadów 100% mieszkańców powiatu wołomińskiego, a jednocześnie zebranie jak największej ilości wytwarzanych odpadów.

Gromadzenie odpadów powinno stanowić etap krótkotrwały i przejściowy.

Obowiązek zbierania i pozbywania się odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie nieruchomości spoczywa na jej właścicielach. Obowiązek ten może być realizowany za pośrednictwem przedsiębiorców uprawnionych do prowadzenia działalności w zakresie zbierania i transportu odpadów komunalnych na podstawie umowy.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity - Dz. U. Nr 39, poz. 251 ze zm.), w zakresie zbierania odpadów nakłada na samorząd terytorialny obowiązek zapewnienia warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania odpadów, który przyczyni się do ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych oraz osiągnięcia poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Proponowany system zbierania odpadów na terenie powiatu wołomińskiego będzie uzależniony od wyboru dokonanej przez poszczególne gminy powiatu. Preferowany system obejmuje:

1. kontynuację zbierania odpadów zmieszanych na dotychczasowych zasadach,
2. kontynuację selektywnego zbierania odpadów (z podziałem na frakcje: papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale) metodą „u źródła” z zastosowaniem worków (system wieloworkowy) lub w pojemnikach ustawionych w tzw. gniazdach do segregacji,
3. selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych z terenów zieleni urządzonej,
4. kontynuację, rozszerzenie lub wdrożenie dodatkowego zbierania odpadów:
 - wielkogabarytowych,
 - budowlanych i remontowych,

- niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (w tym: baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych leków, chemikaliów, świetlówek).

Podstawowymi zadaniami gmin w tym zakresie są:

1. precyzyjne określenie obowiązków właścicieli nieruchomości i sposobu udokumentowania ich wykonania, przedstawione w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy”, uaktualnionym o zapisy zawarte w gminnych planach gospodarki odpadami, w terminie do trzech miesięcy po aktualizacji tych planów,
2. prowadzona na bieżąco kontrola gospodarki odpadami,
3. bieżące aktualizowanie baz danych, zawierających m.in. ewidencje umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców,
4. przejęcie obowiązku pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych od tych właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli stosownych umów z przedsiębiorcami na wywóz odpadów – za stosowną opłatą pobieraną od tych właścicieli,
5. rozwinięcie systemu edukacji ekologicznej i informacji o systemie gospodarki odpadami.

7.1.4. Selektywne zbieranie odpadów

Wybór wariantu selektywnego zbierania odpadów komunalnych zależy od poszczególnych gmin powiatu wołomińskiego i został dokonany na etapie sporządzania gminnych planów gospodarki odpadami. Podczas aktualizacji planów gminnych mogą zostać wprowadzone modyfikacje systemu selektywnego zbierania odpadów. Docelowo selektywną zbiórką odpadów użytecznych objęty będzie cały teren powiatu wołomińskiego.

Zbieranie selektywne odpadów powinno odbywać się poprzez:

- zbieranie selektywne "u źródła" metodą wieloworkową,
- kontenery na poszczególne frakcje odpadów ustawione w różnych punktach miast i gmin,
- punkty dobrowolnego gromadzenia odpadów (PDGO) – po 1 punkcie w każdej z gmin, razem: 12 PDGO.

Selektywną zbiórką objęte zostaną odpady, których wydzielenie ze strumienia odpadów komunalnych jest zasadne ze względów ochrony środowiska lub ekonomicznych z uwzględnieniem celów i zasad postępowania określonych przez obowiązujące prawo i dokumenty planistyczne, w tym KPGO 2010 i WPGO.

Podstawowe zasady dotyczące selektywnego zbierania odpadów

- do selektywnego zbierania odpadów służą pojemniki i worki kolorystycznie wskazujące na rodzaj gromadzonych w nich odpadów. Worki powinny być przezroczyste, posiadać napis i oznakowanie określające ich zawartość,
- selektywne zbieranie odpadów powinno być prowadzone z zachowaniem warunków usuwania odpadów określonych w „Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy”,
- kolory identyfikacyjne przyjmuje się według przyjętego w gminach podziału,
- ilość pojemników lub worków do selektywnej zbiórki odpadów oraz częstotliwość ich odbierania powinna zapewniać wszystkim mieszkańcom jednakową możliwość pozbywania się odpadów.

W celu zapewnienia skuteczności realizacji przedsięwzięcia z wyprzedzeniem przeprowadzona zostanie akcja edukacyjna w zakresie selektywnego zbierania „u źródła”, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki dotyczącej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji. Zakłada się, że mieszkańcy posiadają już podstawową wiedzę dotyczącą segregacji, gdyż od wielu lat na terenie

powiatu prowadzone jest selektywne zbieranie odpadów metodą pojemnikową oraz prowadzona jest edukacja ekologiczna uwzględniająca dziedzinę gospodarki odpadami.

Do systemu gospodarki odpadami komunalnymi włączone zostaną (oprócz odpadów wytwarzanych w gospodarstwach domowych) odpady powstające w obiektach infrastruktury, tj. handlu, administracji, usługach, zakładach rzemieślniczych, targowiskach i szkolnictwie.

Proponuje się stosowanie następujących sposobów zbierania poszczególnych frakcji odpadów:

- *odpady roślinne kuchenne i ogrodowe:*
 - do specjalnych pojemników stanowiących wyposażenie nieruchomości lub worków (u źródła) – odbieranych przez podmioty posiadające stosowne uprawnienia,
 - kompostowane na terenie nieruchomości,
 - do specjalnych pojemników w PDGO,
 - z zastosowaniem pojemników ustawionych w bezpośrednim sąsiedztwie gospodarstw domowych (zabudowa wielorodzinna),
 - poprzez bezpośrednią dostawę odpadów do obiektów odzysku (głównie odpady z infrastruktury).
- *papieru i tektury, tworzyw sztucznych, szkła, metali:*
 - do worków z tworzyw sztucznych, stanowiących wyposażenie nieruchomości – dostarczanych i odbieranych przez podmioty posiadające stosowne zezwolenie. Zaletą tej formy selektywnego zbierania jest otrzymanie czystych, jednorodnych odpadów; natomiast wadą - duża ilość pojemników lub worków z tworzyw sztucznych oraz rozbudowany system transportu. Pełne koszty gromadzenia i odbioru ponosić będą właściciele nieruchomości, opłacając świadczone umownie przez uprawnionych przedsiębiorców usługi.
 - do specjalnych pojemników ustawionych w punktach zbiórki selektywnej – odbierane bezpłatnie przez podmioty mające podpisaną umowę z Urzędami Miast i Gmin na odbiór tych odpadów. Pojemniki ustawione są w rejonach zabudowy wielorodzinnej oraz w miejscach szczególnie uczęszczanych i przy obiektach użyteczności publicznej.
 - do specjalnych pojemników w PDGO,
- *pozostałych*
 - do pojemników stanowiących wyposażenie nieruchomości – odbieranych przez podmioty posiadające stosowne zezwolenie, na koszt wytwarzającego odpady.
- *wielkogabarytowych:*
 - w wyznaczonym miejscu na terenie nieruchomości (u źródła) – odbieranych raz lub dwa razy w roku przez podmioty posiadające stosowne zezwolenie,
 - dostarczanie do PDGO własnym transportem,
 - jako usługa za dodatkową opłatą „na telefon”,
 - bezpośredni odbiór przez producenta sprzętu elektronicznego i sprzętów gospodarstwa domowego.
- *budowlanych i poremontowych:*
 - dostarczanie do PDGO własnym transportem,
 - w wyznaczonym miejscu nieruchomości (u źródła) do pojemników dostarczanych doraźnie (na zamówienie) lub w workach odbierane odpłatnie (ryczałtowo w ramach opłaty za odpady zmieszane lub na podstawie odrębnej umowy),
 - usuwanie przez firmy budowlane, remontowe i rozbiórkowe, w wyniku przejęcia obowiązków wytwórcy odpadów,
 - usuwanie przez specjalistyczne firmy zajmujące się zbieraniem odpadów lub waloryzacją odpadów budowlanych.

Zaleca się, aby już na placu budowy składować w wyznaczonych miejscach (kontenerach) posegregowane odpady budowlane. Pozwoli to na selektywne wywożenie ich do zakładu zagospodarowania odpadów lub na składowisko.

- *niebezpiecznych:*
 - w pojemnikach „u źródła” – odbieranych przez podmioty posiadające stosowne uprawnienia,
 - w wyznaczonych placówkach oświatowych, urzędach i instytucjach, aptekach, ośrodkach zdrowia i sklepach z branży chemicznej, elektronicznej, itp.,
 - dostarczanie do PDGO własnym transportem przez mieszkańców,
 - regularny, bezpłatny odbiór odpadów przez specjalistyczny samochód. Do tego celu stosowane będą specjalne samochody z pojemnikami objeżdżające w określone dni wyznaczony obszar. Jest to rozwiązanie dla kilku gmin, akcja będzie koordynowana na szczeblu powiatowym, *?co to oznacza??*
 - zbieranie odpadów niebezpiecznych prowadzona w planowanych regionalnych zakładach gospodarowania odpadami (RZGO).

7.1.5. Zbieranie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych

Szacuje się, że ilość odpadów niebezpiecznych w ogólnym strumieniu odpadów wynosiła w 2006 roku 282 Mg. Odpady te, ze względu na duże zagrożenie, jakie stwarzają dla środowiska powinny być zbierane oddzielenie i poddawane procesom unieszkodliwiania. Jednak stosunkowo niewielka ilość tych odpadów (w stosunku do całego strumienia odpadów komunalnych) i powstawanie ich w źródłach rozproszonych (gospodarstwa domowe, podmioty usługowe, handlowe, itp.) nie uzasadniają organizowania osobnego, regularnego wywozu tych odpadów.

Zakłada się rozwój selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych na następujących poziomach:

- 2011 rok - 10%,
- 2015 rok - 20%.

W roku 2011 wytwarzanych będzie na terenie powiatu 296 Mg odpadów niebezpiecznych, co oznacza konieczność wydzielenia 29,6 Mg tych odpadów.

W roku 2015 wytwarzanych będzie 310 Mg odpadów niebezpiecznych, a konieczne będzie wydzielenie 62 Mg odpadów.

Przy planowaniu systemu gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego wzięto pod uwagę następujące rodzaje odpadów niebezpiecznych, jakie mogą być wytworzone w strumieniu zmieszanych odpadów komunalnych:

- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne elementy lub niebezpieczne substancje, w tym odpady zawierające rtęć - lampy rtęciowe, termometry, niektóre rodzaje przelączników,
- pozostałości farb i lakierów oraz opakowania po nich,
- rozpuszczalniki organiczne, w tym chlorowcoorganiczne,
- odpady zawierające inne rozpuszczalniki oraz substancje chemiczne służące do wywabiania plam, środki czyszczące,
- środki do konserwacji i ochrony drewna oraz opakowania po nich,
- opakowania po środkach do dezynfekcji i dezynsekcji wraz z pozostałościami,

- odpady zawierające oleje (filtry oleju, czyściwo, szlamy zaolejone itp.),
- smary, środki do konserwacji metali,
- odczynniki chemiczne np. fotograficzne,
- przeterminowane i niewykorzystane leki,
- aerozole i opakowania po nich.

Podstawowe zasady organizacji systemu wydzielenia i zbierania odpadów niebezpiecznych są następujące:

- rozdzielenie w maksymalnym stopniu odpadów według rodzajów, rodzajów opakowań lub stopnia stwarzanego zagrożenia,
- maksymalne ograniczenie przedostawania się do strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych innych niż komunalne.

Na terenie powiatu odpady niebezpieczne zbierane będą w planowanych Punktach Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów, rozmieszczonych w każdej gminie powiatu wołomińskiego. Mieszkańcy mogą dostarczać odpady niebezpieczne do punktu, albo do innych miejsc w najbardziej uczęszczanych punktach gminy, które będą zlokalizowane np. w aptekach dla przeterminowanych leków, w sklepach chemicznych (dla przeterminowanych chemikaliów), w warsztatach samochodowych (dla zbierania olejów pracowniczych), zakładach fotograficznych, itp. Zbieranie poprzez obiekty handlowe, obiekty użyteczności publicznej i instytucje polega na zawarciu porozumienia pomiędzy gminą a tymi podmiotami w celu przyjmowania przez te placówki i przetrzymywania do momentu odbioru przez specjalistyczny pojazd różnych rodzajów odpadów niebezpiecznych.

Poddanie odpadów niebezpiecznych tradycyjnej selektywnej zbiórce do pojemników mogłoby stworzyć zagrożenie dla środowiska a przede wszystkim dla zdrowia ludzi. W związku z powyższym, pojemniki przeznaczone do gromadzenia odpadów niebezpiecznych będą zamykane, oznakowane oraz nadzorowane (aby nie zostały uszkodzone, a odpady zgromadzone w nich nie spowodowały zanieczyszczenia środowiska). Wprowadzony zostanie nadzór w zakresie uszkodzeń pojemników. Ponadto, przeprowadzona zostanie akcja edukacyjna dla mieszkańców oraz informowanie społeczeństwa o miejscach lokalizacji pojemników i częstotliwości wywozu odpadów niebezpiecznych zgromadzonych w pojemnikach.

Dodatkowo, wydzielenie tych odpadów z odpadów mieszanych nastąpi w ciągu technologicznym zakładów unieszkodliwiania odpadów, do jakich trafią w przyszłości odpady z terenu powiatu.

Dla osiągnięcia założonego stopnia wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych (20% w roku 2015) działania te mogą okazać się niewystarczające. W okresie długoterminowym należy je uzupełnić o bezpośredni odbiór od mieszkańców, np. poprzez użycie mobilnych punktów ich odbioru.

Uzupełniająca zbiórka odpadów niebezpiecznych prowadzona będzie przez specjalny pojazd, który zapewni regularne i ściśle ustalone terminy odbioru poszczególnych rodzajów tych odpadów. Samochody specjalne powinny stanowić wyposażenie województwa z przeznaczeniem do obsługi całego powiatu. Mieszkańcy gminy zostaną poinformowani, jakie rodzaje odpadów niebezpiecznych należy dostarczyć do samochodu oraz o miejscu i czasie postoju specjalistycznego samochodu. Informacje takie będą przekazywane przez np. firmy wywozowe w formie harmonogramu, kalendarza, a także będą znajdować się na tablicy ogłoszeń Urzędów Miast i Gmin oraz w Starostwie Powiatowym. Częstotliwość kursu takiego pojazdu to około raz na kwartał.

Biorąc pod uwagę stosunkowo małe ilości odpadów, nie będzie opłacalne uruchamianie odrębnych instalacji dla ich unieszkodliwiania na szczeblu powiatu. Konieczne będzie korzystanie z instalacji o charakterze wojewódzkim, przeznaczonych dla większych ilości odpadów.

Poniżej przedstawiono szczegółowe propozycje gromadzenia wybranych rodzajów odpadów niebezpiecznych, występujących z dużą częstotliwością w strumieniu odpadów komunalnych.

Baterie

Baterie wydzielone ze strumienia odpadów komunalnych będą gromadzone:

- w punktach sprzedaży detalicznej - ten sposób zbiórki wymaga uzgodnienia władz gminnych z właścicielami punktów co do sposobów przyjmowania i odbioru zużytych baterii. Pojemniki rozstawione będą we wszystkich dużych sklepach, jak również we wszystkich sklepach RTV i AGD,
- w placówkach oświatowych i administracji publicznej w specjalnych pojemnikach do zbiórki baterii. Zbiórka taka przynosi największe efekty, zarówno edukacyjne jak i ekologiczne. W powiązaniu z programami edukacyjnymi dostarczanymi przez organizacje odzysku można prowadzić ukierunkowaną edukację ekologiczną i zachęcać dzieci i młodzież do zachowań proekologicznych,
- w Punktach Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.

Przewiduje się ustawienie około 200 pojemników na terenie publicznych placówek oświatowych (w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach i przedszkolach).

Zbiórka będzie prowadzona we współpracy z organizacją odzysku. Organizacja dostarcza i ustawia pojemniki, jak również obsługuje je za symboliczną opłatą.

Akumulatory

Aktualnie zbieranie zużytych akumulatorów odbywa się następująco:

- na wytypowanych stacjach paliw,
- akumulatory zużyte przyjmowane są przez punkty sprzedaży przy zakupie nowego akumulatora, od nabywcy nie jest wówczas pobierana opłata depozytowa,
- akumulatory pozostawione w przydomowych osłonach śmietnikowych zbierane są przez przedsiębiorców odbierających odpady komunalne lub indywidualnych zbieraczy surowców wtórnych i na własny rachunek dostarczane do składnic złomu,
- przez uprawnionych przedsiębiorców zajmujących się fizyczną likwidacją pojazdów mechanicznych.

W perspektywie czasowej do roku 2015 podstawową formą zbiórki akumulatorów będzie przyjmowanie przez punkty sprzedaży wraz z zakupem nowego. Jako formę uzupełniającą można przyjąć nieodpłatny odbiór od mieszkańców w Punktach Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów.

Przeterminowane leki

Przeterminowane leki należy gromadzić w pojemnikach ustawionych w aptekach i gminnych ośrodkach opieki zdrowotnej. Potencjalna ilość odpadów tej grupy w gospodarstwach domowych jest znikoma, a wobec wysokich cen lekarstw oraz racjonalizacji zasad opieki medycznej będzie systematycznie maleć.

Zgodnie z powyższym zestawieniem przewiduje się, że w ramach systemu działałoby około 60 punktów zbiórki przeterminowanych farmaceutyków.

Systemem objęte zostały by wszystkie apteki (które wyrażą zgodę na udział w systemie). System rozwijany byłby wraz z powstawaniem nowych obiektów na terenie, których można by ustawić pojemniki do zbiórki tego rodzaju odpadów. Należy zaznaczyć, że system ten przeznaczony byłby dla

mieszkańców a nie dla właścicieli aptek, których obowiązkiem jest posiadanie ważnych umów z uprawnionymi przedsiębiorcami na odbiór odpadów farmaceutycznych z ich placówek.

Zużyte źródła światła zawierające substancje niebezpieczne (światłówki)

Gromadzeniem i odbiorem świetlówek będą zajmować się:

- urzędy i instytucje,
- Punkty Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów,
- wyspecjalizowane podmioty.

Proponuje się zawarcie umowy z podmiotami prowadzącymi zbieranie i unieszkodliwianie tych odpadów, które dostarcza specjalne pojemniki i zajmą się ich opróżnianiem. Zorganizowaną zbiórkę tych odpadów należy objąć instytucje i przedsiębiorców, które wytwarzają odpady trafiające do strumienia odpadów komunalnych w tym m.in.: urzędy, szkoły, jednostki służby zdrowia i opiekuńcze, hotele itp. - wszystkie, w których zainstalowana jest znacząca ilość źródeł światła z lampami wyładowawczymi. Odpady z tych źródeł nie są odpadami komunalnymi w rozumieniu ustawy, jednak przy braku wdrożenia ich odrębnego gromadzenia i odbioru zbierane będą w większości łącznie z komunalnymi i znajdują się w ogólnej masie zmieszanych odpadów komunalnych.

Odbiór zużytych świetlówek powinny prowadzić firmy posiadające wymagane uprawnienia.

Pozostałe odpady niebezpieczne

Wśród pozostałych odpadów niebezpiecznych, które trafiają do strumienia odpadów komunalnych należy wyróżnić:

- powstające w gospodarstwach domowych stanowiących zgodnie z ustawową definicją odpad komunalny,
- nie będące w rozumieniu ustawy odpadami komunalnymi odpady trafiające do strumienia odpadów komunalnych z innych źródeł, w szczególności z małej przedsiębiorczości, gabinetów lekarskich i stomatologicznych.

Dla pierwszej grupy należy stworzyć warunki nieodpłatnego odbioru w PDGO.

Odpady z drugiej grupy powinny być odbierane przez wyspecjalizowane firmy. Zbiórką tych odpadów mogą się również odpłatnie zajmować PDGO.

7.1.6. Zbieranie odpadów wielkogabarytowych

Odpady wielkogabarytowe należą do specyficznych odpadów, których wymiary nie pozwalają na umieszczenie ich w tradycyjnych pojemnikach na odpady komunalne. Podstawowym założeniem zbiórki tych odpadów jest stworzenie właścicielom możliwości niezwłocznego usunięcia odpadów wielkogabarytowych.

Na terenie powiatu w 2006 roku wytworzono według wskaźników 2716 Mg odpadów wielkogabarytowych. Zakłada się rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych na następujących poziomach:

- 2011 rok - 35%,
- 2015 rok - 40%.

W roku 2011 wytwarzanych będzie na terenie powiatu 2850 Mg odpadów wielkogabarytowych, co oznacza konieczność wydzielenia 997,5 Mg tych odpadów.

W roku 2015 wytwarzanych będzie 3000 Mg odpadów wielkogabarytowych, a konieczne będzie wydzielenie 1200 Mg tych odpadów.

Do czasu utworzenia Punktów Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów zbiórkę odpadów wielkogabarytowych należy prowadzić akcyjnie, tj. poprzez okresowy odbiór bezpośrednio od mieszkańców. Akcje najlepiej przeprowadzać dwa razy w roku (wiosna, jesień). W przypadku zaobserwowania większego zapotrzebowania na odbiór tego typu odpadów należy zwiększyć częstotliwości odbioru odpadów np. raz na kwartał. Mieszkańcy powinni zostać poinformowani o formie, miejscu i terminie zbiórki tego rodzaju odpadów.

Po utworzeniu Punktów Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów odpady wielkogabarytowe będą gromadzone w tych miejscach.

Proponuje się także uzupełniające sposoby zbierania odpadów wielkogabarytowych:

- odbiór odpadów po zgłoszeniu telefonicznym, za opłatą pokrywającą koszty transportu,
- bezpośredni odbiór przez producentów na zasadzie wymiany zużytego sprzętu na nowy (dotyczy głównie sprzętu elektronicznego oraz sprzętu AGD),
- dostarczanie odpadów do zakładów unieszkodliwiania odpadów przez właścicieli własnym transportem.

Odpady wielkogabarytowe przewożone będą do funkcjonujących w ramach Regionalnego Obszaru Gospodarki Odpadami obiektów i instalacji, gdzie nastąpi ich wtórne sortowanie, konfekcjonowanie i demontowanie. Na terenie powiatu wołomińskiego planowane jest uruchomienie takiego punktu w ramach Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Ekolina” w Zielonce.

7.1.7. Zbieranie odpadów budowlanych i remontowych

Zbieraniem i transportem odpadów budowlanych i remontowych będą zajmować się:

- wytwórcy tych odpadów, np. firmy budowlane, remontowe, osoby prywatne prowadzące prace remontowe lub budowlane,
- specjalistyczne podmioty zajmujące się zbieraniem odpadów, posiadające zezwolenia na zbieranie i transport.

Gruz budowlany i inne odpady towarzyszące budowie i remontom mieszkań będą usuwane na zasadzie podstawienia przez przedsiębiorstwo wywozowe pojemnika np. KP-7 lub innego na zlecenie i koszt wytwarzającego odpady. Rozwiązanie to jest w zgodzie z jedną z głównych zasad gospodarki odpadami - „zanieczyszczający płaci”.

Odpady te będą zbierane na miejscu powstawania w sposób selektywny, umożliwiający ich późniejsze wykorzystanie.

Odpady te mogą być dostarczane do Punktów Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów lub bezpośrednio do firm zajmujących się ich odzyskiem. Mogą być wykorzystywane do makroniwelacji terenów i innych robót budowlanych, lub jako warstwa inercyjna na składowisku odpadów.

W celu usprawnienia gospodarki odpadami budowlanymi i remontowymi, proponuje się umieszczanie na tablicy w Urzędach Miast i Gmin oraz w Starostwie Powiatowym ogłoszeń umożliwiających pośrednictwo pomiędzy osobami, które chcą pozbyć się tego typu odpadów, a tymi, którzy aktualnie mają możliwość ich wykorzystania.

7.1.8. Punkty Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów

Jednym ze stosowanych rozwiązań w selektywnym zbieraniu odpadów są punkty dobrowolnego gromadzenia odpadów (PDGO). PDGO jest zamkniętym dozorowanym obiektem, do którego mieszkańcy (a także niewielkie przedsiębiorstwa) mogą dowozić bezpłatnie określone odpady powstające w sposób nieregularny oraz w małych ilościach. Dotyczy to odpadów wielkogabarytowych, złomu i metali, odpadów budowlano-remontowych, niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów zielonych, zużytych opon, szkła, tworzyw, papieru. Poszczególne frakcje odpadów gromadzone są oddzielnie. PDGO stanowiąc będą również instrument edukacji ekologicznej społeczności lokalnych.

Szacuje się, na podstawie doświadczeń z krajów UE od dawna stosujących ten rodzaj zbiórki selektywnej, że na jeden PDGO powinno przypadać do 20 000 mieszkańców. W praktyce, PDGO powinien obejmować populację w promieniu nie przekraczającym 10 - 15 min. jazdy samochodem. Doświadczenia europejskie wskazują, że rozmieszczenie PDGO w bliskiej odległości od centrów handlowych przyczynia się do ich częstszego odwiedzania i wobec powyższego lokalizację PDGO w ich pobliżu uważa się za odpowiednią. W punktach tych można zebrać od 8-20% wszystkich odpadów zbieranych selektywnie. Zgromadzone odpady w dalszej kolejności kierowane będą do stacji przeładunkowych (SPO) lub bezpośrednio do instalacji odzysku/unieszkodliwiania, funkcjonujących w ramach Regionalnych Obszarów Gospodarki Odpadami.

Na terenie powiatu wołomińskiego zaproponowano utworzenie 12 Punktów Dobrowolnego Gromadzenia – po jednym w każdej gminie. Jeden z takich punktów zostanie zlokalizowany przy Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów „Ekolina” w Zielonce.

Lokalizacja punktu powinna być zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Usytuowanie i organizacja punktu powinny zapewniać jak najmniejszą uciążliwość dla środowiska. PDGO powinien być zlokalizowany poza zasięgiem oddziaływania na siedliska ludzi i oddzielony od otoczenia pasem zieleni.

Przykładowy PDGO powinien się składać z następujących elementów:

- ogrodzony plac o całkowitej powierzchni ok. 0,45 ha,
- utwardzone podłoże,
- dogodny dojazd,
- kontener administracyjno – socjalny,
- kabina sanitarna,
- wiata - magazyn odpadów niebezpiecznych wraz z wewnętrzną strukturą w postaci regałów, pojemników, palet, skrzyń. Konstrukcja wiaty i rodzaj pojemników winny odpowiadać rodzajom gromadzonych odpadów niebezpiecznych (wiata winna być wykonana z materiałów zabezpieczonych przed korozyjnym działaniem odpadów, a stosowane pojemniki wykonane z materiałów odpowiednich dla poszczególnych odpadów - odpornych na ich chemiczną aktywność),
- kontenery odkryte o pojemności $5 \div 7 \text{ m}^3$ – 10 szt.,
- 3 ÷ 4 boksy do gromadzenia odpadów wielkogabarytowych,
- 3 ÷ 4 pojemniki z tworzyw sztucznych o proj. 1,1 m.

Kierowanie PDGO musi być powierzone osobom posiadającym specjalistyczne, podstawowe przeszkolenie w zakresie potencjalnych zagrożeń, technologii składowania i transportu odpadów niebezpiecznych. Do obsługi jednego PDGO powinny zostać zatrudnione 3 osoby.

Koszt organizacji PDGO szacuje się na około 300 tys. zł (kwota ta nie obejmuje zakupu specjalistycznego samochodu):

1. Zabudowania socjalno – administracyjne + infrastruktura	120 000 PLN
2. Urządzenia do przyjmowania odpadów	70 000 PLN
3. Kontenery + pojemniki	40 000 PLN
4. Wiata + zaplecze warsztatowe	60 000 PLN
5. Ogrodzenie	5 000 PLN
6. Środki BHP i PPOŻ	5 000 PLN
7. Specjalistyczny samochód	250 000 PLN
8. RAZEM	550 000 PLN

7.1.9. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych

Głównym założeniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie powiatu wołomińskiego jest zagwarantowanie odzysku lub unieszkodliwiania wszystkich powstających na jego terenie odpadów komunalnych w sposób pozwalający na osiągnięcie założonych celów.

W ślad za rozwiązaniami wskazanymi w *Wojewódzkim planie gospodarki odpadami dla Mazowsza na lata 2007 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 - 2015* konieczne jest włączenie powiatu wołomińskiego w system regionalny, w ramach którego zaspokojone zostaną podstawowe potrzeby związane z odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów wytwarzanych w powiecie. W WPGO 2007 - 2015 powiat wołomiński przypisany został do Obszaru Miasta Stołecznego Warszawy. Jest to największy z zaproponowanych regionów, obejmujący, obok Warszawy i powiatu wołomińskiego jeszcze 9 powiatów: grodziski, legionowski, miński, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, warszawski zachodni i żyrardowski.

Rysunek 4. Proponowane obszary gospodarowania odpadami w ramach Regionalnych Zakładów Gospodarki Odpadami na terenie Województwa Mazowieckiego

Opcjonalnie, możliwe jest włączenie gmin powiatu do Związku „Czyste Mazowsze”, który obejmuje już 27 gmin z 5 powiatów: grodziskiego (gminy: Grodzisk Mazowiecki, Podkowa Leśna, Baranów, Jaktorów), grójeckiego (gminy: Bielsk Duży, Błędów, Chynów, Goszczyn, Jasieniec, Pniewy, Warka, Miasto i Gmina Mogielnica, Miasto i Gmina Nowe Miasto nad Pilicą), legionowskiego (gminy: Jabłonna, Legionowo, Nieporęt, Wieliszew, Miasto i Gmina Serock), nowodworskiego (gminy: Czosnów, Nowy Dwór Mazowiecki, Leoncin, Nasielsk, Zakroczym), warszawskiego-zachodniego (gminy: Izabelin, Kampinos, Leszno, Łomianki, Stare Babice), zyrardowski (gminy: Puszcza Mariańska, Radziejowice, Wiskitki, Żyrardów). Zadania Związku obejmują:

1. Opracowanie dokumentów planistycznych związanych z gospodarką odpadami, a w szczególności planu gospodarki odpadami wspólnie dla całego Związku.
2. Prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców w dziedzinie gospodarki odpadami.
3. Wdrożenie szczelnego systemu zbierania i transportu poszczególnych rodzajów odpadów
4. Budowa i eksploatacja zakładów i instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
5. Monitoring procesów związanych z systemem gospodarki odpadami.

W WPGO 2007 - 2015 zaproponowano konkretną lokalizację inwestycji dla Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami (RZGO) Obszaru Miasta St. Warszawy. Będzie to Zakład Unieszkodliwiania Odpadów zlokalizowany w gminie Zielonka. Inwestycja ta jest zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr XL/249/97 Rady Miasta Zielonka z dnia 12 czerwca 1997 roku w sprawie Planu Miejscowego Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zielonka w obszarze składowisk odpadów paleniskowych EC Kawęczyn poszerzonego o zakład unieszkodliwiania stałych odpadów komunalnych i przemysłowych z towarzyszącymi funkcjami przemysłowymi.).

Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami Obszaru Miasta St. Warszawy realizowany będzie etapowo – w pierwszym etapie powstanie Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „Ekolina”, którego inwestorem jest prywatny przedsiębiorca „Energoutech – Kawęczyn” Sp. z o.o., ul. Strażacka 63/65 z Warszawy. W drugim etapie kontynuowane będą działania mające na celu unieszkodliwianie odpadów, zgodnie z wymienionym, obowiązującym planem zagospodarowania przestrzennego, który obejmuje również tereny sąsiednie. Realizacja kolejnych działań - nazwanych Zakładem Unieszkodliwiania Odpadów Gmina Zielonka - będzie prowadzona przez gminę, związek gmin lub inny podmiot posiadający prawo dysponowania nieruchomością.

Obie inwestycje wchodzące w skład RZGO będą kompatybilne i uzupełniające wobec siebie.

W skład ZUO „Ekolina” wejdą następujące obiekty i instalacje:

- Kompostownia odpadów „BIO” pochodzących z konserwacji zieleni, placów targowych itp. oraz frakcji biodegradowalnej wydzielonej z odpadów komunalnych. W I etapie kompostowanie będzie prowadzone metodą tradycyjną w przyzmach. Wielkość płyty 0,5 ha. Uzupełnieniem kompostowni będzie zespół urządzeń do wykonywania na bazie kompostu podłuż rekultywacyjnych.
- Sortownia odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki. Segregacja (doczyszczanie odpadów) odbywać się będzie na wydzielonej części utwardzonego terenu dotychczasowej infrastruktury terenu lokalizacji. W ramach uruchamiania segregacji zostaną zrealizowane następujące urządzenia: elektroniczna waga samochodowa, instalacja zgniatania wysegregowanych odpadów – belownica mechaniczna posadowiona na istniejącym podłożu betonowym, wydzielone stanowiska na pojemniki z posortowanymi materiałami.
- Instalacja do produkcji kruszywa budowlanego z odpadów budowlanych i poremontowych. Odzysk odpadów polegać będzie na przygotowaniu kruszywa budowlanego w niżej określony sposób:
 - Odpady wstępnie będą kruszone młotem pneumatycznym;
 - Wstępnie rozkruszony materiał podawany będzie do maszyny kruszącej szczękowej lub bębnowej, gdzie uzyskiwany będzie produkt budowlany o żądanych parametrach.
 - Odpady będą magazynowane na terenie w specjalnie wydzielonych miejscach.
- Instalacja do produkcji tzw. ziemi próchnicznej (mieszanie osadów ściekowych z odpadami paleniskowymi pochodzącymi z elektrociepłowni).

Produkcja mieszanki organiczno-mineralnej, ziemi próchnicznej i kompostu w będzie przebiegać w niżej określony sposób:

- Umieszczenie w tzw. koszu przyjęciowym ustabilizowanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych;
- Przetransportowanie ww. odpadów przenośnikiem ślimakowym do mieszacza, w którym dodawane są popioły;
- Przetransportowanie powstałej mieszanki transportem samochodowym na miejsce formowania przyzma kompostowych.

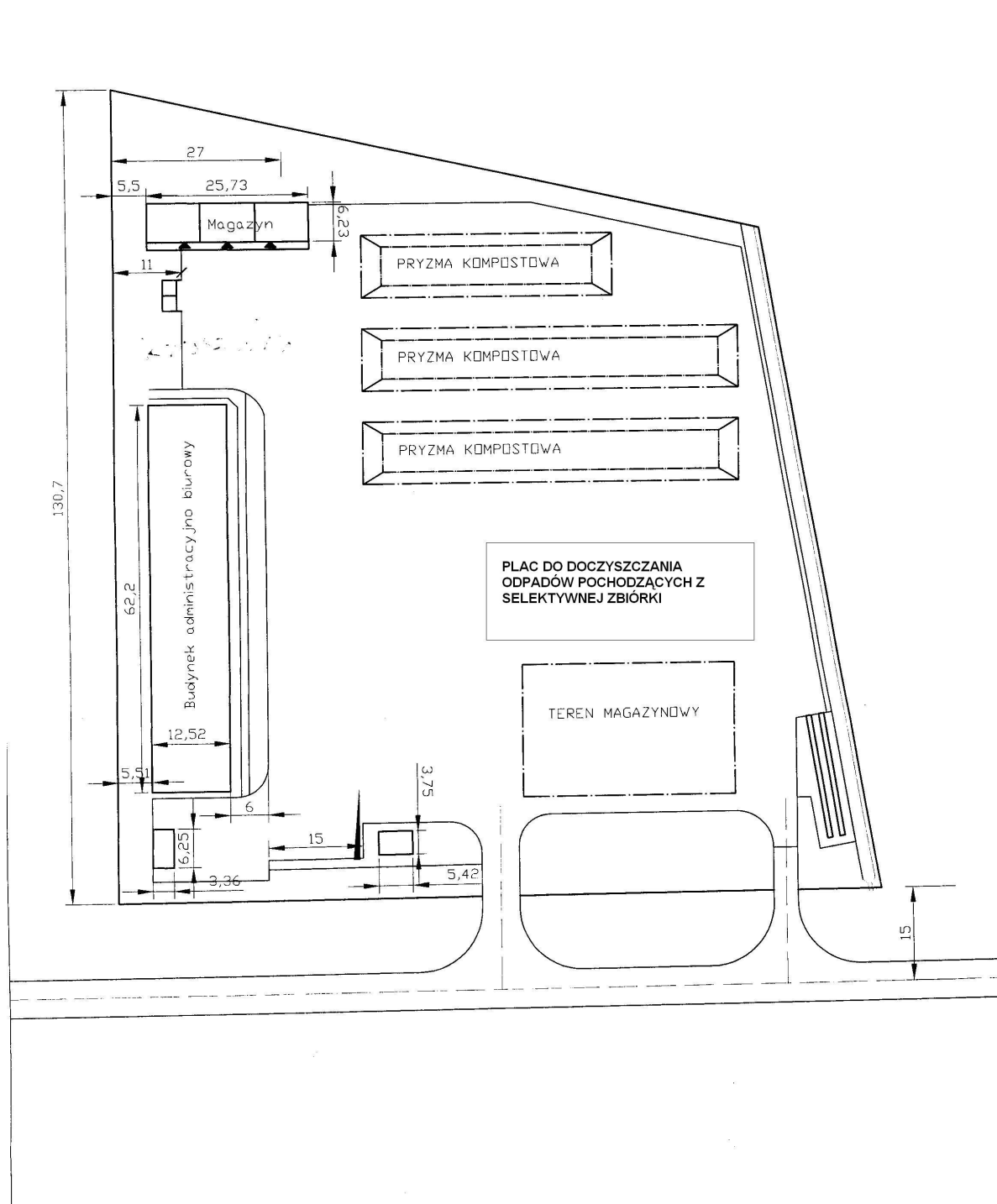
Produkcja mieszanki organiczno-mineralnej, ziemi próchnicznej i osadów ściekowych w będzie przebiegać w niżej określony sposób:

- Dostawę ustabilizowanych osadów ze ścieków komunalnych oraz odpadów paleniskowych na teren kompostowni i sortowni odpadów;
- Mieszanie odpadów przy pomocy ładowarko – koparek, mieszalników horyzontalnych;

- Przetransportowanie powstałego produktu transportem samochodowym do miejsca magazynowania.
 - Odpady będą zbierane - w wydzielonych miejscach na terenie prowadzonej działalności.
- Punkt zbiórki posegregowanych odpadów dla okolicznych mieszkańców (Punkt Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów). W punkcie tym osoby prywatne będą mogły nieodpłatnie oddać wysegregowane odpady (makulatura, szkło, metale, odpady zielone, odpady wielkogabarytowe w tym stare meble), zużyty sprzęt AGD) oraz selektywnie zebrane odpady niebezpieczne (stare baterie, zużyte oleje, zużyte lampy samowyladowcze, opakowania po środkach ochrony roślin, itp.). W punkcie tym będą również wprowadzone elementy edukacji ekologicznej odwiedzających punkt mieszkańców.
 - Magazyn wysegregowanych odpadów.
 - Punkt demontażu sprzętu AGD i innych odpadów wielkogabarytowych. Planuje się wyposażenie dwóch stanowisk w odpowiedni sprzęt mechaniczny (napęd pneumatyczny i elektryczny) do rozbiórki urządzeń oraz urządzenia do obioru substancji szkodliwych (oleje, freon). Pozyskane elementy klasyfikowane będą według uciążliwości dla środowiska i magazynowane zgodnie z zasadami bezpieczeństwa. Odpady wielkogabarytowe będą demontowane a ich poszczególne elementy będą zagospodarowywane jako surowce wtórne lub kierowane do regeneracji (silniki elektryczne, amortyzatory itp.).
 - Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Przewiduje się, że kompostownia i sortownia będą docelowo zagospodarowywały 200 000 Mg/rok odpadów komunalnych. Układ funkcjonalny kompostowni i sortowni będzie etapowo rozbudowywany o kolejne moduły technologiczne zgodnie z potrzebami rejonu obsługi.

W drugim etapie powstanie dalsza część RZGO – ZUO Gmina Zielonka, realizowana przez gminę, związek gmin lub inny podmiot posiadający prawo dysponowania nieruchomością.

Rysunek 5. Przewidywane zagospodarowanie terenu Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Ekolina” w Zielonce

Zebrane i wysortowane surowce wtórne będą magazynowane i przekazywane odbiorcom, natomiast kompost może być wykorzystywany do niwelacji i rekultywacji, a w miarę poprawiania jego jakości do celów nawozowych. Na składowisko kierowany będzie balast.

Na terenie powiatu dopuszcza się realizację innych lokalnych instalacji, szczególnie sortowni, stacji gromadzenia i demontażu odpadów wielkogabarytowych oraz linii przetwarzania odpadów budowlanych, jeżeli jest to uzasadnione względami ekonomicznymi i ochrony środowiska.

W WPGO 2007 – 2015 zestawiono funkcjonujące na terenie Regionalnego Obszaru Gospodarki Odpadami Miasta Stołecznego Warszawy instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, ich możliwości techniczne oraz ilość przerabianych odpadów.

Tabela 43. Dostępność możliwości technicznych w zakresie odzysku/unieszkodliwiania odpadów dla Regionalnego Obszaru Gospodarki Odpadami Miasta Stołecznego Warszawy w 2005 r.

Lp.	Rodzaj instalacji	Moc przerobowa [Mg/rok]	Ilość przerabianych odpadów w 2005 [Mg/rok]
Miasto st. Warszawa			
<i>Zakład termicznego przetwarzania</i>			
1.	ZUSOK przy ul. Gwarków 9	128 000	94 308
<i>Kompostownie</i>			
2.	ZUOK w Radiowie	125 000	86 638
3.	Kompostownia Odpadów Zielonych przy ul. Marywilskiej	10 000	6 550
4.	EKO-ERDE Sp. z o.o.	41 000	33 600
5.	Kompostownia Grodzisk Mazowiecki	25 000	12 296
<i>Sortownie</i>			
6.	Sortownia odpadów REMONDIS	50 000	50 000
7.	Sortownia w Pruszkowie	50 000	20 000
8.	Sortownia odpadów AG Complex	40 000	4 500
9.	Sortownia w Wołominie	35 040	12 154
10.	Sortownia „Clean World”	24 000	679
11.	Sortownia TIP-TOP	2 555	bd
12.	Sortownia JARPER	2 080	1 832
13.	SITA Sp. z o.o.	20 200	4 000
Łączna przepustowość instalacji w regionie		552 875	362 557

Jak wynika z powyższej tabeli moc przerobowa instalacji wykorzystana była w 2005 r. w 64%, z zastrzeżeniem, że moc nominalna instalacji ZUSOK w Warszawie rzędu 128 000 Mg obejmuje część termiczną i mechaniczno-biologiczną instalacji.

Perspektywiczne zapotrzebowanie na podstawowe funkcje technologiczne na terenie Regionalnego Obszaru Gospodarki Odpadami Miasta Stołecznego Warszawy, oszacowane w WPGO przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 44. Zapotrzebowanie na podstawowe funkcje technologiczne systemu gospodarki odpadami na terenie Regionalnego Obszaru Gospodarki Odpadami Miasta Stołecznego Warszawy.

Strumień odpadów	Ilości odpadów [w Mg] w latach	
	2011	2015
Region m.st, Warszawa		
Łączna ilość odpadów	1 315 187	1 360 053
Sortowanie odpadów „suchych” (selektywne zbieranie)	53 453	92 986
Dodatkowy konieczny odzysk odpadów ulegających biodegradacji	232 579	321 253
<i>w tym odpady zielone</i>	37 977	39 775
Założony poziom odzysku odpadów wielkogabarytowych	11 628	17 856
Założony poziom odzysku odpadów niebezpiecznych	4 261	6 636
Założony poziom odzysku zużytego złomu elektrycznego i elektronicznego	12 012	12 152
Odzysk/unieszkodliwianie odpadów niesegregowanych	1 001 254	909 170

Z WPGO 2007 – 2015 wynika, że dla regionu Miasta Stołecznego Warszawy niezbędna jest rozbudowa istniejącej instalacji termicznej ZUSOK w Warszawie do wydajności 300 000 Mg w 2011

r., z jednoczesną likwidacją instalacji do sortowania odpadów zmieszanych i kompostowania frakcji organicznej uzyskanej z tego procesu oraz budowa II instalacji o wydajności docelowej 390 000 Mg, (w pierwszym etapie 195 000 Mg), zlokalizowanej w południowo - zachodniej części obszaru warszawskiego. Przy prognozowanej w 2011 r. ilości odpadów niesegregowanych, planowana moc przerobowa obu instalacji rzędu 500 000 Mg, pozwoli osiągnąć około 58% poziom odzysku energetycznego oraz skierowanie na składowiska około 370 000 Mg odpadów niesegregowanych. W 2015 r., po zakończeniu II etapu budowy instalacji ilość składowanych niesegregowanych odpadów zmniejszy się do około 160 000 Mg, czyli do 20% całkowitej ilości wytwarzanych odpadów. Rozbudowa instalacji termicznych pozwoli także na wypełnienie niezbędnych poziomów odzysku odpadów opakowaniowych.

Poniżej zestawiono rodzaje i wydajność niezbędnych instalacji zgodnie z WPGO 2007 - 2015.

Tabela 45. Rodzaj i wydajność proponowanych instalacji na terenie Regionalnego Obszaru Gospodarki Odpadami Miasta Stołecznego Warszawy

Strumień odpadów	Wydajność instalacji [Mg/rok] w latach	
	2011	2015
<i>Łączna ilość odpadów</i>	<i>1 315 187</i>	<i>1 360 053</i>
Wydajność istniejących instalacji	552 875	414 875
Wydajność proponowanych instalacji, w tym:	589 500	790 500
Modernizacja ZUSOK –rozbudowa instalacji termicznej	300 000	300 000
Budowa II instalacji termicznej	195 000	390 000
Kompostownie odpadów zielonych	30 000	30 000
Sortownie odpadów „Suchych” z selektywnej zbiórki	40 000	80 000
Instalacja do demontażu odpadów wielkogabarytowych	12 000	18 000
Instalacja do odzysku/unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	12 500	12 500
Wymagania funkcji technologicznych wynikające z założeń w zakresie odpadów niebezpiecznych	4 261	6 636
Unieszkodliwianie odpadów niesegregowanych- składowanie	168 551	148 042

Odpady unieszkodliwianie poprzez składowanie, będą deponowane docelowo na wyznaczonych regionalnych składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne (RSO). Założono, że w okresie organizowania systemu, w tym tworzenia Regionalnych Zakładów Gospodarowania Odpadami (RZGO) oraz RSO (Regionalnych Składowiskach Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne), odpady w pierwszej kolejności, będą deponowane na lokalnych składowiskach do czasu ich wypełnienia lub konieczności ich zamknięcia z przyczyn nie spełniania wymagań prawnych.

Odpady niebezpieczne

Z WPGO 2007 – 2015 wynika, że ze względu na ilość poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych takich jak przeterminowane leki, baterie, akumulatory, środki ochrony roślin i ich opakowania, farby, tusze, rozpuszczalniki, drewno zawierające substancje niebezpieczne nie ma uzasadnienia budowa wielofunkcyjnej instalacji do ich unieszkodliwiania na terenie Województwa Mazowieckiego. Wyspecjalizowane instalacje np. do termicznego unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych lub unieszkodliwiania baterii i akumulatorów funkcjonują na terenie Województwa Śląskiego. Biorąc pod uwagę prognozowane ilości odpadów niebezpiecznych, z ekonomicznego punktu widzenia, najkorzystniejsze będzie utworzenie SPO w regionie M.st. Warszawy oraz w innych regionach. W SPO odpady niebezpieczne będą gromadzone i odpowiednio pakowane, skąd następnie będą wysyłane okresowo do wyspecjalizowanej instalacji na terenie kraju.

W zakresie odzysku/unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, planowana jest budowa zakładu w regionie m.st. Warszawy dla odpadów zebranych z tego regionu o mocy przerobowej rzędu 12 500 Mg/rok. Na terenie powiatu warszawskiego zachodniego – w Ożarowie Mazowieckim, przy ul. Poznańskiej 129/133 rozpoczął działalność zakład przetwarzający zużyty

sprzęt elektryczny i elektroniczny. Moc przerobowa tego zakładu (zgodnie z decyzją Wojewody Mazowieckiego) wynosi 51 650 Mg/rok.

Składowanie odpadów i plan zamykania składowisk odpadów

Wojewódzki plan gospodarki odpadami dla Mazowsza na lata 2007 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015 zakłada, że do po roku 2014 na terenie Województwa Mazowieckiego funkcjonować będzie jedynie 15 regionalnych składowiska odpadów. Dla Regionu Gospodarki Odpadami Miasta St. Warszawy wyznaczono, jako obiekt regionalny, składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w gminie Zielonka, działające w ramach projektowanego Regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Zielonce. Planowana docelowa powierzchnia składowiska wynosi 50 ha. Składowiska aktualnie funkcjonujące na terenie powiatu wołomińskiego będą przyjmowały odpady, z zachowaniem zasady bliskości, do czasu ich ostatecznego wypełnienia i zamknięcia zgodnie z harmonogramem zamykania składowisk.

Zgodnie z wytycznymi przedstawionymi w Kpgo 2010, od 1 stycznia 2008 roku marszałek województwa przejmuje kompetencje wojewody w zakresie wydawania decyzji dotyczących gospodarki odpadami. W związku z powyższym, będzie on m.in. zobligowany do wypełnienia zapisów Kpgo 2010 dotyczących wydawania decyzji o zamykaniu składowisk odpadów niespełniających wymagań prawnych (z terminem zakończenia przyjmowania odpadów do składowania nie później niż do 31 grudnia 2009 roku). Na terenie powiatu wołomińskiego do 2014 roku powinno zostać zamknięte 1 składowisko – w miejscowości Lipiny Stare w gminie Wołomin.

Tabela 46. Plan zamykania składowisk odpadów

Lp.	Nazwa składowiska	Lokalizacja	Planowany termin zamknięcia
1.	Składowisko Odpadów Komunalnych	Lipiny Stare	2014

Sposób zamykania składowiska powinien być zgodny z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 roku w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549). Jednostką odpowiedzialną za realizację powyższego zadania jest Miejski Zakład Oczyszczania (MZO) w Wołominie, ul. Łukasiewicza 4 (trwały zarząd).

7.2. ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI ORAZ PLAN REDUKCJI KIEROWANIA ICH NA SKŁADOWISKA

Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalne (brak infrastruktury, charakter zabudowy) oraz uznając za zasadniczy cel zwiększenie liczby mieszkańców i ilości wytwarzanych odpadów objętych zorganizowanymi systemami zbiórki dla powiatu wołomińskiego przyjęto, że ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania powinny wynosić:

- do 31 grudnia 2011 roku - 63% (wagowo) całkowitej ilości odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku,
- do 31 grudnia 2015 roku - 44% (wagowo) całkowitej ilości odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku.

Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku na terenie powiatu wołomińskiego wyznaczono na poziomie 20 900 Mg.

Łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzona w 2006 roku na terenie powiatu wynosiła 29 886 Mg. Według sporządzonych prognoz, w 2011 roku wytworzone zostanie 31 200Mg odpadów ulegających biodegradacji, a w roku 2015 – 32 760 Mg.

Założenia dla ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w poszczególnych latach zawiera poniższa tabela.

Tabela 47. Cele w zakresie ograniczania ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania w latach 2008 – 2015

Wyszczególnienie/Lata		1995	2011	2015
Łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji w Mg		20 900	31 200	32 760
Dopuszczalna ilość odpadów ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie	w odniesieniu do ilości bazowej z 1995 roku w %	100%	63%	44%
	w wielkościach bezwzględnych w Mg	-	13 167	9196
Wymagana ilość odpadów ulegających biodegradacji podlegających odzyskowi lub unieszkodliwianiu (z wyłączeniem składowania) w Mg		-	18 033	23564

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2011 konieczny będzie odzysk i unieszkodliwienie (poza składowaniem) 18 033 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Dopuszczalne składowanie odpadów ulegających biodegradacji nie może przekroczyć 13 167 Mg.

W roku 2015 konieczny będzie odzysk i unieszkodliwienie (poza składowaniem) 23 564 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Dopuszczalne składowanie odpadów ulegających biodegradacji nie może przekroczyć 9 196 Mg.

Odpady ulegające biodegradacji będą kierowane do Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami w Zielonce. Do chwili jego uruchomienia odpady ulegające biodegradacji będą przewożone do Zakładu Unieszkodliwiania Stałych Odpadów Komunalnych „Zabraniecka” w Warszawie, który posiada instalacje do kompostowania odpadów.

Celem dalszego zwiększenia odzysku odpadów ulegających biodegradacji podjęte zostaną następujące działania:

- propagowanie idei selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji lub kompostowania odpadów ulegających biodegradacji w kompostownikach na terenie nieruchomości prywatnych (dla zabudowy jednorodzinnej),
- przekazywanie do właściwych instalacji zmieszanych odpadów komunalnych do kompostowania,
- przekazywanie odpadów zmieszanych, z których wyselekcjonowano odpady użyteczne do odzysku lub unieszkodliwiania termicznego,
- wprowadzenie dla mieszkańców w uchwalanych przez rady miast i gmin z terenu powiatu *Szczegółowych zasadach utrzymania czystości i porządku na terenie gminy* obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i przekazywania ich uprawnionym jednostkom na warunkach umownych lub kompostowania we własnym zakresie na terenach nieruchomości,
- zwiększenie ponad minimalne zakładane lub wymagane poziomów odzysku opakowań z papieru i tektury, papieru i tektury nieopakowaniowej,
- zwiększenie selektywnego zbierania i odzysku odpadów zielonych.

Kompostowanie przydomowe

Kompostowaniu można poddać ponad 35% odpadów domowych, czyli w wymiernym stopniu zmniejszyć ilość odpadów wymagających usunięcia z posesji, a co z tym związane, znacznie obniżyć koszty wywozu odpadów.

W celu wprowadzania na szeroką skalę recyklingu organicznego bioodpadów w urządzeniach przydomowych należy rozpropagować ideę kompostowania przydomowego wśród mieszkańców.

7.3. ODPADY OPAKOWANIOWE

System gospodarowania odpadami opakowaniowymi na terenie powiatu wołomińskiego będzie opierać się na następujących zasadach:

- Zrównoważonego rozwoju tzn., że przewidziane do realizacji zadania ekologiczne w sposób ewolucyjny i harmonijny towarzyszą rozwojowi sektora opakowaniowego;
- Zapobieganiu powstawania odpadów opakowaniowych na terenie powiatu wołomińskiego oraz ograniczeniu deponowania tych odpadów na składowiskach;
- Budowie i wdrażaniu systemu gospodarki odpadami opakowaniowymi bez wywoływania zagrożeń dla środowiska naturalnego.

Przyjęte kierunki działań:

- Powiat wołomiński będzie brał czynny udział w działaniach informacyjno-edukacyjnych mających na celu zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych oraz propagowanie odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.
- Zakłada się pomoc powiatu przy działaniach mających na celu rozwój selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych poprzez wspieranie akcji związanych z edukacją ekologiczną dotyczącą selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i ich późniejszego wykorzystania.
- W obecnym momencie realizacja obowiązku odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych prowadzona jest przede wszystkim na bazie odpadów, pozyskiwanych ze źródeł przemysłowych i handlu oraz pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych. Oszacowano, że około 84 % zebranych odpadów opakowaniowych pochodzi z handlu i przemysłu. Odpady opakowaniowe selektywnie zbierane w gospodarstwach domowych stanowią tylko 16 %.¹ Odpady opakowaniowe z przemysłu i handlu charakteryzują się wysoką jakością, a koszt ich zbierania jest znacznie niższy niż koszt zbierania tej grupy odpadów z gospodarstw domowych. Odpady opakowaniowe z gospodarstw domowych pozyskuje się poprzez selektywne zbieranie oraz sortowanie odpadów opakowaniowych ze zmieszanego strumienia odpadów komunalnych. Wzrost wymaganych poziomów odzysku i recyklingu spowoduje, że konieczne jest zwiększenie roli selektywnego zbierania opakowań z gospodarstw domowych.
- Na terenie powiatu wołomińskiego przewiduje się rozbudowę systemu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, obejmującą działania organizacyjne podejmowane przez przedsiębiorców wprowadzających na rynek opakowania, organizacje odzysku, jak również samorządy gminne, w celu uzyskania wymaganej ilości i jakości odpadów opakowaniowych.
 - Opakowania z papieru: możliwość przetworzenia wymaganej ilości odpadów opakowaniowych przez przemysł celulozowo-papierniczy wiąże się z dostarczeniem selektywnie zbieranych odpadów papieru i tektury w odpowiedniej ilości, ale przede wszystkim jakości, co wymaga prowadzenia skutecznej wstępnej i wtórnej segregacji odpadów. Ponadto w celu zapewnienia zbytu na zwiększoną ilość wyrobów papierniczych wytworzonych z odzyskanego surowca wymaga przeprowadzania akcji informacyjnych i edukacyjnych.
 - Opakowania ze szkła: zapotrzebowanie hut szkła oraz stacji uzdatniania stłuczki na stłuczkę szklaną wynosi około 300-400 tys. Mg rocznie. Wzrost poziomu recyklingu wymagać będzie dodatkowych zdolności przerobowych hut szkła. Dostarczane muszą być odpady o odpowiedniej jakości, spełniającej wymogi zakładów.
 - Opakowania z tworzyw sztucznych: Recykling odpadów z tworzyw sztucznych stwarza sporo problemów, często z powodu poniesienia znacznie większych kosztów niż w przypadku innych odpadów. Często ceny uzyskiwane za tworzywa wtórne nie są konkurencyjne wobec cen tworzyw pierwotnych.
 - Odpady metalowe: Odpady metalowe są odpadami, które łatwo można wydzielić ze strumienia pozostałych odpadów, zarówno w sortowniach, kompostowniach, jak i zakładach przeróbki mechaniczno-biologicznej i termicznego unieszkodliwiania

¹ [Raport o gospodarce odpadami opakowaniowymi w Polsce w 2004 roku](#)

odpadów. Wymagany poziom recyklingu odpadów z blachy stalowej powinien być bez trudu osiągnięty ze względu na wysoką cenę złomu i jego popyt. Można zauważyć, że aktualnie dobrze jest rozwinięty system zbierania aluminium po napojach.

Odzysk odpadów opakowaniowych może być prowadzony poprzez recykling materiałowy i chemiczny, współspalanie oraz termiczne ich przekształcanie z odzyskiem energii. Uznanie procesu termicznego przekształcania odpadów z odzyskiem energii w instalacjach do termicznego ich przekształcania za proces odzysku odpadów opakowaniowych, warunkowane jest wykorzystaniem powstającej energii elektrycznej i cieplnej.

Jednostki samorządowe wypełniać będą zadania pomocnicze wobec zobowiązanych ustawowo przedsiębiorców i organizacji odzysku stwarzając przede wszystkim warunki dla rozwoju selektywnej zbiórki i odzysku oraz organizując powszechną edukację ekologiczną.

Podsumowując:

- rozwijane systemy selektywnej zbiórki i segregacji odpadów komunalnych ukierunkowane będą przede wszystkim na odpady zaliczane do odpadów opakowaniowych,
- rozwinięta zostanie współpraca jednostek samorządowych w ramach ich właściwości z przedsiębiorcami dla ułatwienia realizacji zadań w zakresie odzysku odpadów opakowaniowych,
- wdrażane programy i akcje w zakresie edukacji ekologicznej uwzględniać będą promowanie selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów opakowaniowych.

7.4. ODPADY NIEBEZPIECZNE

Zadania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi są następujące:

Wspomaganie merytoryczne organizacji i rozwoju systemów zbierania odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa) z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, w oparciu o:

- organizacje odzysku lub przedsiębiorców – wytwórców odpadów niebezpiecznych,
- placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. przeterminowane leki, oleje, akumulatory),
- stacjonarne lub mobilne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
- specjalistyczne firmy posiadające stosowne zezwolenia administracyjne.

Prowadzenie ciągłych działań informacyjno - edukacyjnych w zakresie prawidłowych metod postępowania z odpadami niebezpiecznymi.

7.4.1. Oleje odpadowe

W celu uzyskania rocznych poziomów odzysku i recyklingu za podstawowe zadanie należy uznać zwiększenie stopnia pozyskania olejów odpadowych przede wszystkim za źródeł rozproszonych. Pozyskiwanie dodatkowych ilości olejów odpadowych może być zrealizowane poprzez zorganizowanie systemu zbierania tych olejów na poziomie gminy w Punktach Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów (PDGO), jak również rozszerzenie sieci punktów zbierania o warsztaty samochodowe, stacje benzynowe.

Wsparciem dla tych działań winny być działania informacyjno-edukacyjne w zakresie prawidłowego postępowania z tego rodzaju odpadami.

Wytwarzane na terenie powiatu oleje odpadowe będą przekazywane przedsiębiorcom posiadającym ważne zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu tego rodzaju odpadów. Ostatecznie omawiane odpady będą unieszkodliwiane w instalacjach położonych poza terenem powiatu spełniających określone prawem wymogi i prowadzonych przez przedsiębiorców posiadających ważne decyzje na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania olejów odpadowych.

7.4.2. Zużyte baterie i akumulatory

Ze względu na duże rozproszenie miejsc powstawania zużytych akumulatorów i baterii najbardziej istotnym czynnikiem determinującym gospodarkę tymi odpadami jest ich odzysk z rynku. Obowiązek odzysku z rynku małowabarytowych baterii i akumulatorów został nałożony na podmioty wprowadzające je na rynek, a egzekwowany jest przy zastosowaniu opłaty produktowej. System zbierania zużytych akumulatorów jest regulowany ustawą z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. Nr 63, poz. 639, z późn. zm.), która wprowadza opłatę depozytową przy zakupie akumulatora

Uzupełniającą formą systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów powinno być gromadzenie w Punktach Zbierania Odpadów zlokalizowanych w miejscach sprzedaży wymienionych produktów.

Sprawne funkcjonowanie zaproponowanego systemu gospodarowania zużytymi bateriami i akumulatorami, jak też osiągnięcie założonych celów w tym zakresie wymaga podjęcia przez powiat niżej wymienionych działań:

- Wspomaganie organizowania systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów od mieszkańców poprzez Gminne Punkty Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów,
- Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjne dotyczące problematyki zużytych baterii i akumulatorów jako odpadów niebezpiecznych i sposób postępowania z nimi.

7.4.3. Odpady medyczne i weterynaryjne

Gospodarka odpadami powstającymi w placówkach służby zdrowia stanowi wyłączny obowiązek wytwórców tych odpadów i powinna odbywać się zgodnie z instrukcjami wewnątrzzakładowymi opracowanymi na podstawie wytycznych inspekcji sanitarnej. Do systemu należy włączyć również zbieranie przeterminowanych leków od indywidualnych użytkowników.

Założeniem jest segregacja odpadów w miejscu powstawania na 3 grupy określone przez Głównego Inspektora Sanitarnego. Odpady specyficzne winny być przechowywane w specjalnych pomieszczeniach w temperaturze nieprzekraczającej 10°C, a ich maksymalny czas magazynowania nie powinien być dłuższy niż 48 godzin.

Wytwarzane na terenie powiatu odpady medyczne i weterynaryjne będą przekazywane przedsiębiorcom posiadającym ważne zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu tego rodzaju odpadów. Ostatecznie omawiane odpady będą unieszkodliwiane w instalacjach położonych poza terenem powiatu spełniających określone prawem wymogi i prowadzonych przez przedsiębiorców posiadających ważne decyzje na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów specyficznych. Na terenie powiatu nie przewiduje się ze względu na rozproszenie źródeł, jak i ogólną ilość odpadów tej grupy powstania instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów.

Za podstawowe zadania samorządu terytorialnego przyjęto:

- wyegzekwowanie obowiązków formalnych spoczywających na omawianej grupie wytwórców odpadów,
- upowszechnienie wiedzy o sposobach postępowania z odpadami wśród omawianej grupy wytwórców.

Dla realizacji powyższych podjęte zostaną następujące zadania cząstkowe:

- identyfikacja wszystkich wytwórców odpadów medycznych i weterynaryjnych,
- przygotowanie adresowanej do wszystkich wytwórców odpadów niebezpiecznych w grupie odpadów medycznych i weterynaryjnych (ze szczególnym uwzględnieniem drobnych wytwórców) informacji obejmującej:
 - ogólne zasady postępowania z odpadami z tej grupy,
 - zestawienie obowiązków formalnych spoczywających na wytwórcy z instruktażem ich realizacji,
- przyjmowanie i weryfikacja przez właściwy organ wniosków o zatwierdzenie programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi lub informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami. Ze względu na charakter odpadów organ korzystał będzie odpowiednio z przepisu ust. 6 art. 24 ustawy *o odpadach* i wzywał podmioty składające informację o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami do przedłożenia wniosku o zatwierdzenie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi.
- kontrola wytwórców odpadów w zakresie spełnienia obowiązków formalnych oraz gospodarowania odpadami zgodnie z przepisami ustawy i zatwierdzonym programem gospodarki odpadami niebezpiecznymi lub złożoną informacją o wytwarzanych odpadach i sposobach gospodarowania nimi.

7.4.4. Pojazdy wycofane z eksploatacji

System gospodarowania pojazdami wycofanymi z eksploatacji zakłada zbieranie odpadów przez punkty zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji legitymujące się stosownymi decyzjami w ramach prowadzonej działalności. Z punktów tych odpady powinny trafiać do funkcjonującej w Województwie Mazowieckim sieci stacji demontażu. Dopuszcza się także możliwość bezpośredniego kierowania pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu.

Biorąc pod uwagę zakres uprawnień samorządów terytorialnych w tym zakresie podstawowym zadaniem będzie rozpowszechnianie informacji o stacjach demontażu posiadających upoważnienie Wojewody Mazowieckiego do wydawania stosownych zaświadczeń o złomowaniu samochodu w celu jego wyrejestrowania.

Odpady powstające w skutek demontażu wycofanych z eksploatacji pojazdów, jak również inne odpady pochodzące z napraw i eksploatacji pojazdów mechanicznych (oleje, płyny chłodnicze, akumulatory, filtry olejowe a także zużyte opony, tworzywa sztuczne, szkło) będą przekazywane przedsiębiorcom posiadającym ważne zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu tego rodzaju odpadów.

7.4.5. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (również sprzęt zawierający substancje zubożające warstwę ozonową)

Postępowanie z tego rodzaju odpadami regulują przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495), która weszła w życie w dniu 21 października 2005 r.

Wprowadzający sprzęt przeznaczony dla gospodarstw domowych jest obowiązany, z dniem wejścia w życie ustawy, do zorganizowania i sfinansowania odbierania od prowadzących punkty zbierania zużytego sprzętu. Za zbierającego zużyty sprzęt uważa się prowadzącego punkt zbierania zużytego sprzętu, w tym sprzedawcę detalicznego i sprzedawcę hurtowego, oraz gminną jednostkę organizacyjną prowadzącą działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych i przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych. Zarówno gminna jednostka organizacyjna, jak i przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych mogą posiadać punkt zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, o ile posiadają zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów. Podmiot prowadzący działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych jest zobowiązany do selektywnego odbierania tych odpadów. Zbierający zużyty sprzęt jest zobowiązany do selektywnego zbierania zużytego sprzętu oraz do nieodpłatnego przyjmowania zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych, czyli od użytkowników indywidualnych.

Za podstawowe zadanie należy uznać zorganizowanie zbiórki z rozproszonych miejsc powstawania. Wsparciem dla tych działań winny być działania informacyjno-edukacyjne w zakresie prawidłowego postępowania z tego rodzaju odpadami.

Działania dotyczące zbiórki odpadów wielkogabarytowych (w tym niebezpiecznych) będących odpadami komunalnymi opisano w rozdziale 7.1. „Odpady komunalne”. Zbiórka zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych może być realizowana akcyjnie. Odpady te mogą być również zbierane razem z odpadami niebezpiecznymi np. poprzez specjalistyczny samochód, jak również dopuszcza się metodę bezpośredniego donoszenia do PDGO. Mieszkańcy powinni być poinformowani o miejscu zbiórki i czasie trwania akcji.

W odniesieniu do odpadów wytwarzanych przez podmioty gospodarcze to zbiórka będzie realizowana przez dystrybutorów sprzętu elektrycznego, bezpośrednio przez zakłady demontażu lub inne podmioty, które posiadają stosowne zezwolenie na zbieranie lub transport tego rodzaju odpadów.

Możliwa jest także organizacja wtórnego obiegu przestarzałych sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych – realizatorzy: przedsiębiorcy (sklepy, serwisy, komisje), organizacje odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego;

Gmina ma obowiązek udostępniać mieszkańcom na stronie internetowej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informację o znajdujących się na jej terenie zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych. Informacja ta powinna zawierać:

- nazwę firmy, oznaczenie jej siedziby i adres, imię, nazwisko zbierającego zużyty sprzęt,
- adresy punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w tym punktów sprzedaży sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Informacje te mogą być również zamieszczone na stronach internetowych Starostwa Powiatowego w Wołominie.

Plan zbierania i unieszkodliwiania odpadów zawierających substancje zubożające warstwę ozonową

Zbieranie odpadów zawierających substancje zubożające warstwę ozonową z gospodarstw domowych będzie organizowane poprzez:

- selektywne zbieranie odpadów,
- bezpośrednie dostarczanie odpadów do PDGO,
- zbieranie specjalistycznym samochodem,
- odbieranie zużytych urządzeń w punktach sprzedaży .

Sposób postępowania z odpadami zawierającymi substancje zubożające warstwę ozonową powinien być zgodny z Ustawą o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.) oraz Ustawą o postępowaniu z substancjami zubożającymi warstwę ozonową (Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1263, z późn. zm.).

Harmonogram działań w latach 2007-2015

Zadanie	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna
Organizacja zbierania zużytych urządzeń z gospodarstw domowych	2007-2011	Gminy, Producenci Organizacje odzysku
Monitorowanie osiągnięcia założonych poziomów odzysku i recyklingu urządzeń zawierających CFC i HCFC zapisanych w Rozporządzeniu Rady Ministrów (Dz.U. z 2007 r., Nr 109, poz. 752 w sprawie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych)	2008-2014	Urząd Marszałkowski
Kampania edukacyjno-informacyjna w zakresie prawidłowego postępowania ze zużytymi urządzeniami zawierającymi substancje zubożające warstwę ozonową w	2007-2015	Powiaty, Gminy, Producenci

7.4.6. Odpady zawierające azbest

Rada Ministrów przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Założeniem programu jest doprowadzenie do usunięcia w ciągu 30 lat wyrobów zawierających azbest.

Realizacja celu strategicznego w zakresie gospodarowania odpadami zawierającymi azbest wymaga podjęcia niżej wymienionych działań:

1. dokończenia pełnej i rzetelnej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na szczeblu gminnym;
2. opracowanie programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu;
3. organizacji kampanii edukacyjno – informacyjnej w zakresie prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest;
4. monitoringu usuwania oraz prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest – realizatorzy organy nadzoru budowlanego,
5. pomoc w finansowaniu usuwania azbestu dla indywidualnych gospodarstw domowych. Źródłem finansowania na usuwanie azbestu może być Powiatowy i Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Na terenie powiatu wołomińskiego nie przewiduje się lokalizacji składowiska odpadów niebezpiecznych przyjmującego odpady azbestowe. Przewiduje się, że wyroby zawierające azbest będą usuwane przez firmy posiadające zatwierdzony przez Starostę Powiatu Wołomińskiego program gospodarki odpadami. Działalność w zakresie transportu odpadów również wymaga uzyskania stosownego zezwolenia. Podmioty posiadające odpowiednie pozwolenia odbierają od mieszkańców płyty eternitowe ułożone na palecie owinięte folią i przekazują do unieszkodliwienia. Ostatecznie omawiane odpady będą unieszkodliwiane w instalacjach położonych poza terenem powiatu spełniających określone prawem wymogi i prowadzonych przez przedsiębiorców posiadających ważne decyzje na prowadzenie działalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.

Orientacyjny koszt zdjęcia 1 m² płyt eternitowych wynosi 25 - 30 zł/m². Koszt ten obejmuje zdjęcie płyty, zabezpieczenie do transportu, koszty składowania, opłatę za korzystanie ze środowiska opłacaną marszałkowi województwa. Do tego dochodzą koszty transportu - około 3 zł/km.

Możliwe jest zamówienie kompleksowej usługi polegającej na wymianie płyt eternitowych na inny materiał. Koszt wymiany wynosi około 100 zł/m² - obejmuje usunięcie azbestu i założenie płyty. W tej cenie jest też uwzględniony koszt nowej płyty.

Skuwanie natrysku azbestowo-cementowego (torkretu) jest znacznie droższe (35 do 75 zł za 1 m²). Ceny powyższe obejmują wszystkie czynności związane z usuwaniem azbestu i z reguły mogą być negocjowane. W sprzyjających warunkach, w zależności od warunków lokalnych, możliwe są upusty w wysokości nawet 20 – 25%.

Ze względu na określone przepisami warunki składowania koszty są stosunkowo wysokie i w zależności od ilości składowanych odpadów wynoszą najczęściej od 400 do 1200 zł za tonę.

Rozwiązaniem może być program kredytowy oferowany przez Bank Ochrony Środowiska. W ramach tego programu udzielane są, na bardzo korzystnych warunkach (0,4 stopy redyskontowej weksli, nie mniej jednak niż 3%), specjalne kredyty ekologiczne na usuwanie wyrobów azbestowych. Kredyt udzielany jest osobom fizycznym, przedsiębiorcom i jednostkom samorządu terytorialnego na pokrycie kosztów demontażu i rozbiórki elementów budowlanych oraz odbioru transportu i składowania odpadów zawierających azbest. Minimalna kwota kredytu wynosi 3 tys. zł (kwota maksymalna to 500 tys. zł) i nie może przekroczyć kosztów brutto wszystkich czynności wymienionych powyżej. Szczegółowe warunki udzielenia kredytu ustalane są z Bankiem. Istotą tego projektu jest jednak to, że Bank udziela kredytu w formie bezgotówkowej, na zasadzie porozumienia trójstronnego, gdzie stronami są kredytobiorca, bank oraz wyspecjalizowane przedsiębiorstwo wykonujące usługę. Pieniądze otrzymuje bezpośrednio przedsiębiorca wykonujący usługę, po dostarczeniu faktury potwierdzonej przez kredytobiorcę, protokołu odbioru robót oraz kopii karty przekazania odpadu potwierdzającej, że azbest został prawidłowo zagospodarowany. Wykonawcą usługi objętej takim sposobem kredytowania mogą być wyłącznie firmy, które podpisały odpowiednią umowę z Bankiem. Przed podpisaniem umowy o współpracy Bank dokonuje weryfikacji przedsiębiorcy.

7.4.7. Odpady zawierające PCB

Proponuje się przyjęcie następujących zasad postępowania z odpadami zawierającymi PCB:

1. Unieszkodliwianie odpadów PCB powinno odbywać się poprzez ich spalanie w spalarniach odpadów. Dopuszcza się jako metody unieszkodliwiania PCB także procesy D8, D9, D12 i D15 (wymienione w załączniku 6 do ustawy o odpadach).
 2. Proponowany system postępowania z odpadami zawierającymi PCB jest zgodny z systemem zaproponowanym w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015. Jest on związany z prowadzeniem działań w zakresie zbierania, demontażu i unieszkodliwiania odpadów PCB.
 3. Konieczne będzie wdrożenie akcji i programów edukacyjno – szkoleniowych w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami zawierającymi PCB skierowanych do przedsiębiorców, a w szczególności do małych firm, na terenie których stwierdzone zostaną urządzenia lub odpady zawierające PCB.
 4. Wykorzystywanie PCB w użytkowanych urządzeniach lub instalacjach nie dłużej niż do 30 czerwca 2010 r.;
1. sukcesywne usuwanie z odpadów PCB oraz unieszkodliwianie PCB, albo jeśli usunięcie PCB jest niemożliwe, unieszkodliwianie tych odpadów nie później niż do 31 grudnia 2010 r.;
 2. unieszkodliwianie odpadów PCB w kraju lub zagranicą;
 3. monitoring prawidłowego postępowania z odpadami i urządzeniami zawierającymi PCB;
 4. organizacja systemu gromadzenia i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB, które nie podlegają inwentaryzacji - utworzenie baz informacyjnych zawierających dane dotyczące ilości i miejsc występowania PCB oraz o ilości i miejscach występowania wykorzystywanych PCB;
 5. wsparcie finansowe dla inwestycji dotyczących eliminacji i unieszkodliwiania PCB;

6. udział jednostek administracji publicznej w finansowaniu usuwania i unieszkodliwiania odpadów PCB, dla których nie można ustalić właścicieli.

7.5. ODPADY POZOSTAŁE

7.5.1. Zużyte opony

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarki zużytymi oponami wymaga realizacji następujących zadań:

1. Rozwój systemu selektywnego zbierania zużytych opon

System selektywnego zbierania opon jest już w dużej mierze ukształtowany. Konieczne jest jego rozwinięcie, docelowo do objęcia swoim zasięgiem 100% wytwórców odpadów, w oparciu o funkcjonujące organizacje odzysku, stowarzyszenia producentów i importerów opon oraz podmioty zajmujące się odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem gumy. System zbierania powinien być doskonalony pod kątem zbierania zużytych opon od mieszkańców oraz od małych i średnich podmiotów gospodarczych.

Konieczna jest intensyfikacja kontroli i egzekucji nakazu ewidencji powstających odpadów i sposobów gospodarowania nimi w podmiotach zajmujących się wymianą lub naprawą opon.

7.5.2. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

Osiągnięcie założonych celów w zakresie odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej wymaga realizacji następujących zadań:

1. Selektywne zbieranie poszczególnych rodzajów odpadów remontowych, budowlanych i z demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej na miejscu wytwarzania.

Obowiązek selektywnego zbierania i transportu odpadów z grupy 17 spoczywa na wytwórcach odpadów (firmy budowlane, remontowe, rozbiórkowe, osoby prywatne prowadzące prace budowlano - remontowe). Wytwórca odpadów może zlecić wykonanie określonych działań innym firmom, o ile posiadają one stosowne zezwolenia. Zaleca się już na placu budowy magazynować w oddzielnych miejscach wstępnie posegregowane odpady budowlane. Pozwoli to na selektywne wywożenie ich do zakładu odzysku i unieszkodliwiania oraz na składowiska. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych wytwarzane w gospodarstwach domowych będą odbierane lub przewożone do podmiotów zajmujących się ich odzyskiem lub do lokalnej zbiornicy odpadów.

7.5.3. Komunalne osady ściekowe

Wymagania jakościowe i warunki, jakie muszą być spełnione przy wykorzystywaniu osadów ściekowych zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych.

Działania zmierzające do realizacji celów skupiać się będą na:

- zobligowaniu wszystkich wytwórców osadów ściekowych do przekazywania odpowiednim jednostkom kontrolnym zbiorczych zestawień dotyczących prowadzonej gospodarki osadami,
- intensyfikacji działań edukacyjno – informacyjnych dla rolników, pracowników administracji gmin oraz ogółu społeczeństwa w zakresie właściwego postępowania z osadami ściekowymi, prowadzenie akcji promocyjnych dotyczących stosowania osadów ściekowych i preparatów tworzonych na ich bazie w rolnictwie oraz kształtowaniu nowych walorów użytkowych zdegradowanych lub zdewastowanych terenów. Akcje takie mają także na celu przełamanie istniejących barier psychologicznych i błędnych stereotypów związanych ze stosowaniem osadów ściekowych i kompostu z osadów w celach przyrodniczych,
- objęcie monitoringiem realizacji przez oczyszczalnie ścieków obowiązku prowadzenia badań fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych osadów, celem osiągnięcia przez osady ściekowe właściwych parametrów dla późniejszego ich wykorzystania do celów rolniczych, przyrodniczych czy rekultywacji terenów zdegradowanych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 7 września 2005 roku w sprawie kryteriów dopuszczenia odpadów do składowania (Dz. U. Nr 186, poz. 1553), komunalne osady ściekowe nie spełniają warunków, które dopuszczają ich deponowanie na składowiskach. Wobec powyższego, wszystkie wytwarzane osady (jak również nagromadzone dotychczas na terenach oczyszczalni) skierowane zostaną unieszkodliwienia w odpowiednich instalacjach. Preferowane będą procesy termicznego przekształcania oraz kompostowanie. Osady o dobrych parametrach jakościowych będą mogły znaleźć zastosowanie w rolnictwie – dotyczyło to będzie głównie osadów powstających na terenie małych aglomeracji.

7.5.4. Odpady inne niż komunalne i niebezpieczne

Podkreślić należy, iż w przypadku tego segmentu wszelkie działania związane z postępowaniem z odpadami pochodzącymi z sektora gospodarczego spoczywają na posiadaczach (w tym wytwórcach) odpadów, a więc na poszczególnych podmiotach gospodarczych.

W rozumieniu ustawy o odpadach przez posiadacza odpadów rozumie się: „każdego, kto faktycznie włada odpadami (wytwórcę odpadów, inną osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną); domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości”.

Natomiast jako wytwórcę odpadów ustawa określa: „każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów, oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów”.

Każdy posiadacz (lub wytwórca) tego rodzaju odpadów posiada pewną swobodę wyboru metody ich zagospodarowania, z wyłączeniem tych odpadów, w odniesieniu do których ustawa o odpadach narzuca określone sposoby postępowania (oleje odpadowe, odpady medyczne, weterynaryjne i zawierające PCB, baterie i akumulatory). Jedynymi ograniczeniami w tym zakresie są przepisy prawne dotyczące gospodarki odpadami oraz aspekty ekonomiczne.

System gospodarki odpadami z sektora gospodarczego opierać się będzie na następujących założeniach:

- gospodarka odpadami jest częścią rynku i podlega takim samym zasadom, jak pozostałe sektory działalności,
- wytwórcy odpadów i podmioty oferujące usługi współpracują ze sobą w celu uzyskania jak największego stopnia odzysku i unieszkodliwienia odpadów,
- rolą jednostek samorządowych jest stymulacja podmiotów gospodarczych w celu osiągnięcia przez nich wymaganych standardów w zakresie postępowania z wytwarzanymi odpadami, oraz umożliwienie im (w zakresie własnych kompetencji) zgodnego z prawem odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- organy jednostek samorządowych mają za zadanie prowadzenie akcji wspierającej rozwój i funkcjonowanie systemu, poprzez udzielanie informacji, prowadzenie akcji promocyjno – edukacyjnych dla podmiotów wytwarzających odpady, wspieranie działań logistycznych dla zwiększania stopnia odzysku i unieszkodliwienia odpadów, udzielanie stosownych opinii.

Zadania, jakie należy wykonać dla osiągnięcia zamierzonego celu są następujące:

- Wspieranie i promowanie wdrażania w zakładach wytwarzających odpady technologii Czystszej Produkcji oraz norm serii ISO 14000,
- Dążenie do zmniejszenia do minimum przemieszczania odpadów, zgodnie z zasadami bliskości i samowystarczalności, poprzez system decyzji i pozwoleń,
- Umożliwienie sukcesywnego wykorzystania nagromadzonych wcześniej odpadów.
- Promowanie proekologicznych innowacji technologicznych w gospodarce odpadami w drodze wspierania targów ekologicznych i branżowych, wydawnictw specjalistycznych, baz danych na temat krajowych i zagranicznych technologii gospodarki odpadami.
- Prowadzenie ustawicznej edukacji, informacji i promocji oraz utrwalanie prawidłowych postaw obowiązków w zakresie wypełniania obowiązków z dziedziny gospodarki odpadami, szczególnie u wytwórców i posiadaczy odpadów oraz podmiotów prowadzących gospodarkę odpadami.
- Kontrola i monitoring wytwórców odpadów i podmiotów posiadających instalacje do unieszkodliwiania odpadów w celu stwierdzenia, czy działalność ta nie narusza przepisów ochrony środowiska i jest zgodna z normami i zaleceniami (w tym prowadzenie baz danych o odpadach).

8. PROGRAM PROMOCJI I EDUKACJI

Wdrożenie ustaleń zawartych w planie gospodarki odpadami wymaga zaangażowania i świadomego podejścia mieszkańców powiatu (zarówno dzieci i młodzieży jak i osób dorosłych), a także działających tutaj podmiotów gospodarczych – wytwórców odpadów. Już od wielu lat na terenie powiatu wołomińskiego prowadzona jest różnorodna i szeroka edukacja ekologiczna, obejmująca również temat gospodarki odpadami. Podkreślenia wymaga, iż prowadzenie edukacji ekologicznej jest procesem ciągłym, przynoszącym prawdziwe efekty dopiero po kilku lub kilkunastu latach. Konieczna jest w związku z tym kontynuacja prowadzonej działalności, a także jej koordynacja na szczeblu powiatu.

Do chwili obecnej, w poszczególnych gminach podjęte zostały następujące działania z zakresu edukacji ekologicznej:

Gmina Dąbrówka

Szkoła Podstawowa im. Norwida w Dąbrówce czynnie uczestniczy we wszystkich akcjach ekologicznych organizowanych na terenie Gminy Dąbrówka. Szkoła ta ma zapisane w planie rozwoju szereg działań proekologicznych. Uczestniczy w konkursach powiatowych (min. „Porządkujemy i odnawiamy las”), gminnych i międzyszkolnych, na których zajmują wysokie miejsca i wyróżnienia.

Uczniowie biorą czynny udział w zajęciach dodatkowych dotyczących ochrony środowiska m.in. Kółka ekologiczne (z podziałem na klasy 1-3 i 4-6), wydają gazetkę szkolną, w której systematycznie ukazują się artykuły pn. „Kącik ekologiczny”, kilka razy w roku organizowane są apele o tematyce ekologicznej. Szkoła uczestniczy w akcji Sprzątanie Świata oraz wspólnie z myśliwymi porządkują okoliczne lasy. Pod kierownictwem nauczycieli uczniowie przeprowadzają doświadczenie rozkładu odpadów. Ma to na celu uświadomienie konieczności selektywnego gromadzenia odpadów i powtórnego wykorzystania tych materiałów, które można. Urząd Gminy zorganizował dla młodzieży szkolnej konkursy plastyczne, w których uczestnicy mieli wykonać prace z odpadów.

Gmina Jadów

Młodzież szkolna o edukacji ekologicznej dowiaduje się przede wszystkim z zajęć szkolnych. Starsi mieszkańcy gminy mają możliwość uczestniczenia w zebraniach wiejskich, gdzie regularnie poruszane są zagadnienia dotyczące segregacji odpadów, sposobach zbiórki i wywozu odpadów. Dodatkowo Urząd Gminy propaguje zagadnienia ekologiczne poprzez akcje plakatowe i coroczny udział w akcji Sprzątanie Świata.

Gmina Klembów

W okresie zimowym przez Urząd Gminy organizowane są szkolenia ODR dla rolników, w trakcie, których poruszane są szeroko rozumiane zagadnienia ekologiczne w tym również możliwości powtórnego wykorzystania różnego rodzaju odpadów (min. osadów ściekowych, kompostu itp.). Młodzież i dzieci prowadzą zbiórkę baterii w szkołach i uczestniczą w akcji Sprzątanie Świata.

Gmina Marki

Edukacja ekologiczna prowadzona jest w szkołach poprzez całoroczny konkurs „Zbiórka makulatury w roku szkolnym”. W czasie akcji Sprzątanie Świata w szkołach odbywają się programy edukacyjne na temat skutków wywożenia odpadów do lasów.

Gmina Poświętne

Formą edukacji ekologicznej są rozdawane ulotki dotyczące zbiórki zużytych baterii. Urząd Gminy udziela informacji na temat zagrożeń przy demontażu wyrobów zawierających azbest, postępowania z odpadami komunalnymi, systemu selektywnego zbierania odpadów ulegających biodegradacji oraz tworzenia kompostowników. Ponadto, w szkołach gminy prowadzona jest edukacja ciągła dotycząca zasad prowadzenia gospodarki odpadami.

Gmina Radzymin

Edukacja ekologiczna na terenie gminy prowadzona jest w szkołach, gdzie nauczyciele z własnej inicjatywy prowadzą podczas lekcji zajęcia z uczniami; a także zajęcia warsztatowe w starostwie. Urząd Miasta propaguje zagadnienia ekologiczne poprzez akcje plakatowe. Związane są one z takimi wydarzeniami jak Sprzątanie Świata czy też porządki wiosenne na terenie gminy. Zorganizowano akcje „Czysty dom czysta ziemia” oraz „Akcja sprzątania Świata”.

Gmina Strachówka

Na terenie gminy Strachówka edukacja ekologiczna prowadzona jest w szkołach, na zajęciach lekcyjnych i podczas corocznych akcji Sprzątanie Świata. Gmina organizuje spotkania mieszkańców poszczególnych miejscowości z wójtem, na których poruszane są zagadnienia dotyczące ochrony środowiska i segregacji odpadów.

Gmina Thuszcz

Urząd prowadzi edukację wśród społeczeństwa gminy, ze szczególnym uwzględnieniem środowisk szkolnych. Ponadto w miejscowej prasie i na imprezach okolicznościowych podawane są informacje dotyczące zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego.

Gmina Wołomin

Stosowane formy edukacji ekologicznej na terenie gminy Wołomin to m.in. międzyszkolne konkursy zbiórki makulatury, zużytych baterii, puszek po napojach itp., z atrakcyjnymi nagrodami. Ponadto, Urząd Miejski w Wołominie prowadzi współpracę ze wszystkimi szkołami, organizacjami młodzieżowymi i środkami masowego przekazu. W procesie edukacyjnym zwraca się szczególną uwagę na możliwości ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów poprzez ich wstępną segregację w miejscu powstawania. W porozumieniu z Fundacją *Nasza Ziemia* gmina Wołomin przystąpiła w 2005 roku do wdrażania programu *Czysty Wołomin* stanowiącego program wsparcia działań związanych z gospodarką odpadami, w tym odzysku odpadów komunalnych i recyklingu odpadów opakowaniowych. Najważniejszym założeniem programu jest integracja i koordynacja wszelkich działań na terenie gminy, które mogą i/lub mogłyby służyć poprawie stanu czystości. Realizacja programu opiera się na zawiązaniu lokalnej koalicji wszystkich zainteresowanych środowisk: szkół, mediów, organizacji społecznych, przedstawicieli biznesu, lokalnych autorytetów i społeczności Wołomina. Program zakłada przeprowadzenie zmasowanej akcji informacyjno - edukacyjnej z uwzględnieniem wszystkich możliwych i skutecznych form przekazu. Program jest skoordynowany z realizacją projektu "Końcowa rekultywacja, ukształtowanie składowiska i selektywna zbiórka odpadów w Gminie Wołomin" zakwalifikowanego do wykonania i dofinansowania przez Zarząd Województwa Mazowieckiego z funduszy europejskich - Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR). Tematem przewodnim akcji informacyjno - edukacyjnej jest selektywna zbiórka odpadów "u źródła", polegająca na prowadzeniu segregacji w gospodarstwach domowych do specjalnie przeznaczonych worków. Dodatkową rolą programu jest aktywizacja dzieci i młodzieży w Wołominie. W trakcie realizacji programu przewidziano wiele inicjatyw, konkursów, warsztatów, których celem jest nie tylko edukacja ekologiczna.

Działania polegają na:

- kampanii w Internecie na stronie WWW.czystywołomin.pl;
- kampanii w prasie;
- patronacie medialnym: portalu internetowego i prasy lokalnej;
- ulotkach i plakatach;
- wystawach;
- obecności urzędników na imprezach publicznych.

Obecnie trwa kampania na rzecz wprowadzenia selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji.

Gmina Żąbki

Akcja edukacyjna prowadzona w szkołach i pozostałych placówkach oświatowych.

Gmina Zielonka

Urząd Gminy co roku wydaje i rozsyła do mieszkańców ulotki o szkodliwości spalania odpadów. Wydawana jest również gminna gazeta „Informator Zielonkowski”, w którym poruszane są zagadnienia dotyczące edukacji ekologicznej. Szkoły znajdujące się na terenie gminy również prowadzą akcje ekologiczne. Organizują zbiórkę zużytych baterii i uczestniczą w sprzątaniu Świata. Prowadzona jest szeroka kampania informacyjna na temat segregacji odpadów metoda workową. Mieszkańcy otrzymali ulotki informujące o zasadach zbiórki posegregowanych odpadów. Ulotka zamieszczona została na stronach WWW Urzędu Miasta oraz w prasie lokalnej. Dodatkowo mieszkańcy otrzymali darmowe kalendarzyki z terminami odbioru odpadów.

W ośmiu gminach powiatu (Wołomin, Jadów, Strachówka, Klembów, Dąbrówka, Radzymin, Tłuszcz i Poświętne) działają Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego przy Mazowieckim Ośrodku Doradztwa Rolniczego. Zespoły te mają za zadanie m.in. propagowanie idei ekologicznego rolnictwa wśród wszystkich rolników.

Powołano także Zespół Edukacji Ekologicznej, utworzony w celu realizacji zadań określonych w Programie ochrony środowiska dla powiatu wołomińskiego, w tym również zagadnień związanych z gospodarką odpadami.

Reasumując dotychczasowe działania w zakresie promocji i edukacji ekologicznej, w tym gospodarki odpadami należy uznać, że w większości gmin prowadzone są akcje zmierzające do poprawy stanu świadomości ekologicznej różnych grup społecznych na terenie powiatu, a w szczególności działania te skierowane są do dzieci i młodzieży szkolnej.

Celem nadrzędnym programu edukacji ekologicznej jest zwiększenie ilości pozyskiwanych z odpadów surowców wtórnych oraz zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów.

Cel ten będzie realizowany poprzez:

1. kształtowanie prawidłowych wzorców zachowań poszczególnych grup społeczeństwa powiatu w odniesieniu do gospodarki odpadami,
2. podniesienie wśród mieszkańców powiatu świadomości i wrażliwości na sprawy związane z ochroną środowiska,
3. upowszechnienie i zapewnienie każdemu mieszkańcowi dostępu do informacji na temat możliwości odzysku odpadów i płynących z tego korzyści ekologicznych i ekonomicznych,
4. kontynuację edukacji na temat gospodarki odpadami w przedszkolach i szkolnictwie wszystkich szczebli,
5. włączenie tematyki gospodarowania odpadami do działań i projektów realizowanych przez różnego rodzaju grupy społeczne i podmioty gospodarcze,
6. włączenie tematyki gospodarowania odpadami do artykułów prasowych i różnego rodzaju publikowanych biuletynów.

Jednym z podstawowych zadań niezbędnych do wykonania programów edukacji ekologicznej jest określenie grup celowych, do których chce się dotrzeć. Głównym adresatem programu promocji i edukacji w zakresie gospodarki odpadami jest społeczeństwo powiatu. Kluczową grupą jest młodzież szkolna i dzieci, gdyż wykazują się oni największą percepcją na edukację ekologiczną, a ponadto stanowią ważną grupę konsumencką. Akcją informacyjną powinien być objęty również szeroki krąg osób zajmujących się obecnie sprawami gospodarki odpadami w urzędach, instytucjach i zakładach, a także przedstawiciele grup opiniotwórczych z zakresu ochrony środowiska: pozarządowych organizacji i stowarzyszeń ekologicznych, nauczycieli, radnych i członków zarządu różnych szczebli administracji samorządowej.

Ważnym elementem jest propagowanie selektywnej zbiórki odpadów. Mieszkańców należy zachęcać do prowadzenia selektywnej zbiórki w domu - segregacja odpadów u „źródła” przynosi bowiem najlepsze efekty. Zachowanie takie powinno być dodatkowo wzmacniane przez bodźce ekonomiczne, polegające np. na zmniejszeniu stawki za odbiór posegregowanych odpadów.

W zależności od przyjętego systemu zbiórki odpadów należy przede wszystkim zwracać uwagę na pozytywne efekty ekologiczne. Niezbędne wydaje się większe zaangażowanie autorytetów i władz lokalnych.

W programach edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży selektywna zbiórka powinno stać się jednym z dominujących elementów. Realizacja tego celu jest dosyć łatwa i mało kosztowna. Można np. na terenie każdej ze szkół w gminie postawić zestaw pojemników do selektywnej zbiórki surowców opakowaniowych. Dzięki temu dzieci będą się w szkole dowiadywać o potrzebie prowadzenia selektywnej zbiórki i będą mogły obserwować, że odpady te rzeczywiście odbierane są jako surowce wtórne.

Właściwa realizacja działań związanych z edukacją ekologiczną na terenie powiatu wymaga realizacji następujących zadań:

1. Przygotowanie operacyjnego Programu Edukacji Ekologicznej obejmującego działania ukierunkowane na wszystkie grupy wiekowe.

W Programie tym winny znaleźć się zarówno ramy programowe, jak również propozycje materiałów edukacyjnych do wykorzystania w trakcie zajęć. Ponadto, Program należy uzupełnić o konspekty metodologiczne dla nauczycieli oraz materiały do prowadzenia zajęć.

2. Organizacja szkoleń dla pracowników administracji samorządowej oraz nauczycieli prowadzących zajęcia edukacji ekologicznej.

Należy przeprowadzić cykl szkoleń dla pracowników samorządowych poświęconych umiejętnościom prezentacji najważniejszych problemów ekologicznych powiatu, z udziałem specjalistów zorientowanych w metodach prezentacji i przekazywania informacji. W pierwszym rzędzie szkoleniem objęci być winni przedstawiciele gmin odpowiedzialni za udostępnianie przedmiotowych danych społeczeństwu. Grupa ta liczyć powinna ok. 12 - 24 osób. Ponadto, należy przeprowadzić szkolenia dotyczące racjonalnej gospodarki odpadami dla nauczycieli, którzy będą prowadzić odpowiednie zajęcia dla dzieci i młodzieży.

3. Prowadzenie akcji informacyjnych dla mieszkańców.

Dotyczy to szczególnie akcji propagujących racjonalną gospodarkę odpadami, selektywną zbiórkę oraz np. prowadzenie przydomowych kompostowników. Promocja będzie zorganizowana przy zastosowaniu form oświatowych, kulturalnych i reklamowych.

Formy oświatowe

- Prowadzenie działań oświatowo - informacyjnych w formie lekcji, gawęd, prelekcji ekologicznych według przyjętego uprzednio standardu dydaktycznego uwzględniającego lokalny wymiar problemu segregacji odpadów i zróżnicowanie wiekowo - edukacyjne odbiorców.
- Konkurs wiedzy ekologicznej na temat segregacji odpadów.
- Wycieczki obrazujące w sposób bezpośredni potrzebę selekcji odpadów: Zakład Unieszkodliwiania Odpadów, składowisko odpadów i inne instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- Wykonanie strony internetowej, informującej o działaniach ekologicznych na terenie powiatu.
- Spotkanie z profesjonalnymi ekologami zajmującymi się tematem segregacji odpadów.

Formy kulturalne

1. Konkursy plastyczne dla dzieci przedszkolnych i młodszych klas szkoły podstawowej z wystawami prac w poszczególnych przedszkolach i szkołach.
2. Plenerowa akcja plastyczna z udziałem przedszkolaków lub uczniów zorganizowana oddzielnie lub połączona z obchodami np. Dnia Ziemi czy akcji „Sprzątanie Świata”.
3. Konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjalnych (np. konkurs na plakat zachęcający do selekcjonowania odpadów).
4. Projekcje filmów fabularnych (tzw. kulturowych) lub dokumentalnych mówiących o potrzebie ochrony środowiska i segregacji odpadów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

Formy reklamowe

Działania reklamowe mają na celu zwiększenie znajomości nowego sposobu postępowania z odpadami, a zarazem zaznajomienie z nowymi pojemnikami (workami) na odpady. Działania te polegać będą na nakłanianiu mieszkańców do wypróbowania nowego rodzaju segregacji odpadów. Działania reklamowe muszą przenikać wspomniane wcześniej formy oddziaływań kulturalnych i oświatowych.

Akcja promocji powinna się rozpocząć od opracowania strategii reklamowej podporządkowującej pozostałe podmioty zaangażowane w oddziaływania społeczne tj. przedszkola, szkoły, placówki kulturalne. Opracowane zostaną odpowiednie materiały i formy reklamowe wykorzystywane następnie w działaniach oświatowo-kulturalnych. Są to:

- broszury, biuletyny, opracowania, raporty i monografie,
- artykuły i reklamy w prasie lokalnej,
- plakaty (także typu out door tj. wielkoformatowe), stickersy czyli nalepki, ulotki,
- logo, hasła reklamowe promocji,
- reklama nowych usług na i w środkach komunikacji i transportu,
- spotkania publiczne dla ogółu mieszkańców, prezentujące nowe formy działania w zakresie gospodarki odpadami.

9. OKREŚLENIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW W PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI

9.1. ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA FUNDUSZY

Inwestycje w dziedzinie gospodarki odpadami mogą być finansowane za pomocą środków pochodzących ze źródeł publicznych oraz ze źródeł prywatnych, które stanowią środki własne inwestorów, powiększone o komercyjne kredyty bankowe oraz /???. Do źródeł publicznych należą: budżet państwa, budżety jednostek samorządu terytorialnego, fundusze ekologiczne, środki pochodzące ze źródeł zagranicznych nie podlegające zwrotowi oraz pochodzące z funduszy Unii Europejskiej. Ponadto, inwestycje w tej dziedzinie mogą być wspierane przez niezależne instytucje finansowe, organizacje międzynarodowe, fundacje czy towarzystwa leasingowe. Możliwe jest również łączenie środków pochodzących z różnych źródeł oraz zawieranie umów na wspólną realizację inwestycji przez samorządy terytorialne i podmioty prawne.

Przedstawione zadania strategiczne w zakresie poprawy stanu gospodarki odpadami na terenie powiatu wołomińskiego mogą być finansowane z następujących źródeł:

- środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, dotacje i pożyczki,
- środki Wojewódzkiego, Powiatowego oraz Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacje, dopłaty i pożyczki,
- kredyty preferencyjne udzielane np. przez Bank Ochrony Środowiska (BOŚ S.A.) z dopłatami do oprocentowania lub ze środków donatorów, pożyczki, kredyty komercyjne, kredyty konsorcjalne,
- kredyty międzynarodowych instytucji finansowych (Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju - EBOiR, Bank Światowy),
- Fundusz Spójności Unii Europejskiej,
- Fundusze strukturalne Unii Europejskiej (www.fundusze-strukturalne.gov.pl),
- Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego UE,
- Norweski Mechanizm Finansowy,
- zagraniczna pomoc finansowa udzielana poprzez fundacje i programy pomocowe (np. z ekokonwersji poprzez EKOFUNDUSZ),
- fundusze własne inwestorów,
- leasing.

Środki finansowe UE

Aktualnie istnieje możliwość finansowania inwestycji w ochronie środowiska z Funduszy Strukturalnych oraz Funduszu Spójności, a także możliwość finansowania inwestycji ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (inwestycje w skali regionalnej i lokalnej). Ramy przedsięwzięć inwestycyjnych finansowanych ze wspomnianych funduszy określa Narodowy Plan Rozwoju (2004-2006).

W zakresie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi wsparcie inwestycyjne w okresie realizacji Narodowego Planu Rozwoju przeznaczone będzie przede wszystkim na budowę, rozbudowę lub modernizację składowisk odpadów komunalnych, systemy selektywnej zbiórki, recyklingu i odzysku odpadów komunalnych (sortownie, kompostownie), systemy zbiórki i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych.

Obok środków publicznych w realizacji Narodowego Planu Rozwoju będą uczestniczyły także środki prywatne - pomoc kierowana do przedsiębiorstw będzie podlegała zasadom konkurencji. Koordynatorem Funduszu Spójności jest Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (MGPIPS).

Najważniejszym źródłem pozyskania funduszy na realizację inwestycji w zakresie gospodarki odpadami jest Fundusz Spójności. W ramach tego funduszu, dla ustanowionego przez polski rząd, Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” w Priorytecie II – Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi, przeznaczono środki finansowe w postaci pomocy bezzwrotnej na kwotę 1 107,65 mln euro. Beneficjentami tego funduszu mogą być jednostki samorządu terytorialnego i ich związki lub podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych JST. Projekty finansowane muszą obejmować minimum 150 tys. mieszkańców. Maksymalny stopień dofinansowania wydatków kwalifikowanych może wynieść 85% projektu. W ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, będące instytucją zarządzającą powyższym programem, opracowało listę inwestycji priorytetowych, tzw. „listę indykatywną”, która została przekazana do Brukseli. Na liście znajdują się dwa projekty dla Województwa Mazowieckiego – program gospodarki odpadami dla M. st. Warszawy (155 mln euro), oraz program gospodarki odpadami Związku Gmin „Czyste Mazowsze” (25 mln euro).

Mniejsze projekty gospodarki odpadami obsługujące poniżej 150 tys. mieszkańców, mogą być finansowane w ramach regionalnych programów operacyjnych (RPO). W oparciu o środki Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich istnieje możliwość realizacji projektów dla gmin wiejskich i gmin miejskich liczących poniżej 5 tys. mieszkańców.

Niektóre działania w zakresie gospodarki odpadami (np. recyklingu), mogą być dofinansowane z Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Należy mieć na uwadze, że środki przeznaczone na gospodarkę odpadami w tych funduszach są relatywnie niewielkie.

Fundusze ekologiczne

Funkcjonujący w Polsce system funduszy ekologicznych obejmuje: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie, powiatowe i gminne fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Zasady funkcjonowania narodowego, wojewódzkich, powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. w Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 ze zm.).

Fundusze ekologiczne służą finansowaniu przedsięwzięć w dziedzinie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z celami wskazanymi w cytowanej wyżej ustawie. Podstawowymi źródłami zasilania wymienionych funduszy są środki z opłat za korzystanie ze środowiska, kar za naruszenie stanu środowiska oraz opłat produktowych. Przychodami funduszy są też dobrowolne wpłaty, zapisy, darowizny, świadczenia rzeczowe, środki pochodzące z fundacji, wpływy z przedsięwzięć organizowanych na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Narodowy Fundusz oraz wojewódzkie fundusze mają osobowość prawną. Fundusze gminne i powiatowe są funduszami celowymi pozostającymi w dyspozycji odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego.

Inną formą finansowania inwestycji w zakresie gospodarki odpadami i ochrony środowiska jest zagraniczna pomoc finansowa udzielana z fundacji i programów pomocowych takich jak:

- fundacja EkoFundusz,
- fundusze Strukturalne i Fundusz Spójności,
- fundacja ISPA.
- oraz banki wspierające inwestycje ekologiczne.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zasadniczym celem Narodowego Funduszu jest wspieranie finansowe przedsięwzięć podejmowanych dla poprawy jakości środowiska w Polsce. Główne kierunki jego działalności określa II Polityka Ekologiczna Państwa, natomiast co roku aktualizowane są cele szczegółowe - dokumenty wewnętrzne Narodowego Funduszu, w tym zwłaszcza zasady udzielania pomocy finansowej oraz lista przedsięwzięć priorytetowych. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, w tym ochrony środowiska przed odpadami, zakłada się dofinansowanie zadań inwestycyjnych zgodnych z niżej wymienionymi programami priorytetowymi:

- rekultywacja terenów zdegradowanych przez wojska federacji rosyjskiej, wojsko polskie i przemysł,
- likwidacja uciążliwości starych składowisk odpadów niebezpiecznych,
- unieszkodliwianie odpadów powstających w związku z transportem samochodowym (autozłom, płyny eksploatacyjne, akumulatory, ogumienie, tworzywa sztuczne) oraz zbiórka i wykorzystanie olejów przepracowanych,
- przeciwdziałanie powstawaniu i unieszkodliwianie odpadów przemysłowych i odpadów niebezpiecznych,
- realizacja międzygminnych i regionalnych programów zagospodarowania odpadów komunalnych (w tym budowa zakładów przetwórstwa odpadów oraz wspomaganie systemów zagospodarowywania osadów ściekowych).

W Narodowym Funduszu obowiązują następujące formy dofinansowania:

- pożyczki,
- pożyczki płatnicze,
- kredyty udzielane przez banki ze środków Narodowego Funduszu,
- dopłaty do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
- dotacje,
- umorzenia.

Wysokość dofinansowania udzielonego przez Narodowy Fundusz jest uzależniona od efektywności wykorzystania środków Funduszu, z zastosowaniem zasady uzyskania optymalnego efektu ekologicznego i ekonomicznego.

Udzielone przez Narodowy Fundusz dofinansowanie, w formie pożyczek i kredytów generalnie nie może przekroczyć 70% kosztów realizacji przedsięwzięcia. Pożyczki mogą być częściowo umarzone, pod warunkiem terminowego wykonania zadań i osiągnięcia planowanych w nich efektów. Szczegółowe zasady udzielania i umarzania pożyczek, udzielania dotacji oraz dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek są uchwalane corocznie przez Radę Nadzorczą Funduszu.

O dofinansowanie ze środków Funduszu mogą ubiegać się:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- administracja państwowa,

- przedsiębiorcy,
- jednostki szkolnictwa wyższego,
- jednostki organizacyjne ochrony środowiska,
- organizacje pozarządowe (stowarzyszenia, fundacje),
- osoby fizyczne.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Ze środków funduszu mogą być pokryte koszty poniesione po dniu podjęcia uchwały o przyznaniu dofinansowania. Środki funduszu nie mogą być wykorzystywane na pokrycie kosztów związanych z przygotowaniem inwestycji oraz realizację zadań uzupełniających bezpośrednią inwestycję.

W Funduszu obowiązują następujące formy finansowania:

- pożyczki,
- dotacje,
- dopłaty do kredytów bankowych.

Dominującą formą pomocy finansowej ze środków są oprocentowane pożyczki udzielane na preferencyjnych warunkach. Istnieją możliwości częściowego umorzenia pożyczek. Dotacje mogą być udzielane na proekologiczne zadania inwestycyjne i modernizacyjne realizowane przez jednostki sfery budżetowej, jednostki samorządów i inne jednostki organizacyjne prowadzące działalność w zakresie ochrony zdrowia, profilaktyki zdrowotnej, pomocy społecznej, oświaty i kultury.

Pomoc ze środków Funduszu może być udzielona wszelkim podmiotom realizującym zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, odpowiadające kryteriom wyboru przedsięwzięć na wniosek spełniający wymagania formalne.

Powiatowy i gminy fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska w dziale II rozdziale 4 określa przeznaczenie środków finansowych funduszy gminnych i powiatowych.

Środki gminnych funduszy, zgodnie z art. 406 i 407 ww. ustawy, przeznaczone są na:

- edukację ekologiczną oraz propagowanie działań proekologicznych i zasady zrównoważonego rozwoju,
- wspomaganie realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska,
- wspomaganie innych systemów kontrolnych i pomiarowych oraz badań stanu środowiska, a także systemów pomiarowych zużycia wody i ciepła,
- realizowanie zadań modernizacyjnych i inwestycyjnych, służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej, w tym instalacji lub urządzeń ochrony przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji wodnej,
- urządzenie i utrzymywanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków,
- realizację przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami,
- wspieranie działań przeciwdziałających zanieczyszczeniom,
- profilaktykę zdrowotną dzieci na obszarach, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska,
- wspieranie wykorzystania lokalnych źródeł energii odnawialnej oraz pomoc dla wprowadzania bardziej przyjaznych dla środowiska nośników energii,
- wspieranie ekologicznych form transportu,
- działania z zakresu rolnictwa ekologicznego bezpośrednio oddziałujące na stan gleby, powietrza i wód, w szczególności na prowadzenie gospodarstw rolnych produkujących metodami ekologicznymi położonych na obszarach szczególnie chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody,

- inne zadania ustalone przez radę gminy, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na programy ochrony środowiska,
- realizację przedsięwzięć związanych z ochroną powierzchni ziemi,
- inne zadania ustalone przez radę powiatu, służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju, w tym na programy ochrony środowiska.

Fundacja EkoFundusz

EkoFundusz jest fundacją powołaną w 1992 r. przez Ministra Finansów dla efektywnego zarządzania środkami finansowymi pochodzącymi z zamiany części zagranicznego długu na wspieranie przedsięwzięć w ochronie środowiska (tzw. konwersja długu). Dotychczas decyzję o ekokonwersji polskiego długu podjęły Stany Zjednoczone, Francja, Szwajcaria, Włochy, Szwecja i Norwegia. EkoFundusz zarządza środkami finansowymi pochodzącymi z ekokonwersji łącznie ponad 571 mln USD do wydatkowania w latach 1992 - 2010. Po 2009 roku nie będzie już można ubiegać się o środki z EkoFunduszu.

W zakresie gospodarki odpadami priorytetami EkoFunduszu są:

- tworzenie kompleksowych systemów selektywnej zbiórki, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych i niebezpiecznych,
- przedsięwzięcia związane z eliminacją powstawania odpadów niebezpiecznych w procesach przemysłowych (promocja "czystszych technologii") i likwidacją składowisk odpadów tego rodzaju,
- rekultywacja gleb zanieczyszczonych odpadami niebezpiecznymi stanowiącymi zagrożenie dla zdrowia ludzi lub świata przyrody.

Zalecane jest, aby projekty spełniały przynajmniej jeden z następujących warunków:

- wprowadzanie na polski rynek nowych technologii z krajów-donatorów,
- uruchomienie krajowej produkcji urządzeń dla ochrony środowiska,
- szczególne znaczenie dla ochrony zdrowia.

Od 2004 roku nastąpiła zdecydowana koncentracja środków na projektach niekomercyjnych. Oznacza to całkowite wycofanie się z udziału w inwestycjach charakteryzujących się wysoką opłacalnością. Zmiana ta wynika z konieczności pomocy inwestorom, dla których dotacja częstokroć stanowi o powodzeniu planowanego przedsięwzięcia niekomercyjnego, mającego na celu jedynie względy ochrony środowiska. Drugą istotną zmianą w porównaniu z latami poprzednimi będzie zmniejszenie udziału dotacji EkoFunduszu w całkowitych kosztach projektów. EkoFundusz nie dofinansowuje badań naukowych, akcji pomiarowych, a także studiów i opracowań oraz tworzenia wszelkiego rodzaju dokumentacji projektowej. Gdy inwestorem są władze samorządowe, dotacja może pokryć do 50% kosztów, a dla przedsiębiorców dofinansowanie EkoFunduszu może pokryć do 30% kosztów. EkoFundusz może wspierać zarówno projekty dopiero rozpoczynane, jak i będące w fazie realizacji, jeżeli ich rzeczowe zaawansowanie nie przekracza 60%.

Z dotacji EkoFunduszu nie mogą korzystać te przedsięwzięcia, które kwalifikują się do otrzymania dofinansowania w ramach programów pomocowych Unii Europejskiej. Natomiast z pomocy EkoFunduszu mogą korzystać:

- przedsiębiorcy,
- samorządy,
- inne podmioty (instytucje charytatywne, wyznaniowe, społeczne organizacje ekologiczne itp. podmioty, nie będące przedsiębiorcami w myśl ustawy Prawo działalności gospodarczej, (Dz. U. Nr 101, poz. 1178).

Banki wspierające inwestycje ekologiczne

Bank Ochrony Środowiska ma statutowo nałożony obowiązek kredytowania inwestycji służących ochronie środowiska. Udziela kredytów na między innymi: budowę składowisk odpadów i innych obiektów do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, zakup urządzeń związanych z usuwaniem odpadów, zakup sprzętu niezbędnego do zorganizowania zbiórki i transportu odpadów. Kredyty z BOŚ umożliwiają sfinansowanie zadania inwestycyjnego w 100%. Środki te są oprocentowane

w wysokości od 1%. Okres spłaty kredytu wynosi 5 lat, a okres karencji 1 rok. BOŚ udziela również kredytów ze środków NFOŚiGW i WFOŚiGW.

Inne banki aktywnie wspomagające finansowanie gospodarki odpadami to:

- Bank Rozwoju Eksportu S.A.,
- Polski Bank Rozwoju S.A.,
- Bank Światowy,
- Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju.

10. SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW WYZNACZONYCH W PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI

Na system monitorowania gospodarki odpadami składa się: zbieranie informacji o wynikach działań w sposób określony przepisami prawnymi (forma, tryb i terminy przekazywania do wojewódzkiej bazy danych o gospodarce odpadami) oraz zapisywanie tych informacji w bazie danych, natomiast porównanie tych wyników z wartościami wskaźników kontrolnych – na system oceny realizacji zamierzonych celów. Monitorowanie realizacji Planu umożliwi ocenę prawidłowości i efektywności działań oraz szybkie i elastyczne reagowanie na zmiany.

10.1. OPINIOWANIE PROJEKTU PLANU

Zgodnie z ustawą o odpadach projekt planu powiatowego podlega zaopiniowaniu przez zarząd województwa, organy wykonawcze gmin powiatu oraz Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej. Organy te udzielają opinii w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania projektu. Nie udzielenie opinii w tym terminie uznaje się za opinię pozytywną.

10.2. NADZÓR I KONTROLA NAD WYKONANIEM USTALEŃ PLANU

Działania w ramach nadzoru i kontroli będą z jednej strony źródłem dodatkowych informacji o stanie gospodarki odpadami, z drugiej instrumentem egzekwowania postępowania z odpadami zgodnego z prawem ogólnie obowiązującym i miejscowym.

Dla wyegzekwowania realizacji obowiązków wykorzystane zostaną wszystkie możliwości prawne wynikające wprost z ustawy o odpadach oraz z przyjętych regulacji prawa miejscowego. Dla zwiększenia skuteczności działań kontrolnych w aktywny sposób zostanie wykorzystana możliwość współdziałania z wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska.

Podstawowe informacje o odpadach są gromadzone w bazach danych, prowadzonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Główny Urząd Statystyczny. Bazy te stanowią podstawowe źródła informacji potrzebnych do opracowywania, wdrażania i oceny realizacji zamierzonych w planie celów gospodarki odpadami.

Do prowadzenia ilościowej i jakościowej ewidencji, zgodnie z katalogiem odpadów i listą odpadów niebezpiecznych, jest obowiązany każdy posiadacz odpadów, z wyjątkiem osób fizycznych oraz jednostek organizacyjnych, nie będących przedsiębiorstwami, które wykorzystują odpady na własne potrzeby. W przypadku odpadów komunalnych ewidencję muszą prowadzić wszystkie podmioty zajmujące się ich odbieraniem, transportem oraz odzyskiem i unieszkodliwianiem tych odpadów. System ewidencji opiera się na sporządzaniu kart ewidencji odpadów oraz kart przekazania odpadów. Wzory dokumentów oraz zakres danych określone są w przepisie wykonawczym do ustawy –

rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U. Nr 30 poz. 213).

10.3. SPRAWOZDANIE Z POSTĘPÓW WE WDRAŻANIU PLANU

Ustawa o odpadach stanowi, iż:

- plany gospodarki odpadami wszystkich szczebli podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata,
- co 2 lata organy wykonawcze opracowujące projekty planów składają sprawozdanie z realizacji planu organom uchwalającym plany (w przypadku powiatu sprawozdanie sporządzą zarząd powiatu, a następnie przedkłada go radzie powiatu i zarządowi województwa w terminie do dnia 30 czerwca po upływie okresu sprawozdawczego).

Zaznaczenia wymaga, iż ustawodawca nakreślił nieprzekraczalne ramy czasowe cykliczności oceny i weryfikacji, zaś powinna się ona dokonywać w miarę potrzeby, która to może być stwierdzona na podstawie bieżącego monitoringu i realizacji funkcji kontrolnych i nadzorczych.

Następne sprawozdanie Starosta Powiatu Wołomińskiego złoży do dnia 30 czerwca 2009 roku, a okres sprawozdawczy będzie obejmował lata 2007 - 2008.

Sprawozdanie z realizacji Powiatowego planu gospodarki odpadami obejmuje:

- ocenę stopnia realizacji określonych w planie celów i kierunków działań,
- sprawozdanie z wykonanych zadań pozainwestycyjnych i inwestycyjnych,
- zgodność wykonanych zadań z harmonogramem prac,
- sprawozdanie z realizacji harmonogramu finansowania założonych przedsięwzięć,
- podsumowanie z wnioskami i ewentualną rekomendacją nowelizacji planu.

Ocenę realizacji celów wskazanych w gospodarce odpadami na terenie powiatu wołomińskiego prowadzić się będzie w oparciu o:

- porównanie wskaźników przedstawionych w poniższej tabeli, odpowiadających założonym w planie celom,
- ocenę dynamiki zmian poszczególnych wskaźników przedstawionych w poniższej tabeli w poszczególnych latach,
- ocenę stopnia realizacji zadań zapisanych w planie, w oparciu o sprawozdania z realizacji gminnych planów gospodarki odpadami oraz informacje uzyskane z poszczególnych instytucji, urzędów lub resortów.

Podstawowymi źródłami informacji niezbędnymi do dokonania przedmiotowej oceny, będą:

- wojewódzka baza danych, dotycząca wytwarzania i gospodarowania odpadami, prowadzona przez marszałka województwa, tworzona w oparciu o zapisy *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* (tekst jednolity - Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz.251, art. 36 i 37) oraz rozporządzeń do ustawy,
- sprawozdania z realizacji gminnych planów gospodarki odpadami jednostek administracyjnych wchodzących w skład powiatu wołomińskiego,
- źródła administracyjne lub inne np., wynikające ze zobowiązań sprawozdawczych (m.in. decyzje w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami, informacje o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, rejestr posiadaczy odpadów zwolnionych z obowiązku uzyskiwania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów), tworzonych w oparciu o zapisy *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* (tekst jednolity - Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz.251, art. 36 i 37, art. 17 – 33), oraz zapisy rozporządzeń do ustawy,

- informacje zbierane przez inspekcję ochrony środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska w oparciu o *ustawę z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska* (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982 z późn. zm.),
- badania statystyczne (w szczególności Głównego Urzędu Statystycznego) oraz procedury ocen statystycznych na podstawie próbek lub estymatorów związanych z odpadami,
- przyjęte wskaźniki dotyczące ilości i jakości odpadów,
- połączone powyższe metody.

Dane dotyczące gospodarowania opakowaniami i odpadami opakowaniowymi gromadzone są na podstawie sprawozdań, które do Marszałka Województwa Mazowieckiego składają producenci, importerzy lub eksporterzy opakowań oraz przedsiębiorcy wprowadzający na rynek krajowy opakowania i organizacje odzysku. Należy wziąć pod uwagę, że przedsiębiorcy i organizacje składają sprawozdania marszałkowi właściwemu miejscowo ze względu na ich siedzibę lub miejsce zamieszkania, zaś przekazywane informacje nie wskazują terytorialnie na miejsce wprowadzenia opakowań bądź odzysku odpadów opakowaniowych.

10.4. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA EFEKTYWNOŚCI PLANU

Ocena wykonania zadań wyznaczonych w Planie przebiegać będzie w oparciu o analizę wskaźników efektywności realizacji wytyczonych działań i zadań. Wartości wskaźników określa plan wyższego szczebla (dla planu powiatowego – plan wojewódzki).

Tabela 48. Proponowane wskaźniki monitorowania osiągnięcia przyjętych w Planie gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego celów i zadań

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka
Ogólne		
1.	Masa odpadów wytworzonych – ogółem	Mg
2.	Odsetek odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
3.	Odsetek odpadów wytworzonych poddanych recyklingowi organicznemu	%
4.	Odsetek odpadów wytworzonych poddanych termicznemu przekształcaniu z odzyskiem energii	%
5.	Odsetek odpadów wytworzonych wykorzystanych bezpośrednio na powierzchni ziemi	%
6.	Odsetek odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami biologicznymi	%
7.	Odsetek odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami termicznymi	%
8.	Odsetek odpadów wytworzonych poddanych składowaniu bez przetworzenia	%
9.	Odsetek zaktualizowanych gminnych planów gospodarki odpadami	%
10.	Odsetek decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	%
11.	Odsetek decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	%
12.	Odsetek decyzji wydanych przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami, na które złożono odwołania	%
13.	Odsetek decyzji wydanych przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%
14.	Odsetek decyzji wydanych przez starostów w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%
15.	Odsetek decyzji wydanych przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w zakresie gospodarki odpadami, utrzymanych w postępowaniu odwoławczym	%
16.	Środki finansowe wydatkowane na budowę lub modernizację instalacji gospodarki odpadów – ogółem	tys. zł
17.	Środki finansowe wydatkowane na budowę lub modernizację instalacji gospodarki odpadów – z funduszy Unii Europejskiej	tys. zł
18.	Liczba etatów w administracji powiatowej w zakresie gospodarki odpadami	szt.
19.	Liczba etatów w administracji gminnej w zakresie gospodarki odpadami	szt.
20.	Liczba wdrożonych systemów zarządzania środowiskowego w przedsiębiorstwach i	szt.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka
	instytucjach gospodarki odpadami	
Odpady komunalne		
21.	Odsetek mieszkańców powiatu objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
22.	Masa zebranych odpadów komunalnych – ogółem	tys. Mg
23.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	tys. Mg
24.	Masa odpadów komunalnych zebranych jako resztkowe lub zmieszane	tys. Mg
25.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako resztkowe lub zmieszane poddanych przetwarzaniu metodami mechaniczno-biologicznymi	%
26.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako resztkowe lub zmieszane poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w spalarniach odpadów	%
27.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako resztkowe lub zmieszane poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w współspalarniach odpadów	%
28.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako resztkowe lub zmieszane bez przetwarzania	%
29.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
30.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi organicznego	%
31.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych termicznemu przekształcaniu w spalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	%
32.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych termicznemu przekształcaniu w współspalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	%
33.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych unieszkodliwianiu (poza składowaniem)	%
34.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych składowaniu	%
35.	Masa odpadów komunalnych ulegających składowaniu na składowiskach odpadów	mln Mg
36.	Iloraz masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów i masy tychże odpadów wytworzonych w 1995 r.	%
37.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne – ogółem	szt.
38.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	szt.
39.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne – ogółem	szt.
40.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	szt.
41.	Liczba instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania odpadów resztkowych lub zmieszanych	szt.
42.	Moce przerobowe instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania odpadów resztkowych lub zmieszanych	tys. Mg
43.	Liczba spalarni odpadów resztkowych lub zmieszanych	szt.
44.	Moce przerobowe spalarni odpadów resztkowych lub zmieszanych	tys. Mg
Odpady niebezpieczne		
45.	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	tys. Mg
46.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
47.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
48.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	%
49.	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	tys. Mg
50.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
51.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
52.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych bez przetworzenia	%
53.	Masa pozostałych do zlikwidowania urządzeń zawierających PCB	tys. Mg

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka
54.	Poziom odzysku olejów odpadowych	%
55.	Poziom recyklingu (regeneracji) olejów odpadowych	%
56.	Masa zebranych przenośnych baterii i akumulatorów	tys. Mg
57.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów kwasowo-ołowiowych (liczony wg dyrektywy ¹⁾)	%
58.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów niklowo-kadmowych (liczony wg dyrektywy ¹⁾)	%
59.	Poziom recyklingu pozostałych baterii i akumulatorów (liczony wg dyrektywy ¹⁾)	%
60.	Masa pozostałych zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest – do usunięcia i unieszkodliwienia	tys. Mg
61.	Liczba zinwentaryzowanych mogiłników pozostałych do likwidacji	szt.
62.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – ogółem	tys. Mg
63.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych	tys. Mg
64.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych w przeliczeniu na statystycznego mieszkańca	kg/mieszkańca
65.	Poziom odzysku dla zużytego sprzętu z grup 1 i 10 ²⁾	%
66.	Poziom recyklingu dla zużytego sprzętu z grup 1 i 10 ²⁾	%
67.	Poziom odzysku dla zużytego sprzętu z grup 3 i 4 ²⁾	%
68.	Poziom recyklingu dla zużytego sprzętu z grup 3 i 4 ²⁾	%
69.	Poziom odzysku dla zużytego sprzętu z grup 2, 5-7 i 9 ²⁾	%
70.	Poziom recyklingu dla zużytego sprzętu z grup 2, 5-7 i 9 ²⁾	%
71.	Poziom recyklingu dla zużytych lamp wyładowczych	%
72.	Liczba stacji demontażu ³⁾	szt.
73.	Liczba punktów zbierania pojazdów ³⁾	szt.
74.	Masa zebranych pojazdów wycofanych z eksploatacji ³⁾	tys. Mg
75.	Poziom odzysku odpadów pochodzących z demontowanych pojazdów wycofanych z eksploatacji ³⁾	%
76.	Poziom recyklingu odpadów pochodzących z demontowanych pojazdów wycofanych z eksploatacji ³⁾	%
Komunalne osady ściekowe		
77.	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	tys. Mg
78.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami biologicznymi	%
79.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi	%
80.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w rolnictwie	%
81.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w innych zastosowaniach	%
82.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych składowanych bez przetworzenia na składowiskach odpadów	%
Odpady opakowaniowe		
83.	Poziom odzysku – ogółem	%
84.	Poziom recyklingu – ogółem	%
85.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	%
86.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	%
87.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	%
88.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze stali	%
89.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z aluminium	%
90.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z drewna	%

¹⁾ – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylająca dyrektywę 91/157/EWG,

²⁾ – wg załącznika nr 1 do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495),

³⁾ – określonych w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202 i Nr 175, poz. 1458).

10.5. WERYFIKACJA I AKTUALIZACJA PLANU

Ustawa o odpadach wymaga, aby plany gospodarki odpadami aktualizowane były nie rzadziej niż raz na 4 lata. Jeżeli zmiany w gospodarce odpadami w gminie będą znaczące, lub będzie wymagała tego sytuacja lokalna, powiatowy plan gospodarki odpadami powinien być zaktualizowany przed tym terminem.

Proces aktualizacji poprzedza weryfikacja dokumentu w celu oceny, które części planu wymagają aktualizacji i w jakim zakresie. Weryfikacji podlega cały plan, tj. aktualny stan gospodarki odpadami, wytyczone cele i działania, program krótko- i długoterminowy, określone zadania i harmonogram ich realizacji.

11. ZARZĄDZANIE W SYSTEMIE GOSPODARKI ODPADAMI

W systemie gospodarki odpadami uczestniczy szereg podmiotów o różnym charakterze i w różny sposób wzajemnie powiązanych:

1. jednostki administracji publicznej:
 - odpowiedzialne za organizację i zapewnienie dostępności usług publicznych,
 - reglamentujące działalność podmiotów funkcjonujących poza sferą publiczną, podejmujące działalność w zakresie kontroli i nadzoru w ramach dopuszczonych prawem,
2. wytwórcy odpadów:
 - osoby fizyczne wytwarzające odpady komunalne w gospodarstwach domowych,
 - przedsiębiorcy, w związku z działalnością których odpady powstają,
3. przedsiębiorcy, dla których podstawowym przedmiotem działalności jest gospodarowanie odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku, unieszkodliwiania.

Poszczególne uczestnicy systemu uczestniczą w nim częstokroć „w kilku rolach”.

Realizacja planów gospodarki odpadami wymaga skorzystania z różnych instrumentów:

- wykorzystanie na zasadzie sprzężenia zwrotnego innych dokumentów planistycznych dla powiatu i poszczególnych jego gmin, w tym przede wszystkim planów finansowych (budżetów), planów zagospodarowania przestrzennego, jak również strategii rozwoju, wieloletnich planów inwestycyjnych, sektorowych planów rozwoju etc.
- stanowienie prawa miejscowego, przede wszystkim szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie poszczególnych gmin powiatu,
- wydawanie aktów administracyjnych, zarówno związanych bezpośrednio z gospodarką odpadami (zezwolenia na wytwarzanie odpadów, zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku, unieszkodliwiania, zbierania, transportu odpadów, zatwierdzanie w drodze decyzji programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi etc.) jak i innych (np. pozwolenia na budowę, decyzje ustalające warunki zabudowy i zagospodarowania terenu),
- wykonywanie funkcji nadzorczych i kontrolnych w zakresie określonych ustawowo samodzielnie bądź za pomocą właściwych służb, inspekcji i straży,
- wykonywanie gospodarki komunalnej poprzez własne jednostki, spółki handlowe z udziałem komunalnym, przedsiębiorców działających w imieniu jednostek samorządowych na zasadach umownych,
- działalność informacyjno – edukacyjna (w tym udzielanie informacji o środowisku w trybie określonym ustawą – *Prawo ochrony środowiska*).

Na szczeblu powiatu zgodnie z regulaminem organizacyjnym Starostwa Powiatu Wołomińskiego, zadaniami z zakresu gospodarki odpadami zajmował się będzie głównie Wydział Ochrony Środowiska. Część zadań będzie realizowana także przez inne wydziały.

Ponadto zadaniami z zakresu gospodarki odpadami będzie zajmowała się Komisja właściwa ds. ochrony środowiska, powołana przez Radę Powiatu Wołomińskiego.

12. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

Wnioski z analizy oddziaływania projektu Planu gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego wynikają z przepisów prawnych zawartych w art. 41 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r - Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.) oraz z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620 z późn. zm.).

Na podstawie przeprowadzonej analizy i oceny wpływu na środowisko aktualnie prowadzonej gospodarki odpadami w powiecie wołomińskim można stwierdzić, że dziedzina ta wywiera wpływ na następujące elementy środowiska:

Powietrze atmosferyczne (w tym także zmiany klimatu – efekt cieplarniany). Zmiany spowodowane są głównie przez:

- emisję gazów wysypiskowych, w tym metanu,
- lokalne skażenie mikrobiologiczne w otoczeniu składowisk odpadów i miejsc ich nielegalnego deponowania,
- uwalnianie freonów i innych substancji zubażających warstwę ozonową, co powoduje zanik ozonu w stratosferze,
- spalanie odpadów medycznych w lokalnych kotłowniach i instalacjach do tego nie przystosowanych, co powoduje uwalnianie się licznych zanieczyszczeń, m.in. dioksan i furanów,
- spalanie odpadów komunalnych w paleniskach domowych, co jest m.in. źródłem emisji toksycznych substancji do powietrza atmosferycznego,
- niewłaściwe postępowanie z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest, co powoduje jego pylenie do atmosfery.

Wody powierzchniowe i podziemne. Zmiany spowodowane są głównie przez:

- nieprawidłową lokalizację składowiska odpadów w Lipinach Starych oraz brak odpowiednich urządzeń zabezpieczających przed przenikaniem odcieków do wód gruntowych i powierzchniowych,
- istnienie „dzikich” wysypisk,

Gleby i grunty. Zmiany spowodowane są głównie przez:

- deponowanie odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych, na „dzikich” wysypiskach.

Potencjalne zmiany tego stanu, w przypadku braku realizacji projektowanego planu, dotyczą przede wszystkim dalszego pogorszenia jakości gruntów, gleb i wód podziemnych, spowodowanych migracją zanieczyszczeń z „dzikich wysypisk”. Likwidacja tych obiektów oraz zorganizowanie zintegrowanego systemu gospodarki odpadami jest podstawowym działaniem, planowanym w następnych latach funkcjonowania planu.

Plan gospodarki odpadami jest opisem zamierzeń mających na celu poprawę sytuacji w środowisku związanej z zagrożeniem odpadami. Generalne założenie Planu jest proekologiczne - przewiduje się kompleksowe uporządkowanie gospodarki odpadami na terenie powiatu. Planowany system gospodarki odpadami będzie stymulował działania:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- ograniczenie ilości powstających odpadów wraz z ich toksycznością,
- prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Podjęte zostaną działania prowadzące do:

- rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych,

- osiągnięcia planowanych poziomów odzysku odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, niebezpiecznych i opakowaniowych,
- redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska,
- zamykanie i rekultywacja składowiska odpadów,
- rozwoju systemu gospodarowania odpadami w oparciu o wyznaczone struktury regionalne.

Planuje się również lokalizację nowych obiektów zajmujących się odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów – Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Ekolina” w Zielonce. Na terenie powiatu wołomińskiego zaproponowano również utworzenie 12 Punktów Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów – po jednym w każdej gminie. Negatywne oddziaływanie na środowisko projektowanego systemu gospodarowania odpadami wiązać się będzie z funkcjonowaniem tych obiektów oraz ze zwiększoną ilością transportowanych po drogach powiatu odpadów.

Poniżej przedstawiono podstawowe działania związane z wdrażaniem Planu gospodarki odpadami, których realizacja może oddziaływać na środowisko (negatywnie lub pozytywnie):

Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów „Ekolina”

Docelowo w skład zakładu wejdą następujące obiekty: kompostownia odpadów, sortownia odpadów zmieszanych i pochodzących z selektywnej zbiórki, stanowisko demontażu odpadów wielkogabarytowych, magazyn odpadów „problemowych”, składowisko odpadów innych niż obojętne i niebezpieczne. Taki obiekt może wywołać negatywne skutki w środowisku spowodowane zwiększeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza, emisji odorów, emisji odcieków do wód podziemnych, powierzchniowych i gruntów. Zwiększeniu ulegnie również emisja hałasu w wyniku eksploatacji maszyn i urządzeń. W przypadku nieprawidłowo prowadzonej eksploatacji nastąpić może zanieczyszczenie gruntów w wyniku rozwiewania lekkich frakcji odpadów i ryzyko zanieczyszczenia dróg dojazdowych w wyniku niewłaściwie zabezpieczonych transportów odpadów. Nastąpią także zmiany w krajobrazie, choć będą one nieznaczne, pod warunkiem odpowiedniego urządzenia strefy wokół obiektu – np. zasadzenie roślinności wysokiej lub krzewów.

Budowa Punktów Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów

Na terenie PDGO magazynowane będą odpady przeznaczone do dalszego transportu do miejsc ich ostatecznego odzysku lub unieszkodliwiania. Negatywne oddziaływanie na środowisko może wystąpić w przypadku, gdy zawiedzie któreś ogniwo procesu (np. transport, przeładunek). Taki wariant może wywołać negatywne skutki w środowisku spowodowane przekroczeniem przepustowości miejsc przeznaczonych do magazynowania odpadów. Zwiększeniu ulegnie również emisja hałasu w wyniku eksploatacji maszyn i urządzeń. W przypadku nieprawidłowo prowadzonej eksploatacji nastąpić może zanieczyszczenie gruntów w wyniku rozwiewania lekkich frakcji odpadów i ryzyko zanieczyszczenia dróg dojazdowych w wyniku niewłaściwie zabezpieczonych transportów odpadów. Nastąpią także zmiany w krajobrazie, choć będą one nieznaczne, pod warunkiem odpowiedniego urządzenia strefy wokół obiektu – np. zasadzenie roślinności wysokiej lub krzewów.

Likwidacja składowiska odpadów i „dzikich wysypisk”

Obiekty te wykazują negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Są elementem zaburzającym krajobraz i stanowią zagrożenie dla czystości zasobów wód podziemnych, wód powierzchniowych oraz gruntów i gleb. Mogą także stanowić bardzo poważne zagrożenie sanitarne. Zlokalizowane są w różnych miejscach powiatu, najczęściej na terenach obrzeża osiedli zabudowy niskiej oraz na skraju lasów.

Selektywna zbiórka odpadów

Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów z podziałem na odpady niebezpieczne, surowce wtórne, odpady ulegające biodegradacji, wielkogabarytowe i remontowo - budowlane przyczyni się do poprawy stanu środowiska powiatu poprzez:

- stworzenie możliwości ponownego wykorzystania odpadów (stłuczka szklana, makulatura, tworzywa sztuczne, metale, itp),
- wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych trafiających na składowiska, powodujących znaczne zagrożenie zanieczyszczeniem substancjami toksycznymi wód i gleb,
- zmniejszenie ilości odpadów biodegradowalnych deponowanych na składowiskach i skierowanie ich do kompostowania, co przyczyni się do zmniejszenia uciążliwości dla środowiska przyrodniczego składowisk oraz spowoduje uzyskiwanie materiału znajdującego zastosowanie (kompostu),
- zmniejszenie ilości odpadów deponowanych na składowiskach i tym samym ograniczenie terenów zajmowanych przez składowiska oraz wydłużenie czasu ich eksploatacji.
- stworzenie możliwości wykorzystania surowców wtórnych zawartych w odpadach wielkogabarytowych oraz odzysku odpadów budowlanych poprzez zastosowania ich jako kruszywa w robotach drogowych, inżynieryjnych itp.

W wyniku realizacji celów Planu gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego przewiduje się wystąpienie następujących oddziaływań na środowisko:

1. Oddziaływanie na litosferę (powierzchniowe utwory geologiczne, rzeźba terenu, gleby)

Funkcjonowanie systemu selektywnej zbiórki oraz utrzymanie czystości i porządku w powiecie spowoduje poprawę stanu czystości powierzchni ziemi i wyeliminuje przenikanie zanieczyszczeń do gruntu, w tym do pokrywy glebowej. Transport odpadów nie będzie oddziaływał na litosferę. Zlikwidowanie „dzikich wysypisk” przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia gleb i gruntów oraz wpłynie na poprawę estetyki powierzchni ziemi w powiecie.

2. Oddziaływanie na atmosferę (zanieczyszczenie, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne i klimat)

Funkcjonowanie selektywnej zbiórki oraz utrzymanie czystości i porządku w powiecie spowoduje poprawę stanu czystości powietrza, eliminując źródło zanieczyszczeń, jakim są odpady składowane na powierzchni ziemi. Transport odpadów spowoduje zwiększenie emisji zanieczyszczeń motoryzacyjnych oraz emisję hałasu komunikacyjnego. Planowany system gospodarki odpadami nie spowoduje powstania źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

3. Oddziaływanie na biosferę

Funkcjonowanie selektywnej zbiórki oraz utrzymanie czystości i porządku w powiecie spowoduje pośrednio, poprzez poprawę stanu powierzchni ziemi oraz wód poprawę stanu siedlisk, stymulując vegetację roślin. Transport odpadów nie spowoduje istotnego, zauważalnego oddziaływania na biosferę. Będzie on znikomy w porównaniu z ruchem pozostałych pojazdów samochodowych na terenie powiatu.

Wdrożenie Planu nie spowoduje pogorszenia warunków życia ludzi – jakości warunków aerasanitarnych, jakości wód pitnych, klimatu, rekreacji i wypoczynku. Spowoduje poprawę walorów krajobrazowych powiatu.

Podsumowując, można stwierdzić, że realizacja zaplanowanych działań wpłynie na poprawę stanu środowiska, w szczególności w zakresie:

- ograniczenia procesów degradacji gleb i gruntów w związku z planowanym zamykaniem składowisk odpadów wraz z ich rekultywacją oraz z sukcesywną likwidacją „dzikich” wysypisk); istotne znaczenie będzie miał również wzrost ilości odpadów poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwienia poza składowaniem,
- poprawy stanu powietrza atmosferycznego,

- ograniczenia stopnia zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku objęcia zorganizowanym zbieraniem całego strumienia odpadów komunalnych, ograniczenia udziału odpadów komunalnych biodegradowalnych składowanych na składowiskach, zaprzestania składowania odpadów niebezpiecznych, wzrostu poziomu odzyskiwanych surowców wtórnych,
- pozytywnego wpływu na krajobraz w wyniku zamykania i rekultywacji składowisk odpadów komunalnych,
- przywrócenie naturalnych siedlisk flory i fauny,
- ochrony zasobów leśnych, w wyniku zmniejszenia zapotrzebowania na drewno (do produkcji papieru, mebli, elementów konstrukcyjnych, itp.) co będzie efektem wzrostu ilości odzyskiwanych i poddawanych recyklingowi surowców wtórnych,

Wdrożenie Planu spowoduje zauważalną, wyraźną poprawę ekologicznych warunków życia mieszkańców powiatu wołomińskiego oraz wzrost jego atrakcyjności rekreacyjnej i wypoczynkowej.

Przewidywane zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji Planu gospodarki odpadami

W wyniku realizacji aktualizacji Planu możliwe jest także występowanie oddziaływań negatywnych, co będzie efektem przyjętych rozwiązań inwestycyjnych.

W wyniku nieprawidłowo prowadzonej eksploatacji Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów lub PDGO dojść może do zanieczyszczenia środowiska, w szczególności gleb, gruntów i wód podziemnych. W pobliżu tych obiektów wzrośnie także emisja hałasu. Może wystąpić lokalne pogorszenie stanu powietrza atmosferycznego w obszarach oddziaływań obiektów gromadzenia, odzysku i unieszkodliwiania odpadów w wyniku emisji gazów i pyłów, a także odorów. Dotyczy to również składowisk odpadów.

Może wystąpić sytuacja, że odpady będą składowane w środowisku w sposób niekontrolowany. Jest to największe zagrożenie, dlatego bezwzględnie należy dążyć do ograniczenia ilości odpadów składowanych.

Aktualizacja Planu gospodarki odpadami na lata 2007-2015 nie zawiera rozwiązań, które mogłyby prowadzić do transgranicznych oddziaływań emisji zanieczyszczeń z projektowanych instalacji gospodarki odpadami.

ZAŁĄCZNIK NR 1

- INSTALACJE I OBIEKTY DO ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW

TABELA 1. PODZIAŁ POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA JEDNOSTKI TERYTORIALNE.....	17
TABELA 2. WYBRANE WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNO – CHEMICZNE ODPADÓW KOMUNALNYCH (WG OBREM, 2000).....	25
TABELA 3. SKŁAD MORFOLOGICZNY ODPADÓW DOMOWYCH WYTWARZANYCH W MIASTACH I NA WSI [%].....	25
TABELA 4. ZAWARTOŚĆ POSZCZEGÓLNYCH FRAKCJI W ODPADACH ZMIESZANYCH Z OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY [%].....	25
TABELA 5. WSKAŹNIKI CHARAKTERYSTYKI ILOŚCIOWEJ ODPADÓW KOMUNALNYCH [KG/M/ROK].....	27
TABELA 6. BILANS ODPADÓW KOMUNALNYCH W 2006 R. NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO WG SKŁADU MORFOLOGICZNEGO PRZEDSTAWIONEGO W KPGO 2010.....	27
TABELA 7. ILOŚCI ODPADÓW ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI* WYTWORZONYCH W ROKU 2006 NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	28
TABELA 8. SZACUNKOWY UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH W ODPADACH.....	28
TABELA 9. MIESZKAŃCY OBJĘCI ZORGANIZOWANĄ ZBIÓRKĄ ODPADÓW W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2002 - 2007.....	29
TABELA 10. ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH Z POSZCZEGÓLNYCH GMIN POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W 2006 ROKU.....	30
TABELA 11. SPOSOBY ZBIERANIA ODPADÓW Z TERENU GMIN POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO, STAN NA 31.12.2006R.	31
TABELA 12. MIESZKAŃCY POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO OBJĘCI SELEKTYWNA ZBIÓRKĄ ODPADÓW NA TERENIE POSZCZEGÓLNYCH GMIN W LATACH 2004 - 2007.....	31
TABELA 13. PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI SYSTEMU SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	32
TABELA 14. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW ZEBRANYCH SELEKTYWNE W LATACH 2004 - 2006.....	35
TABELA 15. ILOŚĆ ZEBRANYCH ODPADÓW W WYNIKU SELEKTYWNEJ ZBIORKI NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	36
TABELA 16. ILOŚCI ODPADÓW ZEBRANYCH SELEKTYWNE NA TERENIE POSZCZEGÓLNYCH GMIN W LATACH 2004 - 2006.....	36
TABELA 17. FUNKCJONUJĄCE SYSTEMY ZBIERANIA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH WYSTĘPUJĄCYCH W STRUMIENIU ODPADÓW KOMUNALNYCH W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	37
TABELA 18. ILOŚCI ODPADÓW WIELKOGABARYTOWYCH ZEBRANYCH W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH W LATACH 2004 - 2006.....	38
TABELA 19. ODPADY Z BUDOWY, REMONTÓW I DEMONTAŻU WYTWORZONE NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W 2005 ROKU	39

TABELA 20. ODPADY OPAKOWANIOWE ZEBRANE NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	40
TABELA 21. WYKAZ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW FUNKCJONUJĄCYCH NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	41
TABELA 22. ILOŚCI I RODZAJE Z SEKTORA GOSPODARCZEGO WYTWARZANE NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	43
TABELA 23. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW Z SEKTORA GOSPODARCZEGO WYTWARZANE NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	46
TABELA 24. INFORMACJA O MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA I ILOŚCIACH WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH PCB NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	49
TABELA 25. ILOŚCI I RODZAJE ORAZ SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OLEJAMI ODPADOWYMI W LATACH 2004 - 2006.....	52
TABELA 26. ILOŚCI BATERII I AKUMULATORÓW WYTWORZONYCH NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	54
TABELA 27. ILOŚCI I RODZAJE WYTWORZONYCH ODPADÓW Z DEMONTAŻU WYEKSPLATOWANYCH POJAZDÓW NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	56
TABELA 28. ILOŚCI ODPADÓW MEDYCZNYCH I WETERYNARYJNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	57
TABELA 29. ILOŚCI ZUŻYTEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO ZEBRANE NA TERENIE POWIATU.....	58
TABELA 30. ILOŚCI WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST ZINWENTARYZOWANE W GMINACH POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	59
TABELA 31. WYTWARZANE ILOŚCI ODPADÓW O KODZIE 15 01 10* WRAZ ZE SPOSOBEM ZAGOSPODAROWANIA W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM W 2004 ROKU.....	61
TABELA 32. WYTWARZANE ILOŚCI ODPADÓW OZNACZONYCH KODEM 17 05 03* WRAZ ZE SPOSOBEM ZAGOSPODAROWANIA W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM W ROKU 2004.....	61
TABELA 33. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW KOMUNALNYCH PODDANYCH POSZCZEGÓLNYM PROCESOM ODZYSKU LATACH 2004 - 2006.....	61
TABELA 34. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW KOMUNALNYCH PODDANYCH POSZCZEGÓLNYM PROCESOM UNIESZKODLIWIANIA W LATACH 2004 - 2006.....	62
TABELA 35. MIEJSCA SKŁADOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH Z TERENU POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	63
TABELA 36. „DZIKIE” WYSYPISKA ZLIKWIDOWANE NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 – 2006.....	65
TABELA 37. RODZAJE I ILOŚCI ODPADÓW Z SEKTORA GOSPODARCZEGO PODDAWANE PROCESOM ODZYSKU W LATACH 2004 - 2006.....	65

TABELA 38. RODZAJE I ILOŚCI ODPADÓW Z SEKTORA GOSPODARCZEGO PODDAWANE PROCESOM UNIESZKODLIWIANIA W LATACH 2004 - 2006.....	67
TABELA 39. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH PODDANYCH PROCESOM ODZYSKU W LATACH 2004 – 2006.....	67
TABELA 40. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH PODDANYCH PROCESOM UNIESZKODLIWIANIA W LATACH 2004 – 2006.....	68
TABELA 41. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA LATA 2008 – 2015 (WG GUS).....	74
TABELA 42. PROGNOZA WYTWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH (MG) W LATACH 2011 - 2015.....	76
TABELA 43. DOSTĘPNOŚĆ MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH W ZAKRESIE ODZYSKU/UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW DLA REGIONALNEGO OBSZARU GOSPODARKI ODPADAMI MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY W 2005 R.....	105
TABELA 44. ZAPOTRZEBOWANIE NA PODSTAWOWE FUNKCJE TECHNOLOGICZNE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI NA TERENIE REGIONALNEGO OBSZARU GOSPODARKI ODPADAMI MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY.....	105
TABELA 45. RODZAJ I WYDAJNOŚĆ PROPONOWANYCH INSTALACJI NA TERENIE REGIONALNEGO OBSZARU GOSPODARKI ODPADAMI MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY.....	106
TABELA 46. PLAN ZAMYKANIA SKŁADOWISK ODPADÓW	107
TABELA 47. CELE W ZAKRESIE OGRANICZANIA ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI KIEROWANYCH DO SKŁADOWANIA W LATACH 2008 – 2015.....	108
TABELA 48. PROPONOWANE WSKAŹNIKI MONITOROWANIA OSIĄGANIA PRZYJĘTYCH W PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO CELÓW I ZADAŃ.....	131
TABELA 49. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ DŁUGOTERMINOWYCH DO 2015 ROKU W GOSPODARCE ODPADAMI KOMUNALNYMI DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	143
TABELA 50. HARMONOGRAM KRÓTKOTERMINOWY RZECZOWO - FINANSOWY DLA ODPADÓW KOMUNALNYCH DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA LATA 2008 - 2011.....	144
TABELA 51. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY DLA ODPADÓW INNYCH NIŻ KOMUNALNE I NIEBEZPIECZNE DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA LATA 2008 - 2011.....	148
TABELA 52. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY DLA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA LATA 2008 - 2011.....	150

ZAŁĄCZNIK NR 2

HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH DO ROKU 2011 ORAZ DŁUGOTERMINOWYCH DO ROKU 2015

W celu spełnienia celów i kierunków działań założonych w Planie gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego na lata 2008 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015 określono zadania przewidziane do realizacji w latach 2008 – 2011 oraz w perspektywie roku 2015 wraz ze wskazaniem jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań i terminami realizacji tych zadań także (w przypadku harmonogramu na lata 2008 – 2011) planowane koszty zadań..

Tabela 49. Harmonogram realizacji zadań długoterminowych do 2015 roku w gospodarce odpadami komunalnymi dla powiatu wołomińskiego

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Akty prawne i inne zapisy
1.	Objęcie zorganizowanym systemem zbieraniem odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców powiatu	2008	Burmistrzowie, Wójtowie	art. 16a, ust.1 ustawy o odpadach, Kpgo 2010
2.	Objęcie wszystkich mieszkańców powiatu systemem selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych: <ul style="list-style-type: none"> – odpadów zielonych z parków i ogrodów, – papieru i tektury, – odpadów opakowaniowych ze szkła w podziale na kolory – tworzyw sztucznych i metali, – odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużyte baterie i akumulatory, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych leków, chemikaliów) – odpadów wielkogabarytowych i odpadów budowlano-remontowych. 	2008	Burmistrzowie, Wójtowie	art. 16a, ust.2 ustawy o odpadach, Kpgo 2010
3.	Prowadzenie procesu administracyjnego w zakresie zamykania składowisk nie spełniających wymagań UE	2014	Starosta	art. 59a, ust.3-7 ustawy o odpadach, Kpgo

Lp.	Zadanie	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Akty prawne i inne zapisy
				2010
4.	Tworzenie struktur ponadgminnych dla realizacji regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów	2008-2015	Rady gmin	art. 16a, ust.3 ustawy o odpadach, Kpgo 2010
5.	Tworzenie regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi, w tym budowa regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów	2008-2015	Burmistrzowie, Wójtowie Inwestorzy prywatni	art. 16a, ust.3 ustawy o odpadach, Kpgo 2010
6.	Zamykanie i rekultywacja składowisk	2014	Zarządzający i właściciele składowiskiem Gmina Wołomin	art. 54 ustawy o odpadach Kpgo 2010
10.	Edukacja ekologiczna w zakresie zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu wołomińskiego	2008-2015	Starostwo, Burmistrzowie, Wójtowie, placówki oświatowe	Kpgo 2010
10.	Budowa Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami w gminie Zielonka (RZGO)	2008-2015	Starostwo, Burmistrzowie, Wójtowie, inwestorzy prywatni	WPGO 2007 - 2015

Tabela 50. Harmonogram krótkoterminowy rzeczowo - finansowy dla odpadów komunalnych dla powiatu wołomińskiego na lata 2008 - 2011

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Zadania pozainwestycyjne</i>								
1.	Powołanie - koordynatora ds. realizacji planu gospodarki odpadami	Starosta Powiatu	2008	-	-	-	-	-

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Zadania pozainwestycyjne</i>								
	<ul style="list-style-type: none"> - utworzenie Komitetu Sterującego - utworzenie Zespołu Konsultacyjnego 							
2.	Aktualizacja gminnych planów gospodarki odpadami	burmistrzowie, wójtowie gmin	30 czerwiec 2008	70	-	-	-	środki własne gmin
3.	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nie przeznaczonych (w celu sukcesywnego likwidowania dzikich wysypisk odpadów, czyli usuwania odpadów z miejsc, które nie są legalnymi składowiskami odpadów lub magazynami odpadów)	burmistrzowie, wójtowie gmin	2008 - 2011	-	-	-	-	
4.	Udział gmin w strukturach ponadgminnych (w ramach regionalnego zakładu	Rady gmin	2008 - 2011	bd	bd	bd	bd	środki własne gmin fundusze ekologiczne

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Zadania pozainwestycyjne</i>								
	zagospodarowania odpadów oraz inwestycjach związków międzygminnych)							
5.	Kontrola, czy właściciele nieruchomości posiadają podpisaną umowę z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych	burmistrzowie, wójtowie gmin	2008 - 2011	-	-	-	-	-
6.	Złożenie Radzie Powiatu Wołomińskiego sprawozdania z realizacji planu	Starosta Powiatu	30 czerwiec 2009r	-	2	-	-	środki własne powiatu
7.	Prowadzenie działań z zakresu edukacji ekologicznej	wójtowie, burmistrzowie, Starosta Powiatu placówki oświatowe	2008 - 2011	10	10	12	12	środki własne gmin środki własne powiatu
8.	Monitoring realizacji Planu gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego	Starosta Powiatu	2008 - 2011	0,2	0,2	0,2	0,2	środki własne powiatu
Razem				80,2	12,2	12,2	12,2	

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Zadania pozainwestycyjne</i>								
RAZEM koszty pozainwestycyjne: 116,8 tys. PLN								
<i>Zadania inwestycyjne</i>								
1.	Budowa Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami w gminie Zielonka(RZGO)	Inwestor prywatny Gmina Zielonka Związek Gmin	2008-2011	bd	bd	bd	bd	środki inwestora środki własne gmin fundusze UE fundusze ekologiczne
2.	Budowa potencjału technicznego w zakresie selektywnego gromadzenia i transportu odpadów	Gminy Przedsiębiorcy	2008-2011	bd	bd	bd	bd	środki własne, fundusze UE, fundusze ekologiczne
3	Rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych	wójtowie, burmistrzowie, przedsiębiorcy, apteki, placówki oświatowe, punkty sprzedaży detalicznej organizacje odzysku, właściciele nieruchomości	2008 - 2011	280	320	240	240	środki własne gmin środki przedsiębiorców fundusze ekologiczne
4	Rekultywacja składowiska odpadów w Wólce Kozłowskiej, gmina Tłuszcz	Gmina Tłuszcz	2008 - 2011	200	450	450	450	środki własne gmin fundusze ekologiczne
5	Monitoring	Gminy	2008 -	260	260	260	260	środki własne

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Zadania pozainwestycyjne</i>								
	zamkniętych składowisk odpadów		2011					gmin fundusze ekologiczne
Razem				740	1 030	950	1 070	
RAZEM koszty inwestycyjne: 3 910 tys. PLN								
OGÓLEM koszty bezinwestycyjne i inwestycyjne w latach 2008 – 2011: 4 026,8 tys. PLN								

Tabela 51. Harmonogram rzeczowo-finansowy dla odpadów innych niż komunalne i niebezpieczne dla powiatu wołomińskiego na lata 2008 - 2011

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Przedsięwzięcia pozainwestycyjne</i>								
1	Działania edukacyjno – informacyjne dla podmiotów z sektora gospodarczego	Przedsiębiorstwa, Powiaty, Gminy	2008 – 2011	1	1	1	1	środki własne przedsiębiorców, Środki z budżetu samorządu powiatu, Środki z budżetu samorządu gminy, fundusze ekologiczne
Razem:				1	1	1	1	
RAZEM koszty pozainwestycyjne: 4 tys. PLN								
<i>Przedsięwzięcia inwestycyjne</i>								
1.	Budowa systemu unieszkodliwiania odpadów pochodzenia zwierzęcego	Wojewódzki Lekarz Weterynarii, Powiaty, Przedsiębiorcy	2008– 2011	50	40	30	20	środki z budżetu państwa, fundusze pomocowe UE, fundusze ekologiczne, środki własne

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Przedsięwzięcia pozainwestycyjne</i>								
								przedsiębiorców
2.	Monitorowanie wszystkich oczyszczalni ścieków w zakresie wytwarzania osadów ściekowych i sposobów postępowania z nimi	Gminy	2008 - 2011	-	-	-	-	-
<i>Razem:</i>				<i>50</i>	<i>40</i>	<i>30</i>	<i>20</i>	
RAZEM Koszty inwestycyjne: 140 tys. PLN								
OGÓLEM koszty bezinwestycyjne i inwestycyjne w latach 2008 – 2011:144 tys. PLN								

Tabela 52. Harmonogram rzeczowo-finansowy dla odpadów niebezpiecznych dla powiatu wołomińskiego na lata 2008 - 2011

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Przedsięwzięcia pozainwestycyjne</i>								
1.	Coroczna aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających PCB	Przedsiębiorcy, właściciele PCB	2008-2011	-	-	-	-	środki własne przedsiębiorców
2.	Działania edukacyjno – informacyjne mające na celu informowanie o szkodliwości PCB i o metodach jego unieszkodliwiania	Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie unieszkodliwiania PCB	2008-2011	0,05	0,05	0,05	0,05	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ekologiczne
3.	Rozwój i ujednolicenie systemów zbierania zużytych olejów odpadowych ze źródeł rozproszonych, w tym od ludności	Przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie gospodarki zużytymi olejami	2008-2011	bd	bd	bd	bd	środki własne przedsiębiorców
4.	Przeprowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnych na temat prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi	Powiat, Gminy, organizacje odzysku olejów odpadowych	2008-2011	0,05	0,05	0,05	0,05	Środki własne powiatu i gmin, fundusze ekologiczne, środki pomocowe
5.	Rozwój istniejących systemów zbierania małogabarytowych baterii i akumulatorów ze źródeł rozproszonych, w tym od ludności	Gminy, organizacje odzysku	2008-2011	bd	bd	bd	bd	środki własne gmin
6.	Przeprowadzenie	Starosta Powiatu,	2008-	0,05	0,05	0,05	0,05	Środki własne

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Przedsięwzięcia pozainwestycyjne</i>								
	kampanii edukacyjno – informacyjnych na temat prawidłowego postępowania ze zużytymi bateriami i akumulatorami	gminy, organizacje odzysku zużytych baterii i akumulatorów	2011					powiatu, programy pomocowe, fundusze ekologiczne
7.	Podnoszenie świadomości w zakresie prawidłowych sposobów postępowania z odpadami medycznymi i weterynaryjnymi w służbie zdrowia i gabinetach weterynaryjnych.	Starosta Powiatu Gminy Placówki służby zdrowia	2008-2011	0,05	0,05	0,05	0,05	środki własne powiatu fundusze ekologiczne
8.	Przeprowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnej na temat prawidłowego postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji	Starosta Powiatu, gminy, stacje demontażu, punkty zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji	2008-2011	0,05	0,05	0,05	0,05	środki własne powiatu fundusze ekologiczne
9.	Przeprowadzenie kampanii edukacyjno – informacyjnej na temat prawidłowego postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym	Starosta Powiatu gminy, organizacje odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	2008-2011	0,05	0,05	0,05	0,05	środki własne powiatu fundusze ekologiczne

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Przedsięwzięcia pozainwestycyjne</i>								
10.	Opracowanie gminnych programów usuwania azbestu	Gminy	2008	42	-	-	-	środki własne gmin fundusze ekologiczne
11.	Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest określająca: ilość, miejsce występowania i stan techniczny wyrobów zawierających azbest	Gminy	2008 - 2011	bd	bd	bd	bd	środki własne gmin
12.	Coroczne zgłoszenia przez gminy z terenu powiatu w terminie do 30 kwietnia w latach 2008 -2011 harmonogramu planowanych prac usuwania i unieszkodliwiania azbestu i wyrobów zawierających azbest w celu opracowania przez powiat planu wydatków z PFOŚiGW	Gminy	2008 - 2011	bd	bd	bd	bd	środki własne gmin
13.	Opracowanie corocznych planów wydatków z PFOŚiGW na cele usuwania i unieszkodliwiania azbestu i wyrobów	Starosta Powiatu	2008 - 2011	bd	bd	bd	bd	środki własne powiatu

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Przedsięwzięcia pozainwestycyjne</i>								
	zawierających azbest							
14.	Prowadzenie ciągłej akcji informacyjnej dotyczącej postępowania z azbestem i wyrobami zawierającymi azbest m.in. sposobu jego usuwania oraz szkodliwości na zdrowie ludzi	Powiat Gminy	2008 - 2011	0,5	0,5	0,5	0,5	środki własne powiatu środki własne gmin fundusze ekologiczne
15.	Zatwierdzanie „Programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi” dla podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Powiat	2008 - 2011	bd	bd	bd	bd	środki własne powiatu
16.	Monitoring procesu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Powiat	2008 - 2011	-	-	-	-	-
Razem				42,7 5	0,75	0,75	0,75	
RAZEM koszty pozainwestycyjne: 45 tys. PLN								
<i>Przedsięwzięcia inwestycyjne</i>								
18.	Sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających PCB	Przedsiębiorcy, właściciele PCB	2008-2010	bd	bd	bd	bd	Środki własne przedsiębiorców i właścicieli środków

Lp.	Opis zadania	Jednostki wdrażające	Okres realizacji zadania	Szacunkowe koszty w tys. PLN				Źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	
<i>Przedsięwzięcia pozainwestycyjne</i>								
								pomocowe, fundusze ekologiczne, budżety gmin
21.	Utworzenie 12 gminnych punktów gromadzenia odpadów (PDGO)	Gminy Przedsiębiorcy	2008-2011	400	1 500	800	400	środki własne gmin
30.	Wykonywanie prac polegających na usuwaniu azbestu i wyrobów zawierających azbest przez uprawnione podmioty gospodarcze	Gminy, właściciele obiektów	2008 - 2011	30	30	30	30	środki własne gmin środki własne właścicieli obiektów fundusze ekologiczne
Razem				430	1 530	830	430	
RAZEM koszty inwestycyjne: 3 220 tys. PLN								
OGÓLEM koszty bezinwestycyjne i inwestycyjne w latach 2008 – 2011: 3 265 tys. PLN								

Przykładowe treści zawarte w ulotce dotyczącej zasad unikania powstawania odpadów

1. Unikanie opakowań. Ponieważ dużą część zakupów stanowią opakowania, unikając ich nadmiaru znacznie przyczyniamy się do zmniejszenia się ilości śmieci. Sposobem na to może być, m.in. częstsze robienie zakupów na targu albo w sklepie branżowym zamiast w supermarkecie.

2. Wybór jak najmniej szkodliwego opakowania. Opakowania różnią się między sobą pod względem szkodliwości dla środowiska. W wielu przypadkach jest jasne, które opakowanie jest najmniej uciążliwe dla środowiska. Poniższa lista może okazać się pomocna przy wyborze odpowiedniego opakowania. Im opakowanie zajmuje niższe miejsce na liście, tym wyższy jest stopień jego uciążliwości dla środowiska.

1. Brak opakowania
2. Butelka do zwrotu (pod zastaw)
3. Szklana butelka (do pojemnika na szkło)
4. Papier i karton (na makulaturę)
5. Puszki metalowe (na złom)
6. Plastik
7. Opakowania wielmateriałowe

3. Kupowanie napojów tylko w butelkach szklanych i za kaucją. Napoje - wody mineralne i soki - w butelkach mają nie tylko bardziej przyjazne środowisku opakowanie i niższą cenę. Często górują one wyższą jakością nad napojami w opakowaniach kartonowych.

4. Kupowanie towarów w większych opakowaniach. Jeśli to możliwe, kupowanie towarów w większych ilościach. Unikanie towarów w małych porcjach np. mini jogurty, soki (nie dotyczy to artykułów, które przed spożyciem mogłyby ulec zepsuciu).

5. Korzystanie z pudełek, pojemników i kubków, które nadają się do wielokrotnego wykorzystania. Do przechowywania artykułów żywnościowych najlepiej jest użyć trwałych pojemników z przykrywkami zamiast jednorazowych - z folii plastikowej czy aluminiowej.

6. Wybór artykułów trwałego użytku i nadających się do powtórnego wykorzystania. Niemal wszystkie towary są do zdobycia w formie nadającej się do dłuższego użycia, np. chusteczki do nosa, pieluszki, zapalniczki, pióra, latarki, maszynki do golenia. Unikanie przedmiotów jednorazowego użytku.

7. Chodzenie na zakupy z własną torbę. Płócienna torba na zakupy jest prostym i przydatnym rozwiązaniem. Pod każdym względem jest lepsza od torebki plastikowej.

8. Oszczędzanie papieru. Używanie papieru dwustronnie, używanie częściowo zużytego papieru do robienia drobnych notatek, używanie powtórnie dużych kopert nalepiając na nie nowe nalepki adresowe, protestowanie przeciwko otrzymywaniu nie adresowanych broszur reklamowych i lokalnych pism, którymi nie jesteśmy zainteresowani.

9. Unikanie artykułów, które po wyrzuceniu stanowią niebezpieczne odpady. Nie tylko opakowania mogą być uciążliwe dla środowiska, ale również i sam produkt może zawierać trujące związki chemiczne. Dotyczy to między innymi farb, baterii, środków ochrony roślin oraz freonów zawartych w aerozolach, piankach i lodówkach oraz wszelkich artykułów z PCW. W przypadku wielu artykułów istnieją alternatywne rozwiązania nie prowadzące do powstania szkodliwych odpadów.

10. Zastąpienie substancji toksycznych. Duża liczba zwykłych produktów domowego użytku, od środków czystości do tkanin syntetycznych, zawiera niebezpieczne związki chemiczne. Istnieje wiele alternatywnych produktów nietoksycznych, ale trzeba wiedzieć, czego unikać i co można zastąpić czymś innym.

11. Unikanie kupowania rzeczy niepotrzebnych.

Wstępna segregacja odpadów

Przechowywanie oddzielnie różnych rodzajów odpadów. W ten sposób będą się one nadawały do powtórnego wykorzystania.

11. Wyrzucanie zużytych szklanych opakowań do specjalnego pojemnika na szkło. Słuczka może być z powodzeniem przetworzona na surowiec do produkcji nowych butelek i słoików. Pozwoli to zaoszczędzić od 25 do 30% energii, a przez to zmniejszy się szkodliwy wpływ na przyrodę i krajobraz (mniejsze wydobycie kamienia i piasku) oraz. Ze względu na brak konieczności powtórnego użycia sody (jest ona niezbędna przy produkcji szkła), zostanie zmniejszone zanieczyszczenie wód.

12. Przeznaczenie zużytego papieru na makulaturę. Makulatura stanowi 70% materiału używanego do produkcji nowego papieru gazetowego. W ten sposób oszczędza się duże powierzchnie lasów, produkuje się mniej odpadów i w mniejszym stopniu zanieczyszcza się środowisko. Produkcja papieru z wykorzystaniem makulatury jako surowca oznacza: 50% zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, 60% mniejsze zużycie energii, 85% mniejsze zużycie wody, 95% mniejsze skażenie wody. Makulatura jest źródłem bardzo efektywnej izolacji cieplnej domów, zwanej ekofibrem.

13. Pozbywanie się niepotrzebnej odzieży i innych materiałów tekstylnych. Pewne ilości odzieży są gromadzone w punktach opieki społecznej. Część z nich może być przeznaczona na produkcję makulatury.

14. Przedłużenie okresu żywotności mebli i wyposażenia domowego. Zepsuty przedmiot w wielu wypadkach może zostać naprawiony. Dzięki sklepom skupującym używane meble i przedmioty domowego użytku oraz „pchlím targom”, wiele nadal wartościowych rzeczy nie trafia na śmietnik. Dopiero w momencie, gdy artykuł nie nadaje się już zupełnie do użytku, należy się go ostatecznie pozbyć.

15. Przechowywanie osobno odpadów pochodzenia organicznego (kuchenne i ogrodowe). Blisko połowę odpadów z gospodarstw domowych stanowią odpady organiczne, tzn. odpady roślinne i zwierzęce, które w procesie powolnego rozkładu mogą być przetworzone na kompost. Coraz więcej miast wprowadza już stopniowo osobną zbiórkę odpadów organicznych i ich przeróbkę w kompostowniach. W przypadku posiadania własnego ogródek najlepszym rozwiązaniem jest przyzma kompostowa; aż 2/3 ogólnej ilości odpadów organicznych nadaje się do indywidualnego kompostowania. W ten sposób obniżają się koszty transportu odpadów i koszty zużywanej przy ich obróbce energii.

16. Przechowywanie oddzielnie wszelkich odpadów niebezpiecznych. Każdy obywatel wyrzuca w ciągu roku przeciętnie 20 kg niebezpiecznych odpadów, z tego zaledwie 2 kg odpadów jest zbierane oddzielnie i unieszkodliwiane. Po ich zebraniu niebezpieczne odpady są przeznaczone do spalania w bardzo wysokich temperaturach. W ten sposób powstaje mniej szkodliwych dla środowiska substancji. Część zgromadzonych odpadów jest składowana na specjalnie do tego celu stworzonych składowiskach. Rozwiązanie problemu unieszkodliwienia odpadów niebezpiecznych nie jest do tej pory jeszcze zadowalające i nie we wszystkich przypadkach przebiega ono bez szkody dla środowiska. W każdym razie lepiej jest zastosować wstępną segregację zbierając osobno niebezpieczne odpady niż wrzucać je do kosza z innymi odpadami.

STRESZCZENIE

Racjonalna gospodarka odpadami w powiecie wymaga opracowania i wdrożenia zintegrowanego systemu gospodarki odpadami, którego założenia przedstawiono w pierwszym „Planie gospodarki odpadami dla powiatu wołomińskiego na lata 2004 - 2011”, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu w Wołominie Nr XIX-150/04 z dnia 28.09.2004 r.

Zaktualizowana wersja „Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu wołomińskiego na lata 2008 – 2015” przedstawia działania zmierzające do utworzenia nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarowania odpadami. Głównym celem systemu gospodarki odpadami jest poprawa warunków życia mieszkańców powiatu wołomińskiego, a także konieczność dostosowania się do wymogów prawnych w zakresie zbierania i transportu oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Powiatowy plan gospodarki odpadami obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na obszarze powiatu wołomińskiego oraz przywożonych na jego obszar.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w 2006 roku na terenie powiatu wołomińskiego (według wskaźników) wynosiła 65 179 Mg. Ilość odpadów innych niż komunalne i niebezpieczne wynosiła w 2006 roku 17 076,9 Mg. W 2006 roku wytworzono na terenie powiatu wołomińskiego 17076,9 Mg odpadów niebezpiecznych. Procesom odzysku poddano w 2006 roku 6 492,78 Mg odpadów komunalnych - głównym procesem odzysku był proces R5 (recykling lub regeneracja innych materiałów nieorganicznych), a następnie R3 (recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (włączając kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) i R10 (rozprowadzanie na powierzchni ziemi w celu nawożenia lub ulepszenia gleby). Jediną metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych w latach 2004 – 2006 było unieszkodliwianie poprzez składowanie. Na terenie powiatu wołomińskiego unieszkodliwianiu poprzez składowanie poddano w 2006 roku 26 379,03 Mg, co stanowi 80,3% ich zebranej ilości.

Podsumowując stan aktualnej gospodarki odpadami na terenie powiatu wołomińskiego, można wyróżnić jej mocne i słabe strony.

Mocne strony

- objęcie zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych około 80% mieszkańców powiatu,
- wprowadzone rozwiązania w zakresie zbiórki i transportu komunalnych odpadów zmieszanych,
- wprowadzone i systematycznie rozwijane selektywne zbieranie odpadów systemem pojemnikowym i workowym,
- wzrastająca systematycznie efektywność selektywnego zbierania odpadów,
- wprowadzone selektywne zbieranie niektórych rodzajów odpadów niebezpiecznych,
- rozwój selektywnego zbierania odpadów wielkogabarytowych,
- kompostowanie części odpadów ulegających biodegradacji przez mieszkańców we własnym zakresie, na terenie posesji,
- zmniejszenie strumienia odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania,
- prowadzona systematycznie edukacja ekologiczna w placówkach oświatowych,
- systematyczna likwidacja „dzikich” wysypisk,
- możliwość korzystania z obiektów i instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów (sortownie, kompostownie, składowiska), położonych zarówno na terenie powiatu, jak i poza nim,
- Starosta Wołomiński wydał szereg decyzji firmom z poza terenu, uprawnionym do demontażu i unieszkodliwiania pokryć azbestowych,
- gospodarka odpadami poprodukcyjnymi z sektora gospodarczego należy do obowiązków prowadzących działalność podmiotów gospodarczych, tak w zakresie minimalizacji odpadów jak i gromadzenia, wywozu oraz wykorzystywania lub unieszkodliwiania. Na tę okoliczność podmioty muszą uzyskać decyzję Starosty lub Wojewody, przekazywać roczne sprawozdania Marszałkowi Wojewódzkiemu, a Delegatura WIOŚ - prowadzić monitoring oraz inspekcje kontrolne,

- zwiększyła się liczba decyzji związanych z wytwarzaniem i gospodarowaniem odpadami dla podmiotów prywatnych.

Słabe strony

- nie funkcjonuje system gospodarki odpadami komunalnymi, rozumiany jako zintegrowany kompleks działań ukierunkowanych na planowe osiągnięcie zamierzonego celu,
- brak pełnego wykorzystania instrumentów prawnych będących w gestii administracji samorządowej gminnej,
- zróżnicowane zaangażowanie władz poszczególnych gmin w kreowanie i rozwój lokalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
- gminy, ze względu na wielkość i potencjał, nie mogą skutecznie kreować i wdrażać autonomicznych systemów gospodarki odpadami komunalnymi szczególnie w zakresie odzysku i unieszkodliwiania - wskazane byłoby tworzenie związków celowych,
- część mieszkańców powiatu nie ma podpisanych umów z podmiotami uprawnionymi do odbierania odpadów komunalnych,
- brak zorganizowanego systemu pozyskiwania odpadów niebezpiecznych pochodzących z odpadów komunalnych,
- odpady niebezpieczne wytwarzane w małej przedsiębiorczości handlowo-usługowej w znacznym stopniu trafiają do strumienia odpadów komunalnych,
- duży odsetek składowanych i nieprzetworzonych odpadów, przy braku stosowania innych metod odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- niedostateczna świadomość ekologiczna mieszkańców, szczególnie z zakresie gromadzenia odpadów zmieszanych i selektywnego zbierania,
- nie podjęto skutecznych działań mających na celu organizację zbiórki odpadów remontowo – budowlanych oraz odpadów ulegających biodegradacji. Brak działań w zakresie realizacji zbiórki odpadów ulegających biodegradacji może skutkować problemami w realizacji stopnia redukcji ilości odpadów trafiających na składowiska. część odpadów nadal trafia do środowiska w sposób niekontrolowany, m.in. poprzez spalanie w piecach oraz usuwanie na tzw. „dzikie wysypiska”.
- w powiecie wołomińskim jak na razie brak jest ogólnego wykazu obiektów zawierających pokrycia dachowe z płyt azbestowo-cementowych oraz brak informacji o wymianie pokryć,
- brak mechanizmów dofinansowania usuwania azbestu dla indywidualnych gospodarstw domowych,
- niedostateczny rozwój i brak efektywności systemów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w gminach powiatu wołomińskiego,
- brak jest dokładnych informacji o ilościach wytwarzanych osadów ściekowych oraz odpadów z sektora gospodarczego, w tym niebezpiecznych. Niemożliwa jest wiarygodna ocena sposobów prowadzenia gospodarki tymi odpadami.
- nierozwiązanym problemem są małe ilości olejów odpadowych powstające w dużym rozproszeniu, głównie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw i indywidualnych użytkowników,
- niedostatecznie funkcjonuje zbieranie baterii i akumulatorów małogabarytowych, głównie ze względu na niską świadomość społeczeństwa oraz brak dostatecznie rozbudowanej sieci punktów zbierania. Dodatkowym utrudnieniem jest fakt, że odpady te powstają w dużym rozproszeniu. Powszechną praktyką usuwania zużytych baterii jest zarówno z gospodarstw domowych jak i podmiotów gospodarczych jest pozbywanie się ich do strumienia odpadów komunalnych,
- za najważniejszy problem związany z postępowaniem z pojazdami wycofanymi z eksploatacji uznano tzw. „szarą strefę”, do której zgodnie z szacunkami FORS (Stowarzyszenie Forum Recyklingu Samochodów), trafia 9 z 10 samochodów. Takie postępowanie wynika przede wszystkim z niskiej świadomości ekologicznej właścicieli pojazdów, którzy nie zdają sobie sprawy z ciężących na nich obowiązków lub świadomie je lekceważą,
- niedostatecznie rozwinięty jest system selektywnego zbierania zużytych opon, istnieją możliwości techniczne zapewniające odzysk lub unieszkodliwienie (poza składowaniem) całego strumienia

wytworzonych odpadów. Problemem jest nielegalne spalanie części zużytych opon oraz deponowanie na składowiskach,

- brak prawidłowo funkcjonującego systemu monitorowania ilości wytwarzanych odpadów medycznych w indywidualnych praktykach lekarskich,
- brak prawidłowo funkcjonującego systemu monitorowania ilości wytwarzanych odpadów weterynaryjnych w gabinetach prywatnych,
- brak wiarygodnych i rzetelnych danych dotyczących rynku sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- system zbierania odpadów budowlanych i remontowych nie obejmuje wszystkich wytwórców, brak modułu zbierania odpadów z grupy 17 z gospodarstw domowych,
- odpady z grupy 17 nie zawsze są zbierane w sposób selektywny, umożliwiający ich zagospodarowanie,
- w niewystarczający sposób postępuje organizacja systemu zbierania, gromadzenia i transportu odpadów powstających w sektorze małych i średnich przedsiębiorców oraz rozpoznanie stanu aktualnego gospodarki odpadami w małych i średnich podmiotach gospodarczych,
- występują trudności w monitorowaniu stanu gospodarki odpadami ze względu na zdywersyfikowany system zbierania informacji nt. gospodarki odpadami (na podstawie szeregu aktów prawnych, przez wiele instytucji zarówno drogą administracyjną, jak i badań statystycznych, przy użyciu różnych metodyk).

W odniesieniu do analizy stanu aktualnego, w przedmiotowym dokumencie sformułowano w odniesieniu do poszczególnych grup i rodzajów odpadów priorytety, cele i zadania z zakresu gospodarki odpadami mające na celu wyeliminowanie zaobserwowanych nieprawidłowości.

Cele krótkookresowe 2008-2011

4. Wspieranie działań dla zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu wołomińskiego w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi.
5. Wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców powiatu zorganizowanym zbieraniem odpadów do końca 2008 roku.
6. Wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców powiatu najpóźniej do końca 2008 roku systemem selektywnego zbierania odpadów w zakresie:
 - odpadów zielonych z parków i ogrodów,
 - papieru i tektury,
 - odpadów opakowaniowych ze szkła,
 - tworzyw sztucznych i metali,
 - odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych leków, chemikaliów),
 - odpadów wielkogabarytowych i odpadów budowlano – remontowych.
9. Doskonalenie systemu selektywnej zbiórki dla osiągnięcia pod koniec 2011 roku odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu:
 - zbierania odpadów wielkogabarytowych na poziomie 35% ilości wytworzonej,
 - zbierania odpadów niebezpiecznych na poziomie 10% ilości wytworzonej,
 - poddania odpadów opakowaniowych: odzyskowi - 60% ilości wytworzonej, recyklingowi 55 – 80% ilości wytworzonej.
10. Wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowiska odpadów niesegregowanych i nieprzetworzonych.
11. Skierowanie w roku 2011 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 63% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
12. Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk nie spełniających standardów UE.
13. Wspieranie działań na rzecz eliminacji praktyk nielegalnego składowania odpadów.

14. Współorganizowanie i uczestnictwo w strukturach ponadgminnych – Regionalnym Obszarze Gospodarki Odpadami oraz związkach ponadlokalnych, w których zakres wchodzi działania związane z gospodarką odpadami.

Cele długookresowe 2012-2015

3. Kontynuacja działań na rzecz zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu wołomińskiego.
4. Doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu dla osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku:
 - zbierania odpadów wielkogabarytowych na poziomie 40% ilości wytworzonej,
 - zbierania odpadów niebezpiecznych na poziomie 20% ilości wytworzonej,
 - poddania odpadów opakowaniowych – odzyskowi 60% ilości wytworzonej, recyklingowi - 55% - 80% ilości wytworzonej.
7. Wspieranie rozwoju regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi.
8. Skierowanie w roku 2015 na składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne nie więcej niż 44% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
9. Wspieranie działań do składowania tylko odpadów przetworzonych (balastowych).
10. Wspieranie działań w zakresie zmniejszania masy składowanych odpadów komunalnych do max. 80% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.

Wyznaczono również cele dla innych grup odpadów: odpadów niebezpiecznych (olejów odpadowych, zużytych baterii i akumulatorów, odpadów medycznych i weterynaryjnych, pojazdów wycofanych z eksploatacji, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego wraz ze sprzętem zawierającym substancje zubażające warstwę ozonową, odpadów zawierających azbest), zużytych opon, odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, komunalnych osadów ściekowych, odpadów opakowaniowych i odpadów z innych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy.

Przyjęty system opiera się przede wszystkim na działaniach zmierzających do zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów, a następnie do wydzielenia z nich frakcji użytecznych i poddanie ich procesom odzysku i recyklingu. Ostateczną formą postępowania z odpadami będzie składowanie.

Zbieranie selektywne odpadów powinno odbywać się poprzez:

- zbieranie selektywne "u źródła" metodą wieloworkową,
- kontenery na poszczególne frakcje odpadów ustawione w różnych punktach miast i gmin,
- punkty dobrowolnego gromadzenia odpadów (PDGO) – po jednym w każdej gminie.

W Planie zaproponowano konkretną lokalizację inwestycji dla Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami (RZGO) Obszaru Miasta ST. Warszawy, w skład którego wchodzi powiat wołomiński. Jest to Zakład Unieszkodliwiania Odpadów „Ekolina” zlokalizowany w gminie Zielonka.

W skład ZUO wejdą następujące obiekty i instalacje:

- Kompostownia odpadów „BIO” pochodzących z konserwacji zieleni, placów targowych itp. oraz frakcji biodegradowalnej wydzielonej z odpadów komunalnych..
- Sortownia odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki.
- Instalacja do produkcji kruszywa budowlanego z odpadów budowlanych i poremontowych.
- Instalacja do produkcji tzw. ziemi próchnicznej (mieszanie osadów ściekowych z odpadami paleniskowymi pochodzącymi z elektrociepłowni).
- Punkt zbiórki posegregowanych odpadów dla okolicznych mieszkańców (Punkt Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów).
- Magazyn wysegregowanych odpadów.
- Punkt demontażu sprzętu AGD i innych odpadów wielkogabarytowych.

- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Przewiduje się, że kompostownia i sortownia będą docelowo zagospodarowywały 200 000 Mg/rok odpadów komunalnych. Układ funkcjonalny kompostowni i sortowni będzie etapowo rozbudowywany o kolejne moduły technologiczne zgodnie z potrzebami rejonu obsługi.

Na terenie powiatu dopuszcza się realizację innych lokalnych instalacji, szczególnie sortowni, stacji gromadzenia i demontażu odpadów wielkogabarytowych oraz linii przetwarzania odpadów budowlanych, jeżeli jest to uzasadnione względami ekonomicznymi i ochrony środowiska.

Na terenie powiatu wołomińskiego do 2014 roku powinno zostać zamknięte 1 składowisko – w miejscowości Lipiny Stare w gminie Wołomin.

SPIS TABEL

TABELA 1. PODZIAŁ POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA JEDNOSTKI TERYTORIALNE.....	17
TABELA 2. WYBRANE WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNO – CHEMICZNE ODPADÓW KOMUNALNYCH (WG OBREM, 2000).....	25
TABELA 3. SKŁAD MORFOLOGICZNY ODPADÓW DOMOWYCH WYTWARZANYCH W MIASTACH I NA WSI [%].....	25
TABELA 4. ZAWARTOŚĆ POSZCZEGÓLNYCH FRAKCJI W ODPADACH ZMIESZANYCH Z OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY [%].....	25
TABELA 5. WSKAŹNIKI CHARAKTERYSTYKI ILOŚCIOWEJ ODPADÓW KOMUNALNYCH [KG/M/ROK].....	27
TABELA 6. BILANS ODPADÓW KOMUNALNYCH W 2006 R. NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO WG SKŁADU MORFOLOGICZNEGO PRZEDSTAWIONEGO W KPGO 2010..	27
TABELA 7. ILOŚCI ODPADÓW ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI* WYTWORZONYCH W ROKU 2006 NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	28
TABELA 8. SZACUNKOWY UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH W ODPADACH.....	28
TABELA 9. MIESZKAŃCY OBJĘCI ZORGANIZOWANĄ ZBIÓRKĄ ODPADÓW W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2002 - 2007.....	29
TABELA 10. ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH ZEBRANYCH Z POSZCZEGÓLNYCH GMIN POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W 2006 ROKU.....	30
TABELA 11. SPOSOBY ZBIERANIA ODPADÓW Z TERENU GMIN POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO, STAN NA 31.12.2006R.	31
TABELA 12. MIESZKAŃCY POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO OBJĘCI SELEKTYWNĄ ZBIÓRKĄ ODPADÓW NA TERENIE POSZCZEGÓLNYCH GMIN W LATACH 2004 - 2007.....	31
TABELA 13. PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT REALIZACJI SYSTEMU SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	32
TABELA 14. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW ZEBRANYCH SELEKTYWNE W LATACH 2004 - 2006.....	35
TABELA 15. ILOŚĆ ZEBRANYCH ODPADÓW W WYNIKU SELEKTYWNEJ ZBIORKI NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	36
TABELA 16. ILOŚCI ODPADÓW ZEBRANYCH SELEKTYWNE NA TERENIE POSZCZEGÓLNYCH GMIN W LATACH 2004 - 2006.....	36
TABELA 17. FUNKCJONUJĄCE SYSTEMY ZBIERANIA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH WYSTĘPUJĄCYCH W STRUMIENIU ODPADÓW KOMUNALNYCH W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	37
TABELA 18. ILOŚCI ODPADÓW WIELKOGABARYTOWYCH ZEBRANYCH W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH W LATACH 2004 - 2006.....	38
TABELA 19. ODPADY Z BUDOWY, REMONTÓW I DEMONTAŻU WYTWORZONE NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W 2005 ROKU	39
TABELA 20. ODPADY OPAKOWANIOWE ZEBRANE NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	40
TABELA 21. WYKAZ OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW FUNKCJONUJĄCYCH NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	41

TABELA 22. ILOŚCI I RODZAJE Z SEKTORA GOSPODARCZEGO WYTWARZANE NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	43
TABELA 23. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW Z SEKTORA GOSPODARCZEGO WYTWARZANE NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	46
TABELA 24. INFORMACJA O MIEJSCACH WYSTĘPOWANIA I ILOŚCIACH WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH PCB NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	49
TABELA 25. ILOŚCI I RODZAJE ORAZ SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z OLEJAMI ODPADOWYMI W LATACH 2004 - 2006.....	52
TABELA 26. ILOŚCI BATERII I AKUMULATORÓW WYTWORZONYCH NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	54
TABELA 27. ILOŚCI I RODZAJE WYTWORZONYCH ODPADÓW Z DEMONTAŻU WYEKSPLOATOWANYCH POJAZDÓW NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	56
TABELA 28. ILOŚCI ODPADÓW MEDYCZNYCH I WETERYNARYJNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	57
TABELA 29. ILOŚCI ZUŻYTEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO ZEBRANE NA TERENIE POWIATU.....	58
TABELA 30. ILOŚCI WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST ZINWENTARYZOWANE W GMINACH POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	59
TABELA 31. WYTWARZANE ILOŚCI ODPADÓW O KODZIE 15 01 10* WRAZ ZE SPOSOBEM ZAGOSPODAROWANIA W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM W 2004 ROKU.....	61
TABELA 32. WYTWARZANE ILOŚCI ODPADÓW OZNACZONYCH KODEM 17 05 03* WRAZ ZE SPOSOBEM ZAGOSPODAROWANIA W POWIECIE WOŁOMIŃSKIM W ROKU 2004.....	61
TABELA 33. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW KOMUNALNYCH PODDANYCH POSZCZEGÓLNYM PROCESOM ODZYSKU W LATACH 2004 - 2006.....	61
TABELA 34. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW KOMUNALNYCH PODDANYCH POSZCZEGÓLNYM PROCESOM UNIESZKODLIWIANIA W LATACH 2004 - 2006.....	62
TABELA 35. MIEJSCA SKŁADOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH Z TERENU POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 - 2006.....	63
TABELA 36. „DZIKIE” WYSYPISKA ZLIKWIDOWANE NA TERENIE POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO W LATACH 2004 – 2006.....	65
TABELA 37. RODZAJE I ILOŚCI ODPADÓW Z SEKTORA GOSPODARCZEGO PODDAWANE PROCESOM ODZYSKU W LATACH 2004 - 2006.....	65
TABELA 38. RODZAJE I ILOŚCI ODPADÓW Z SEKTORA GOSPODARCZEGO PODDAWANE PROCESOM UNIESZKODLIWIANIA W LATACH 2004 - 2006.....	67
TABELA 39. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH PODDANYCH PROCESOM ODZYSKU W LATACH 2004 – 2006.....	67
TABELA 40. ILOŚCI I RODZAJE ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH PODDANYCH PROCESOM UNIESZKODLIWIANIA W LATACH 2004 – 2006.....	68
TABELA 41. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA LATA 2008 – 2015 (WG GUS).....	74
TABELA 42. PROGNOZA WYTWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH (MG) W LATACH 2011 - 2015.....	76

TABELA 43. DOSTĘPNOŚĆ MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH W ZAKRESIE ODZYSKU/UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW DLA REGIONALNEGO OBSZARU GOSPODARKI ODPADAMI MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY W 2005 R.....	105
TABELA 44. ZAPOTRZEBOWANIE NA PODSTAWOWE FUNKCJE TECHNOLOGICZNE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI NA TERENIE REGIONALNEGO OBSZARU GOSPODARKI ODPADAMI MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY.....	105
TABELA 45. RODZAJ I WYDAJNOŚĆ PROPONOWANYCH INSTALACJI NA TERENIE REGIONALNEGO OBSZARU GOSPODARKI ODPADAMI MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY	106
TABELA 46. PLAN ZAMYKANIA SKŁADOWISK ODPADÓW	107
TABELA 47. CELE W ZAKRESIE OGRANICZANIA ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI KIEROWANYCH DO SKŁADOWANIA W LATACH 2008 – 2015	108
TABELA 48. PROPONOWANE WSKAŹNIKI MONITOROWANIA OSIĄGANIA PRZYJĘTYCH W PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO CELÓW I ZADAŃ.....	131
TABELA 49. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ DŁUGOTERMINOWYCH DO 2015 ROKU W GOSPODARCE ODPADAMI KOMUNALNYMI DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO.....	143
TABELA 50. HARMONOGRAM KRÓTKOTERMINOWY RZECZOWO - FINANSOWY DLA ODPADÓW KOMUNALNYCH DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA LATA 2008 - 2011.....	144
TABELA 51. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY DLA ODPADÓW INNYCH NIŻ KOMUNALNE I NIEBEZPIECZNE DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA LATA 2008 - 2011.....	148
TABELA 52. HARMONOGRAM RZECZOWO-FINANSOWY DLA ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH DLA POWIATU WOŁOMIŃSKIEGO NA LATA 2008 - 2011.....	150